

GLASUL BISERICII

REVISTA OFICIALĂ A SFINTEI ARHIEPISCOPII A BUCUREȘTILOR
ȘI A SFINTELOR EPISCOPII A BUZĂULUI ȘI A DUNĂRII DE JOS

APARE CU BINECUVÂNTAREA ȘI INDRUMAREA I. P. S. PATRIARH JUSTINIAN

Redacția și Administrația : Secția Culturală a Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor

ÎNDRUMĂRI PASTORALE

SCHIȚE ȘI PREDICI

LA DUMINICA X DUPĂ RUSALII

*Mărturisi-mă-voi Ție, Doamne, cu toată
inima mea, spune-voi toate minunile Tale.*

(Cat. II, Psalm. 2, David)

Ascultând Sfânta Evanghelie ce s'a citit astăzi, desigur că ne-a rămas în minte imaginea neasemănat de tristă a părintelui cu fiul său lunatic, stăpânit de demoni, pe care durerea și nefericirea l-au îngenunchiat la picioarele Domnului Iisus.

Cât a trebuit să sângereze o inimă de tată pentru sufletul chinuit al fiului său, până să ajungă la zariști, până să-și vadă scăpată odrasla din ghiarele morții! A trebuit să fie martorul tuturor chinurilor la care era supus fiul său de către demonii cari «unde-l apucau îl zdrobeau, îl făceau să spunăge, să scrâșnească din dinți, să întepenească» (Marcu IX, 17). «De multe ori chiar în foc și în apă îl aruncau» (Matei XVII, 15).

A trebuit să se zbuçie, în disperarea lui, să străbată căi lungi și întortoçiate ca să sfârșească apoi printr'o mărturisire spontană și plină de curaj, făcută în fața Domnului și astfel să pună capăt dintr'odată unei vieți de calvar.

Drumul lung și plin de suferințe al tatălui seamănă nespuse de mult cu drumul spinos al sufletului nostru, stăpânit de demonii patimilor noastre.

Dacă această stare este tristă, nu este însă fără de nădejde. O fericită scăpare avem: Pe Domnul Iisus, pe care îl vom găsi în Taina mărturisirii păcatelor.

Ce este păcatul? Este o săltare nesocotită în neant, în lumea plăcerilor, o cărdășie nefirească a omului cu puterile întunericului.

Păcatul este ca și o vâpaie care arde și mistuie, ca o povară care apasă neconținut, ca un șarpe veninos, ca o otravă care distruge, sau un torent care trebuie să se reverse, sau în moarte sau în mărturisire.

Păcatul este mai rău decât diavolul, căci diavolul când iese din oameni, acei oameni se sfiesc și le este rușine. Noi însă când păcătuim, nici nu ne sfiim și nici nu ne rușinăm. Când diavolul orbește ochii trupului, nu este atâta pagubă, pe cât este atunci când el orbește ochii sufletului, spre a nu vedea cerul, nici pe Dumnezeu, nici judecata Lui, nici moartea, nici munca de veci, pentru ca să fim orbi, să nu vedem, nici să gândim la păcat.

Starea de păcătoșenie este o stare în care nu numai Dumnezeu este ultragiatic, dar și pacea sufletească este compromisă. De aceea ea este împreunată sau are ca urmare întotdeauna suferința, căci: «Multe sunt bătăile care ajung pe cel păcătos» (Ps. 31, 11), sau «Vai aceluia care adaugă păcat după păcat» (Ps. 5, 18).

Sufletul păcătosului este ca și pasărea închisă în colivie, iar starea lui sufletească și trupească este întocmai ca starea sufletească și trupească a tânărului îndrăcit.

Izvorul păcatului este în om. El strică armonia sufletească, pătează conștiința, provoacă neliniște, alterează și desființează chiar firea cea bună din om.

Omul păcătos încă este lunatic, ca și tânărul amintit în Sfânta Evanghelie. Se schimbă și el cum se schimbă luna. În cuvântul lui nu te poți încrede, iar faptele lui sunt întinate de fără-de-legi.

Omul păcătos cade de multe ori în foc, în focul patimilor cari îi robesc trupul și îi pângăresc sufletul, în focul desfrânării, în focul urii și al răzbunării, care pârjolește totul în calea lui.

Omul păcătos de multe ori cade în apă, în apa lăcomiei, care îi înecă simțul de dreptate și de omenie, în valurile amețitoare ale beției, care fierb în el în clocot primejduitor, care distrug pacea, liniștea și dragostea din căminul familiar, mână belșugul casei sale în vatra altuia și în ograda lui aduce numai sărăcia și mizeria cumplită.

Omul păcătos este mut, el își tănuște isprăvile, este surd, căci nu vrea să audă glas îndreptător și sfat binevoitor, este necurat pentru că mocirla trupească și sufletească în care se scaldă, îl face nesuferit. Când îi vine unda lui, omul păcătos este zgâlțâit de năvala patimilor, cari îl trântesc în mocirla fără-de-legilor.

În al doilea rând, împrejurările în cari s'a produs învierea celui tânăr, ne inspiră convingerea că părinteasca purtare de grijă a lui Dumnezeu veghează neîncetat asupra noastră și că El acordă ajutorul Său supranatural, celor îndreptățiți.

În sfârșit, minunea dela Nain deschizând credinței și speranței noastre drum luminos către orizontul dumnezeestii Providențe, minunea aceasta reflectează și un înțeles special de o proaspătă actualitate.

Anume, ea ne inspiră convingerea că ajutorul providențial care a prefăcut în bucurie jalea mamei din Nain, este indicat a prefăce de asemenea în sărbătorească bucurie, adâncă și legitimă îngrijorare, pe care în vremea actuală, milioanele de mame de pe glob o au pentru fiii lor, în fața îngrozitorului prăpăd pus la cale de uneltitorii unui nou război mondial.

Convingerea că dreapta Providență va zădărnici planurile războinice ale acestor vrăjmași ai omenirii, este cu atât mai întemeiată cu cât Dum-

nezeu este ocrotitorul păcii și osânditorul războiului; iar voința Lui de «pacē și bună înțelegere între oameni» este și rămâne veșnică. El este acel bun Tată Ceresc, care dorește ca toți fiii Săi, adică toți oamenii pământului, să se înțeleagă și să se ajute între ei și nicidecum să se asuprească și să seucidă unii pe alții.

Apoi, convingerea aceasta pare cu atât mai justificată, cu cât azi mulțimi de sute de milioane de oameni de pe suprafața pământului luptă cu hotărîre pentru apărarea și statornicirea păcii în lume și aceste imense mulțimi, prin această nobilă acțiune a lor, conformă voinței lui Dumnezeu, dovedesc îndreptățirea lor de a avea, în chip special, sprijinul drăp-tei Providențe, deoarece însuși Mântuitorul spune că: «Făcătorii de pace... fiii lui Dumnezeu se vor chema» (Mt. V, 9) și că, în consecință, vor avea în sprijinul lor însăși puterea dumnezească.

Mărturisirea este spovedania, este golirea sufletului de tot ce este demonic în el, spre a face loc lui Dumnezeu.

Mărturisirea are adânci temeieri sufletești și există de când a existat și păcatul. O găsim în practică la cele mai vechi popoare, sub cele mai variate forme. Fie cât de mic, păcatul produce durere. Precum o bucurie mărturisită crește, tot așa o durere mărturisită scade. Pentru aceasta, Psalmistul exclamă: «Mărturisi-mă-voi Ție, Doamne, din toată inima mea...».

Hotărîrea de a nu păcătuī vine ca o încununare a actului sincer al pocăinței, menit să garanteze eficacitatea și viabilitatea ei. Ea pune hotar între două lumi și exclude eventualitatea unui compromis.

Iubite credincios, de ce nu te temi de acest vrăjmaș, care este diavolul și de chipul lui nu te păzești? De ce nu scapi din puterea lui, până poți? De ce nu ucizi răutățile tale cu arma Sf. Spovedanii? Ci iubești pe acel diavol care îndeamnă limba ta la b'esteme, la minciuni și la fel de fel de cuvinte rușinoase, iar spre spovedanie așa de tare încuie și astupă gura ta? Cercetează cu deamănuntul și vezi dacă în tine lucrează mai mult ~~puterea~~ puterea lui Dumnezeu sau puterea diavolului. Dacă te convingi că diavolul cu lucrările lui: poftē, păcate, nelegiuiri, te mai stăpânește, cu credință tare, vie și luminată, cu rugăciune caldă, stăruitoare și cu post curat, vino la scaunul mărturisirii.

Aruncă și leapadă sfatul lui, arată viclesugul lui înaintea duhovnicului tău, căci nici la judecată, nici la moartea ta, nu va avea cu ce te înfricoșă acel vrăjmaș! Nu te lăsa — pentru rușine — să nu te spovedești, fiindcă Sf. Ioan Gură de Aur zice: Dumnezeu către păcat a pus rușinea, iar către spovedanie a pus îndrăznire, iar Domnul Iisus Hristos ne spune: «Pe» pământ am ispravnici legători și deslegători; mergeți la dânșii. Ei vă vor deslega pe voi de păcatele voastre pe pământ și de Mine veți fi deslegați în cer, iar de nu veți alerga și de nu veți năzui la ispravnicii Mei, să vă deslege de păcatele voastre pe pământ, nici de Mine în cer nu veți fi deslegați».

Diavolul mai rău zdrobește și muncește sufletele acelor care au căzut în păcate, decât trupurile în cari au intrat. Le orbește ochii sufletului, pentru ca să nu-și vadă sfârșitul, le leagă limba, pentru ca să nu-și poată spovedi păcatele, le leagă mâinile pentru ca să nu facă niciun bine, le împiedică picioarele pentru ca să nu caute pe Dumnezeu și în căile

Lui să nu umble, le umple inima de pofte deșarte, le întoarce voia dela bine și le slăbește toată puterea sufletului.

Nu lăsa în casa inimii tale nimic din cele ce iubește diavolul și-l fac să se întoarcă iarăși la tine.

Vedeți cât de mari sunt fo'osele pocăinței. Ea stinge văpaia care arde sufletul, alungă șarpele veninos, îndreaptă torentul patimilor în a'bia iertării, înlătură povara păcate'or, desface cătușele robiei și aduce ușurarea dorită.

Drept aceea vă îndemn din toată inima împreună cu Apostolul: «Pocăiți-vă și vă întoarceți, ca să se șteargă păcatele voastre, ca să vie dela fața Domnului «remuri de înviore» (Fapt. Ap. III, 19).

Ea ne umple de duh nou, în locul duhului «mut și surd», după cum ne spune Proorocul când zice: «Leapădați dela voi păcatele voastre, cu ceea ce ați greșit și vă faceți o inimă și un duh nou» (Iezechiil XVIII, 31). Pocăința ne aduce bucuria mântuirii și duhul stăpânitor (Ps. 50, 14).

Cât de fericit trebuie să fi fost părintele, când după atâtea alergături și-a văzut copilul său drag scos din ghiarele demonilor! Cât de binecuvântată trebuie să fi fost clipa aceea, când s'a decis să-și desvăluie inima, să-și ducă toate ponoasele la picioarele Domnului Iisus!

Același Iisus ne chiamă, iubite credincios, pe fiecare dintre noi, prin glasul Bisericii Sale, zicând: «Leapădă, o, suflete, somnul lenevirii și aprinde făclia cea luminoasă a pocăinței și ieși acum din grijile vieții, bucurându-te» (Gl. I, Marți, stih. 2).

Tu, bunule creștin și omule, oricare ai fi și pe care viața, cu sușurile și coborîșurile ei, cu spinii și ciulinii ei, te-a făcut să suferi, ascultă această dumnezeiască chemare și urmează ei. Vino la picioarele Lui, să zicem: «Mărturisi-mă-voi Ție, Doamne, din toată inima mea». Amin.

Pr. CONST. HAȘCAU

LA DUMINICA ÎNAINTE DE ÎNĂLȚAREA SF. CRUCII

«Și după cum Moise a înlățat șarpele în pustie, așa trebuie să se înalțe Fiul Omului, ca tot cel ce crede în El să nu piardă, ci să aibă viață veșnică».

(Ioan III, 14-15)

Cât de înțeleaptă este tocmeala Sfinților Părinți, care bine știind că de vreme ce de demult lemnul cel din Eden moarte a odrăslit, iar cel de pe Golgota viață nouă a înflorit, au socotit Crucea scară către cer, punând-o drept temelie nădejdiei noastre și pricină iubirii noastre, având pe Domnul cel fără de păcat, răstignit pe dânsa.

Dela această socotință pornind ei, au rânduit ca în această Duminică din preajma Înălțării Sf. Crucii, să se facă înainte prăznuire cu pomenire despre sfânta și dătătoare de viață Cruce, pregătindu-ne astfel din vreme cugetele și simțirile pentru ziua cea mare a Praznicului.

Așa cum revărsatul zorilor poleind zărilor și destrămand umbrele văilor dă de știre întregii firi că aproape este răsăritul soarelui dătător de lumină și viață, la fel și Duminica aceasta vestește mai dinainte praznicul Înălțării cinstitei și de viață făcătoarei Cruci.

De aceea, Sf. Evanghelie ce s'a citit astăzi face aducere aminte despre unele ca acestea, zicând: «**Nimeni nu s'a suit în cer, fără numai Cel ce s'a pogorît din cer, Fiul Omului care este în cer. Și după cum Moise a înălțat șarpele în pustie, așa trebuie să se înalțe Fiul Omului. Pentru ca oricine crede într'insul să nu piară, ci să aibă viață veșnică. Că Dumnezeu așa a iubit lumea, încât a dat pe Fiul Său Unul Născut, pentru ca oricine crede într'insul să nu piară, ci să aibă viață veșnică. Căci n'a trimis Dumnezeu pe Fiul Său în lume ca să osândească lumea, ci ca să se mântuiască prin El lumea**» (Ioan III, 13-17).

Intocmai cum un copil năzdrăvan poate schimonosi în fel și chip cea mai frumoasă poză, dacă îl lași s'o măzgălească la voia închipuirii lui, tot așa păcatul strămoșesc a schimonosit chipul lui Dumnezeu din sufletul omului, până la deplina sa desfigurare.

Intr'adevăr, prin călcarea dumnezeestii porunci, nu numai că omul a pierdut harul cel mai presus de fire, adică acea putere care-i ferea sufletul de moarte, dar și mintea i s'a întunecat până într'atât, că, «**cunoscând pe Dumnezeu, nu l-au mărit ca pe un Dumnezeu, nici nu i-au mulțumit, ci s'au rătăcit în închipuirile lor și inima lor cea înțelegătoare s'a întunecat**» (Rom. I, 21). Simțirea i s'a schimbat în așa chip că nu mai putea face deosebire între bine și rău; iar voința i-a slăbit în așa măsură, încât deși puterea de a voi se află în om, dar puterea de a face binele nu se află, căci «**nu mai face binele pe care-l vrea, ci răul, pe care nu voiește, pe acela îl săvârșește**» (Rom. VII, 19).

În această stare de prăbușire morală aflându-se credinciosul după căderea în păcat, de ar fi fost lăsat numai la propriile lui puteri, urma să ajungă la totală înstrăinare de Dumnezeu și deci la moarte spirituală.

Pentru oprirea lui de pe povârnișul pierzării, «**trebuia sau ca omul să se ridice la Dumnezeu, sau ca Dumnezeu să se pogoare la om**» (Fer. Augustin). Cum însă din pricina poverii strivitoare a păcatului «**nimeni nu s'a suit la cer, fără numai Cel ce s'a pogorît din cer, Fiul Omului, care este în cer**» (Ioan III, 13), omul singur nu era cu putință să se ridice la fericirea cea dintâi, rămânea așa dar ca Dumnezeu să se pogoare la om și să-l smulgă din smârcurile păcatului. Căci «**Dumnezeu așa a iubit lumea, încât a dat pe Fiul Său Unul Născut, pentru ca tot cel ce crede într'insul să nu piară, ci să aibă viață veșnică**». Pentru aceasta, precum din veac era rânduit, «**când a venit plinirea vremii a trimis Dumnezeu pe Fiul Său Cel născut din femeie, născut sub Lege ca să răscumpere pe cei de sub Lege și să primim înfierea**» (Gal. IV, 4-5).

Și cu toate că Dumnezeu ar fi putut mântui pe om și prin alte mijloace decât prin întruparea Fiului Său, dar niciunul nu putea fi mai potrivit spre a se arăta dreptatea și bunătatea Lui, și nicio altă cale nu putea duce mai sigur la vindecarea neputinței firii omenesti. Căci se cuvenea, precum adeverește Sf. Atanasie, «**ca omul cel făcut după chipul lui Dumnezeu să fie mântuit de Fiul cel în chipul Tatălui**», care s'a smerit pe Sine luând trup omenesc asemenea nouă, dar fără de păcat.

Așa s'a întâmplat, deoarece «Hristos ne-a răscumpărat din blestemul Legii, făcându-se pentru noi blestem, căci scris este: Blestemat este tot cel spânzurat pe lemn» (Gal. III, 13).

Nu mă pricep și mă minunez, căutând să înțeleg planul cel nepătruns de minte și rânduelii dumnezeiești pentru izbăvirea neamului omenesc din amara robie a păcatului! De aceea mă închin cu smerenție și laud cu necurmată osârdie îndurarea cea fără de hotar și nesfârșita bunătate a lui Hristos care, înălțându-se pe Cruce, a ridicat împreună toată firea noastră cea căzută, omorînd prin ea vrăjmășia și «ștergând astfel zapisul ce era asupra noastră..., pironindu-l pe Cruce» (Col. II, 14).

Taina răscumpărării lumii prin moartea pe Cruce a lui Iisus, a fost mai dinainte închipuită în multe feluri și în multe chipuri.

Astfel, «pomul vieții, care a fost sădit de Dumnezeu în rai, a preînchipuit această cinstită Cruce. Dar pentrucă prin pom a venit moartea, trebuia ca prin lemn să se dăruiască viața și învierea» (Sf. Ioan Damaschin).

Patriarhul Iacov cel dintâi a închipuit Crucea când, plecându-se, s'a închinat spre capătul toiagului lui Iosif că se legase cu jurământ că-l va îngropa în mormântul părinților săi (Fac. XLVII, 30-31).

Același bătrând Patriarh dăruid bincuvântarea nepoților săi Efram și Manase, mâinile cruciș puindu-le pe capul lor, mai înainte a închipuit așijderea Crucea lui Hristos (Fac. XLVIII, 14).

Apoi când Moise «cruce însemnând în drept cu toiagul, Marea Roșie a despărțit», mântuind pe Israil, iar pe Faraon încându-l (Eșire XIV, 16-29).

Și iarăși când în lupta dela Rafidim, Moise își ridica mâinile în chipul Crucii, lucrarea cinstitei Cruci mai înainte închipuindu-se, a biruit pe protivnicul Amelic în pustiul Sinai; iar când lăsa mâinile în jos biruiau Amalecitiți, învățându-ne prin aceasta trebuința rugăciunii neîncetate (Eșire XII, 8-13).

Tot așa și lemnul pe care Dumnezeu l-a arătat lui Moise și pe care acesta aruncându-l în apele cele amare dela Mera, apele s'au îndulcit și s'au făcut bune de băut, iarăși Crucea și roadele ei închipuiește (Eșire XV, 25).

La fel și toiagul cu care Moise a lovit în stânca Horebului, de a ieși apă spre adăparea fiilor lui Israil, ce se gâlceveau din pricina ispitirii Domnului (Eșire XVII, 5-6).

Ba încă și toiagul lui Aaron cel ce a odrăslit, și prin care profeția lui s'a adevărit, tot semnul Crucii îl închipuiește (Num. XVII, 12-28).

Ce vom zice apoi de șarpele cel de aramă, pe care Moise l-a atârnat de un stâlp în pustie, iar când cineva era mușcat de șarpe și privea cu credință spre șarpele cel de aramă, care înfățișa pe dușmanul omorît, era mântuit? Nu închipuiește oare tot Crucea cea făcătoare de viață? (Num. XXI, 8-9), căci întocmai așa și Hristos a fost pironit pe Cruce în vremea păcatului, deși păcat nu se afla într'Insul.

Și noi, cei ce am fost mușcați de șarpele neascultării, purtând în suflet veninul ucigător al păcatului, ne izbăvim de moarte, îndreptându-ne cu credință privirile spre purtătoarea de viață Cruce, pe care s'a răstignit păcatul omenirii întregi și de totdeauna.

După acest nor de mărturii doveditoare că Crucea a fost mai dinainte închipuită, vom spune acum, fraților, un cuvânt de lămurire spre a arăta întrucât a fost trebuitoare moartea pe Cruce a Mântuitorului, pentru răscumpărarea lumii din robia păcatului.

Mai întâi, prin acest fel de moarte a lui Iisus ni s'a descoperit nouă, în chip strălucit, măreția, dreptatea, sfințenia, bunătatea, îndurarea și înțelepciunea lui Dumnezeu. Cât privește pe oameni, niciun alt mijloc n'ar fi fost mai de folos spre a-i face să înțeleagă grozăvia păcatului cum și pedeapsa pe care o merită, pentru jignirea adusă Dumnezeirii.

Numai prin această moarte pe Cruce a fost cu puțință a apropia pe oameni de Dumnezeu și Izbăvitorul lor, prin cele mai strânse legături de recunoștință, de încredere și de iubire. Niciun alt mijloc n'ar fi putut îndestula mai deplin dreptatea dumnezeiască și a plăti datorii'e omului păcătoș, cum și pentru a-l tămădui de neputința totală de a se ridica prin sine însuși.

Iar din partea lui Iisus, acest fel de moarte împlinește dorința arzătoare de a slăvi pe Tatăl în măsura cea mai desăvârșită, și a izbăvi lumea de păcat în chipul cel mai deplin.

Roadele acestei morți trebuie să contribuie a deslega pe oameni din cătușele morții veșnice pricinuită de păcatul lui Adam, a ne învrednici de fericirea cea neînserată și a ne pune la îndemână mijloacele cele mai potrivite spre a ajunge la limanurile ei.

Ne spune Cartea Sfântă că după ce Dumnezeu a scos pe Evrei din robia Egiptului, ei au pornit cu tabăra din Sucot și au poposit la Etam, care vine la capătul pustiei. Și Domnul mergea înaintea lor ziua, în chip de stâlp de nor, ca să le arate calea, iar noaptea în chip de stâlp de foc, ca să le lumineze drumul, așa încât ei să poată merge ziua și noaptea (Eșire XIV, 20-21).

Intocmai așa este calea mântuirii pentru creștini: urmarea învățăturii lui Hristos pe deoparte, pilda Crucii pe de alta. Pătrunderea tainei vieții creștine, care să ne înlesnească desăvârșirea, pe cât este cu puțință în această viață, și să ne asigure fericirea veșnică în viața viitoare, nu o putem dobândi decât privind cu înțelegere la viața Mântuitorului. Ținând deci seamă că lucrarea mântuitoare a lui Iisus Hristos se încheie cu Răstignirea, să pricepem de ce Crucea, care în timpurile păgâne era obiect de tortură pentru cei răi și ticăloși, a ajuns prin Mântuitorul semnul Creștinătății.

Crucea este simbolul jertfei și al durerilor, când ea ne călăuzește ca un stâlp de nor, dar și semn de biruință, și atunci ea ne apare ca un stâlp de lumină.

Aduceți-vă aminte când Hristos a fost răstignit pe Crucea Golgotei și când dela ceasul al șaselea s'a făcut întuneric pe tot pământul la al nouălea ceas; n'a fost aceasta ca stâlpul de nor, care a călăuzit pe cei ce păzeau pe Iisus și care văzând întunericul și cele ce s'au făcut, au mărturisit înfricoșați: «Cu adevărat Fiul lui Dumnezeu a fost Acesta» (Matei XXVII, 54) ?

Dar Crucea este și semnul biruinței. Nu s'a arătat ea ca un stâlp de lumină lui Constantin cel Mare, și nu i-a vestit lui biruința asupra celui

protivnic, cu slove de foc izvodite din stele strălucitoare în jurul ei, care arătau că: «Prin acest semn vei învinge?»

Mare este Taina Creștinătății. Pentru noi cei ce ne mântuim, cuvântul Crucii este puterea lui Dumnezeu (I Cor. I, 18), încât dumnezeescul Pavel avea dreptate să-și facă din Cruce prilej de laudă, grăind: «Iar mie să nu-mi fie a mă lauda fără numai în Crucea Domnului, prin care lumea este răstignită pentru mine și eu pentru lume» (Glas. VI, 14).

Să luptăm pentru întronarea păcii în lume și cu rugăciune și muncă deobște nu se poate să nu ajungem curând ziua cea mare a păcii.

Să cerem lui Dumnezeu sprijinul atotputernic, ca să ne ajute să lucrăm neîncetat pentru slava Sa și pentru izbânda păcii în lume, care se capătă prin jertfă neprecupețită și truda osârdnică a noastră a tuturor.

Amin!

Pr. CONST. ECONOMU

LA DUMINICA DUPĂ INĂLȚAREA SF. CRUCI

«Căci ce va folosi omului, dacă va câștiga lumea toată și-și va pierde sufletul său?».

(Marcu VIII, 36)

Sfânta noastră Biserică a prăznuit nu de mult sărbătoarea Inălțării Sfintei Crucii. Gândul nostru s'a îndreptat cu venerație către lemnul care a purtat pe el, pe Cela ce poartă toate, și plini de adâncă evlavie am strigat: «O, de trei ori fericite lemn, pre care s'a răstignit Hristos, Impăratul și Domnul, prin carele a căzut cel ce a înșelat cu lemnul, înșelat fiind de Cel ce s'a pironit pre tine cu trupul, de Dumnezeu carele dă pace sufletelor noastre». Căci Crucea nu este lemnul pe care a pățimit Domnul, ci este și chezașia mântuirii noastre. Ea este altarul de pe care se revarsă mântuitor Sângere Domnului peste toți credincioșii, este semnul de închinare al creștinului, scutul apărător de păcat al lui și podoaba Bisericii.

Dar Crucea mai este totodată și simbolul dăruirii totale, al dăruirii din dragoste nesfârșită și fără de rezervă. Căci «atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, încât a dat pe Fiul Său cel Unul Născut, pentru ca tot cel ce va crede întru El să nu piară, ci să aibă viață veșnică» (Ioan III, 16), iar măreția acestui dar dumnezeesc stă tocmai în Jertfa de pe Cruce a Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos. El ne-a învățat «calea, adevărul și viața», și luând asupra Sa păcatele noastre s'a răstignit pe Cruce, pentru ca nimicind păcatul, să ne deschidă calea către ceruri, dându-ne putința să devenim din nou «fii și moștenitori ai lui Dumnezeu».

La o dragoste atât de nesfârșită față de neamul omenesc suntem datori să răspundem, însă, și noi, cu toată puterea dragostei noastre, căci numai în felul acesta ne vom putea arăta vrednici de ceea ce a făcut Domnul pentru noi. Iar dacă Mântuitorul a luat pe umerii Săi și a purtat spre colina Golgotei, odată cu păcatele noastre și crucea pe care le-a

răstignit, apoi și noi, la rândul nostru, suntem datori să luăm crucea noastră și să-L urmăm pe Domnul. Căci El însuși ne grăiește: «Cine voințe să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-Mi urmeze Mie» (Marcu VIII, 34).

Lepădarea de sine nu este altceva decât renunțarea de bună voie la toate înclinările către patimă ale firii omenești și la toate gândurile personale care dau naștere păcatelor, iar «crucea» pe care Mântuitorul ne îndeamnă să o luăm asupra-ne, nu este altceva decât dispoziția noastră de jertfă pe care trebuie să o arătăm în toată clipa și mai ales atunci când dorințele, poftele și interesele noastre se opun voinței divine: este, ca să zicem așa, ducerea la capăt a lepădării de sine.

Lepădarea de sine este, astfel, cea dintâi condițiune care se cere dela cel ce vine la Creștinism, și criteriul după care se poate judeca, apoi, adevărata viață creștină. Grija ca Hristos să crească, grija ca voința Lui dumnezească să conducă destinele vieții noastre, grija aceasta, ca în orice împrejurare a vieții să ne întrebăm care este voința lui Dumnezeu și să lucrăm în așa fel ca aceasta să triumfe, chiar dacă s'ar părea opusă intereselor și dorințelor noastre proprii, grija aceasta, pe care au urmărit-o cu sfințenie toate generațiile de credincioși adevărați, este singura posibilitate pe care o are credinciosul, de a colabora la realizarea împărăției lui Dumnezeu pe pământ. Marele proповăduitor al împărăției lui Dumnezeu, dela porțile Noului Testament, Sfântul Ioan Botezătorul, Inaintemergătorul Domnului, căutând să motiveze viața lui de renunțare și de propovăduire a împărăției lui Dumnezeu, într'un elan de sublimă înălțare sufletească a grăit: «Acela trebuie să crească, iar eu să mă micșorez» (Ioan III, 30).

«Acela trebuie să crească, iar eu să mă micșorez», iată regula cea adevărată a vieții creștine, iată gândul care trebuie să preocupe clipă de clipă pe adevăratul creștin!

Pentru ca să poată face din cuvintele acestea regula vieții sale, credinciosul va trebui, însă, să-și supravegheze îndeaproape toate gândurile, toate dorințele, toate înclinările și toate faptele sale, păstrându-se curat de orice păcat. Căci lepădarea de sine nu înseamnă lepădarea de ceea ce a sădit Dumnezeu în firea omenească, ci de ceea ce omul, printr'o voință proprie, protivnică voinței divine, caută să adauge la ele, producând cu aceasta turburare în armonia desfășurării vieții proprii, turburare care se reflectă apoi și în ceea ce privește raporturile sociale ale omului. Așa dar, nu împlinirea înclinărilor și dorințelor naturale ale omului constituie păcatul, ci împlinirea acestora împotriva naturii, împotriva voinței lui Dumnezeu. Ca să înțelegem și mai bine lucrul acesta, vom lua un exemplu. Astfel, agonisirea prin muncă cinstită a celor necesare menținerii vieții este o trebuință și o înclinare naturală a omului. Când, însă, cineva din proprie voință se dedă cu totul acestei înclinări naturale și caută să dobândească din ce în ce mai multe averi, fără să țină socoteală de felul în care le dobândește și fără să-i pese că, în timp ce el adună comori peste comori, a'ții nu-și pot dobândi, din cauza lui, nici măcar strictul necesar,

trebuința aceasta de a dobândi prin muncă cinstită cele necesare traiului, a devenit la el patimă după avuție, și patima aceasta nu numai că nu este corespunzătoare necesității firii sale, ci este deadreptul împotriva voinței lui Dumnezeu, constituind un păcat. Dintre toate patimile care pun stăpânire pe oameni, cea mai grozavă, atât cu privire la urmările ei pentru individ, cât și cu privire la raporturile dintre individ și semenii săi în cadrul societății, este, desigur, patima după avuție. De aceea și Mântuitorul Iisus Hristos dând un înfricoșat avertisment celor cuprinși de această patimă, a grăit: «Ce va folosi omului de va câștiga lumea toată, și-și va pierde sufletul său?».

Pentru a înțelege în toată măreția lui acest avertisment dumnezeesc, vom medita puțin asupra lui.

Tot ceea ce a creiat Bunul Dumnezeu în lumea aceasta, a creia pentru binele și folosul omului. Toate bunătățile și toate frumusețile lumii le-a pus la dispoziția lui, ca pe un dar vrednic de dărnicia dumnezească. În planul creațiunii, omul formează ultima verigă: el a fost cununa creației, făptura cea mai aleasă și cea mai desăvârșită dintre toate cele ce sunt pe pământ, căci a fost creiat de Dumnezeu după chipul și asemănarea Sa. Pe el și numai pe el l-a binecuvântat Dumnezeu să stăpânească tot pământul și toate cele ce sunt pe el (Facere I, 28). Adam și Eva au fost cei mai bogați oameni din câți a cunoscut vreodată istoria neamului omenesc; stăpâni nu ai unei singure moșii, nu ai unei singure țări, ci ai pământului întreg. Dar trebuințele lor naturale erau atât de mici, încât nici nu-și puteau da seama de averea cea mare pe care o aveau.

Păcatul a întunecat într'atât mintea omului, încât dorința de a-și aduna pe lângă sine tot felul de bunuri materiale, care întreceau cu mult mai mult trebuințele proprii, s'a lipit de sufletul său întocmai ca un scai. Dorința aceasta s'a transformat apoi în patimă oarbă, iar goana nebună după înavuțire a început. Acum omul nu a mai ținut socoteală de nimic. Nu a mai văzut că în timp ce bunurile lui se înmulțeau fără de rost, semenul său ducea lipsă chiar și de strictul necesar. Ba, de multe ori, a simțit chiar o plăcere diabolică întru a despuia pe alții de cele necesare, de a-i robi și de a-i transforma din făpturi asemănătoare lui, în proprietate a lui, luându-și dreptul de viață și de moarte asupra lor. Trecerea dela starea de libertate la starea de sclavie a oamenilor slabi și lipsiți și transformarea unora dintre oameni în zbiri și proprietari de sclavi este pata ce mai a rușinoasă pe care a înregistrat-o istoria omenirii. Aceasta înseamnă exploatarea omului de către om, despre care auziți vorbindu-se în timpul din urmă. Și, dacă vechea formă a sclaviei a luat, într'o foarte bună parte sfârșit, exploatarea omului de către om, această furare de către unii a muncii altora este o problemă încă nedeslegată pretutindeni, la rezolvarea căreia trebuie să participe, în limita puterilor ei, și Biserica creștină, ca una care propovăduiește cu toată puterea dragostea și frățietatea dintre oameni, întrucât ea îi socotește pe toți frați, ca unii cari sunt fii ai Unuia și Aceluiași Părinte, Dumnezeu.

Mântuitorul Iisus Hristos s'a ridicat cu putere împotriva patimii de înavuțire, care în orbirea ei nu voiește să țină socoteală de nimic și calcă

în picioare cele mai profund umane drepturi ale unora dintre oameni. El a înfierat cu cele mai grozave cuvinte pe bogătașii timpului Său, căutând ca prin această atitudine dărză să-i cheme la realitate și să-i facă să se reîntorcă la calea cea adevărată. Pe cât de blând și de iubitor a fost El față de cei săraci, de cei umili și slabi, pe atât de neîndurător a fost față de bogății lipsiți de suflet și de omenie, față de asupritorii semenilor lor, de cei ce făceau nedreptate celor neputincioși și cari furau banii văduvelor. În parabola bogatului nemilostiv și a săracului Lazăr le-a arătat, cum nu se poate mai bine, soarta care îi așteaptă. În parabola bogatului căruia i-a rodit țarina, a arătat nebulia celor ce adună averi numai pentru ei. Iar la sfârșitul discuțiunii Sale cu tânărul bogat, care venise să-l întrebe ce trebuie să facă pentru ca să dobândească viața de veci și căruia i-a spus: «De voiești să fii desăvârșit, mergi și vinde averile tale și le dă săracilor și vei avea comoară în cer și vino de-Mi urmează», văzând că cuvintele acestea l-au întristat amarnic pe acel tânăr bogat, a adăugat: «Adevăr zic vouă, cu anevolie va intra bogatul în împărăția cerurilor..., că mai lesne este să treacă funia corăbiei prin urechile acului, decât să intre bogatul în împărăția cerurilor» (Matei III, 23-25).

În lupta pe care Mântuitorul a dus-o împotriva bogățiilor din vremea Sa, El a revărsat peste sufletele secătuite de păcat ale lor imaginea vieții de dreptate și de iubire a împărăției cerurilor: o împărăție veșnică, în care toate bogățiile pământești nu au nicio valoare și în care criteriul meritului îl formează numai fapta bună, săvârșită pe pământ; o împărăție spirituală pregătită pentru sufletele tuturor celor cari, în viața aceasta pământească au dus un trai bine-plăcut lui Dumnezeu, prin împlinirea voinței divine. De o astfel de împărăție nu se pot învrednici, însă, nicidecum aceia cari în patima lor oarbă după înavuțire, calcă totul în picioare, săvârșind tot felul de nedreptăți strigătoare la cer față de semenii lor. Sufletele unora ca aceștia sunt, ca atare, pierdute pentru totdeauna pentru împărăția lui Dumnezeu. Bogățiile oricât de mari ar fi, la plecarea din această viață rămân aici, iar sufletul se desparte de trup împovărat cu toate nelegiuirile și păcatele săvârșite în timpul vieții. «Ce va folosi omului de va câștiga lumea toată și-și va pierde sufletul său?»

Avertismentul acesta dumnezeesc trebuie să răsune astăzi, mai mult decât oricând, cu toată tăria, în urechile celor cari se pretind încă creștini și cari în patima lor oarbă sunt în stare să deslănțuie noi grozăvii, noi măceluri și noi vărsări de sânge în lume, pentru ca să-și înmulțească averile și să-și întindă stăpânirea peste toată fața pământului. Și el trebuie să fie auzit cu aceeași tărie de toți aceia cari mai țin și astăzi pe oameni în robie prin țările îndepărtate, ca și de aceia cari au făcut un sistem din a fura munca și sudoarea muncitorilor din fabricile și din întreprinderile lor.

Cei ce fură agonisita altuia ca să se îmbogățească, cel ce robește pe altul pentru ca să se simtă stăpân, cel ce nu ține seamă de suferințele omenesii care prin el pot fi tămăduite și care în loc să contribuie la împușinarea lor, dimpotrivă, le înmulțește, acela a devenit el însuși rob al patimilor lui, un lucifer care opune voința sa, voinței lui Dumnezeu

și care va fi sortit să se prăbușească prin înseși nelegiuirile pe care le săvârșește. Când unii ca aceștia se mai pretind pe deasupra și creștini, păcatul pe care îl fac este și mai mare. Ei sunt străini de simțământul suav de dragoste de oameni pe care l-a arătat Mântuitorul Hristos. Ei nu știu ce este compătimirea. Ei sfidează lipsurile și suferințele celor mulți, pe cari îi exploatează în chip crunt, fără să le pese de starea de mizerie în care ei se zbat. Nimic omenesc numai este în ei: sunt doar niște fiare de pradă, care rânjesc plini de cruzime oridecâteori adulmecă o nouă pradă.

Avertismentul Domnului: «Ce va folosi omului de va câștiga toată lumea și-și va pierde sufletul său» atârnă deasupra capetelor lor, îndemnându-i la înțeleptire. Și această înțeleptire nu se va arăta decât atunci când, renunțând pentru totdeauna la patima lor după avuții și după putere, își vor pleca umiliți grumajii înaintea voinței divine și vor căuta cu râvnă să-și modeleze propria lor voință după voința lui Dumnezeu. Numai în cazul acesta ei se vor putea arăta a fi bogați cu adevărat, deoarece bogăția adevărată este numai fapta cea bună. Căci, după cum observă un distins bărbat al timpurilor vechi, «Bogat cu adevărat nu este acela care stăpânește și păzește averea lui, ci acela care dă. Generozitatea, iar nu stăpânirea, face ca omul să fie fericit. A da atunci când vezi că este nevoie, este o roadă a sufletului: bogăția este, deci, în suflet, și bunurile adevărate nu pot fi dobândite decât de cei buni, iar cei buni sunt numai acei ce săvârșesc fapte bune. Un nebun sau un nesăbuit nu are niciodată simțul a ceea ce este bun și nu ajunge niciodată la bogăție adevărată. «Adunând averi — zice Profetul Aghiu —, el îngrămădește de zor într'ou pungă spartă» (Clement Alexandrinul).

Dar nu numai goana după putere și după înavuțire este, după învățătura creștină un păcat, ci chiar posedarea de avere, dacă cel ce o posedă nu caută să o întrebuițeze într'un chip bine-plăcut lui Dumnezeu, adică ajutând pe semenii săi lipsiți și în suferință. Sf. Vasile cel Mare ne arată cât de lipsită de temei este susținerea acelor cari pretind că nu fac nimănui niciun rău, dacă sunt bogați: «Tu zici: cui fac eu vreun rău, păstrând pentru mine ceea ce este al meu? Răspunde-mi, — grăiește Sf. Vasile cel Mare —, ce este aceea ce-ți aparține? Dela cine ai primit, ca să-l duci cu tine în viață? Este ca și cum cineva, după ce și-a cumpărat un bilet la un teatru, ar alunga mai apoi pe toți ceilalți cari ar voi să intre și ar căuta să considere ca pe o proprietate a sa, ceea ce este spre folosul comun. Astfel fac bogații: pentru că ei sunt cei dintâi cari ocupă un bun comun, ei se consideră în drept să și-l însușească. Dacă fiecare s'ar mulțumi cu strictul necesar și ar lăsa celor lipsiți prisosul său, n'ar mai exista nici bogat, nici sărac».

Intr'adevăr, dacă fiecare s'ar mulțumi cu strictul necesar și ar lăsa celor lipsiți prisosul său, n'ar mai exista nici bogat, nici sărac. S'ar înălătura mizeriile vieții, s'ar pune capăt nedreptăților de tot felul, ar lua sfârșit discriminarea socială bazată pe diferența de stare materială, raporturile dintre oameni s'ar desfășura pe baza stimei și a dragostei reciproce, voința lui Dumnezeu ar fi împlinită, Hristos ar crește și împărăția Lui ar lua ființă pe pământ. Conceptul de valoare și-ar schimba pentru mulți conținutul, căci bunurile materiale, în cazul acesta nu ar mai fi

socotite valori, ci numai un instrument pentru satisfacerea nevoilor de ordin sufletesc, pentru înaintarea oamenilor pe calea culturii și a civilizației și pentru îmbogățirea lor sufletească.

Și aceasta este voia lui Dumnezeu, ridicarea omului din păcat, sfințirea lui și ridicarea lui până la măsura Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos, care tocmai de aceea s'a făcut om, pentru ca să ne fie cel mai sublim exemplu de imitat în viață. Căruia se cuvine toată slava, cinstea și închinăciunea, împreună cu Tatăl și cu Duhul Sfânt, în vecii vecilor. Amin.

Pr. OVIDIU CONSTANTINESCU

LA DUMINICA XX DUPA RUSALII

«Și văzând-o Domnul, i s'a făcut milă și apropiindu-se de dânsa, i-a zis: «Nu plânge!».

I. In aceste cuvinte ni se desvăluie motivul care a determinat pe Mântuitorul să producă învierea aceluia tânăr, care era purtat spre locașul de veci și despre care ne-a grăit azi Sf. Evanghelist Luca.

Tânărul acela era fiul unei biete văduve, din orașelul Nain, și pierderea lui era cu atât mai dureroasă pentru maică-sa, cu cât el era unicul ei fiu, deci singura ei mângâiere, singura ei speranță, singura ei bucurie în viață.

Dar această îndoliată mamă a avut norocul de a întâ'ni pe Mântuitorul, chiar în ultimul moment, când fiul ei era aproape de îngropare.

Și norocul acesta a fost cu atât mai mare, cu cât jalea ei a înduioșat pe Domnul, care împreună cu Ucenicii și cu mulțimea ce îl însoțea, se apropia de marginea aceluia orașel, tocmai în momentul când cortegiul funebru ieșea spre cimitir și când El văzând tânguelile îndureratei mame, s'a înduioșat și apropiindu-se dânsa, i-a zis: «Nu plânge!».

II. Ce efect vor fi produs asupra acestei mame cuvintele de mângâiere adresate de Mântuitorul, Sf. Evanghelist nu ne spune. Este totuși sigur că blânda Lui înfățișare, glasul Lui duios și privirea Lui plină de cerească bunătate, precum și ținuta Lui, care oglindește dumnezeiasca măreție a Stăpânului vieții, au fluturat ca o adiere răcoritoare, peste dogoritoarea jale ce ardea în inima acestei mame.

Dar Mântuitorul nu și-a limitat acțiunea Sa, la această simplă mângâiere și încurajare, ci apropiindu-se de patul mortuar, a oprit pe cei cari îl purtau și adresându-se mortului, a zis: «Ținere! Ție îți grăiesc: ridică-te!».

Și la această chemare, care era totodată porunca Stăpânului vieții, moartea ce pusese stăpânire pe acest trup tânăr, a dispărut ca un vis, iar viața și-a făcut reparația într'insul.

Tânărul s'a deșteptat ca dintr'un somn adânc și ridicându-se, și-a reluat firul vieții, sub privirile uimite — ale celor de față și spre negrăita bucurie a mamei sale.

III. In adevăr, văduva din Nain a avut marele noroc de a fi întâlnit pe Domnul Iisus, care oriunde și-a făcut apariția, a adus cu sine mângâiere, bucurie și ajutorare.

Ea a avut marele noroc de a se afla, în cruda ei nenorocire, aproape de acel ceresc Binefăcător, dela care nimeni nu s'a întors vreodată fără ajutorare, mai ales când acesta a solicitat în chip expres dumnezeescul Lui sprijin.

Este de remarcat însă aci, că văduva aceasta n'a apelat, în niciun fel, la ajutorul Mântuitorului. Ea n'a cerut ca El să-i învieze feciorul, nici nu a implorat ajutorul Lui, cum a făcut Iair pentru fiica lui muribundă, nici nu I s'a jeluut ca surorile lui Lazăr, mort de patru zile. Ba e chiar foarte probabil că ea nici nu cunoștea pe Domnul Iisus.

Cu toate acestea, iată că ea a primit dela Dânsul un atât de prețios dar, prin învierea fiului ei. Era un dar pe care nimeni n'ar fi putut să i-l ofere vreodată. Era un dar la care ea însăși nu se aștepta și la care n'ar fi cutezat nici măcar să se gândească.

Și iată că darul acesta a venit totuși, chiar așa pe neașteptate. A venit mai presus de orice speranță, mai presus de orice gând, mai presus de orice posibilitate. A venit într'adevăr ca «picat direct din cer».

Toate acestea arată că învierea tânărului din Nain se datorește numai nemărginitei milostiviri, pe care Mântuitorul a revărsat-o cu o excepțională imbelșugare asupra acestei mame, producând una dintre cele mai mari minuni săvârșite de Dânsul, în timpul activității Sale pe pământ.

Dar dacă mama tânărului din Nain n'a solicitat ajutorul Mântuitorului, în cazul de față, o altă duioasă mamă a acționat, în chip indirect, în această împrejurare, determinând abundenta revărsare a milostivirii Lui nemărginite. Era însăși Maica Domnului, al cărei chip a fost văzut atunci de Mântuitorul, profilându-se alături de îndoliata mamă din Nain și identificându-se cu ea, în aceeași cumplită jale.

În dumnezeiasca Lui previziune, Domnul a întrezărit, în jalnicul spectacol din fața Lui, ogîndîndu-se trista și dureroasa situație, prin care avea să treacă însăși Prea Curata Lui Maică, în timpul mântuitoarei Lui jertfiri.

El vedea, simțea și trăia, în aceste clipe, acele grele momente în care Maica Lui Prea Sfântă avea să jelească și să se tânguiască tot așa ca îndurerata mamă a tânărului din Nain. Precum aceasta jelea acum pe unicul ei fiu, însoțindu-l la mormânt, tot așa, peste puțină vreme, Sfânta Sa Maică avea să jelească punerea în mormânt a unicului și Dumnezeescului ei Fiu, jertfit pe Cruce.

Deaceea, cu prilejul acesta, Domnul a ținut neapărat să prefacă în bucurie durerea văduvei din Nain, prin învierea fiului ei, așa precum El avea să prefacă în bucurie jalea Maicii Lui Prea Sfinte, prin propria Lui înviere din morți.

IV. Minunea aceasta, săvârșită în părțile Nainului, ne oferă prilejul de a ne însuși anumite convingeri, menite să călăuzească viața și purtarea noastră creștinească.

Astfel, în primul rând, învierea tânărului din Nain ne inspiră convingerea că acolo unde Domnul Iisus își manifestă prezența Sa acolo apare

mângâierea, bucuria și salvarea; iar faptul acesta ne îndeamnă să ne sârguim spre a fi mereu aproape de Domnul.

Fiindcă noi toți credincioșii suntem sub Țăcat, ne întrebăm ce este de făcut? Să gemem mai departe sub povara lui, să ne mistuim la văpaia lui, să ne lăsăm îmbrânciți, mușcați sau înveninați de el? Nu! Ci să lupțăm împotriva lui, să-l biruim prin întoarcerea noastră la Dumnezeu. Această întoarcere sau regăsire în Dumnezeu o putem face prin pocăință, prin mărturisirea păcatelor.

Dumnezeu, Părintele nostru al tuturor, n'a făcut pe om pentru ca acesta, în toată viața lui, să robească sub porunca păcatului, să spumege și să scrâșnească în dureri și neputință, ci pentru ca să fie slobod și stăpân pe vrerile sale. Dovada cea mai bună o avem și în vindecarea demonizatului din Evanghelie. Dumnezeu nu vrea moartea păcătosului, cu atât mai puțin trebuie s'o voim noi, cunoscând sinistrele ei consecințe.

Pentru ca să ne putem scutura de jugul păcatului, Mântuitorul nostru Iisus Hristos ne-a pus la îndemână Sfânta Taină a pocăinței, așezând-o între cele șapte Sfinte Taine ale Bisericii creștine și în același scop i-a investit pe Sfinții Apostoli și pe urmașii acestora, pe preoți, cu puterea de a ierta păcatele.

Ce este pocăința? Este un act liber și conștient al voinței omului, care se manifestă prin părerea de rău pentru păcatele săvârșite și urmărește întoarcerea omului la Dumnezeu. Ca Taină, pe lângă părerea de rău pentru păcatele săvârșite, pocăința, prin mărturisirea sinceră făcută, în fața duhovnicului, coboară harul divin al iertării în conștiința penitentului, prin rugăciunea duhovnicului.

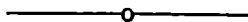
Pocăința urmărește omorirea păcatului în om și regenerarea lui morală. Pentru aceasta, Sf. Ioan Gură de Aur numește pocăința «topitoarea păcatului», iar Tertulian «scândura de salvare din naufragiul morții».

Deci, dacă Pronia cerească, prin minunea săvârșită de Mântuitorul, a transformat în bucurie jalea mamei din Nain, la care numeroși însoțitori s'au mărginit doar să participe, cu atât mai mult, aceeași dumnezeiască Pronie va transforma în sărbătorească bucurie, îngrijorarea mamelor din lumea de azi, la a căror acțiune de detestare a războiului s'au asociat, în chip solidară, toți oamenii de bună credință din lume.

Și dacă atunci, prin minunea Mântuitorului, a fost înfrântă însăși moartea, cu atât mai mult prin ajutorul dreptei Providențe, vor fi înfrânți acum semănătorii morții, adică uneltitorii de războaie.

Intemeiați deci pe aceste solide convingeri, se cuvine să ne afirmăm cu toții ca niște trainici slujitori ai păcii, animați fiind de credință și nădejdea în deplina ei victorie, deoarece în această universală luptă pentru pace «cu noi este Dumnezeu»; Dumnezeu al păcii și al iubirii de oameni, slăvit în veci. Amin.

Pr. CONST. MOISE

LA DUMINICA XXII DUPĂ RUSALII

«Rău mă chinuiesc în văpaia aceasta».
(Luca XVI, 24)

Ce păcate grele a săvârșit bogatul din parabola citită azi, ca să fie osândit la chinurile veșnice? Sf. Evangheliile ne spune despre el: că era bogat, că se îmbrăca în porfiră și vison, că se desfăta în fiecare zi, și încolo doar că era nepăsător față de suferințele săracului Lazăr.

În zadar i-am atribui alte păcate, pentru a-l înfățișa ca un mare nelegiuit. Ar fi și de prisos aceasta, de vreme ce osânda care-i așteaptă pe nelegiuiți ni-i arată de întreaga Sf. Scriptură. Dacă, totuși, Mântuitorul deschide azi sânul iadului, face aceasta pentru a ne arăta acolo pe un osândit, pe care nu ne-am fi așteptat să-l vedem acolo, pe un osândit al cărui mare păcat este acela de a nu fi făcut binele pe care putea să-l facă.

În portretul pe care îl face Domnul bogatului nemilosiv, vedem o viață trândavă și moleșită, lipsită de fapte rele, ca și de fapte bune, și în același timp osânda care-i partea unor asemenea oameni. Despre aceasta vom vorbi azi.

«Era un om bogat», ne spune parabola. Se pare că acesta e primul lui păcat, se născuse bogat. Mântuitorul nu adaugă că s'ar fi îmbogățit prin mijloace josnice, ori pe căi necinstite, ca să se bucure apoi liniștit de niște bunuri pe care le-a agonisit prin mijloace vinovate. Nici nu ne dă să înțelegem că s'ar fi tras din părinți lacomi și hrăpăreți, moștenind astfel un șir de nedreptăți. Tăcerea Domnului îl acoperă de toate aceste învinuiri. Era bogat, se bucura în liniște de averea rămasă dela părinți, fără ambiții, fără griji, trăind numai în plăceri. Dușă aparență, nu-i cu putință să stăpânească cineva bogății în împrejurări mai nevinovate, și totuși aici găsim prima cauză a osândeii lui: era bogat.

În al doilea rând, era îmbrăcat în porfiră și vison. Se îmbrăca luxos. Trebuie să recunoaștem și aici că, din punctul de vedere al Legii Vechi, în care Dumnezeu însuși se arătase în simboluri de măreție și slavă, excesul lui de lux era mai de iertat decât sub Legea Evangheliilor, unde Iisus Hristos, sărac și smerit, a devenit o pildă și un îndemn de modestie și de simplitate pentru toți.

În al treilea rând, el «se veselea în toate zilele luminat». Dar Legea lui Moisi nu oprea decât excesele, nu rânduia încă așa cumpătară pe care ne-a rânduit-o Evanghelia. Parabola nu adaugă apoi că s'ar fi dedat la desfrânări, ori că ar fi adunat la ospetele lui oameni stricați, ori că după aceste ospete ar fi urmat fapte nelegiuite, ori că legături vinovate i-ar fi ocupat tot restul zilei. Asupra religiei și a credinței părinților săi, nu se poate spune nimic rău de el. Într'un cuvânt, nu ne este arătat nici ca stăpân crud, nici ca prieten necredincios, nici ca vrăjmaș înversunat, nici ca om nedrept, ci doar că trăia larg, ducând o viață de desfătări. Prin ce s'a făcut el dar atât de vinovat?

Îmi veți răspunde poate că prin asprimea lui față de săracul Lazăr. Să vedem și aceasta. «Și era un sărac, anume Lazăr, care zăcea înaintea ușii lui, plin de bube. Și poftea să se sature din firimiturile care cădeau dela masa bogatului, dar nimeni nu i le da».

Este, într-adevăr, în această purtare, ceva care rănește toate sentimentele noastre de clemență. Priveliștea unui îmbuibat așezat la o masă plină cu toate bunătățile și nepăsător la suferințele unui nenorocit pe care îl are sub ochi, pînă de răni și nevoit să poftască firimiturile, pentru a-și astâmpăra foamea care-l mistue, oferă un contrast monstruos, în fața căruia se revoltă orice om. Asemenea purtări au pricinuit ura și au dat naștere luptei pentru o crînduire socială în care să dispară împărțirea oamenilor în bogați și săraci. Și tocmai în aceasta constă marea vremeurilor pe care le trăim noi acum, căci cei ce suferă și cei bolnavi nu mai stau în fața pragului celor bogați, ci toți stau sub frățesca ocrotire a întregii obști.

Dar Mântuitorul nu ni-l arată pe acel bogat pînă într'atît ca un monstru neomenos, ci mai ales ca un om neșăbător, foarte preocupat de plăcerile lui și lipsit doar de luare aminte față de lipsa lui Lazăr. Amănuntele parabolei sunt pe deplin lămuritoare pentru aceasta.

În primul rând, Lazăr era un cerșetor recunoscut, și lumea e mai puțin atentă la lipsurile acestor cerșetori, care au un oraș întreg care să le acopere nevoile lor. Acest pretext de care ne servim noi înșine, zilnic, pentru a îndepărta asemenea nenorociți, putea fi folosit și de bogatul din parabolă.

În al doilea rând, lui Lazăr cel pînă de bube, privește greu de suportat mai ales pentru un om datat la plăceri, i s'a îngăduit de către bogat să-și facă din intrarea casei lui culcușul obișnuit. A fost îngăduit, fără să fie izgonit. În asemenea împrejurări, poate că noi ne-am arăta mai zoriți să aruncăm o pomană, dar aceasta mai mult din graba de a îndepărta de sub ochii noștri un obiect atît de neplăcut, decît din dorința de a ușura un frate al nostru în suferință. Prin această grabă a noastră de a ajuta, ne-am arăta poate mai vinovați în fața lui Dumnezeu, decît osânditul din Evanghelie, prin nepăsarea sa.

În sfârșit, nu i se dădeau nici măcar firimiturile cari cădeau dela masă; dar nu ni se spune că Lazăr le-ar fi cerut, ci doar că le poftea. Lazăr nu vorbește, nu și strigă frămea și suferințele lui, ci tace, lăsând să vorbească rănilor sale pentru el. Această tăcere era mai grăitoare decît orice cerere, dar bogatul sta nepăsător și lipsit de orice luare aminte.

Iată marea lui vină! Ne surprinde, poate, aceasta? Dar nu știm oare că pentru un creștin nu-i destul să nu facă rău, ci trebuie să facă binele? Că un creștin nu poate fi părtaș al vieții de dincolo, dacă nu s'a purtat aiori, jos, după chipul lui Iisus Hristos? Dacă faptele noastre nu poartă pecetea asemănării cu ale Sale, nu putem fi recunoscuți ca fiind ai Săi.

Vă întreb eu, fraților: pentru a ne asemăna lui Hristos, e destul să nu fim nedrepti ori nelegiuți? Mântuitorul s'a mărginit oare să nu facă rău la nimeni? Să nu tulbure pe nimeni? Să nu poată fi învinuit nici chiar de vrăjmașii Săi de vreun păcat? N'a fost El blând și smerit cu inima? Nu s'a rugat El chiar pentru vrăjmașii Lui? N'a iubit El lumea, pentru care a îndurat și chinurile Răstignirii? Nu faptele rele pe care nu le-a săvârșit îl fac pe creștin, ci faptele bune pe care le-a făcut: o credință vie, un cuget curat, o iubire de aproapele gata mereu să ajute, să sprijine, să dăruiască. Orice viață care nu merită cerul, e o viață de păcat. Smochinul care n'a dat decît frunze, a fost lovit de blestem, iar Evan-

ghelia osândește la același întuneric și la aceleași chinuri și pe sluga necredincioasă și pe sluga nefolositoare. Care-i osânda acestora, ne-o spune parabola mai departe.

«Și a fost că a murit săracul — continuă parabola — și s'a dus de îngeri în sânul lui Avraam; și a murit și bogatul și s'a îngropat». Ce schimbare, fraților, în viața lor! Lazăr moare întâi, căci Domnul se grăbește să-și cerceteze pe aleșii Săi și să le scurteze suferințele. Bogatul îi supraviețuiește. Domnul, dimpotrivă, nu deschide decât pe încetul porțile morții pentru cei păcătoși, pentru a-i aștepta mai mult să se pocăiască. Dar în sfârșit, moare și bogatul, căci averile ne leagă de viață, dar nu ne fac nemuritori. El a fost îngropat, poate, cu multă pompă, dar zădărnice, nici numele lui n'a străbătut până la noi. Nu-l cunoaștem decât din chinurile lui, «că știe Domnul calea dreptilor și calea necredincioșilor va pieri» (Ps. I, 6), ne spune Psalmistul.

Lazăr moare. Moartea lui neștiută de nimeni, ca și viața lui, dar numele lui, înscris în cartea vieții, s'a învrednicit să fie păstrat în cărțile noastre sfinte, căci, spune Psalmistul, trupul dreptilor se îngroapă în pace, iar numele lor rămâne în veac. Lazăr e dus de îngeri în sânul lui Avraam, iar bogatul în locul de chinuri. Și din adâncul acestui loc își ridică ochii în sus. Pentru prima dată și-i ridică să privească și altceva decât plăcerea lui. Incepe prin a-și ridica ochii să vadă și altceva decât pe sine însuși. O viață întreagă n'a avut ochi să vadă pe alți oameni, să privească suferințele celor din jurul său și nici necazurile, lipsurile și nevoile lor.

N'a privit în sus niciodată, n'a văzut ceva mai înalt. Pe Lazăr, care a zăcut o viață la ușa lui, abia acum îl vede, iar grija pentru alții, care nu l-a clintit vreodată, se trezește în sfârșit. Își aduce aminte că are frați, că trebuie să-i ajute, că are datoria să-i ajute și atunci înalță prima lui rugăciune pentru alții: «**Rogu-te, dar, Părinte, să-l trimiți pe Lazăr la casa tatălui meu, căci am cinci frați, să le mărturisească aceste lucruri, ca să nu vină și ei în acest loc de caznă.**» Cere o minune pentru ei, trimiterăa unui înviat din morți ca să-i convingă, din credință, că numai așa s'ar putea îndrepta și pocăi frații lui. O rătăcire deci, în care cad și mulți dintre noi, care sunt convinși că dacă ar fi martorii unei minuni, credința lor ar spori și s'ar întări. N'am fost noi oare martorii unor rătăciri, la care a dus această dorință pe unii din credincioșii noștri? N'am văzut cameni alergând la mari depărtări la simplul soun că s'ar fi arătat anumite semne minunate pe unele ferestre, pe unele buturugi, pe unii pomi, ori că s'ar fi săvârșit chiar minuni? Sunt adevărate rătăcirile acestea, căci iată ce-i răspunde Avraam bogatului: «**Au pe Moisi și pe Prooroci, să-i asculte pe dânșii.**» Au deci învățăturile lui Moisi și ale Proorocilor, pe care trebuie să le asculte. Iar noi adăugăm că avem învățătura Domnului, pe aceasta trebuie s'o ascultăm.

Minunile Mântuitorului nu i-a îndreptat de fățărnicie pe farisei, nici de necredință pe saducheii. Unde se aflau toți cei ce au primit vederea, auzul, sănătatea, viața de-a minunii Domnului, când Acesta pătima? Unde erau martorii învierii fiicei lui Iair, a tânărului dela poarta cetății Nain și a lui Lazăr, când Hristos sta pironit pe Cruce? Nicodim însă a primit credința la auzul cuvântului lui Hristos și de aceea, împotriva întregului sinedriu, s'a pronunțat pentru Iisus. Iosif din Arimateia a cre-

zut ascultând predica Mântuitorului, și a îndrăzni să ceară Trupul Său dela Pilat. Unele femei mironosițe au primit învățătura Domnului și au rămas în jurul Crucii Sale.

Cea mai mare minune a religiei e măreția adevărului învățaturii ei, e sfințenia moralei ei, e dumnezeirea Scripturilor noastre. Citiți, deci, fraților, aceste cărți sfinte. Adânciți cuvântul lui Dumnezeu, pentru că acesta e singurul mijloc pe care ni-l arată azi Domnul Hristos, pentru a ne feri de partea osânditului din parabolă. De vom adânci învățătura Bisericii noastre, nu vom mai avea nevoie să ne mai dovedească cineva că o viață de plăceri, o viață de nepăsare, o viață lipsită de fapte bune, chiar dacă n'ar fi întinată de alte păcate, e o viață vinovată și vrednică de osândă veșnică, pentru că acestea sunt adevărurile cele mai simple și cele mai cunoscute a'le Evangheliei, sunt temelile învățaturii și viețuirii noastre creștine.

Și apoi, zilele trecerii noastre prin lume nu sunt fără de sfârșit. Apărem o clipă pe pământ, pentru a intra apoi în adâncurile veșniciei. Nesocotirea și reaua întrebuințare a acestei clipe trecătoare e urmată de o veșnicie, de osândă, dincolo.

Cine se îmbracă în porfiră și vison aici, va cerși dincolo.

Cine nu vede pe Lazăr aici, nu va fi văzut de el dincolo.

Cine s'a îmbuibat aici, nesocotind foamea altora, va înseta zadarnic după picătura de dincolo.

Cine n'a iubit pe semenii săi aici, nu va fi iubit dincolo.

Cui nu s'a rugat niciodată aici, nu îi va fi auzită rugăciunea dincolo.

Cugetați la aceste adevăruri sfinte, fraților, învățați care sunt îndatoririle chemării noastre de aici și împliniți-le, căci așa vom dobândi și bunurile nepieritoare din cealaltă viață, de care facă Dumnezeu ca toți să ne învrednicim. Amin.

Pr. V. ȘTEFANESCU

INTRAREA IN BISERICA A MAICII DOMNULUI

*«Ingerii s'au spălmântat, văzând cum
Fecioara a intrat în Sfânta Sfințelor».*

I. Sărbătoarea de azi, numită «Intrarea Maicii Domnului în Biserică», face parte din grupa acelor mari sărbători bisericești cari poartă numele de «praznice împărătești.»

Ea este orânduită spre cinstirea aceluia important eveniment, care s'a petrecut atunci, când Maica Domnului avea abia vârsta de trei ani și când părinții săi au dus-o la templul din Ierusalim, unde au încredințat-o marelui preot, și unde ea avea să rămână până la vârsta majoratului.

În chipul acesta, Prea Curata Copilă, care avea să devină Maică a Fiului lui Dumnezeu, și-a făcut apariția și s'a instalat în locul cuvenit ei, în acest scop, adică în casa lui Dumnezeu.

Praznicul bisericesc de azi ne oferă deci binecuvântatul prilej de a privi peste veacuri înapoi și de a contempla câteva clipe, măreția slăvitului fapt sărbătorit acum, precum și de a înțelege marea lui importanță. și înalta lui semnificație, în doctrina și viața creștină.

II. Prezentarea Prea Curatei Fecioare la templu înfățișează privirilor noastre două aspecte, unul omenesc și altul dumnezeesc. Cu alte cuvinte, prezentarea aceasta corespunde la două scopuri, traducând în fapt două intenții: una omenească și alta dumnezească.

Intenția omenească este aceea a părinților Sfintei Fecioare și constă în îndeplinirea făgăduinței, pe care ei o făcuseră lui Dumnezeu, de a dăruii templului prețioasa lor odraslă.

Iar intenția dumnezească subzistă în tainica hotărîre a Providenței divine ca această împărătească odraslă, scoborîtoare din neamul lui David, să fie Maica lui Mesia, adică a Fiului lui Dumnezeu, întrupat pentru mântuirea lumii.

Amândouă aceste intenții, cea omenească și cea dumnezeiască, se întâlnesc și se îmbină laolaltă, în slăvitul eveniment denumit «Intrarea Maicii Domnului în Biserică», eveniment în care apar, deoparte părinții Sf. Fecioare ca executori ai planului omenesc; de altă parte, marele preot ca executor al planului dumnezeesc; iar la mijloc Prea Curata Fecioară, ca centru luminos de întâlnire a acestor două lucrări.

III. Sub aspectul său omenesc, faptul săvârșit acum are următorul fir istoric:

Sfinții și dreptii Ioachim și Ana, dumnezeieștii părinți ai Sf. Fecioare Maria, fiindcă nu avuseseră niciun copil, până aproape de bătrânețe, făgăduiseră lui Dumnezeu că, dacă El le va hărăzi și lor un copil, ei îl vor dăruii templului; iar acum ei îndeplineau această făgăduință.

În privința aceasta este necesar să știm că pe vremea aceea exista o datină religioasă, caracteristică vechei Legi Sfinte, datină în virtutea căreia, părinții cari voiau, dăruiau pe copilul lor templului, ca să îndeplinească acolo serviciile necesare.

De altfel, vechea Lege Sfântă prevedea că toți copiii întâi născuți, de sex bărbătesc, aparțin de drept templului, adică sunt destinați să fie slujitori ai locașului sfânt.

Dar, intrucât pentru slujirea aceasta era orânduit, în chip special, unul dintre cele 12 triburi ale vechiului popor ales, și anume tribul lui Levi, întâii născuți din celelalte triburi erau dispensați de acest serviciu, prin așa zisa «răscumpărare». Deaceia, când părinții acestora — la 40 de zile — după naștere, îi aduceau să-i închine templului, ei nu erau reținuți acolo, ci erau redați părinților, în schimbul unor ofrande în bani și jertfe, cari reprezentau «prețul de răscumpărare» și cari serveau la întreținerea slujitorilor din tribul Levi.

În afară însă de această prevedere legală, părinții cari voiau, puteau făgădui și dăruii templului pe unul din copiii lor, care era primit acolo spre a îndeplini anumite servicii auxiliare, necesare curățeniei și întreținerii bunei rândueli de acolo.

Astfel, un caz de făgăduire și dăruire în genul acesta, este cazul lui Samuel, care a fost făgăduit și dăruit de mama sa Ana, locașului sfânt și care, după ce a slujit aici, «înaintea lui Dumnezeu», ca copil (I Sam. I,

11; 24; 18), a ajuns conducător religios și judecător peste întregul popor (I Sam. VII, 15-17).

Precum se vede însă, nu numai copiii de parte bărbătească puteau fi dăruți templului, ci și cei de parte femeiască, fiindcă aci existau și servicii, menite să fie îndeplinite de sexul feminin și între cari figurau serviciile ce se efectuau în încăperea destinată femeilor, venite să aducă diferitele jertfe prevăzute de Lege, ori să participe la s'ujbele marilor sărbători religioase.

Din categoria acestor s'ujitoare dela templu, pare a face parte și Proorocița Ana, despre care ni se spune că, împreună cu bătrânul Simeon cel drept, «a întâmpinat — ca pe Mesia — pe micul Prunc Iisus», când Sf. Sa Maică, la 40 zile după naștere, L-a adus spre a-L închina templului.

Prin urmare, părinții Sf. Fecioare, această datină și aceste orându-eli au avut în vedere, când au făgăduit templului odrasla lor, pe care acum au și adus-o spre a o da în primire aci.

Se înțelege că vor mai fi fost și alte copii, cari erau aduse acolo, în același scop, și care erau îngrijite și crescute în dependențele templului, de către bătrânele de acolo, spre a deveni la rândul lor elemente pregătite și vrednice de a s'uji la casa lui Dumnezeu.

În sfârșit, din aceste mențiuni lămuritoare, s'ar putea conchide că situația copiilor făgăduiți și dăruți templului ar corespunde într'un chip oarecare rânduelii monastice, care a luat ființă mai târziu în Biserica creștină, unde monahii și monahiile, prin afierosire benevolă, slujesc lui Dumnezeu și sfântului Său lăcaș, în castitate și permanentă ascultare.

IV. Sub aspectul dumnezeesc, instalarea Sfintei Fecioare la templu, se înfățișează în chipul următor:

În iconografia creștină, Sf. Fecioară este înfățișată venind la templu cu părinții săi și urmată de alte copii, cari poartă, ca și ea, câte o coroană de flori pe cap, ceea ce însemnează că actul instalării la templu era considerat ca un fapt de seamă pentru cel consacrat și că acesta se îndeplinea cu un anumit ceremonial, mai mult sau mai puțin fastuos.

În ceea ce privește Sf. Fecioară, acest ceremonial corespunde prezicerilor profetice, cari se referă la această instalare a ei la templu și cari spun: «Veni-vor fecioare pe urma ei, prietenele ei» (Ps. 44, 14-15).

Dar în timp ce pentru celelalte copii afierosite templului, primirea se făcea în mod obișnuit, pentru Prea Sfânta Fecioară Maria, primirea aceasta a avut un caracter excepțional.

Aceasta se datorește faptului că dumnezeiasca Providență hotărîse ca ea să nu fie o simplă angajată în serviciul templului, ci, în calitate de viitoare Maică a lui Mesia, să fie însăși reeditarea acestui templu, pe plan spiritual, adică să fie ea însăși templul prea curat și prea sfânt, din care să apară în lume Fiul lui Dumnezeu întrupat.

De aceea, în cazul de față, însuși marele preot, sub impulsul unei inspirații dumnezeiești, a întâmpinat pe Prea Sfânta Fecioară pe care, primind-o din mâinile părinților ei, a condus-o în templu, ducând-o până la locul cel prea sfânt, care se numea «Sfânta Sfintelor», adică sălașul special al lui Dumnezeu și unde nu era îngăduit să intre decât marele preot, o singură dată pe an.

Această cinste extraordinară, acordată Sf. Fecioare, prin hotărîrea dumnezeiască, este subliniată în inelele sfînte ale praznicului de azi și mai ales în cuvintele «Axionului», în care se spune că: «Ingerii privind s'au spăimîntat, văzând cum Fecioara a intrat în Sfînta Sfintelor».

V. După ce s'a îndeplinit acest act de cerească și extraordinară solemnitate, Sf. Fecioară a rămas la templu, unde a stat pînă la vârsta de 15 ani.

Astfel, întreaga copilărie și întreaga ei adolescență a trăit-o ea la templu, în acel mediu pur religios, cu mireasmă de tămâie și smirnă, cu svon continuu de rugăciuni și psalmodieri sfînte, în repetate desfășurări de ceremonii pioase și în permanente trîmbițări ale dumnezeștilor învățături.

Aci, Prea Curata Fecioară a ascultat rugăciunile și învățăturile sfînte, rugându-se și ea însăși și înzestrându-și sufletul cu mărgăritarele învățăturilor sfînte. Cu nevinovații săi ochi a privit ea aci ceremoniile sfînte, în cari se profilau neșătrunsele taine cerești. Auzul său se familiariza cu graiurile profetice despre Mesia cel așteptat; iar inima sa neprihănită împărtășea, împreună cu ceilalți credincioși și mai mult decît aceștia toți, darul și nădejdea venirii Lui.

Din toate aceste amănunte se poate vedea marea însemnătate și înaltul scop dumnezeesc, pe care l-a avut instalarea aceasta, anume scopul de a pregăti pe Sf. Fecioară pentru marele rol ce i se rezervase, adică de a fi Maica Fiului lui Dumnezeu, Maica lui Mesia cel așteptat.

Prin această pregătire, ea avea să îmbrace aci cereasca mantie spirituală, țesută de firele sfînteniei desăvârșite și brodată cu briliantele virtuților, în cea mai splendidă strălucire a lor: credința și nădejdea neșărmitată în Dumnezeu, dragostea și neșovăitoarea supunere față de El, precum și smerenia cea mai aleasă.

Aci, la locul lui Dumnezeu, avea să se împodobească ea cu aureola dumnezeștii sfîntenii și a vredniciei de a fi ea însăși «Biserică sfințită și să'as al lui Dumnezeu».

Înalta semnificație a «Intrării Maicii Domnului în Biserică», este deci următoarea: viitoarea Maică a Fiului lui Dumnezeu vine la casa lui Dumnezeu, pentru a se pregăti pentru marele său rol, împodobindu-se aci cu cereștile daruri spirituale cu care să reapară apoi în lume, spre a reprezenta pe pămînt «Taina cea din veac ascunsă», în calitate de «Mireasă cerească», adică «Maica Prea Curată și Pururea Fecioară».

VI. Praznicul de azi ne înfățișează deci puterea, bunătatea și nemărginita bunăvoință a lui Dumnezeu, care a rânduit mîntuirea neamului omenesc și a a'les din rîndurile oamenilor pe Sf. Fecioară Maria, să fie Maică a Mîntuitorului omenirii și să'as prea curat al Dumnezeirii.

Se cuvine deci să proslăvim, cu adîncă smerenie și cu aleasă mulțumire, necuprînsa Lui îndurare și cu venerare, Prea Sfînta Fecioară Maria mărturisind împreună cu întreaga creștinătate că: «Astăzi însemnarea bunăvoinței lui Dumnezeu și prevestirea mîntuirii credincioșilor în Biserică lui Dumnezeu luminat. Fecioara se arată și pe Hristos tuturor mai înainte îl vestește». Și apoi, «Aceștia cu sărbătoreasc glas și noi să-i strîgăm: Bucură-te plînirea rînduelii Ziditorului.» Amin.

Pr. M. CONSTANTIN

LA SFINȚII ARHANGHELI MIHAIL ȘI GAVRIIL

I. Inveșmântate în strălucitoare lumină, două slăvite figuri din lumea cerească, se înfățișează privirilor noastre, în cadrul creștineștii sărbătorii de azi.

Iar din paginile cărților sfinte, izvor de glasuri se înalță, încunostiindu-ne că aceste două strălucitoare fețe cerești sunt marii slujitori ai lui Dumnezeu. Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil.

Și fiindcă titlurile de Arhangheli purtate de dânsii, însemnează În-tăistătători între Ingeri, căpetenii ingeresti sau conducători ai cete'lor ingeresti, Biserica îi întâmpină ca pe niște «Voevozi ai oștirilor cerești».

Despre acela dintre ei, pe care Sf. Apostol Iuda îl numește «Arhanghelul Mihail» (9), Proorocul Daniil spune că e «unul dintre cei mai mari Ingeri» (10, 13); iar Sf. Apostol Ioan, adaugă că «Mihail și Ingerii (de sub conducerea) lui», este cel ce a aplicat dreapta pedeapsă a lui Dumnezeu asupra diavolului și subalternilor lui, cari înșală lumea (Apoc. XII, 7-11).

De asemenea, cu privire la Arhanghelul Gavriil, pe care Daniil l-a văzut «sclipind în strălucire», și care i-a încredințat tainică profetie despre cele «70 săptămâni» de ani, referitoare la vremea și activitatea lui Mesia (21-27), Sf. Evanghelist Luca ne încunostiințează că el e Crainicul ceresc care Sfintei Fecioare Maria i-a vestit Nașterea lui Mesia; iar preotului Zaharia, nașterea înaintemergătorului Său.

Despre acești doi Arhangheli, în fața cărora stăm acum, în pioasă ținută de sărbătoare, Sf. Scriptură și Biserica ne grăesc în repetate rânduri, arătându-ne înaltul rol pe care ei îl au în opera mântuirii.

Vom folosi deci sărbătorirea lor de azi, spre a-i privi mai deaproape și spre a vedea, în linii generale, rolul încredințat lor de Dumnezeu, în cadrul acțiunii mântuitoare.

II. Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil, în calitatea lor de înalți slujitori ai lui Dumnezeu, sunt vestitorii și executorii actelor importante din istoria mântuirii.

În exercitarea rolului său, Arhanghelul Gavriil se înfățișează ca principalul vestitor al hotărîrilor dumnezeiești și al evenimentelor supranaturale produse de acțiunea divină, pentru binele și fericirea omenirii.

Crainic al bunelor vestiri de bucurie, el este acela care a anunțat Nașterea lui Mesia și a Botezătorului, și tot el este acela care, în noaptea sfântă a chemat la bucurie pe păstorii din preajma Betleemului, anunțându-i că s'a născut «Hristos Domnul» (Luca I, 18-26; II, 9-12). De asemenea, tot el este acela care, în ziua Invierii a vestit din pragul mormântului, că Domnul «s'a sculat din morți» (Matei XXVIII, 5-8).

La rândul său, Arhanghelul Mihail se înfățișează ca slujitor principal al dreptății și al justiției dumnezeiești. Pe temeiul acestui fapt, cu prilejul grandiosului eveniment al celei de a doua veniri a Mântuitorului, când se va produce învierea și judecata universală, Arhanghelul Mihail va avea rolul menționat de Sf. Apostol Pavel, când zice că «la chemarea ce se va face prin glas de Arhanghel și prin trâmbița lui Dumnezeu, însuși Domnul se va pogori din cer și cei morți în Hristos vor învia întâi» (I Tesal. IV. 16).

Referindu-se la aceiași fapt, Proorocul Daniil arată categoric că acel Arhanghel care va chema atunci lumea în fața dumnezeieștii judecăți, este «Mihail, patronul cel mare», și că «atunci mulți dintre cei ce dorm în țărâna pământului, se vor scula (adică vor învia), unii spre viață veșnică, iar alții spre osândă și rușinare veșnică», (XII, 1-3).

Dar, din faptul că Mihail este special slujitor al ordinii și acțiunilor de justiție dumnezească, rezultă — în chip firesc și logic — că el exercită această atribuție în toate cazurile de acest fel.

Ca atare, el e acel Inger care s'a arătat în rugul aprins de pe muntele Horeb, când i s'a poruncit lui Moisi cele de urmat, pentru eliberarea vechiului popor credincios, din robia și apăsarea egipteană.

El e, deasemenea, Ingerul care, cu sabia în mână a întâmpinat pe Balaam, oprindu-l din «calea nedreaptă» pe care pornise, nesocotind porunca lui Dumnezeu (Num. XXII, 31-32).

În sfârșit, tot el e Ingerul care, cu sabia în mână, a apărut în fața lui Iosua spre a executa dumnezeiasca hotărâre, privitoare la cetatea Ierihon (Ios. V, 13-15).

În privința aceasta mai e apoi de subliniat faptul că, dacă dintre cei doi Ingeri, apăruți la mormântul Domnului, acela care a îndeplinit rolul de bine-vestitor către mironosițe, este Gavriil; apoi celălalt Inger, care a împlinit rolul de executor, prin deschiderea mormântului și îngrozirea străjerilor, este Mihail.

Aceasta însemnează că Mihail e Ingerul despre care Sf. Evanghelic spune că «pogorându-se din cer, a răsturnat piatra de pe ușa mormântului și s'a așezat deasupra ei, având vederea ca fulgerul și îmbrăcămintea albă ca zăpada», și că «străjerii cuprinși de spaimă, s'au lungit la pământ ca niște morți» (Matei XXVIII, 2-4).

E necesar apoi să remarcăm, cu acest prilej, că fiecare dintre acești doi Arhangheli, apăruți împreună la mormântul Domnului, și-a îndeplinit acolo rolul său special.

Anume, cu putere supranaturală și cu orbitoare strălucire, Mihail a rostogolit uriașa lespede de pe ușa mormântului, făcând să se cutremure pământul și umplând de groază pe slujitorii nelegiurii; iar Gavriil, cu glas blând, a mângâiat indureratele inimi ale mironosițelor, cari plâneau pe Cel Bun și Drept, ucis de cei răi și nelegiuiți, împărtășindu-le îmbucurarea veste a Învierii Lui.

Astfel, cei doi Arhangheli săvârșesc aci două acțiuni deosebite, adică unul alină suferințele, pricinuite celor buni și cinstiți, de către oamenii răi și nedrești, vestindu-le triumful dreptății și al binelui; iar celălalt deslănțuie groaza justiției divine asupra celor nelegiuiți și răi.

Și acolo deci, ca și la mormântul Domnului, alături de Ingerul reprezentant al bunătății și ocrotirii dumnezeiești, pentru cei buni și drești apare Ingerul, reprezentant al puterii și judecății dumnezeiești, față de cei răi și nelegiuiți.

III. În urma acestor lămuriri, necesare la întâmpinarea celor doi Arhangheli dumnezeiești, să îndreptăm acum privirile noastre evlavioase asupra ținutei în care ni-i prezintă tradiționala noastră iconografie bisericească.

Vom vedea că Sf. Arhanghel Gavriil, cu figura sa luminoasă și cu privirea plină de duioșie, poartă în mână o ramură înflorită, simbol al inocenței și al dragostei, al păcii și al bunei-vestiri de bucurie, care are ca tip buna vestire adusă de Sf. Fecioară Maria.

Ținuta lui ne arată, deci, pe acela care are misiunea de a înfățișa lumii marea bunătate și nemărginita dragoste a lui Dumnezeu. Ținuta aceasta ne arată pe acela care este slujitorul harului dumnezeesc, vestitorul bucuriei, crainicul păcii, mesagerul bunei înțelegeri și al armoniei generale

Vom vedea, de asemenea, că alături de el, Sf. Arhanghel Mihail, cu figura energetică și cu privirea scrutătoare și hotărâtă, poartă în mână o sabie de foc, simbol al autorității și al puterii executive, al străjuirii ordinii și dreptății, adică ținuta în care ni-l arată Sf. Scriptură, la locul lui de strajă dela porțile paradisiului, atunci când primii oameni încalcând orânduia' a dumnezeiască au fost alungați de acolo (Gen. III, 24).

Ținuta aceasta ne înfățișează adică pe acela, a cărui misiune e de a descoperi puterea și dreptatea lui Dumnezeu. Ea ne arată pe acela care e organul ordinii și al justiției dumnezeiești; străjuitorul bunei rândueli și executorul actelor de aplicare, a dreptății divine. Ne arată pe acela, care a opus invincibila rezistență diavolului, vrăjmaș al adevărului și dreptății, protagonist al trufiei egoiste și al agresiunii uzurpatoare —, făcându-l să se prăbușească din sferile luminii cerești în abisul întunericului infernal.

IV. Raportate la opera mântuirii, care aparține în mod special celei de a doua perscane a Sf. Treimi, adică Fiului lui Dumnezeu întrupat, atribuțiile celor doi Arhangheli corespund celor două faze principale, ce se disting în efectuarea acestei opere.

Anume, rolul exercitat de Gavriil corespunde, în deosebi, primei faze din acțiunea mântuirii, adică etapei care a început odată cu venirea Fiului lui Dumnezeu pe pământ și care va dura până la a doua Lui venire. Intervalul acesta de timp este epoca harului, epocă al cărei început a fost semnalat atunci când, prin Gavriil, s'a binevestit Sf. Fecioare Nașterea Mântuitorului și când s'a proclamat în noaptea Nașterii, cerescul mesaj de «pace și bună învoire».

Iar atribuția exercitată de Mihail, corespunde cu deosebire epocii care va începe odată cu a doua venire a Domnului, epocă în care se va produce judecata dumnezeiască și răsplata veșnică, și a cărei sosire va fi anunțată în chip solemn, prin glasul lui Mihail.

Prima epocă, adică cea anunțată și slujită de Gavriil, este deci vremea de acum, este vremea în care trăim noi. Ea este epoca harului, când toți credincioșii sunt chemați la mântuire, la pace și bună înțelegere, la urmarea drumului ce duce la bucurie cerească și fericire veșnică.

Vremea de față este, deci, epoca în care Gavriil își flutură ramura înflorită deasupra tuturor credincioșilor, vestindu-le bunătatea și dragostea Părintelui Cereșc, chemându-i pe toți la viața cea nouă, inaugurată de Fiul lui Dumnezeu prin jertfa Sa mântuitoare, aducătoare de iertare și pace, de iubire și înțelegere, de unire și fericire.

Iar a doua fază, care va începe odată cu anunțarea pe care o va face Arhanghelul Mihail și căreia el îi va sluji în chip special, este epoca jude-

cății și răsplătirii veșnice. Este epoca în care se va face confruntarea faptelor cu dreptatea dumnezeiască.

Atunci, cei ce au întors privirile în fața ramurii înflorite a lui Gavriil, adică cei ce, călcând în picioare dreptatea, au nesocotit bunătatea și iubirea lui Dumnezeu, pacea și buna înțelegere, practicând ura, asuprirea și agresiunea acapatoare, vor întâlni sabia de foc a lui Mihail, căci potrivit cuvintelor Mântuitorului, «Cel ce scoate sabia, de sabia va pieri» (Matei XXVI, 52).

Un ultim avertisment în privința aceasta îl constituie cea din urmă împreună-arătare a celor doi Ingeri, cari sunt Arhanghelii Mihail și Gavriil și cari, în momentul înălțării Domnului au apărut postați în pragul cereștilor înălțimi, încunostiințând pe Apostoli, că Iisus se va reîntoarce pe pământ.

V. Acum, după ce am contemplat cu evlavie înfățișarea cereștilor patroni ai sărbătorii de azi, și ne-am edificat asupra rolurilor încredințate lor de Dumnezeu, se cuvine să ne amintim neîncetat de înalta misiune ce o îndeplinesc, în folosul mântuirii noastre.

Se cuvine să prețuim cu recunoștință, dumnezeiasca grijă ce ni se împărtășește, prin Tainele Bisericii și să nu ofensăm dragostea mântuitoare a Domnului, prin fapte condamnate de dreptatea dumnezeiască.

Se cuvine ca, sub călăuzirea Arhanghelului Gavriil, să viețuim și să lucrăm ca fii ai luminii și ai harului, practicând sfințenia și bunăcuviința, iubirea și binefacerea, pacea și buna înțelegere. Iar sub călăuzirea Arhanghelului Mihail, să fim susținătorii dreptății, ai ordinii sfinte și ai dumnezeieștii rândueii în lume.

Pe scurt, se cuvine ca, împreună cu Arhanghelii Mihail și Gavriil, să fim și noi slujitorii lui Dumnezeu. Să slujim bunătății și dreptății Lui, ca să fim vrednici de împărăția Lui.

Împreună cu Mihail, «să slujim lui Dumnezeu cu frică», și împreună cu Gavriil «să ne bucurăm în El cu smerenie», pentru ca harul Lui să fie pururea cu noi; iar Biserica noastră să fie veșnică.

Și acum să prezentăm piosul nostru omagiu cereștilor sărbătoriți, grăind laolaltă cu toți credincioșii: «Mai-marilor Voevozi ai cetelor îngerești, cei ce stați înaintea scaunului dumnezeesc, rugați-vă Domnului, pacei lumii să dăruiască și sufletelor noastre mare milă!» Amin.

Pr. M. COSTIN

PENTRU APĂRAREA PĂCII

ZIUA CONSTITUȚIEI

La 24 Septembrie 1952 — zi istorică pentru poporul român — Marea Adunare Națională a votat, în unanimitate, noua Constituție a Republicii Populare Române, Constituție a păcii, a construirii socialismului, a sfuririi fericirii și buneii stări a oamenilor muncii din Patria noastră.

La această întâie aniversare nu putem să nu ne amintim nefermura bucurie și entuziasmul nestăvilit cu care întregul nostru popor muncitor a primit noua Lege Fundamentală a țării. Oamenii muncii — singurii și reali stăpâni ai Patriei noastre — au văzut în noua Constituție tabloul vieții celei noi, al mărețelor cuceriri democratice, al celor mai înalte năzuințe ale lor.

Constituția cea nouă reprezintă bilanțul drumului străbătut, bilanțul cuceririlor istorice dobândite de poporul muncitor pe calea construirii socialismului... Ea oglindește marile biruințe ale poporului român, descătugat de sub orice jug, liber și stăpân pe soarta sa.

Larga participare a maselor populare la dezbaterile proiectului de Constituție — peste 10 milioane de cetățeni, din sâmul cărora s'au făcut 18.836 propuneri și amendamente la textul proiectului — a demonstrat evitabilitatea regimului de Stat democrat popular, legăturile sale trainice cu masele, adăncind și mai mult democrația, precum și hotărârea nestrămutată a poporului român de a îndeplini cu succes sarcinile istorice ce-i stau în față, de a întări Statul democrat-popular, de a construi ordăntrea socialistă în Republica Populară Română.

Forța și vitalitatea regimului nostru de democrație populară și-au găsit expresie în mod deosebit în capitolele VII din Constituție, prin care se garantează tuturor oamenilor muncii cele mai largi drepturi și libertăți democratice:

Dreptul la muncă, adică dreptul de a câștiga o muncă garantată și plătită potrivit cu calitatea și cantitatea ei.

Dreptul la odihnă, asigurat prin: stabilirea zilei de muncă de 8 ore pentru muncitori și funcționari; reducerea zilei de muncă sub 8 ore pentru profesioniști cu condiții grele de muncă și pentru secții cu condiții de muncă deosebit de grele; stabilirea de concedii anuale plătite pentru voșii muncitorii și funcționarii; punerea la dispoziția oamenilor muncii a caselor de odihnă, sanatoriilor și instituțiilor de cultură.

Dreptul la asigurare materială la vârstă înaintată, în caz de boală sau incapacitate de muncă.

Dreptul la învățătură, asigurat prin învățământul elementar general, obligatoriu și gratuit; prin sistemul bursei de Stat acordate studenților și elevilor merituoși din școlile învățământului superior, mediu și elementar; prin organizarea învățământului profesional gratuit pentru cei ce muncesc.

Noua Constituție garantează tuturor oamenilor muncii din Republica Populară Română, fără deosebire de naționalitate sau rasă, «deplina egalitate de drepturi în toate domeniile vieții economice, politice și culturale... Orice manifestare de șovinism, ură de rasă, ură națională sau propagandă naționalistă fiind este pedepsită de lege».

Constituția asigură de asemenea, minorităților naționale, folosirea liberă a limbii materne, învățământul de toate gradele în limba maternă, cărți, ziare și teatre în limba maternă.

Noua Lege Fundamentală recunoaște femeii din R.P.R. drepturi egale cu ale bărbatului în toate domeniile vieții economice, politice, de Stat și culturale. «Statul ocrotește căsătoria și familia și apără interesele mamei și copilului. Statul acordă ajutor mamei cu mulți copii și mamei singure, concedii cu plata salariului, femeilor însărcinate; organizează maternități, creșe și cămine de copii».

Democratismul real al regimului de Stat democrat popular rezultă cu evidență și din largile libertăți pe cari Constituția le garantează tuturor oamenilor muncii din țara noastră. Acestea sunt:

- Libertatea de conștiință;
- Libertatea cuvântului;
- Libertatea presei;
- Libertatea întrunirilor și meetingurilor;
- Libertatea cotelgilor și demonstrațiilor de stradă;
- Libertatea de asociere în organizațiile obștești, etc.

Dar «dintre toate libertățile democratice, libertatea cea mai de preț a oamenilor muncii este eliberarea de sub jugul exploatării. Ea stă la temelie tuturor celorlalte libertăți, deoarece numai omul eliberat de sub jugul capitalismului își va putea îndrepta spina; ea, va putea ridica fruntea, se va putea simți om. Pentru întâia oară, după secole de muncă pentru alții, de muncă de rob în folosul exploataților, se ivește posibilitatea unei munci a omului pentru el însuși,, a unei munci care să se bizuie pe toate cuceririle tehnicii și ale culturii moderne».

Tuturor cetățenilor Republicii Populare Române le este deasemenea garantată inviolabilitatea persoanei, a domiciliului și secretul corespondenței.

Toate aceste drepturi și libertăți — nu numai proclamate, ci și apărate de Stat, — vădese adevărul luminos că, în țara noastră, a fost instaurată adevărata democrație, democrația în folosul celor mulți, pentru triumful căreia au luptat și s'au jertfit cei mai buni fii ai poporului nostru.

Biserica Ortodoxă Română — ca și toate celelalte Confesiuni și Culte religioase din țară — au salutat cu deosebită bucurie prevederile Constituției, prin care se garantează, în termeni expliți, cea mai deplină libertate de conștiință, libertatea religioasă, libertatea de organizare, funcționare și exercitare a cultului. Articolul 84 din Constituție dă expresie limpede acestei libertăți, arătând odată în plus — prin formularea lui precisă — că «garantarea libertății de conștiință rezultă din însăși natura regimului democrat popular»:

«Libertatea de conștiință este garantată tuturor cetățenilor Republicii Populare Române.

«Culte religioase sunt libere să se organizeze și pot funcționa liber. Libertatea exercitării Cultelor religioase este garantată tuturor cetățenilor Republicii Populare Române.

«Școala este despărțită de Biserică. Nicio Confesiune, congregație sau comunitate religioasă nu poate deschide sau întreține instituții de învățământ general, ci numai școli speciale pentru pregătirea personalului Cultului.

«Modul de organizare și funcționare a Cultelor religioase se reglementează prin lege».

Ierarhii, clerul și credincioșii noștri prefuesc la justă valoare această largă libertate religioasă acordată și apărată de regimul nostru democrat-popular și — amintindu-și aminte cu amărăciune de prigoanele religioase din trecut — nu pierd niciun prilej să-și arate profunda recunoștință și atașamentul loial și neclintit față de conducătorii scumpiei noastre Republici Populare Române și față de poporul muncitor care, prin luptă, prin muncă și prin jertfe nenumărate au cucerit libertățile de care se bucură azi, în egală măsură, toți fiii Patriei noastre.

Cu cât prin de adevăr și de înțelepciune — în asentimentul întregii obști credincioase din R.P.R. — a rostit P.C. Preot Alexandru Ionescu, Vicarul Sfintei Arhiepiscopii a Eucarestiilor și deputat în Marea Adunare Națională, cu prilejul desba-

terilor asupra proiectului de Constituție în Marea Adunare Națională. P. C. Sa a spus, printre altele, următoarele:

«În Republica Populară Română, libertatea de conștiință este o realitate vie. Nimeni nu-i silit sau împiedicat să aibă sau nu o credință religioasă, așa cum îi dictează fiecare conștiința lui. Statul nu face nicio discriminare aici. Faptul că cineva are o credință religioasă sau alta, nu-i conferă un drept în plus sau în minus față de restul cetățenilor. Mai mult încă, Statul garantează această libertate împotriva oricărei tentative de constrângere de oriunde ar veni ea.

«Ca o urmare logică a acestui principiu, Republica noastră acordă și garantează libertatea de organizare, de funcționare și de exercitare a Cultelor religioase. Datorită acestei largi libertăți religioase a putut fi asigurată o pașnică conviețuire a tuturor Cultelor, o liberă și normală dezvoltare a lor și, în anumite probleme, chiar o concurență a lor, cum nici în imaginație n'ar fi fost posibil sub vechile regimuri. Toate se bucură de aceleași drepturi egale, așa cum au recunoscut ele înșile, de altfel, prin glasurile autorizate ale șefilor lor, în dese și repetate rânduri.

«Biserica Ortodoxă Română, alături de slujitorii săi, prin glasul Întâistătătorului ei, prin forurile ei de conducere, ca și prin glasul miilor de slujitori, și-a manifestat în nenumărate împrejurări sentimentele de grațitudine față de conducerea țării, pentru largile libertăți de care se bucură. Consecvență acestui principiu, ca a înțeles să se încadreze ca un factor activ în ordinea socială instaurată în această țară, îndeplinindu-și în același timp, nestăruindu-se nimeni, activitatea ei religioasă, potrivit îndăstăturii, rânduelilor și tradițiilor ei. Datorită largilor libertăți de care se bucură Cultele în Republica noastră, ea a putut înregistra în ultimii ani realizări care n'ar fi fost cu putință în zeci de ani sub vechile regimuri. Aceeași situație o au și o recunosc toate Cultele.

«În numeroasele Adunări pe care le-au avut slujitorii Cultelor, pentru a discuta și analiza proiectul de Constituție, toți au fost unanim în a recunoaște deplină libertate religioasă de care s'au bucurat, binefacerea acestei libertăți, precum și recunoștința și devotamentul față de regimul care le-a acordat și asigurat. Înscrisura acestor libertăți în noul proiect de Constituție a prilejuit pretutindeni manifestări entuziaste pentru regim, care s'au concretizat în nesfârșite moțiuni de recunoștință adresate conducerii țării și în declarații de aderență totală la prevederile înscrise în proiectul de Constituție, toate acestea constituind temeiuri puternice pentru ei de a întări și mai mult activitatea de luptă pentru apărarea păcii în lume.

Biserica noastră drept-măritoare — care prin însăși sacra ei misiune este slujitoare încredințată a păcii — a salutat deasemenea cu negrădită bucurie, împreună cu întregul popor român, dorința de pace și hotărât să o apere, «înscrisura în Constituție a politicii externe a Statului Român democrat-popular de apărare a păcii, de prietenie și alianță cu Uniunea Sovietică și cu țările de democrație populară, a politicii de pace și prietenie cu toate popoarele iubitoare de pace».

Cât de profund atacă cauza păcii este poporul nostru, o poate constata orice observator obiectiv. «Origine privește țara noastră, vede că ea s'a transformat într'un vast șantier al muncii pașnice și constructive a poporului; vede cum se înalță fabrici și uzine noi, termocentrale și hidrocentrale, care-și trimit curentul electric la sute de kilometri distanță, se sfuresc gosele și căi ferate, instituții de cultură și de știință, parcuri de odihnă, locuințe confortabile pentru muncitori, creșe și cămine pentru copii, instituții pentru ocrotirea sănătății; vede cum sute de mii de oameni ai muncii își petrec concediile în localități balneare și climatice, cum muncitorii și țărani, altădată ținuți în întuneric, învață carte, se instruesc, luptă pentru a-și însuși cuceririle științei».

Noua noastră Constituție «exprimă cu toată vigoarea voiața de pace a poporului român, dorința sa de a-și consacra toate forțele operelor de construcție pașnică. Noua Constituție este prin esența sa o Constituție a păcii. Totodată, poporul român este hotărât de a nu permite niciun fel de amestec imperialist în treburile țării, de a păstra neatinse independența și suveranitatea națională».

Legea Fundamentală a țării contribuie la consolidarea regimului de democrație populară și constituie un instrument puternic al fărâșirii vieții celei noi în Patria noastră, al fericirii și bunei stări a poporului nostru.

La această prîmă aniversare a Constituției, fierare cetățean cinstit simte datorită de a reinnoi legământul solemn «ad respecte noua Constituție și să o apere ca lumina ochilor, deoarece ea este Legea legilor Republicii noastre. Ea oglindește

marile biruințe ale poporului român, descătușat de sub orice jug, liber și stăpân pe soarta sa. Popor minunat, popor constructor al vieții noi, poporul român are tot dreptul să privească cu mândrie patriotică la noua Constituție, oglindire a unor mărețe cuceriri economice-sociale».

Biserica Ortodoxă Română, împreună cu întreaga sa obște credincioasă, va înălța la altar — în Ziua Constituției — rugăciuni de mulțumire către Cel Atotputernic, pentru toate împlinirile obștei celei mari a Patriei noastre, ca și cereri de ajutor pentru făurirea, prin munca sârdăbnică a tuturor, a viitorului fericit și luminos al poporului nostru.

Pr. V. MITRU

CRESC ȘI SE ÎNTĂRESC NEINCETAT FORȚELE PĂCII

Cu fiecare zi, am putea spune cu fiecare oră, forțele păcii cresc și se întăresc neincetat.

Marea mișcare mondială pentru apărarea păcii cuprânde în sânul ei tot mai mulți oameni, ideea de pace pătrunde tot mai adânc în masele populare. Oameni cinstiți de pretutindeni, din toată lumea, doresc pacea și cu drept cuvânt s'a spus că «istoria omenirii nu a cunoscut o asemenea forță uriașă, cum este mișcarea contemporană pentru pace».

În luna August a. c., cetățenii patriei noastre și în deosebi ai Capitalei, și-au putut da seama într-o oarecare măsură cât de uriașă este acțiunea pentru pace. Zecile de mii de tineri, sosiți din toate țările lumii, au venit la Congres și au participat la Festival cu convingerea fermă în biruința forțelor păcii.

Conștiința mililor de tineri, cari au luat parte la Festival, unitate lor, este baza victoriei în lupta pe care popoarele o dau pentru biruința păcii.

«Propria mea credință creștinească, — a spus pastorul protestant Tom Colvin — îmi spune să cred în dreptate și libertate, pentru toți oamenii, în încredere, prietenie și pace pentru popoarele lumii. Oricând voi întâlni un grup de persoane gata să discute sau să organizeze o manifestare pentru îndeplinirea acestor idealuri, se va bucura de sprijinul meu».

Cu astfel de convingeri — însuflețite de un puternic avânt tineresc —, s'au adunat la București zecile de mii de tineri ai lumii și au manifestat pe străzile, în parcurile și în teatrele Capitalei noastre, sub lozincă «pace și prietenie».

Felul cum s'au desfășurat lucrările Congresului și Festivalului constituie o dovadă grăitoare că omenirea se orientează către alte aspirațiuni, decât cele ale trecutului, că omenirea se pătrunde de o tot mai mare încredere în victoria cauzei păcii.

S'a spus că «dacă toți tinerii din lume și-ar da mâna, s'ar putea încinge o horă, o horă în jurul lumii.» Ei bine, la București această horă a păcii și prieteniei între popoare s'a întărit și crește necontenit.

Neulate vor rămâne în mintea cetățenilor noștri aceste zile ale desfășurării Congresului și ale Festivalului tinereții.

În afară de aceasta, cetățenii Capitalei noastre au avut cinstea și posibilitatea să vadă față către față și să asculte cuvântările unor personalități cu renume mondial, personalități venite în țara noastră cu prilejul Festivalului și cari au putut să constate la fața locului, în ce fel cetățenii patriei noastre înțeleg să lucreze la această nobilă și sfântă acțiune de apărare a păcii.

Astfel, în ziua de 6 August a. c., în sala Consiliului Central al Sindicatelor din București din Bulev. Magheru, peste o mie de cetățeni (muncitori, intelectuali, preoți, tineri, bătrâni, femei) — membri ai Comitetelor de Luptă pentru Pace din Capitală —, au salutată prezența în mijlocul lor a profesorului Icuo O'ama, președintele Comitetului Național Japonez pentru Apărarea Păcii, membru în Consiliul Mondial al Păcii; Monica Felton, președinta Adunării Naționale a Femeilor din Anglia, membră în Consiliul Mondial al Păcii; Eliza Branco, cunoscută luptătoare bra-

ziliană pentru pace, membră în Consiliul Mondial al Păcii, și Hewlett Johnson, decanul de Canterbury, membru în Consiliul Mondial al Păcii, — toți patru, laureați al Premiului Internațional Stalin «Pentru întărirea Păcii între popoare».

Au mai fost deasemeni de față, profesorul Tokusuro Dan, președintele Congresului intelectualilor japonezi, membru în Consiliul Mondial al Păcii, Duncan Jones, secretar general al Comitetului pentru Pace din Marea Britanie, membru în Consiliul Mondial al Păcii, și foarte mulți oaspeți străini, veniți la București cu prilejul Festivalului.

Adunarea a fost prezidată de Acad. Prof. P. Constantinescu-Iași, Ministrul Culetelor și Vice-președinte al Comitetului Național pentru Apărarea Păcii din R.P.R., care a adresat oaspeților un cald salut din partea cetățenilor Capitalei.

Din prezidiul Adunării au mai făcut parte: I.P.S. Patriarh Justinian, Prof. Toma Sorin, membru al Consiliului Mondial pentru Apărarea Păcii, Prof. Univ. Florica Mezincescu, membră a Consiliului Mondial al Păcii, și alții.

Vorbitorii — cei patru laureați — au arătat marile succese ale mișcării pentru pace, subliniind că lupta popoarelor pentru pace poate să impună ca spiritul tratativelor să triumfe asupra politicii de forță, și astfel pacea va putea fi salvată. În legătură cu aceasta, profesorul Icuo Oizama a vorbit despre armistițiul din Coreea. Încheierea armistițiului în Coreea este, fără îndoială, o puternică lovitură dată agresorilor imperialiști, dar constituie în același timp și un mare succes al partizanilor păcii de pretutindeni. Iată de ce în toate părțile lumii, tot mai mulți oameni de diferite convingeri politice sau religioase din diferite straturi sociale, pătrunși de justiția cauzelor susținute de mișcarea pentru pace, se înrolează în rândurile ei; iată de ce hotărârile Consiliului Mondial al Păcii cuceresc inimile și gândurile acestor oameni cinstiți și dornici de viață.

Crește tot mai mult vigilența popoarelor; crește tot mai mult hotărârea suteilor de milioane de oameni, de a nu lăsa pe agresori să-și împlinească mârșavele lor planuri.

Hotărârile Consiliului Mondial al Păcii sunt discutate și după aceea însuși de toți acești oameni cinstiți. Hotărârile sesiunii dela Budapesta a Consiliului Mondial al Păcii sunt discutate în timpul de față cu multă însuflețire în toată lumea.

«Marea speranță a prins viață. Orice om vede acum că înțelegerea este cu putință. Se poate pune capăt vărsării de sânge. Se poate pune capăt războiului rece».

La 21 August a. c., secretariatul Consiliului Mondial al Păcii a publicat un comunicat, în care se arată în ce fel oamenii păcii de pretutindeni își întepesc acțiunea lor pentru salvarea păcii.

«Idelle simple și juste — zice comunicatul — pe care le cuprinde Apelul din 20 Iunie al Consiliului Mondial al Păcii au și cucerit inimile și gândurile a sute de milioane de bărbați și femei din toate țările lumii. Aceste idei exprimă voința de nebiruit a popoarelor de a reglementa toate divergențele pe calea tratativelor. Această voință se opune forțelor, încă influente, care caută să împiedice destinderea încordării internaționale și să facă să eșueze sau să îndepărteze orice înțelegere».

Datorită stăruințelor opiniei publice mondiale, s'a și ajuns la realizarea speranței oamenilor că în Coreea, vărsarea de sânge va înceta. Încheierea armistițiului, care a fost o victorie a ideii tratativelor, întărește credința oamenilor în posibilitatea realizării unei înțelegeri și însuflețește la noi acțiuni.

După ce hotărârile adoptate de Consiliul Mondial al Păcii la Budapesta au devenit cunoscute popoarelor, în toate țările s'a desfășurat o campanie mondială în favoarea tratativelor.

În Anglia, Comitetul pentru Apărarea Păcii a chemat populația să ceară ca guvernul să propună data și locul unei întâlniri apropiate a Marilor Puteri la cel mai înalt nivel, așa cum a spus primul ministru Winston Churchill, și ca guvernul să acționeze în favoarea admiterii Chinei în O.N.U. În diferite regiuni ale țării au și fost strânse mii de semnături pe aceste cereri.

Multe sindicate naționale și sute de organizații locale ale partidului laburist s'au pronunțat în favoarea ducerii de tratative între țări, în favoarea destinderii încordării internaționale».

În India se desfășoară o campanie pentru strângerea de semnături pe Apelul Consiliului Internațional al Păcii. Apelul cheamă guvernul să propună Marilor Puteri să reglementeze pe calea tratativelor problemele internaționale litigioase și să ia atitudine împotriva acelor care vor să împiedice realizarea unei înțelegeri. Apelul cerea

«*Glasiul Bisericii*»

de asemenea încheierea unui acord între India și Pakistan și cheamă să nu se admită crearea de baze militare străine pe teritoriul lor. Mari organizații țărănești, fruntași marcanți ai vieții publice, printre care mulți deputați din partea partidului Congresului național indian, cheamă să se sprijine ideea reglementării problemelor internaționale pe calea tratatelor. Larga conferință a oamenilor de cultură și a scriitorilor, care a avut loc recent, a făcut diferite propuneri pentru desfășurarea schimburilor culturale între popoare. În Franța, la Conferința națională pentru tratative și pace au participat, împreună cu delegații mișcării pentru pace, reprezentanți a numeroase organizații. Un mare număr de personalități și reprezentanți ai grupurilor locale au participat activ la campania care are drept obiectiv să se ceară guvernului să ia inițiativa în favoarea unei întâlniri a Marilor Puteri, să înceapă tratative pentru a pune capăt războiului din Vietnam, să obțină rezolvarea pașnică a problemei germane și să respingă tratatele de la Bonn și Paris. Această campanie se desfășoară sub diferite forme: sub forma «casetelor păcii», în care este exprimată năzuința spre pace a locuitorilor dela orașe și sate; sub forma strângerii de semnături care au și permis unui număr de sute de mii de francezi să-și exprime cererea de a se pune capăt războiului din Vietnam; sub forma activității în diferite organe electivă, datorită căreia sute de consilii municipale și departamente s'au pronunțat pentru tratative. În Italia se desfășoară din ce în ce mai larg puternica mișcare populară care cere ca guvernul să se pronunțe în favoarea destinderii încordării internaționale și să stabilească legături economice și culturale cu toate țările. În acest scop a avut loc o conferință națională pentru apărarea păcii, la care au participat numeroși oameni de cultură, precum și unele cercuri politice și economice, care nu fac parte din mișcarea pentru pace. O campanie intensă de întruniri se desfășoară la sate, orașe, în uzine; delegațiile alese pentru aceste întruniri cer deputaților să se pronunțe și să acționeze în apărarea păcii. În multe țări se desfășoară acțiuni pentru încheierea cu succes a tratatelor privitoare la reglementarea pașnică a problemei coreene și pentru soluționarea problemelor asiatice. În Statele Unite ale Americii a fost organizată «Luna acțiunilor în sprijinul păcii în Coreea», sunt trimise delegații și scrisori la președinte și la membrii Congresului. În Olanda și Columbia răsună cu mare putere cererea de a se rechema soldații din Coreea. Popoarele caută să-și asigure suveranitatea și se împotrivesc oricăror blocuri agresive.

În Japonia a fost organizată, în cadrul campaniei mondiale, «Luna luptei pentru pace, împotriva construirii de baze militare și a cantonării de trupe străine și împotriva remilitarizării țării». La această luptă iau parte diferite organizații și partide politice, reprezentanți ai parlamentului și consiliilor municipale.

În Belgia și Germania, baza campaniei o constituie activitatea intensă împotriva «comunității defensive europene» și pentru rezolvarea pașnică a problemei germane, pe calea tratatelor între Marile Puteri. În cursul acestei lupte, o serie de oameni politici din Germania s'au pronunțat pentru tratative.

Popoarele cer guvernelor lor să sprijine toate măsurile care urmăresc ca Marile Puteri să înceapă tratative și să le încheie cu succes. Acesta este principalul scop al campaniei de strângere de semnături, desfășurate de Comitetul argentinian pentru Apărarea Păcii și al referendumului popular din Brazilia, care va fi urmat de convocarea unui Congres Național. În același scop se va desfășura un referendum în Canada și în Uniunea Sud-Africană.

În Austria și Indonezia au fost inițiate acțiuni de masă, care vor culmina prin mari congrese naționale. În Iran și Liban se difuzează Apelul din 20 Iunie al Consiliului Mondial al Păcii. În Algeria a început referendumul popular. În Elveția o serie de organizații și oameni politici cer guvernului federal să sprijine tratativele.

În Birmania, cererea în favoarea unei întâlniri între cele cinci Mari Puteri, este exprimată prin petiții, pe care sunt strânse mii de semnături. Paralel cu aceasta, se cere retragerea trupelor gomindan'se de pe teritoriul Birmaniei.

În Uniunea Sovietică, în Republica Populară Chineză și în toate țările de democrație populară, hotărârile Consiliului Mondial al Păcii se bucură de un sprijin unanim.

Așa dar, campania mondială în favoarea tratatelor cuprinde, pe lângă participanții la mișcarea pentru pace, noi părți largi ale populației. Există deci toate posibilitățile pentru continuarea cu succes a campaniei. Acordând fiecărui om, fiecărui popor posibilitatea de a desfășura acțiuni organizate, campania mondială pentru tratative se va transforma într-o forță în stare să obțină noi victorii în lupta pentru rezolvarea pașnică a problemelor internaționale».

Din cele arătate, se constată că forța uriașă în apărarea păcii crește neincetat. La București și în Brazilia, în Canada și Argentina, la Pekin sau Londra, la Shanghai sau la Sheffield, în Australia, în Africa de Sud, sau Africa Neagră, sau Orientul mijlociu, oriunde există o așezare de oameni, hotărârile Consiliului Mondial al Păcii dela Budapesta sunt discutate și oamenii își dau seama că ele sunt juste și pornite din dorința sinceră ca războiul să fie înlăturat.

Deservenții ai Culetor religioase sunt tot mai activi în această sfântă acțiune. «Poporul din țara mea dorește pace — spune pastorul R. Forbeck, din Norvegia, la sesiunea Consiliului Mondial al Păcii dela Budapesta, și în felul lui mărturișește orice slujitor sincer și devotat slujit lui Dumnezeu și credincioșilor lui.

Oamenii — sănătoși la minte și cinstiți în fața lui Dumnezeu și a semenilor lor — vor pace, vor viață; Dumnezeu este al vieții și deci și al păcii —, și oricare ar fi felul în care I ne închinăm, — El ne vrea frați. să ne iubim, să ne ajutăm, nu să ne învrăjbim între noi.

Spune un proverb chinezesc, că dacă oamenii toți ar sufla în aceeași clipită, pe pământ s'ar naște o furtună, sau dacă ar bate toți din picior în același moment, pământul s'ar cutremura.

Oamenii păcii nu vor să se nască furtuni și nici să se cutremure pământul. Ei își folosesc puterile lor ca să se cutremure cei cari li aruncă în războaie spre a se omori unul pe altul și să fie împrăștiată vârsătorii de sânge.

Oamenii păcii vor încinge hora păcii și li vor face neputincioși pe ațățătorii la război.

Oamenii păcii au un singur punct de vedere: «destinderea situației internaționale; au un singur gând: tratativele; au o singură dorință: cauza păcii».

Cu sprijinul Uniunii Sovietice, bastionul păcii din lumea întreagă, oamenii păcii sunt încredințați că pacea va fi salvată.

Cresc forțele păcii, cresc și se întăresc neincetat.

Să sprijinim din răsuperi, fiecare dintre noi, dela locul său de muncă, această sfântă cauză: apărarea păcii, și nu se poate să nu birum.

Pr. ALEX. IONESCU

IN FAMILIA POPOARELOR IUBITOARE DE PACE

Cauza păcii este, astăzi, cauza întregii omeniri, este cauza tuturor popoarelor, este cauza fiecărui bărbat, fiecărui femeie, fiecărui tânăr, fiecărui bătrân. Un minunat sentiment de răspundere innobilează azi conștiința a sute de milioane de oameni din toate țările, de toate rasele, de toate credințele religioase, de toate opiniile politice, de toate profesiunile, de toate culorile, de toate gradele de cultură. Este sentimentul obștesc de răspundere pentru soarta generațiilor viitoare, pentru capodoperile artelor și literaturii, pentru zâmbetul care continuu trebuie să înflorească pe fețele copiilor noștri, pentru primăvara însoțită de mâine a omenirii!

Covârșitoarea majoritate a oamenilor slujesc cu entuziasm și credință înflăcărată cauza păcii, cauza vieții, cauza fericirii, cauza progresului, cauza luminii, detestând pe necrofonii veacului nostru, care vor să arunce omenirea într-o nouă însângerare, într'un nou măcel, într'un nou carnagiu general.

Omenirea iubitoare de pace dorește ca pe întregul pământ să birulască spiritul înțelegerii și al frăției între popoare, al rezolvării pe cale pașnică a tuturor problemelor religioase, al înlăturării oricăror motive care ar putea determina o nouă conflagrație generală, o nouă catastrofă ce ar amenința viața și rodul muncii fiecărui om de pretutindenea.

Problema germană, stă astăzi, mai mult decât oricând, în centrul atenției întregii omeniri iubitoare de pace. Oamenii simpli din Europa și de pe tot întinsul pământului sunt vital interesați în rezolvarea justă a problemei germane, în făurirea unei Germanii unite și democratice, a unei Germanii care să constituie un factor de pace și bună înțelegere în inima continentului nostru.

Au trecut mai bine de opt ani dela terminarea războiului în Europa, și Germania nu are încă un tratat de pace, nu este în situația de a se bucura de drepturi egale cu celelalte state, continuând să fie împărțită într-o parte apuseană și una răsăriteană. Situația aceasta cu totul anormală constituie o flagrantă încălcare a intereselor naționale legitime ale poporului german, și contrazice, în același timp, năzuințele firești ale popoarelor iubitoare de pace către consolidarea păcii în Europa și în toată lumea.

Omenirea întreagă știe cine sunt aceia care poartă răspunderea pentru întârzierea rezolvării la timp a unei probleme de importanță majoră internațională, ca problema germană. Răspunderea aceasta revine cercurilor imperialiste occidentale, care — în setea lor de dominație mondială — vor să transforme Germania într'un focar de război, în centrul Europei, într'o trambulină a agresiunii lor viitoare împotriva țărilor din lagărul păcii, democrației și progresului.

Se știe că principiile fundamentale pentru rezolvarea pe cale pașnică a problemei germane au fost statornicite în acordul dela Potsdam. În conformitate cu prevederile acestui acord, Uniunea Sovietică, Statele Unite ale Americii și Marea Britanie, cărora li s'a alăturat și Franța, și-au luat un solemn angajament internațional de a colabora la crearea unei Germanii democratice, unite și iubitoare de pace.

Se știe, deasemenea, că numai Uniunea Sovietică a respectat și continuă să respecte cu hotărâre acest angajament internațional, luptând fără preget pentru ca principiile fundamentale ale acordului dela Potsdam — care exprimă interesele poporului german și interesele tuturor popoarelor europene — să fie traduse în viață.

Prin încălcarea continuă a acordului dela Potsdam, guvernele S.U.A., Angliei și Franței au arătat întregii lumi scopurile nemărturisite ale politicii lor față de Germania, tendința lor de a perpetua scindarea poporului german, de a reinvia militarismul revanșard german, de a împiedica unificarea Germaniei pe baze pașnice și democratice. «Constătura dela Washington a miniștrilor de externe ai S.U.A., Angliei și Franței, din Iulie anul acesta, a demonstrat din nou că guvernele puterilor occidentale intenționează să ducă și pe viitor o politică străină intereselor naționale ale poporului german, ostilă cauzei păcii, o politică exprimată prin acordurile militariste dela Bonn și Paris».

Mai mult, presiunile intense pe cari le exercită guvernul S.U.A. «asupra vasalilor săi», pentru ratificarea cu orice preț a acordurilor dela Bonn și Paris, confirmă încă odată faptul că guvernul Statelor Unite, urmărind scopul de a accelera reinvierea militarismului german, de a accelera crearea unor forțe armate ale Germaniei occidentale, pentru a le transforma într'o forță de șoc a «armatei europene», în principalul instrument pentru înfăptuirea planurilor agresive ale blocului «Atlanticii de Nord».

Acestei politici agresive, în slujba căreia s'a pus și guvernul dela Bonn, se opun cu hotărâre toate forțele iubitoare de pace ale poporului german, care își dau perfect de bine seama că includerea Germaniei occidentale în «armata europeană» și în blocul Atlanticului de Nord ar face imposibilă unificarea Germaniei apusene și răsăritene.

Pastorul Niemöller — unul din cele mai autorizate glasuri ale poporului german, omul care și-a cucerit prestigiul său moral încă de pe când lupta neînfricat, în Germania, împotriva nebulniei hitleriste, omul care își consacră azi toate puterile luptei pentru pace — a spus în această privință:

«De ce suntem noi împotriva tratatelor dela Bonn și Paris? Pentru că aceste tratate, în cazul în care ar fi aplicate, ar însemna agravarea scindării între germani. Ele ar aduce noi poveri pentru germanii din ambele Germanii. Ele ar duce la adâncirea contradicțiilor între Apus și Răsărit. Noi ne pronunțăm împotriva acestor tratate, pentru că — după părerea noastră — ele nu pot nicidecum soluționa problemele care stau astăzi în fața noastră. Dimpotrivă, aceste tratate ar duce la apariția unor probleme noi și complicate. Noi avem nevoie, în primul rând, de crearea și consolidarea unei adevărate democrații, și nu de o armată. A-i înarma pe germanii înseamnă a-i împinge pe unii împotriva altora... Remilitarizarea nu poate duce la nimic bun. Nu există război mai groaznic decât un război fratricid».

Și pastorul Niemöller a continuat: «La conferința dela Berlin pentru soluționarea pașnică a problemei germane, s'au întâlnit germanii delegați din Apus și Răsărit. Ei s'au pronunțat în unanimitate împotriva remilitarizării Germaniei și pen-

tru unificarea ei pașnică... Pentru mine ca german, această declarație făcută de germani este mai importantă decât orice declarație a cincisprezece țări europene. Consider că unificarea Germaniei este cu puțință numai în cazul când ea va fi însoțită de o garanție internațională quadripartită... Poporul german este conștient că el trebuie să-și ispășească vina în fața celorlalte popoare și conștiința acestui fapt este mult mai puternică în el decât s'ar părea oricui, care nu se bazează decât pe lectura ziarelor. Ca pastor și ca om, preocupat de problemele întregii omeniri, deseori am prilejul să observ manifestarea acestui sentiment. Vorb'nd despre remilitarizare, oamenii îmi spun: «Cum se poate să ni se ceară așa ceva nouă, când este îndeobște cunoscut ce anume am săvârși noi? Noi considerăm garanția internațională ca un ajutor care ne va permite să ne recucărăm locul în familia popoarelor iubitoare de pace».

Accentuând din nou hotărârea poporului german de a se împotrivi ratificării tratatelor militariste dela Bonn și Paris, Pastorul Niemöller — dovedind o înaltă conștiință morală — a mărturisit: «Timp de câțiva ani am fost închis în lagărele de concentrare naziste. Am fost martor la exterminarea a mii de creștini și evrei, și mă consider răspunzător față de omenire pentru ca asemenea orori să nu se mai repete niciodată!».

Și Pastorul Niemöller nu este singurul care gândește în felul acesta. În anumite cercuri din Germania occidentală este exprimată tot mai insistent îndoielă cu privire la perspectivele pe care i le oferă poporului german tratatele militariste dela Bonn și Paris. Astfel ziarul Fuldauer Volkszeitung, care apare în Germania apuseană, scrie: «În linii generale, acest sistem de tratate nu poate fi aprobat cu conștiința împăcată de nici un german. Creețe cu ajutorul vicleniei, al diferitelor amenințări și șantaj, aceste tratate nu dau o bază pentru o adevărată libertate și egalitate de drepturi. De aceea, ele reprezintă o contribuție nu la construirea, ci la descompunerea internă și mal mare a Europei».

Iar într-o rezoluție, adoptată de participanții la meetingul dela Essen, se subliniază că tratatul militar separat «transformă Germania occidentală într'un cap de pod pentru un nou război, care ar însemna pentru noi, germanii, un război fratricid, care ar aduce pielea și distrugere. De aceea, noi considerăm de datoria noastră să declarăm în auzul tuturor că — potrivit drepturilor noastre fundamentale — ne vom opune prin toate mijloacele realizării tratatului general».

Aceste mărturisiri și declarații reprezintă glasul viu al conștiinței întregului popor german, pe deasupra vremelnicele hotare despărțitoare de frați, impuse de planurile agresive ale imperialiștilor occidentali, ale căror interese nu se pot conjuga în niciun chip cu interesele naționale ale poporului german.

Orice om de bună credință știe că «poporul german a trecut printr'o aspră școală a vieții. Istoria lui permite să se tragă învățăminte prețioase pentru viitor». Tot cursul istoriei contemporane a Germaniei dovedește cu evidență că, pentru Germania, calea militarizării și a războiului înseamnă nu numai calea însângerării abundente pentru toate popoarele europene, dar și calea autodistrugerii naționale a poporului german. «Într'adevăr, numai în perioada 1900—1945, Germania a învins cel puțin 20 de ani pentru pregătirea intensă în vederea a două războaie mondiale și peste 10 ani pentru purtarea nemijlocită a acestor războaie. Într'o măsură sau alta, prin ororile și greutățile războiului a trebuit să treacă aproape fiecare generație de astăzi a Germanilor, iar mulți au trecut prin ele de două ori. Și care a fost rezultatul? Pr'mul războiu mondial, în cursul căruia poporul german a pierdut numai în morți și dispăruți circa 2 milioane de oameni, s'a soldat pentru Germania, după cum se știe, printr'o catastrofă națională. Mamele germane încă nu încetaseră să-și plângă fiii uciși pe câmpurile de luptă ale primului război mondial, când imperialiștii germani, refăcând potențialul de război al țării cu ajutorul monopolurilor americane, au deslănțuit cel de al doilea război mondial. Acest război s'a soldat pentru Germania printr'o catastrofă incomparabil mai mare decât catastrofa din 1918. Milioane de bărbați, femei și copii au căzut victime războiului. Aproape 8 milioane de germani au căzut pe câmpurile de luptă. În cursul operațiunilor de război, multe orașe ale țării au fost distruse, opere de artă dărmate, monumente istorice incomparabile făcute pulbere.

Istoria stă, așa dar, mărturie nemincinoasă, că militarismul german — responsabil pentru continua turburare și pentru nenorocirile atâtor popoare europene — s'a dovedit totodată ca gropar al poporului german însuși.

De aceea — ținând seama de tristețile și tragicele experiențe ale istoriei — poporul german însuși trebuie să-și ia soarta în propriile sale mâini și să găsească forțele capabile să preîntâmpine o nouă catastrofă națională, care ar putea da naștere unei catastrofe mondiale. «Dacă întregul popor german va dori ca problema germană să fie reglementată pe cale pașnică — a spus Președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., G. Malencov — niciun fel de forțe agresive, nici de dincolo de Ocean, nici din Europa, nu vor izbuti să împiedice realizarea acestei aspirații nobile. Soarta Germaniei este în mâinile poporului german».

Călăuză luminoasă în lupta poporului german pentru o Germanie unită, democratică și iubitoare de pace, s'a dovedit a fi Republica Democrată Germană. Prin justa ei orientare politică și economică, pr'n cuceririle ei democratice, prin lupta ei împotriva provocărilor forțelor reacționare internaționale, R. D. Germană a devenit temelia de nădejde a unei Germanii unite, democratice și iubitoare de pace, factor de seamă al realizării unei înțelegeri cât mai grabnice între cele două Germanii și al înlăturării piedicilor din calea unificării Germane. Sprijinindu-se pe legăturile sale strânse cu masele populare, R. D. Germană a ridicat tot mai sus prestigiul său de adevărat exponent al intereselor națiunii germane.

Republica Democrată Germană — în lupta sa pentru unificarea țării pe baze democratice — s'a bucurat continuu de sprijinul generos și de ajutorul statornic al Marelui Uniunii Sovietice. Politica Guvernului U.R.S.S., pe toată perioada de după război, s'a caracterizat prin urmărirea cu fermitate a rezolvării pe cale pașnică a problemei germane, «încheierea cât mai grabnică a tratatului de pace cu Germania, unificarea Germaniei într'un Stat independent, democrat și iubitor de pace».

O uriașă și nouă contribuție la soluționarea pe cale pașnică a problemei germane o constituie Nota Guvernului Uniunii Sovietice, din 15 August a. c., adresată guvernelor: Franței, Marii Britanii și Statelor Unite ale Americii. Guvernul U.R.S.S., propune ca, în cursul următoarelor șase luni să fie convocată o conferință de pace pentru examinarea problemei tratatului de pace cu Germana; participarea reprezentanților Germaniei la toate fazele pregătirii tratatului de pace și la conferința de pace; crearea unui Guvern Provizoriu al întregii Germanii, a cărui principală sarcină va fi pregătirea și efectuarea unor alegeri pe întreaga Germanie, în urma cărora poporul german însuși, fără nici un fel de amestec din partea puterilor străine, va rezolva problema orându'rii sociale și de Stat a Germaniei democratice. Nota sovietică — după cum a recunoscut opinia publică mondială — a deschis o etapă nouă în soluționarea problemei germane pe cale pașnică, în lupta pentru o Germanie unită, liberă, independentă și iubitoare de pace.

La numai o săptămână după emiterea acestei Note, Uniunea Sovietică «a întreprins pași noi și importanți pe calea reglementării pașnice a problemei germane. Întrc 20 și 22 August a. c., au avut loc la Moscova tratative între Guvernul Uniunii Sovietice și Delegația Governamentală a R. D. Germane, tratative care au dus la hotăriri politice și economice de o însemnătate de neprețuit pentru cauza păcii și care dau o puternică lovitură forțelor reacțiunii și războiului. Guvernul U.R.S.S., a dat încă odată dovadă de o înțelegere profundă și de hotărârea de a-i acorda ajutor pe toate căile», în vederea rezolvării definitive a problemei germane în ansamblul ei. Considerabile sunt, deasemenea înlesnirile, economice și financiare acordate de Uniunea Sovietică Republicii Democratice germane. «Dacă nu socotim obligațiile comerciale obișnuite, Republica Democrată Germană va fi scutită în întregime de toate datoriile de Stat contractate față de Uniunea Sovietică, ca urmare a războiului». Pe lângă acestea, U.R.S.S., va acorda R. D. Germane importante ajutoare economice, constând din livrări suplimentare de diferite mărfuri.

Sprijinul acesta, cu adevărat frățesc, constituie «o dovadă v'e a prieteniei mereu crescânde și de nesdruncată dintre Uniunea Sovietică și Republica Democrată Germană, prietenie în numele păcii și al securității popoarelor. Acest ajutor este dictat de dorința fierbinte a poporului sovietic de a acorda poporului german sprijin nu numai în consolidarea economiei sale, ci și în crearea condițiilor pentru restabilirea unității și pentru făurirea unui Stat german unit, independent și democrat».

Toate aceste fapte și documente arată cu evidență care sunt adevărații prieteni ai poporului german și care sunt dușmanii săi; care sunt sprijinitorii devotați ai națiunii germane, în năzuința sa spre unitate, libertate, independență și pace, și care sunt vrăjmașii care vor să perpetueze scindarea Germaniei, reinvierea militarismului german și târirea poporului german în aventuri războinice.

Germania trece azi prin cea mai hotărâtoare cotitură a istoriei sale. O mare răspundere zace pe umerii poporului german. În fața lui stau deschise două căi, două perspective de viitor: «ori să devină unul dintre cei mai importanți factori ai păcii și securității în Europa, ori să se transforme în principalul focar european al unei noi agresiuni». Poporul german trebuie să aleagă, fie calea păcii, a unității, a independenței, a libertății și a progresului, fie calea militarizării, și a aventurilor războinice, cale care îi va adăuga noi suferințe și noi nenorociri, noi ruine și distrugerii, transformând solul patriei germane într-o groaznică zonă de exterminare.

Sarcina istorică a poporului german apare cu totul limpede: a zădărnici planurile forțelor întunecate ale agresiunii; a restabili unitatea sa națională; a transforma Germania într'un Stat unit, democrat, independent și iubitor de pace. Numai pe această cale, Germania va renaște ca mare putere și își va relua locul ce i se cuvine între popoarele lumii.

Poporul român și Statul nostru democrat popular — alături de toate popoarele iubitoare de pace din lume — acordă o deosebită atenție rezolvării juste și pe cale pașnică a problemei germane. «Țara noastră a fost, în decurs de numai câteva decenii, de două ori victimă a militarismului german. Noi suntem interesați în făurirea unei Germanii unite și democratice, care să fie un factor de pace în centrul Europei. Procesul accentuat de remilitarizare și rennoire a fascismului în Germania occidentală, sunt considerate de poporul român ca o primejdie la adresa păcii, ca o amenințare a propriei sale securități. Iată de ce, noile propuneri sovietice, menite să restabilească unitatea Germaniei pe baze democratice și să ducă în sfârșit la încheierea tratatului de pace, se bucură de adeziunea deplină a opiniei publice din Republica Populară Română».

Partizanii păcii din Patria noastră — printre care se numără și clerul și credincioșii Bisericii Ortodoxe Române — întâmpină cu simpatie fierbinte lupta dreaptă a poporului german pentru unificare, pentru dezvoltarea democratică a țării sale unite, pentru pacea, libertatea, independența și progresul său.

D. V. SADEANU

IN LUPTA PENTRU PACE

Ziarele de Sâmbătă 12 Septembrie a. c., au publicat la loc de frunte, «Rezoluția Sesiunii Biroului Consiliului Mondial al Păcii» — adoptată în ședința sa dela Viena.

În încheierea actualei sesiuni, Biroul Consiliului Mondial al păcii, a adoptat următoarea rezoluție:

«Biroul Consiliului Mondial al Păcii, întrunit pentru prima dată după încetarea operațiunilor militare în Coreea, salută această victorie a cauzei păcii.

Biroul a discutat desfășurarea campaniei inițiată la 20 Iunie 1953, de către Consiliul Mondial al Păcii, care a chemat popoarele să ceară guvernelor lor să înceapă tratative și să ajungă la un acord. Atitudinea opiniei publice față de această chemare arată că Consiliul Mondial al Păcii a exprimat aspirațiile profunde ale omenirii. Astăzi niciun om de Stat nu cutează să mai obiecteze față de încheierea tratatelor.

Desfășurarea evenimentelor din ultima vreme impune însă Biroului Consiliului Mondial al Păcii obligația de a cere popoarelor să fie vigilenți. Cuvântul «tratative» este prea des folosit pentru camuflarea unor măsuri diametral opuse reglementării pașnice a litigiilor internaționale. Prezentarea de condiții preliminare și dorința de a impune cu anticipație forța și condi-

nutul tratatelor—nu înseamnă a duce tratative. Străduința ca tratativele cu privire la Coreea să fie precedate de încheierea unui tratat separat cu Li Sin Man, care a respins armistițiul, străduința ca India să fie îndepărtată de la Conferința politică, ca înainte de începerea oricăror tratative cu privire la Germania să se obțină consimțământul pentru reînvierea militarismului german — toate acestea înseamnă a face imposibilă o înțelegere. Noi chemăm popoarele să împiedice reînceperea sub orice pretext a războiului în Coreea și să obțină încetarea războiului în Indochina. În interesul păcii trebuie să se pună capăt actelor de violență comise împotriva independenței și securității multor popoare din Asia și Africa.

Popoarele nu vor fi de acord ca în Germania să fie reînviat un focar de război care să amenințe pe toți vecinii Germaniei, pe însuși poporul german și pacea în lumea întreagă. Popoarele doresc tratative sincere, năzuința sinceră spre o înțelegere în toate domeniile pe baza unor hotăriri acceptabile pentru toți.

Popoarele cer respectarea Chartei O.N.U. Ele cer ca Republica Populară Chineză să ocupe locul la care are dreptul în Organizația Națiunilor Unite. Ele consideră că rezolvarea problemelor internaționale importante și stabilirea păcii nu pot fi realizate fără participarea Chinei. Pericolul groaznic pe care îl prezintă pentru omenire bomba cu hidrogen impune interzicerea imediată a oricăror arme de exterminare în masă.

Povara insuportabilă și primejdioasă a cheltuelilor militare trebuie ușurată printr'un acord internațional cu privire la dezarmare. Este timpul să fie restabilit în condiții de egalitate —comerțul dintre țări spre avantajul lor reciproc și în scopul îmbunătățirii gradului a condițiilor de viață a tuturor. Este timpul să fie restabilită colaborarea între toate țările. Trebuie deschise noi perspective pentru omenire.

Biroul Consiliului Mondial al Păcii se adresează cu încredere popoarelor care au reușit să obțină armistițiul în Coreea, Biroul le cheamă să se unească și să-și coordoneze eforturile pentru a zădărnici politica de forță și a se realiza un acord între guverne».

În scopul traducerii în fapt a acestei rezoluții, Biroul Consiliului Mondial al Păcii a hotărât să convoace în luna Noembrie a. c., o ședință a Consiliului Mondial al Păcii pentru a discuta posibilitățile de lărgire a actualei campanii de acțiune prin care se cere reglementarea pașnică a tuturor problemelor internaționale. Biroul va prezenta spre examinare Consiliului Mondial al Păcii chestiunea eventualei convocări a unui congres mondial al păcii în anul 1954».

Inregistrăm cu vie satisfacție adoptarea de către acest înalt for de luptă pentru apărarea Păcii, a rezoluției sale din actuala sesiune și așteptăm cu încredere hotărârea popoarelor lumii de a se ajunge la o soluție fericită pentru rezolvarea tuturor problemelor litigioase și pentru întronarea cât mai grabnică a păcii în toată lumea.

REDAȚIA

NOI ȘI MĂREȚE SARCINI

În toate ziarele a fost publicată Hotărîrea Consiliului de Miniștri al R.P.R. și a C.C. al P.M.R., cu privire la pregătirea și executarea la timp a însămînțărilor, a recoltărilor și a arăturilor adânci de toamnă.

În Hotărîre se arată că rezolvarea planului lucrărilor de toamnă constituie o datorie patriotică a țărănimii, a tuturor membrilor gospodăriilor agricole colective și a tuturor celor ce au o sarcină în această activitate de o vitală importanță pentru dezvoltarea economiei naționale și ridicarea continuă a nivelului de viață și de cultură al oamenilor muncii.

Această datorie patriotică de a sprijini din toată inima executarea la timp a însămînțărilor, a recoltărilor și a arăturilor adânci de toamnă o au și slujitorii altarelor.

Din fața sfântului altar — dar mai ales în convorbiri particulare — cuvântul preotului să pornească sincer către sufletele credincioșilor cu îndemnul sfânt ca fiecare să-și îndeplinească această mare datorie patriotică, din pornirea cugetului cinstit, cu convingerea că îndeplinirea la timp a acestor obligațiuni asigură pâinea cea de toate zilele pentru oamenii muncii dela orașe și sate.

«Pentru a se evita greșelile săvârșite în trecut, Hotărîrea prevede că Comitetul de Stat al Planificării și Ministerul Agriculturii vor desfășura planul de cultură pe anul agricol 1953—1954, ținând seama de zonele favorabile pentru cultura diferitelor plante, de specificul economic al regiunii, etc.»

De o deosebită importanță este faptul, că planurile de cultură pentru gospodăriile individuale țărănești vor fi întocmite de Sfaturile Populare și organele agricole raionale, împreună cu producătorii, ținându-se seama de interesele proprii ale acestora, precum și de nevoile Statului, pentru aprovizionarea oamenilor muncii cu produse agro-alimentare și a industriei cu materii prime agricole, «țăranilor cu gospodării individuale din comunele de deal și șes — cari posedă până la două hectare teren arabil și celor din comunele din zona de muncă — indiferent de suprafața arabilă pe care o dețin — nu li se vor mai înmâna planuri de cultură, ci se va ține doar o evidență a suprafețelor și plantelor pe care aceste gospodării doresc să le cultive».

Slujitorii sfintelor altare — în desfășurarea cu succes a activității lor culturale-sociale sunt invitați să arate credincioșilor aceste lucruri și să-i convingă de marea lor datorie patriotică de a-și îndeplini la timp și în bune condițiuni însămînțările de toamnă și arăturile adânci pentru însămînțările de primăvară.

Executarea la timp a însămînțărilor și executarea arăturilor adânci de toamnă pe toate suprafețele ce vor fi însămînțate în primăvară constituie sarcina de frunte a plugarilor noștri, iar slujitorii sfintelor altare, care trăesc în mijlocul satelor au datoria patriotică să sprijine din răspuneri — cu timp și fără timp — această mare și vitală acțiune.

Odată cu aceasta, este bine să arătăm credincioșilor noștri, grija pe care guvernul țării noastre o poartă pentru îmbunătățirea continuă a nivelului de trai material și cultural al oamenilor muncii.

«Pentru îmbunătățirea continuă a aprovizionării populației, partidul și guvernul pun în centrul preocupărilor lichidarea rămănerii în urmă a producției agricole, a producției individuale alimentare și ușoare, a producției de obiecte de menaj și de alte bunuri de larg consum, în vederea obținerii unei abundențe de produse. Sarcina principală pusă în fața celor ce muncesc în agricultură este atingerea și depășirea nivelului producției agricole dinainte de război și creșterea simțitoare a producției agricole vegetale și animale.

Partidul și guvernul au hotărît să acorde un mai mare sprijin gospodăriilor agricole individuale, gospodăriilor colective și întovărășirilor agricole, ca acestea să lucreze mai bine pământul, să obțină la toate culturile o producție sporită la hectar, să desvolte creșterea vitelor și alte ramuri ale agriculturii.

Statul de democrație populară, condus de clasa muncitoare în alianță cu țărănimia, a sprijinit și până acum gospodăriile țărănești mici și mijlocii, ceea ce avut ca urmare îmbunătățirea stării materiale și culturale a țărănimii muncitoare. Țăranii muncitori au primit din partea statului sămânță selecționată, însemnate ușurări fiscale, ajutor agrotehnic, credite pentru cumpărare de vite. În satele noastre se înmulțesc școlile, așezămintele de cultură, instituțiile de sănătate. Au fost înființate 218 S.M.T.-uri care au pus la dispoziția agriculturii mii de tractoare și mașini agricole.

În scopul stimulării dezvoltării agriculturii și al sprijinirii țărănimii muncitoare în eforturile pe care le depune pentru obținerea unei producții cât mai mari, s'au prevăut prin legea impozitului agricol și prin legea privind impozitul pe veniturile gospodăriilor colective o serie de înlesniri acordate gospodăriilor individuale și gospodăriilor colective.

Pe lângă aceste înlesniri, guvernul a hotărît o serie de noi și importante înlesniri în scopul stimulării producției gospodăriilor agricole individuale, a gospodăriilor colective și întovărășirilor agricole.

În primul rând, guvernul, — examinând situația gospodăriilor țărănești individuale, a gospodăriilor colective și a întovărășirilor care din cauza calamităților de anul trecut au avut o producție slabă la produsele de toamnă și care, din această cauză, nu și-au putut achita în întregime obligațiile către stat la aceste produse — a hotărît să anuleze toate restanțele la aceste produse neincasate și provenite din cote obligatorii din anul 1952.

Această înlesnire, făcută producătorilor agricoli care au suferit de calamități anul trecut, constituie un puternic stimulent pentru îndeplinirea completă și la timp a obligațiilor de colectare din recolta acestui an.

Guvernul a hotărît în folosul producătorilor agricoli serioase înlesniri suplimentare de impozite și taxe.

Pentru a stimula plantarea de pomi roditori, vii altoițe, indigene și hibridi, Hotărîrea guvernului scutește gospodăriile agricole individuale, gospodăriile colective și întovărășirile agricole de impozitul agricol și impozitul pe veniturile realizate din terenurile cu plantații tinere pentru primii doi ani de rod. Se reduc până la 50% normele de venituri mijlocii pentru stuții de albine simpli și sistematici, prevăzute în legea asupra impozitului agricol pentru gospodăriile individuale și cu 75% evaluarea veniturilor din albinărit realizate de gospodăriile colective.

O mare importanță acordă partidul și guvernul stimulării creșterii vitelor. În acest scop Hotărîrea guvernului stabilește că în primii doi ani dela înființarea unei ferme de creștere a vitelor în gospodăriile colective, acestea nu vor plăti niciun fel de impozit pe veniturile realizate dela fermele nou înființate, indiferent de data înființării gospodăriei colective; sunt scutite de impozitul agricol gospodăriile agricole individuale și de impozitul pe venit gospodăriile colective care cresc oi de rasă merinos și spancă.

Printr'un decret special, Prezidiul Marii Adunări Naționale a hotărît să se acorde în mod gratuit asistența sanitară veterinară, materialele biologice medicamentoase și desinfectante necesare pentru prevenirea și combaterea epizootiilor, precum și pentru prevenirea și combaterea dăunătorilor și bolilor la pomii fructiferi.

Spre a se încuraja creșterea viermilor de mătase, veniturile obținute din aceasta de către gospodăriile individuale și de către gospodăriile colective și întovărășiri sunt complet scutite de impozit.

Plenara lărgită a C.C. al partidului a elaborat o serie de contracte care să asigure atât sporirea producției și veniturilor producătorilor agricoli, cât și creșterea stocurilor de produse agricole ale statului, în vederea îmbunătățirii aprovizionării populației și a industriei. În acest scop, producătorii agricoli vor căpăta avansuri sub formă de credite și se vor lua măsuri pentru asigurarea cu materiale și îngrășăminte pe credit, crearea unui sistem premial progresiv pentru depășirea producției prevăzute în contract, vânzarea către contractanți de produse industriale la prețuri preferențiale, etc.

Guvernul a hotărît să acorde serioase înlesniri, de impozite gospodăriilor individuale și gospodăriilor colective care au încheiat contracte de predare către stat a unor produse agricole. Reducerea cu 20—30%, a normelor de venituri mijlocii aferente la terenurile și culturile pentru care s'au încheiat contracte și s'a predat recolta în întregime statului, înseamnă câștiguri în plus pentru gospodăriile agricole respective și constituie un îndemn pentru încheierea de noi contracte și pentru sporirea producției la hectar. Deasemenea, gospodăriile colective și întovărășirile sunt scutite de impozitul pe veniturile realizate din vânzarea către stat a întregii recolte de pe terenurile cultivate pentru obținerea de semințe la unele culturi tehnice și furajere.

Un stimulent puternic pentru mărirea producției la hectar în gospodăriile colective și întovărășirile agricole îl constituie măsura de a se scuti de impozit veniturile realizate din vânzarea cantităților de produse agricole obținute peste producțiile medii obținute la hectar pe grupe de raioane.

Partidul și guvernul dau o atenție deosebită dezvoltării schimbului de mărfuri între oraș și sat, în vederea îmbunătățirii aprovizionării populației. Deaceia, guvernul a hotărît să acorde însemnate înlesniri de impozite și taxe producătorilor agricoli care-și vând produsele pe piață și mai ales dacă-și vând produsele prin cooperative. Astfel, a fost redusă cu 25%, cota de impozit pentru veniturile realizate de gospodăriile colective și întovărășiri din vânzarea produselor pe piață și cu 50%, când vânzarea se face către cooperative. Deasemenea, țăraniilor individuali care-și vând

produsele agricole proprii, pe platouri, în piețe, târguri și oboare, li se reduc taxele forfetare cu 50%, iar pentru gospodăriile colective și întovărășirile agricole cu 75%.

Partidul și guvernul încurajează pe muncitori, funcționari și pensionari să cultive terenurile ce le pun la dispoziția lor sfaturile populare. Ei își pot crea astfel mici grădini de legume și zarzavaturi care împlinesc nevoile proprii de aprovizionare și le pot aduce chiar venituri suplimentare. Pentru suprafețele până la 25 ari luate în folosință nu se plătește niciun fel de impozit agricol sau pe veniturile realizate.

Toate aceste înlesniri întăresc încrederea țărănimii muncitoare în statul de democrație populară, stat al oamenilor muncii de la orașe și sate. Ele întăresc încrederea țărănimii muncitoare în puternicul ei aliat, clasa muncitoare, care o conduce pe drumul ridicării neconținute a nivelului ei de viață și cultură.

Gospodăriile agricole individuale, gospodăriile colective și întovărășirile au interesul și datoria să răspundă acestor înlesniri acordate de partid și guvern, prin sporirea simțitoare a producției lor, prin obținerea de recolte mai mari la hectar la toate culturile, prin plantarea de vii și pomi, prin creșterea animalelor, etc. Astfel, țărănimea își va ridica și mai mult bunăstarea, va putea contribui într-o măsură și mai mare la aprovizionarea cu alimente a populației muncitoare de la orașe și cu materii prime a industriei socialiste care trimite la sate tot felul de produse industriale necesare în munca și viața de zi cu zi a țărănimii.

Insemnate hotărâri au fost luate cu privire la reducerea unor norme și prime de asigurare, pentru anularea restanțelor din prime de asigurare pe anul 1952 și pentru suportarea de către instituții și întreprinderi a primelor de asigurare pentru cei ce călătoresc în contul acestora.

Pentru îmbunătățirea condițiilor de viață ale oamenilor muncii, s'au redus cu 25%, în medie pe țară actualele tarife pentru apă, salubritate și canalizare. Prin aplicarea noilor tarife, populația are un câștig total de 41 milioane 500 mii lei, din care 10 milioane și jumătate în trimestrul al patrulea al acestui an.

Recent Consiliul de Miniștri a publicat hotărârea privind reducerea tarifului de energie electrică pentru luminat și utilizări casnice.

Iată așa dar o parte din preocupările și hotărârile guvernului țării noastre, privind îmbunătățirea condițiilor de trai al cetățenilor noștri.

Preotul nu poate rămâne indiferent față de aceste măsuri. S'a spus cu drept cuvânt că dușman al patriei este nu numai cel care trădează interesele patriei, dar dușman al patriei este și cel ce este indiferent față de eforturile ce se fac pentru îmbunătățirea vieții cetățenilor noștri.

Niciun preot nu poate rămâne pasiv față de aceste eforturi, ci dimpotrivă, ca cetățean loial și bun patriot are datoria să popularizeze aceste Hotărâri ale Guvernului, are datoria să sprijine din toate puterile eforturile ce se fac pentru îmbunătățirea continuă a vieții cetățenilor patriei noastre.

Prea Cucernicii Protoierei sunt rugați ca în conferințele administrative și în inspecțiile ce le fac să se preocupe de aceste probleme, și în rapoartele de activitate să ne arate concret în ce fel cucernicii preoți din cuprinsul Eparhiei noastre au sprijinit aceste eforturi.

Sprrijinirea campaniei agricole de toamnă rămâne așa dar ca sarcină de frunte în preocupările noastre cu caracter cultural-social; a doua sarcină — asemenea cu cea dintâi — este popularizarea Hotărîrilor Guvernului, privind măsurile de stimulare a dezvoltării agriculturii, de sprijinire a țărănimii, în vederea ridicării nivelului de trai al oamenilor muncii, în vederea îmbunătățirii aprovizionării populației orașelor și satelor, în vederea întăririi economiei naționale.

REDACȚIA

FESTIVALUL TINERETULUI LUMII, INFĂȚIȘAT ÎN CIFRE, FAPTE ȘI PERSPECTIVE

I

LIBERTATEA RELIGIOASĂ ÎN R.P.R.

Aspecte și statistici. — Duminică 16 August 1953, o seară liniștită și inste-lată, cum sunt mai toate serile din această lună de vară plină în Patria noastră. În marea Piață 28 Martie, s'au strâns ca într'o glastră uriașă, ca într'un buchet măreț și pitoresc, florile reprezentative ale tineretului de pe toată suprafața globului pământesc, pentru a lua parte la ultima manifestație din cadrul vastului program al celui de al IV-ea Festival Mondial al Tineretului și Studenților pentru Pace și Prietenie: meetingul de închidere.

Este cu neputință de reiat pr'n scris atmosfera și entuziasmul din timpul festivității de închidere a grandioaselor serbări și demonstrații din cadrul Festivalului. După cuvântul lui Bruno Bernini, președintele F.M.T.D., care a chemat tineretul la unitate în lupta pentru un viitor fericit, s'a citit Apelul participanților la cel de al IV-lea Festival Mondial, adresat tineretului din întreaga lume. «Parcă niciodată, în nicio parte a globului — constată cu justețe «FESTIVAL», ziarul Comitetului Internațional al Festivalului — n'a răsunit atât de puternic Apelul tineretului pentru pace, pentru viață».

După intonarea imnului F.M.T.D., în zeci de limbi, cerul s'a aprins parcă deodată în flăcări multicolore. A fost ceva feeric. Văzduhul era brăzdat de focurile bengale, pe pajiști s'au aprins amfore uriașe, iar deasupra pieții, pe fondul albastru al nopții, literele multicolore de foc arzând, inscriau lozincă «PACE ȘI PRIETENIE», în șase limbi. În luminile colorate ale reflectoarelor, apele fântânilor arteziene păreau niște curecubee ale păcii, sub pudzeria de scântel albe, galbene, roșii, verzi și albastre, ce se proiectau în înălțime, sub forma unor jerbe de flori, transformate apoi, după stingere, în forma unor arbori decorativi de o frumusețe rară.

Sub faldurile sutelor de drapele și în urale nesfârșite, tineri din lumea întreagă s'au îmbrățișat și și-au jurat în grațuri diferite să nu uite și să nu slăbească niciodată prietenia care-i leagă, în vederea țelului comun și nobil pe care-l urmăresc: «Umăr la umăr, noi mulți la număr, Pacea s'o apărăm».

Așa s'a sfârșit Festivalul dela București, «cea mai mare întâlnire internațională de tineret cunoscută vreodată, demonstrația emoționantă a unității și comunității de interes a tinerilor de pretutindeni, expresia strălucită a voinței lor de pace și prietenic». («Scântela», 15.IX.1953).

Creșterea simțitoare a forțelor tineretului în lumea întreagă a fost concretizată la cel de al IV-lea Festival într'o mai mare măsură, decât la mărețele întâlniri precedente ale tineretului. Festivalul dela București a oglindit tot ceea ce însumează tineretul: vitalitatea, optimismul lui, setea de cunoștințe și de acțiune, măzuința lui spre prietenie, bogatele posibilități creatoare cu care este înzestrat.

Datorită justeii hotărîri de a invita la Festival tineri și tinere indiferent de concepțiile lor politice și religioase, de apartenența lor rasială și națională, precum

și toate organizațiile de tineret, tineretul a fost reprezentat mai larg decât oricând. Au luat parte la Festival 30.000 de tineri și tinere, din 111 țări, la care s'au adăugat 30.000 de tineri români.

Marele interes pe care l-a stârnit Festivalul Mondial al Tineretului și-a găsit expresia și în prezența unor personalități din diferite țări, fruntași ai luptei pentru pace, cunoscuți în lumea întreagă, ca prof. Icuo Ojama, președintele Comitetului Național Japonez pentru Apărarea Păcii, membru în Consiliul Mondial al Păcii, Monica Pelton, președinta Adunării Naționale a Femeilor din Anglia, membră în Consiliul Mondial al Păcii, Hewlett Johnson, Decan de Canterbury, membru în Consiliul Mondial al Păcii, toți laureați ai Premului Internațional Stalin «Pentru întărirea Păcii între popoare», prof. Iokusaburo Dan, președintele Congresului Intelectualilor Japonezi, membru în Consiliul Mondial al Păcii, Duncan Jones, secretar general al Comitetului pentru Pace din Marea Britanie, membru în Consiliul Mondial al Păcii, juristul englez D. N. Pritt, senatorul australian Morrow, cunoscutul ziarist progresist francez André Wurmser, ș. a.

Agentiile de presă, ziare și stațiuni de radio au trimis la București numeroși corespondenți speciali. În afară de ziaristii români, în timpul Festivalului se găseau în Capitala țării noastre 489 de corespondenți de presă din 50 de țări, dintre cari 338 din 39 țări din Europa occidentală, din America, Japonia, Australia și din țările coloniale.

Programul Festivalului a fost deosebit de bogat și de variat. Vom aminti în primul rând diferitele manifestații și zile ale Festivalului, consacrate unor sărbători anumite și în deosebi marea festivitate de deschidere, desfășurată într-o atmosferă de bucurie și de înțelegere reciprocă pe marele stadion «23 August». Impunătoare au fost, deasemenea, și manifestațiile prilejuite de deschiderea întrecerilor amicale sportive internaționale, Carnavalul prieteniei, concertul corului de 2.500 persoane și al orchestrelor populare de tineret, diferite defilări și demonstrații, dar mai ales cele din ziua de închidere, când, cu un entuziasm de nedescris, 165.000 de tineri din toate țările și din Republica Populară Română au adoptat Apelul celui de al IV-lea Festival Mondial al Tineretului și Studenților.

În cadrul Festivalului au fost organizate: Ziua Federației Mondiale a Tineretului democrat, când au fost prezentate și rezultatele celui de al III-lea Congres Mondial al Tineretului; ziua Uniunii Internaționale a Studenților; ziua consacrată acțiunii tineretului în vederea păcii și a tratativelor, când a avut loc și un meeting de 70.000 delegați; ziua tinerelor fete, marcată printr-o frumoasă demonstrație; ziua tineretului român, când, cu prilejul unei impresionante demonstrații a 400.000 tineri români, oaspeții au avut prilejul de a dovedi simțămintele lor afectuoase și recunoscătoare acestui tineret și poporului nostru atât de primitor; ziua apărării drepturilor tineretului, când în cadrul întâlnirilor pe profesii s'au făcut propuneri, care vor ajuta la progresul îndreptățitei lupte pentru realizarea revendicărilor tinerești, ziua solidarității cu tineretul din țările coloniale și dependente, încheiată printr'un sărbătoresc foc de tabără.

De o deosebită însemnătate au fost întâlnirile dintre diferite delegații, care au cuprins aproape pe toți participanții. S'au întâlnit și au discutat împreună studenții diferitelor Facultăți, muncitorii grupați pe profesii, delegațiile reprezentative ale diferitelor țări, tinerii celor 5 Mari Puteri, cu personalitățile eminente din mișcarea pentru Pace, deosebit de interesantă fiind întâlnirea cu tineretul român, care a răspuns amănunțit la toate întrebările puse de oaspeți.

Au fost organizate 508 vizite și excursii în uzine, în instituții social-culturale și în gospodării colective, la care au participat 52.000 de tineri.

Deosebit de atractive și interesante au fost și expozițiile organizate în cadrul Festivalului. Expoziția documentară internațională, cu contribuția a 63 de țări; Expoziția de artă, la care au fost expuse 1228 de obiecte din 41 de țări și Expozițiile F.M.T.D.-ului și U.I.S.-ului, care au înfățișat activitatea acestor mari organizații internaționale ale tineretului. Aceste expoziții au fost vizitate în timpul Festivalului de 186.800 persoane.

Programul manifestărilor cultural-artistice, care s'au distins printr'un nivel extrem de înalt, a contribuit într-o mare măsură la cunoașterea și stima reciprocă dintre popoare. Au fost reprezentate în timpul Festivalului toate genurile artistice: teatru, dans, muzică, canto, solo și cor, pantomimă, circ, teatru de păpuși, încadrate în programe naționale sau internaționale, cu participarea colectivelor și soliștilor

din 65 de țări. În zilele Festivalului au avut loc 537 de concerte și programe, dintre care 442 naționale și 95 internaționale, la care au asistat 2.346.830 de spectatori.

În săli, grădini, cluburi și pe teren au fost rulate 157 filme de cinematografi din 33 de țări, în cadrul a 1661 spectacole, la care au participat 708.600 de persoane.

«Niciodată nu a fost atins un asemenea nivel în cursul competițiilor culturale», constată cu satisfacție Jacques Denis, secretar general al Federației Mondiale a Tineretului Democrat, în raportul prezentat după închiderea Festivalului.

La concursurile organizate înainte de Festival de revista Tineretului LUMII, au fost prezentate 1357 de lucrări literare și artistice, din 50 de țări, repartizate astfel: 639 pentru literatură, 182 pentru muzică, 495 pentru artele plastice și 41 pentru cinema.

În cursul Festivalului au fost organizate concursuri culturale în domeniul a 11 genuri: dansuri populare, coruri, cântece, solo, pian, vioară, violoncel, instrumente de suflat, instrumente populare. La aceste concursuri au luat parte 3711 persoane din 32 de țări, dintre care 378 de soliști și 83 de ansambluri cu 3333 persoane. Juriile, alcătuite din 68 de personalități bine cunoscute din 19 țări, au acordat titlul de «laureat» al celui de al IV-lea Festival Mondial la 214 tineri și tinere din 23 țări.

Pentru o cât mai cuprinzătoare prezentare a rezultatelor Festivalului, vom reaminti și de succesul întâlnirilor sportive amicale, la care au luat parte 4366 de sportivi din 54 de țări, realizându-se 6 recorduri mondiale și 93 recorduri naționale.

Dacă mai adăugăm dansurile de masă, programele de strand, dansurile naționale, spectacolele și plimbările pe lacuri și în parcuri, precum și schimburile de daruri, schimburile de insigne și schimburile între filateliști, ne putem da seama și mai bine de succesul pozitiv al celui de al IV-lea Festival Mondial al Tineretului, în toate sectoarele activității sale. Insigna sportivă a Festivalului a obținut și ea un mare succes.

Revista FESTIVAL, tipărită în 8 limbi, în condițiuni tehnice excepționale, a apărut din luna Aprilie și până la deschiderea Festivalului, de 15 ori, cu un tiraj săptămânal de 360.000 exemplare, ca ziar al Comitetului Internațional de Pregătire a Festivalului; în timpul Festivalului au apărut 18 numere pentru delegați și pentru țările întregii lumi, având ca subtitlu: «Ziarul Internațional al Festivalului».

II

FESTIVALUL, CULTELE ȘI LIBERTATEA RELIGIOASĂ

Convocând tineretul pentru Festival, Comitetul F.M.T.D. a asigurat că el va fi deschis tuturor tinerilor, fără deosebire de opinii politice și religioase, de rasă, de țară, de origină, de organizații, întrucât ideile de pace și de prietenie sunt comune tuturor tinerilor și toți au adus o contribuție la Festival. S'au dat, de asemenea, asigurări că toți participanții își vor putea arăta activitatea lor, își vor putea manifesta talentele, se vor putea întâlni și vor discuta liber punctele lor de vedere. Prin desfășurarea Festivalului s'a putut constata că toate aceste puncte au fost îndeplinite.

Vom încerca, în cele ce urmează, să înfățișăm modul cum a fost dusă la îndeplinire această înaltă concepție democratică, sub aspectul participării elementului religios.

Intrucât pacea este unul dintre țelurile nobile comune tuturor credințelor religioase, tinerii credincioși din toate țările s'au înrolat cu convingere și sinceritate în frontul de luptă pentru pace, și, în consecință, au luat parte activă la marile acțiuni de pregătire a Festivalului. «Tineretul muncitoresc catolic» din Franța, «Tanăra Biserică» și «Studentii în Teologie» din Suedia, Asociația Tinerilor Creștini Y.M.C.A. din China, Asociația Tinerilor Creștini Y.M.C.A. din Japonia, Tinerii Prieteni Quakeri și Bapțiști din Marea Britanie, Asociația Cercetașilor Musulmani din Algeria, Metodiștii din Australia, Călugării Budiști din Birmania și multe alte grupuri cu caracter religios ale tineretului au adus o contribuție apreciabilă la pregătirea Festivalului Păcii și Prieteniei.

Mulți dintre Ierarhii Bisericilor, ca pastorul elvețian Erni și reverendul norvegian Ragnar Forbeck de exemplu, au trimis mesagii Comitetului Internațional de Pregătire a Festivalului, îndemnând tineretul să se încadreze cu toate puterile în frontul păcii, pentru a salva omenirea de la nimicire.

I.a Festival au luat parte, în număr destul de mare, tineri catolici, protestanți, ortodocși, mahomedani, evrei, bapțiști, metodiști, quakeri, budiști, cari au adus o contribuție reală în desfășurarea programului și pentru întărirea prieteniei între popoare.

În raportul prezentat în ședința Comitetului Internațional al Festivalului, în legătură cu realizările din cadrul Festivalului, Jacques Denis, scoțând în evidență însemnătatea întâlnirilor între delegați, menționează că «s-au organizat și întâlniri cu un caracter mai special, cum ar fi întâlnirea între tinerii creștini prezenți la Festival, în ziua de 14 August». Iată încă o dovadă în plus că la Festivalul din Capitala Republicii Populare Române au participat și tineri având diferite credințe religioase.

Foarte mulți dintre tinerii oaspeți au vizitat bisericile din Capitală, au asistat la serviciile divine, au stat de vorbă cu preoții și cu credincioșii și chiar cu însuși Întâistătorul Bisericii noastre Ortodoxe, înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, constatând că realitatea, în privința libertății religioase este cu totul alta decât și-o închipuiau unii dintre ei, în urma informațiilor eronate pe care le dețineau din propaganda calomnioasă și dușmănoasă împotriva Uniunii Sovietice și a țărilor de democrație populară.

Mai toate bisericile din București au fost vizitate de zeci, sute și chiar mii de oaspeți străini, cari au ținut să semneze în condicile ce le-au stat la dispoziție, consemnând adesea și unele reflexii, aprecieri și constatări în legătură cu libertatea religioasă, colaborarea Bisericii în lupta pentru pace și pentru o viață mai bună, valorile artistice ale monumentelor noastre bisericesti, ș.a. Spre exemplificare vom da numai câteva date și însemnări, după o singură condică, a bisericii Creșulescu de pe lângă Palatul Republicii. După semnăturile cuprinse în 26 pagini mari de condică, se constată că această biserică a fost vizitată de aproape 500 de oaspeți din mai toate părțile pământului; din țările occidentale: Anglia, Islanda, Franța (Paris, Lille, Grenoble), Italia (Roma, Modena, Pisa, Genova, Bologna), Germania, Austria, Elveția, Belgia (Bruxelles, Liège), Olanda, Danemarca; din țările nordice: Suedia, Norvegia, Finlanda; din America de Sud: Brazilia, Chile și din Cuba; din Africa: Algeria, Nigeria, Africa Occidentală, Africa de Sud; din Asia, atât din Orientul apropiat: Liban, Iran, cât și din cel îndepărtat: India, Nepal; din Australia. Deci din toate continentele.

Dintre însemnările făcute de unii vizitatori, multe sunt de o deosebită valoare documentară și chiar instructivă. De aceea, reproducem câteva dintre ele, în traducere, încercând să le grupăm după conținut.

1. *Cu privire la libertatea religioasă.* 1. «Un prieten francez», care ține să se considere însuși ca atare, scrie: «În amintirea unei vizite făcute în această biserică, unde am putut admira comori artistice admirabile conservate și, în același timp, să văd că în această țară libertatea religioasă este un fapt». 2. «Iată dovada libertății cultului», scrie un alt vizitator. 3. O tânără din Paris notează, cu sinceritate: «Am fost surprinsă de a constata că bisericile sunt foarte frecventate și totodată foarte împodobite și foarte bine întreținute. Fac parte dintre tovarășii mei francezi catolici, cari m'au rugat să constat, dacă într'adevăr cultul nu este interzis sau părăsit». 4. Cam în același sens scrie și un alt delegat francez: «Incântat și oarecum surprins, în urma vizitei mele în această biserică, promit să mărturisesc în Franța despre libertatea religioasă de care se bucură creștinii din România». 5. Iată și mărturisirea scurtă, dar categorică a unui italian: «Sunt mulțumit de a constata că în regimul democrat popular, religia este liberă». 6. Și, la fel, a unui belgian: «Vizitând biserica, am constatat că religia este permisă în democrațiile populare». Toate aceste declarații și mărturisiri sunt cu totul spontane, nefiind cerute sub nicio formă.

II. *Cu privire la colaborarea Bisericii în lupta pentru pace și o viață mai bună.* 1. Iată cum gândește o tânără franceză din Lille: «Când credința creștinilor întâlnește setea de dreptate a necredincioșilor, pentru a creia fericirea și dreptatea pe acest pământ, se stabilesc puncte comune esențiale de acțiune. Și aceasta este mult». 2. «Găsesc biserica Dvs. minunată — spune un delegat londonez; îmi face o deosebită plăcere să constat că, din punct de vedere social, preotul Dvs. nu găsește nicio contradicție între viața nouă și religie». 3. «Vrem să activăm împreună cu toți creștinii pentru pace», își exprimă dorința Simone Levy din Franța.

III. *Cu privire la valorile artistice ale monumentelor noastre bisericesti.* 1. «Sunt încântat de această biserică veche românească», mărturisește Marcel Bucquet

din Paris. 2. Biserica Crețulescu a fost vizitată «Cu mare admirație» și de un oaspete din Cuba. 3. «N'am crezut să existe așa de frumoase monumente în această țară», scrie alt vizitator străin. 4. Marcel Besquet, student la școala de arte frumoase din Bruxelles, își exprimă admirația față de fresce și arhitectură, mărturisind că a fost «surprins de a constata influența bizantină». Un grup din delegația sovietică a fost impresionat de valoarea istorică și artistică a bisericii, «care și-a păstrat vechile caractere», exprimându-și totodată mulțumirea față de personalul care a dat explicații. Biserica a fost de asemenea vizitată și de delegați din țările de democrație populară: Ungaria, Cehoslovacia, Polonia.

Aceste însemnări, repetăm, sunt extrase numai dintr-o singură conică. Dacă s'ar strânge dela toate bisericile din Capitală, s'ar putea alcătui o colecție destul de bogată și în același timp instructivă și documentară. Numai dela biserica Albă din Calea Victoriei, care a fost vizitată în timpul Festivalului de peste o mie de oaspeți străini, se pot culege mai bine de o sută de asemenea însemnări. Sunt toate documente autentice și nu invenții și falsuri, ca cele răspândite prin toate mijloacele de propagandă, de către imperiaștii ațățători la război.

În majoritatea lor, aceste însemnări constituiesc însuși efectul negativ al acestor propagande, care izbindu-se de țaria adevărului, se năruie și se nimicește.

Străinii cari ne-au vizitat, au căutat să ne cunoască în desaproape, să se documenteze în chip obiectiv și ca atare nu puteau să nu recunoască adevărul. Un delegat elvețian a avut prilejul să se documenteze chiar și asupra libertății și temeiniciei învățământului nostru teologic de grad universitar din București.

Tinerii cari au luat parte la Festivalul dela București, gândesc sincer, iubesc adevărul, și-l vor trâmbița pretutindeni, pentru susținerea și întărirea păcii. «Trecând prin orașele de democrație populară — mărturisește un tânăr francez de 16 ani, din Longjumeau, membru al tineretului muncitoresc catolic — (ziarul FESTIVAL Nr. 30, d'n 15 August 1953), am văzut cum în vitrinele magazinelor și aproape pretutindeni se aflau scrise cuvintele «PACE ȘI PRIETENIE». După toate câte ni se spusese în Franța, acest lucru m'a mirat; mărturisesc că nu mă așteptam la el. Bucureștiul este, într'adevăr, un oraș al păcii... Mă gândesc că acest Festival, care se întemeiază pe pace și înfrățirea tineretului din lumea întreagă, va avea ca rezultat lupta unită a tuturor tinerilor, care se străduiesc să aducă tinerei generații de pretutindeni pacea și prietenia. Pentru noi, tinerii delegați ai Franței, este o datorie de a face cunoscută în țara noastră speranța acelei realități pe care Festivalul dela București ne-a făcut să o întrevedem».

Iată și câteva din «Cuvintele pe care le are de spus» Li Shou Pao, secretar general al Comitetului Național Y.M.C.A. din China: «Acum îmi dau și mai bine seama că tineri având diferite opinii politice și credințe religioase și trăind sub diferite regimuri sociale pot coexista în pace, pot dezvolta prietenia între ei și trăi fericiți împreună... În ce mă privește, după înapoarea în Patrie, voi populariza pe o scară largă în rândurile tineretului creștin chinez, tot ce știu despre cel de al III-lea Congres și cel de al IV-lea Festival Mondial al Tineretului. Vă asigur că tineretul creștin din China, alături de tineretul chinez de toate categoriile, nu va cruța niciun efort pentru a lupta mai departe pentru pace și prietenie. Dumnezeu, dă-ne putere!» (FESTIVAL, Nr. 32/17 August 1953).

«Cu toții plecăm de aici cu certitudinea că popoarele sunt cuprinse de o mare dragoste pentru pace, că popoarele au nevoie de pace pentru a-și construi o viață nouă și liberă. Aceasta este atitudinea noastră, indiferent de convingerile pe care le avem în alte domenii. Aceasta este poziția noastră, a tuturor tinerilor față de făceta păcii între popoare», a declarat între altele Claude Masson, reprezentantul catolicilor din Franța, în cuvântarea ținută la ședința de închidere a Comitetului Internațional al Festivalului, la 17 August, gânduri exprimate de altfel și într-o declarație publicată de ziarul «Scântelea Tineretului» cu data de 1 Septembrie 1952.

David Rutter, student quaker, membru al Comitetului Central al Tinerilor Prietenii din Marea Britanie, mărturisește că acum a cunoscut Bucureștii «nu numai ca pe un oraș frumos, dar și ca pe un centru al prieteniei, ca pe un simbol al dorinței de pace și prietenie a tuturor popoarelor, unde s'au întins atâtea punți către pace și către înțelegerea între popoare» (FESTIVAL, Nr. 27/12 August 1953).

Printre personalitățile de seamă care au participat la Festivalul Tineretului, a fost și un slujitor al Bisericii, cunoscutul luptător pentru pace Hewlett Johnson, Decan de Canterbury, laureat al Premiului Internațional Stalin «Pentru întărirea

Păcii între popoare», membru în Consiliul Mondial al Păcii. Venind la București în calitate de invitat la Festival, Hewlett Johnson, deși nu vizita pentru prima oară țara noastră, a ținut să cunoască și mai deaproape mărețele realizări ale regimului nostru de democrație populară, interesându-se în același timp și de dezvoltarea mișcării pentru pace. Distinsul oaspete a vizitat fabrica de confecții «Gh. Gheorghiu-Dej», cartierul de blocuri muncitorești Ferentari, Combinatul Poligrafic Casa Scânteii «I. V. Stalin» și Institutul Român pentru relațiile culturale cu străinătatea, rămânând impresionat de condițiile bune de muncă și de viață pe care regimul le asigură muncitorilor, exprimându-și totodată bucuria profundă, pentru mărețele realizări ale poporului nostru iubitor de pace și de muncă constructivă.

Chiar în ziua sosirii sale (6 August 1953), decanul de Canterbury a participat la o întâlnire a fruntașilor mișcării mondiale pentru pace, aflați în țara noastră, cu membrii Comitetelor de Luptă pentru Pace din Capitală, unde, luând cuvântul, a subliniat marile succese ale forțelor păcii, arătând că lupta popoarelor pentru pace, poate impune ca spiritul tratativelor să triumfe asupra politicii de forță.

Înainte de a părăsi Bucureștii, Decanul de Canterbury a făcut o vizită la Comitetul Permanent pentru Apărarea Păcii din R.P.R., unde, după ce a fost salutat de Acad. Prof. Constantinescu-Iași, Acad. Prof. D. Danielopolu și alți membri ai Comitetului, a subliniat că și în Marea Britanie, în ultimii ani, mișcarea pentru pace câștigă tot mai mult teren în opinia publică. Vorbind despre Festival, Decanul Johnson l-a caracterizat ca o importantă manifestare mondială pentru pace: «Peste 1000 tineri englezi și zeci de mii de tineri de toate naționalitățile vor fi, în țările lor, purtătorii mărețelor idei sub semnul cărora s'au adunat aci, și aceasta constituie o importantă contribuție a R.P.R. la cauza păcii».

Importanța Festivalului a fost subliniată, însă, în mod deosebit de Hewlett Johnson în declarațiile făcute ziarului «Scânteia Tineretului», din 12 August, atât în Apelul adresat tineretului lumii la cel de al IV-lea Festival Mondial al Tineretului și Studenților cât și, mai pe larg, în articolul «Pacea înregistrează noi succese», scris special pentru săptămânalul politic-social-cultural CONTEMPORANUL, publicat în Nr. 33 din 14 August 1953.

«În actuala etapă a luptei pentru pace — a spus între altele Johnson în declarațiile făcute ziarului «Scânteia Tineretului», — Festivalul Mondial al Tineretului și Studenților... are o importanță uriașă. În multe țări din Apus pătrund puțin informații cinstite despre ceea ce fac oamenii în țările, de democrație populară. Eu cunosc mai demult dragostea de muncă și de pace a oamenilor din noile democrații, dar cu am numai o singură pereche de ochi. Aici, însă, în București, au venit câteva zeci de mii de oameni, cu tot atâtea perechi de ochi, cari se vor întoarce în țările lor și vor povesti tot ce au văzut în frumoasa noastră patrie. Reîntorși în fabrici, în uzine și în universități, ei vor povesti că s'au întâlnit cu tinerii a peste 100 de națiuni, cari și-au exprimat la fiecare pas dorința fierbinte de a trăi în pace și prietenie... Membrii delegației engleze au fost extrem de plăcut impresionați de înaltul nivel de cultură și civilizație din România... Festivalul Mondial al Tineretului și Studenților este o mare contribuție pentru făurirea unității celor dornici de pace, a căror activitate va cunoaște, fără îndoială, o izbândă deplină».

Adresându-se tinerilor participanți la Festival, clericul anglican îi îndeamnă să lupte neîncetat, cu tot elanul lor tineresc, pentru lumea nouă, lumea prieteniei și păcii: «Fiecare pereche de ochi servește de ferestre, prin care bărbații și femeile din țări diferite pot vedea alte țări și alte opere de pace. Faceți ca aceste ferestre să fie limpezite. Invitați pe toți prietenii și tovarășii voștri de muncă să privească prin ochii voștri marea mulțime a iubitorilor de pace și a luptătorilor pentru pace. Și țineți seamă că voi sunteți delegați, că reprezentați milioane și milioane de alți oameni. Muncii pentru o cauză care trebuie să învingă, dar care va învinge mai curând prin activitatea și sprijinul vostru. Plecați acasă, cu viziunea a ceea ce ați văzut. Lupta pentru pace să fie luminoasă în inimile voastre, să strălucească în cuvintele voastre și să vă înalțe în munca voastră».

În articolul «Pacea înregistrează noi succese», după ce scoate în relief victoriile strălucite dobândite în lupta pentru pace, și după ce preconizează unele măsuri concrete împotriva amenințărilor la adresa păcii, Hewlett Johnson constată: «Este cu neputință să nu apreciem la valoarea adevărată, mișcarea de tineret, care ne interesează în mod nemijlocit; iată, de pildă, Festivalul Mondial al Tineretului va trimite în lumea întreagă 30.000 de perechi de ochi, care au văzut realitatea. Ochi de bărbați și de femei din 106 țări, cari s'au întâlnit unii cu alții, cari și-au dat seama ce înseamnă frăția între oameni, cari au văzut prosperitatea unei țări de democrație populară, cum este Republica Populară Română, care au văzut roadele mărețelor construcții pe fețele muncitorilor ei, și în special în cursul ultimei manifestații de Duminică 9 August, a tineretului din această țară, care au putut să constate dragostea fierbinte de pace a acestui minunat popor român...

«Festivalul a fost pentru mine o mare bucurie. Dar nu bucuria, ci valoarea excepțională a legăturilor stabilite în cadrul acestui Festival a fost lucrul cel mai important pe care noi toți l-am câștigat... Trebuie să intensificăm în mil de feluri aceste legături și să facem cunoscute tuturor cele ce am aflat. România și Comitetul Internațional al Festivalului și-au făcut datoria. Acum trebuie ca noi înșine să ne facem datoria. Ostilitatea înverșunată față de aceste mărețe întruniri constituie cea mai bună dovadă a valorii lor mondiale».

Timp de o săptămână, cât a stat în București, neobositul luptător pentru pace Hewlett Johnson a desfășurat o vie activitate: a făcut vizite în întreprinderi și în instituții, a făcut declarații și apeluri, a stabilit «legături prețioase cu africani din Nord, Sud, Est și Vest, cu indieni, cu Sud-americani, cu muncitori din Israel, Irak, Iran și alte țări — după cum însuși mărturisește în articolul din «Contemporanul» —, s'a plimbat pe străzile Capitalei, a vizitat magazinele, făcând chiar și unele cumpărături: «Acum doi ani am mai vizitat acest magazin și de atunci am rămas plăcut impresionat de minunatele obiecte de artă românească ce se află aici. Nu mă pot hotărî singur ce să aleg dintre atâtea lucruri frumoase. Te rog dă-mi ce crezi că ai mai frumos». Și Rădulescu Eugenia, de la «Librăria noastră» Nr. 1, i-a ales două li din Regiunea Breaza, făcute din pânză topită și țesute cu motive românești.

Decanul de Canterbury Hewlett Johnson a părăsit Capitala la 13 August, fiind salutat pe aeroportul Băneasa de Dl. M. Macavei, președintele Institutului Român pentru relațiile culturale cu străinătatea, Irana Răceanu, vice-președintă a Comitetului Femelor Democratice din R.P.R., P.C. Pr. Alexandru Ionescu, Vicar al Arhiepiscopiei Bucureștilor, membri ai Comitetului Permanent pentru Apărarea Păcii din R.P.R., C. Pantazi, secretar al Comitetului Permanent pentru Apărarea Păcii din R.P.R., reprezentanți ai Comitetului Internațional al Festivalului, etc., în ovațiile tineretului român.

Scopul Festivalului a fost concretizat prin cunoscuta lozincă: «Pace și Prietenie»; pacea și iubirea de oameni sunt propovăduite de Biserica Ortodoxă Română, ca și de toate celelalte Culte religioase din țară și de pretutindeni. Biserica noastră Ortodoxă, potrivit doctrinei sale, a desfășurat și desfășoară o vie și bogată activitate în campania de apărare și consolidare a păcii, care este condiția esențială a unei vieți fericite. În aceeași acțiune nobilă sunt antrenate cu hotărîre și convingere și celelalte Culte religioase. Deaceia, la deschiderea celui de al IV-lea Festival Mondial al Tineretului și Studenților a asistat și delegația Bisericii Ortodoxe Române, în frunte cu Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, precum și șefii Cultelor religioase rezidenți în Capitală.

Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian și șefii celorlalte Culte religioase din R.P.R. au participat deasemenea și la reuniunea ce a avut loc la 15 August 1953, cu prilejul mesei oferite de Președintele Marelui Adunări Naționale și de Consiliul de Miniștri al Republicii Populare Române în cinstea conducătorilor delegațiilor de tineret și a oaspeților invitați la acest Festival.

III

CALOMNII, NASCOCIRI ȘI REALITATEA. RECUNOAȘTEREA LIBERTAȚII RELIGIOASE IN R.P.R.

Cu mult timp înainte de deschiderea Festivalului și în tot timpul desfășurării lui, propaganda dușmanilor păcii a căutat să creeze o atmosferă ostilă acestei mărețe sărbători a tineretului lumii și să acrediteze impresia că vor fi nenumărate dificultăți și piedici în calea buneii organizări și desfășurării a Festivalului. Realitatea însă n desmînțit toate născocirile propagandei reacționare, Festivalul înregistrând un succes imens. În fața realității, tinerii participanți la Festival au avut prilejul să se convingă de netemeinicia propagandei dușmănoase pe care o fac cercurile agresive imperialiste împotriva țării noastre și a lagărului democratic în genere.

«Chiar dela început am fost liberi să circulăm după bunul nostru plac», scrie în timpul marii întâlniri, în ziarul FESTIVAL (Nr. 27/12, August), studentul quaker David Rutter din Anglia.

Deplina libertate de mișcări și informații a participanților la Festival, este confirmată de altfel chiar de către un ziarist englez, M. Mackenzie, care în niciun caz nu poate fi bănuit că este comunist; el relatează în revista laburistă «The New Statesman and Nation» că «odată ajunși la București, delegații și ziarisții străini au avut toată libertatea să aleagă ceea ce le plăcea dintr'un program care te uluia prin vastitatea și varietatea sa». El mărturisește că a avut deplina posibilitate de a sta de vorbă cu oricine dorea, «de a pune întrebări și de a fi întrebat în mod liber, neprimind răspunsuri formale și dinainte pregătite...». «Am fost în măsură să iau fotografii când și unde am vrut. Nimeni nu m'a întrebat unde mă duc, atunci când leșeam singur... Oriunde găseam pe cineva care vorbea aceeași limbă cu mine, am stat de vorbă», scrie, în continuare, Mackenzie, desmînțind astfel una din cele mai preferate calomnii ale presei burgheze.

Chiar și John Mc. Cormack, corespondentul ziarului american «New York Times», în care s'au scris foarte multe neadevăruri despre Festival, este nevoit să recunoască libertatea de care s'au bucurat delegații care s'au deplasat la București: «O limuzină Zis ne ducea unde doream. Am vizitat gospodării individuale și colective, am vizitat fabrici și locuințe muncitorești», iar «vizitatorilor străini li s'a permis să circule liber», să fotografieze și să vorbească deschis cu locuitorii.

Adevărul acesta n'a putut fi ascuns nici de Bernard Beguin, dela ziarul reacționar elvețian Journal de Genève, care n'a pierdut nicio ocazie pentru a prezenta situația din țara noastră altfel decât este în realitate.

Toți participanții la Festival — indiferent care au fost intențiile lor — au putut să constate profundul democratism al regimului nostru, legătura de nezdruncinat cu masele populare, afară de Richard O'Regon, corespondentul agenției americane Associated Press, pentru care rațunea și realitatea nu au nicio însemnătate, și pe care, cu toată justețea, ziarul «Scânteia» din 30 August 1953 îl caracterizează ca as al calomniatorilor.

În campania de ponegrire dusă de cercurile reacționare împotriva țării noastre și a celorlalte țări de democrație populară, a fost folosită adesea și problema religioasă, făcându-se mare caz de pretinse opreliști și «persecuții» la care ar fi supuși slujitorii altarelor și credincioșii. Cu prilejul Festivalului, oaspeții străini au putut constata netemeinicia acestei campanii, dându-și seama că realitatea este cu totul alta decât își închipuiau ei, în urma propagandei dușmănoase îndreptată împotriva țării noastre.

Pentru ilustrarea acestui adevăr, reproducem din ziarul «Scânteia» (Nr. 2738 din 12 August 1953), o relatare («Adevărul slujește pacea!»), din vremea Festivalului: «Cu deosebit interes s'a discutat în cantonamentul delegaților italieni, de lângă clădirea Tribunalului, întămplarea a doi tineri italieni, cari s'au interesat mai în-deaproape de problema religioasă. Reacțiunea italiană face un nemaipomenit târăboi în jurul «persecuțiilor» la care ar fi, chipurile, supuși credincioșii din țara noastră.

Cei doi tineri catolici au vrut să viziteze o biserică și au nimerit la catedrala catolică «Sf. Iosif». Acolo au văzut biserica plină de lume și au auzit, citite în aceeași latinească ca și la Milano sau Roma, versetele Evangheliei. Tinerii italieni au scos repede aparatele de fotografiat. Au făcut fotografii în toată biserica, să ducă cu ei aceste documente despre adevărata situație a religiei în țara noastră. La ieșirea din biserică, unul din ei a avut curiozitatea să întrebe o bătrână: «De câte ori a atacat poliția biserica, și câte maltratări au fost săvârșite în ultimul timp împotriva credincioșilor». Citise această minciună într'un ziar reacționar. El a povestit apoi răsând, tovarășilor săi de cantonament, cum bătrâna umită și-a făcut cruce la auzul unei asemenea întrebări. Întâmplarea celor doi tineri e cunoscută astăzi în întreg cantonamentul italienilor de pe lângă Palatul Justiției».

Reintoși în țările lor, mulți dintre oaspeți și-au făcut cunoscute impresiile prin declarații, interviewuri și articole, publicate în presa democratică a țărilor respective, făcând să pătrună adevărul și prin aceasta slujind cauza păcii și a prieteniei între popoare.

Faptul că la Festival au participat zeci de mii de oaspeți, de cele mai diferite opinii, din țările respective, cari puteau oricând să demaște născocirile, a făcut ca mulți dintre corespondenții și colaboratorii ziarelor burgheze să nu poată ocoli întru totul adevărul. «M'am plimbat prin tot Bucureștiul și am vizitat numeroase biserici -- povestește un tânăr din Glasgow, în ziarul «Challenge» din Londra --. Un preot mi-a spus că libertatea religioasă este desăvârșită. L-am întrebat despre «poliția secretă», despre care am auzit atâtea povești, dar el mi-a spus că poliția este prietena poporului».

Chiar și bine-cunoscutul ziar burghez englez «Times», este nevoit să mărturisească existența libertății religioase în țara noastră.

Festivalul a oferit zecilor de mii de oaspeți străini un bun prilej de a confrunta născocirile calomnioase ale reacțiunii imperialiste împotriva democrației noastre populare, cu realitatea. Oaspeții au putut constata la fața locului marile drepturi și libertăți de care se bucură poporul nostru, au putut deci constata că libertatea religioasă în Republica Populară Română este deplină, reală și constructivă, iar nu fictivă ca în trecut, sau cum este astăzi în țările capitaliste. Acesta este adevărul și el nu a putut să fie acoperit nici chiar de cei cari ar fi dorit să fie altfel. Și, cu prilejul Festivalului, s'a dovedit odată mai mult că adevărul slujește pacea.

IV

CONCLUZII

«...Vreau să vă spun că am încredere în om, că am încredere în dragostea sa pentru pace și prietenie. Lăsați-l, deci, să profite de prilejul de a arăta cât de mult se înșală toți acei cari vorbesc de războiul atomic. Faceți în așa fel, încât în August, Bucureștiul să fie o temelie a păcii și a unui viitor mai bun pentru toți. În calitate de creștin, sper în aceasta și mă rog pentru aceasta». Cu aceste cuvinte și-a încheiat articolul scris pentru numărul special (August 1953) al revistei «Tineretul Lumii», studentul în teologie Roy Comeron din Marea Britanie.

Speranțele lui Roy Comeron n'au fost îngelate. Festivalul a fost așa cum afirmă Președintele Consiliului de Miniștri al R.P.R., Dl. Gh. Georgeșu-Dej, în mesajul adresat tinerilor participanți: «o puternică manifestare a unității tineretului din lumcă întreagă în lupta pentru pace și prietenie între popoare, pentru făurirea unui viitor luminos..., o nouă dovadă a faptului că oamenii din întreaga lume, indiferent de naționalitate sau rasă, de convingeri politice sau religioase, pot trăi în pace».

Marea întâlnire a tineretului lumii a adus o contribuție de seamă la dărâmarea barierelor artificiale pe care încearcă să le ridice între popoare dușmanii păcii, o contribuție prețioasă la cunoașterea reciprocă a popoarelor, la apropierea și împrietenirea lor.

Strălucitul succes al Festivalului Mondial al Tineretului dovedește că oamenii din țări cu sisteme sociale diferite se pot întâlni și se pot înțelege pe deplin asupra unor chestiuni de importanță vitală, înzând la întărirea colaborării economice și culturale internaționale și la asigurarea păcii.

Festivalul dela București a demonstrat todată uriașa forță pe care o reprezintă tineretul lumii în apărarea păcii, unitatea lui de neclintit și înfrățirea lui în lupta pentru realizarea năzuințelor comune.

Tineretul lumii a avut ocazia să cunoască realitatea din Patria noastră și să se convingă astfel de lipsa de temei a informațiilor tendențioase și calomnioase, prin care reacțiunea apuseană și mai ales cea americană încearcă să discrediteze regimul nostru de democrație populară; oaspeții străini au putut vedea că întreaga viață economică, politică și socială din țara noastră demonstrează în chipul cel mai concret preocupările pașnice ale poporului român, dorința sa de a-și desfășura opera constructivă în condițiile păcii, voința sa hotărâtă de a contribui din toată inima la triumful cauzei păcii și prieteniei între popoare.

Tinerii și tineretele cari au trăit zilele fericite ale Festivalului — mărturisesc Jacques Denis, secretar general al Federației Mondiale a Tineretului Democrat, într'un articol în care se ocupă de «Rezultatele celui de al IV-lea Festival Mondial al Tineretului și Studenților («Pentru Pace trainică, pentru Democrație Populară» Nr. 32, 21 August 1953, p. 3) — au fost profund impresionaji de întâlnirea cu poporul român, care i-a primit cu atâta prietenie și ospitalitate și care, prin munca sa plină de abnegație a creiat pentru ei cele mai bune condiții de ședere în București și a participat atât de activ la toate manifestările Festivalului. Tineretul va păstra în inimile lui imaginea acestui popor, care muncește cu înflăcărare la crearea unei țări înfloritoare și fericite, acolo unde numai acum zece ani domneau mizeria, ignoranța și asuprirea. Munca rodnică, pașnică a poporului, a tineretului din România, a întărit hotărârea fiecăruia dintre noi de a lupta pretutindeni pentru triumful politicii de pace. Delegații tineretului lumii și-au exprimat din toată inima recunoștința și dragostea față de România populară».

Niciodată Capitala Patriei noastre n'a clocotit de atâta entuziasm tineresc, niciodată n'a avut prilejul să găzduiască o așa de mare adunare de soli dragi ai popoarele lumii, ca în timpul Festivalului. Mărțele idei de pace și prietenie, care au animat Festivalul Mondial al Tineretului și Studenților, vor fi legate neîncetat de numele ei, intrat de-acum în capitolul luptei pentru pace din istoria omenirii.

TEODOR N. MANOLACHE

LUNA PRIETENIEI ROMÂNNO-SOVIETICE

Între 7 Octombrie și 7 Noembrie, întreg poporul român ia parte cu deosebită însuflețire la tradiționala sărbătorire a Lunii Prieteniei Româno-Sovietice.

Poporul nostru poartă o adâncă și neclintită prietenie, dragoste și recunoștință Marelui Uniunii Sovietice, temeiurile acestei prietenii fiind adânc înrădăcinate în trecutul comun al acestor popoare.

Legăturile de prietenie între popoarele Uniunii Sovietice și poporul român sunt de veacuri, și ele au fost de cel mai mare folos pentru binele și prosperitatea Patriei noastre.

Este cunoscut — prea bine cunoscut — de oricare cetățean al Patriei noastre, că în momentele de răscruce ale istoriei noastre, poporul român a simțit din plin ajutorul și sprijinul frățesc al marelui popor rus.

Poporul nostru nu va putea uita niciodată puternicul sprijin primit din partea marelui popor rus în lupta pentru zdrobirea jugului otoman și pentru creșterea Statului Național Român.

Poporul nostru nu va uita niciodată că datorează Marii Uniunii Sovietice mărețul eveniment din istoria țării noastre: eliberarea, la 23 August 1944, de sub jugul fascismului.

Poporul român nu va putea uita vreodată că datorează Uniunii Sovietice faptul că după această dată, în viața maselor largi din țara noastră s'a produs o cotitură uriașă dela starea de exploatare, de robie, de înapoiere și beznă, către prosperitate, către libertate, către progres, către lumină.

În trecut, țara noastră a fost subjugată prin felurite tratate înrobitoare de către hrăpărețul capitalism al țărilor din Apus. În acea vreme țara noastră era un pașalâc al bancherilor din acele țări, era o simplă anexă agrară a acelor țări, era o țară în care — mulțimile de oameni erau exploatare, asuprite, bune doar pentru a fi aruncate în războaiele imperialiste, silite să-și verse sângele lor pentru interesele asupritorilor lor.

Datorită victoriilor Marii Uniunii Sovietice asupra fascismului, țara noastră a fost eliberată de sub jugul hitleristo-fascist, masele largi și-au luat soarta în mâini proprii, și, stăpâne pe soarta lor și pe bogățiile țării, au pornit cu avânt tineresc la construirea unei vieți noi, din care a dispărut exploatarea și asuprirea.

Pentru construirea vieții celei noi, sprijinul Uniunii Sovietice nu a lipsit, ci dimpotrivă, i-a fost dăruit cu prisosință.

Datorită multilateralului sprijin sovietic: material, tehnic, științific, poporul nostru muncitor a obținut și obține succese remarcabile în construirea noii economii socialiste.

Ajutorul sovietic, colaborarea cu toate țările lagărului democrat, sunt pentru poporul nostru muncitor o cheazășie a realizării planului nostru cincinal, a înfăptuirii programului de măsuri economice întocmit de Partid și Guvern, în vederea dezvoltării economiei naționale și a ridicării continuu a nivelului de trai material și cultural al populației muncitoare de a orașe și sate.

«Tot ce crește și înflorește astăzi în orașele și satele noastre, în școli, în uzine, vădește ca lumina zilei puterea neprețuitului ajutor pe care poporul nostru îl primește zi cu zi din partea Marii Țări a Socialismului.

Dela micii școlari cari cresc într-o nouă disciplină și dragoste de muncă până la savanții, oamenii de litere și oamenii de artă cari învață acum că știința, cultura și arta nu prețuesc nimic dacă nu sunt puse în slujba poporului, — toți oamenii muncii din țara noastră își dau seama că fără sprijinul Uniunii Sovietice, construirea acestei vieți noi nu ar fi fost posibilă.

Motoarele puternice ale noilor uzine și fabrici, tractoarele și combinele care cutreeră ogoarele patriei noastre, avântul nestăvilit al științei și culturii, bucuria zecilor de mii de școlari și studenți cărora le sunt deschise larg perspectivele de viață, toate acestea sunt roadele unei nezdruncinate prietenii cu marele popor sovietic, iar uriașele realizări ale oamenilor sovietici și îndrăznețele lor metode de muncă sunt pârghii puternice prin folosirea cărora oamenii muncii din țara noastră fac sături uriașe înainte, pe drumul construirii socialismului, în toate domeniile de activitate în care pulsează viața cea nouă a Statului nostru de democrație populară».

Ceea ce deosebește fundamental relațiile dintre țările mici și marile țări capitaliste și între țările de democrație populară și Marea Uniune Sovietică, este faptul că la temelia relațiilor dintre țările lagărului democrat, stă înțeleapta politică de tip nou a cărei regulă de bază constă în egalitatea de drepturi între statele mari și mici și legarea de raporturi frățești, de ajutor reciproc, de colaborare pentru binele general.

În puternic contrast cu relațiile de strânsă colaborare și ajutor reciproc, care caracterizează lagărul democrat, apar relațiile de junglă din lumea capitalistă, contradicțiile adânci care sfășie lagărul imperialist.

Relațiile dintre țările din lumea capitalistă sunt dominate de politica brutală, de dictat și de spoliere pe care o duc Statele Unite ale Americii față de celelalte țări capitaliste. Orice fel de împrumut sau ajutor pe care o țară capitalistă îl primește dela S.U.A., aduce după sine adâncirea aservirii și intensificarea jefuirii ei de către trusturile capitaliste americane.

Situația dezastruoasă în care se află economia unor țări capitaliste, ca Franța, Italia, este grăitoare în această privință.

Ca și celelalte popoare din țările de democrație populară, poporul român se bucură din plin de uriașul și desinteresatul ajutor al Uniunii Sovietice, cum și de roadele bogate ale relațiilor de tip nou din cadrul lagărului democrației și socialismului.

Acest ajutor și sprijin este cheazăia independenței și suveranității Patriei noastre, este izvorul nesecat de forțe pentru construirea vieții celei noi din Patria noastră.

Deasemenea, ceea ce constituie ceva cu totul nou față de trecut, în ceea ce privește relațiile între oameni și popoare, este faptul că Marea Uniune Sovietică este cea mai puternică și mai consecventă apărătoare a păcii și a securității tuturor popoarelor.

După Revoluția din 1917, marele Stat Socialist Uniunea Sovietică și-a manifestat pe plan internațional politica sa de susținere a păcii.

Toți oamenii cinstiți din lumea întreagă cunosc acest lucru și de aceea ei văd în Uniunea Sovietică bastionul păcii și al independenței popoarelor.

Poporul român, — de când și-a luat soarta în mâini proprii —, merge cu pași hotărâți pe acest drum al apărării păcii și a devenit el însuși, cu sprijinul Uniunii Sovietice, un factor de seamă în marele front al celor ce luptă pentru sfânta cauză a apărării păcii.

Iată așa dar, o parte din motivele pentru care sărbătorirea Lunii Prieteniei cu Uniunea Sovietică este pentru poporul nostru prilej nimerit de a-și manifesta public și concret dragostea sa, recunoștința sa, prietenia sa pentru Marea Uniune Sovietică.

În sate și orașe, în fabrici și instituții, pretutindeni în cursul acestei luni au loc manifestații în care cetățenii patriei noastre își arată profunda lor recunoștință și dragoste pentru popoarele Marii Uniuni Sovietice.

*

Clerul și credincioșii Sfintei noastre Biserici creștine Ortodoxe, — cetățeni cinstiți ai Patriei noastre —, cunosc și ei prea bine toate aceste lucruri și, laolaltă cu toți oamenii muncii din țara noastră, iau parte cu însuflețire la această tradițională sărbătorire.

Au fost prea puternice legăturile din trecut între ce'e două Biserici ortodoxe — Rusă și Română —, a fost prea simțit ajutorul și sprijinul moral și material pe care Biserica Ortodoxă Română — în deosebi cea din Ardeal — le-a primit din îndepărtate vremi, din partea Bisericii Ortodoxe Ruse.

Dacă dușmanii Ortodoxismului au reușit în trecutul mai apropiat să întrerupă firul trainic al acestor tradiționale legături, după 23 August 1944 însă, — de când poporul nostru a început să-și rânduiască singur rosturile sale —, aceste legături au fost reluate, și e'le sunt astăzi într'o stare înfloritoare, așa cum nu au fost vreodată în istoria acestor două Biserici.

Vizita făcută Bisericii și țării noastre de către Inalt Prea Sfințitul și Prea Fericitul Alexei, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Ruse, ca răspuns la vizita făcută acelei Biserici de către răposatul Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, Nicodim, a refăcut complet acest fir întrerupt și a statornicit pentru totdeauna relații de strânsă și frățescă colaborare între cele două Biserici.

Iată, deci, prilejuri pentru care clerul și credincioșii Sfintei noastre Biserici Ortodoxe au motive în plus să se bucure de această Lună a Prieteniei Româno-Sovietice.

În vederea organizării și participării Sfintei noastre Biserici Ortodoxe la această sărbătorire, Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a trimis

tuturor Eparhiilor adresa Nr. 8722/953 din cuprinsul căreia redăm unele părți:

«Vă este desigur, cunoscut, că din inițiativa Consiliului General al A.R.L.U.S., s'a luat hotărârea ca între 7 Octombrie și 7 Noembrie a. c., să se sărbătorească tradiționala Lună a Prieteniei Româno-Sovietice, la care va lua parte întregul popor român.

Strâns legată de viața poporului nostru, în toate manifestările ei, Biserica Ortodoxă Română ținând seamă și de legăturile de prietenie dintre Biserica Ortodoxă Rusă și Biserica noastră și dintre popoarele U.R.S.S. și poporul nostru, se alătură cu însuflețire la această sărbătorire, cu convingerea că ea va consolida și mai mult prietenia dintre poporul nostru și gloriosul popor sovietic, și va ajuta la întărirea colaborării dintre Bisericile și popoarele noastre în lupta sfântă pentru apărarea păcii în lume.

În vederea acestui scop, vă rugăm să fiți de acord cu noi și să dispuneți comunicarea în întreaga Eparhie a Înalt Prea Sfinției Voastre a următorului program, în care s'ar putea încadra participarea Bisericii Ortodoxe Române la această măreață sărbătoare.

1. În fiecare Biserică Ortodoxă Română, într'una din Duminici'le Lunei Prieteniei Româno-Sovietice, preoții să vorbească despre legăturile de prietenie și ajutor reciproc dintre Biserica Ortodoxă Română și Biserica Ortodoxă Rusă, în trecut și în prezent, precum și despre prietenia dintre cele două popoare, cu specială stăruință asupra colaborării lor în lupta pentru apărarea păcii.

2. Clerul ortodox român să participe luând cuvântul la Adunările cetățenești, în cadrul cărora va fi sărbătorită Prietenia Româno-Sovietică și în special în cadrul Comitetelor de Luptă pentru Pace.

3. La conferința de orientare dela sfârșitul lunii Octombrie a.c., la «Comunicări» va fi rânduit din timp un preot din Protoierie, care să țină o alocuțiune în legătură cu prietenia româno-sovietică, delegatul chiriarhial subliniind în complectare roadele acestei prietenii, pe tărâm bisericesc și social-politic.

De asemenea, șco'ile bisericești vor sărbători, în cadru deosebit, Luna Prieteniei Româno-Sovietice».

Adresa este semnată de Întâistătătorul Bisericii noastre, Înalt Prea Sfințitul și Prea Fericitul Patriarh Justinian, care a vizitat Biserica Ortodoxă Rusă și Uniunea Sovietică în patru rânduri, luând parte la diferite solemnități și lucrări, care privesc binele și prosperitatea Ortodoxiei și lupta pentru apărarea păcii.

Pentru clerul și credincioșii Bisericii noastre — ca și pentru întregul popor român —, Luna Prieteniei Româno-Sovietice constituie, așa dar, o mare sărbătoare, ea fiind expresia celor mai curate și calde sentimente pe care poporul nostru le poartă și le va purta peste veacuri Marii Uniuni Sovietice.

Cucernici Preoți și iubiți, credincioși, să luăm parte cu entuziasm și cu toată bucuria la această mare sărbătoare!

Trăiască în veci prietenia Româno-Sovietică!

REDAȚIA

STUDII ȘI RECENZII

PARTICIPAREA INTEGRALĂ A SUFLETULUI LA VIAȚA RELIGIOASĂ *)

Problema rolului inteligenței în viața religioasă e mereu actuală datorită înclinaării unor culte și uneori a trăirii religioase, în genere, de a devia într'un misticism bolnăvicios, făcând total abstracție de rațiune.

Mai mult, inteligența dă omului — cununa creației —, demnitatea sa. Căci, după un gânditor creștin, «omul nu e decât o trestie și cea mai slabă, a firii; dar e o trestie care cugetă. Nu e nevoie ca întreg universul să se înarmeze, pentru ca să-l sfărâme. Un abur, o picătură de apă, e de ajuns ca să-l ucădă. Dar chiar dacă universul l-ar sfărâma, omul tot ar fi mai nobil decât cel care-l ucide; pentru că el știe că moare; iar universul nu știe nimic despre superioritatea pe care o are asupra lui»¹⁾.

Pe de altă parte însă, lumina unei inteligențe care nu e folosită de om cum trebuie, poate fi asemănată cu aceea a Saharei: poate fi strălucitoare, orbitoare chiar, dar nu folosește la nimic... Ea poate fi chiar primejdioasă, atunci când, în loc să lumineze afectele și voința creștinului în năzuința lui de a ajunge până la statura lui Iisus Hristos, e folosită pentru a justifica numai slăbiciunile și căderile lui.

Inteligența e funcția sufletului, care ne dă puterea să cunoaștem atât lumea din afară cât și pe aceea din lăuntru nostru — (dela *intus* — *legerc* — a pătrunde în lăuntru lucrurilor). Ca atare ea poate conduce pe creștin spre înălțimile serafice ale unei vieți neprihănită, de muncă, jertfă, pentru societate, de comuniune în iubire și credință, cu Tatăl ceresc și cu semenii — frații săi pământeni —, sau spre abisurile imoralității și ale izolării în ură, orgoliu cinism și exploatarea celorlalți.

De aceea capodoperile literaturii universale au pus în relief primejdia unei forme de trăire întemeiată numai pe inteligență, ruptă din viața în ansamblul ei, și mai ales de înțelegerea lipsurilor și durerilor semenilor, ca și de a celor proprii...

Iată, de pildă, «Inv'erea» marelui Tolstoi, care începe cu patru citații evanghelice și în care acesta atinge culmea realismului său: Prințul Nehtudov repară o greșală a sa — seducerea unei tinere fără îndrumare și apărare — ca și a societății sale, nu numai prin simpla sa credință religioasă, ci punând în practică preceptele creștine, adică împărțind bunurile sale țăranilor și închinându-și restul vieții muncii, alături de cei exploatați de clasa lui și alături de Catișșa Maslova, victima patimii sale. Aceasta renaște și ea la o viață curată și binefăcătoare aleși și societății.

În «Crimă și Pedepsă», a lui Dostolevski, Rascolnicov, studentul sărac, ne arată hăul în care se poate prăbuși ființa omenească, atunci când rațiunea e folosită pentru a justifica răul.

El ucide o bătrână pentru a-i răpi averea. Indreptățirea gestului său este în chip desăvârșit făcută de propria-i rațiune: Bătrâna, raționează el, e un om sfârșit,

*) Rezumat al unei conferințe ținută de studenții din Institutul Teologic Ortodox din București, la 4 Martie 1953.

1. B. Pascal, *Pensée* (éd. din 1870), în col. «Les meilleurs auteurs classiques, français et étrangers» (Paris, 1935), p. 195.

pentru ea și pentru societate; la ce i-ar mai sluji ei și celorlalți să-și mai prelungească o viață mizeră de bătrânețe în betșuguri? Ei, dimpotrivă, cu ceea ce ia de la ea, ucizând-o, poate studia și ajunge foarte folositor societății... Și așa mai departe... Deci o omoară; dar conștiința nu-i dă pace să se bucure de rodul crimei sale.

Așa dar, pusă în slujba răului inteligența, cu cât e mai puternică, cu atât e mai dăunătoare; pusă în slujba bunului în unire cu voința și sentimentul — în faptă —, e purificatoare, izbăvitoare și ale adevăratei fericire statornică: Iată ce ne demonstrează aceste opere geniale ale literaturii universale.

În cărțile religioase, mai ales ale unora dintre Culte, — în cărțile de zidire sufletească cu deosebire —, aflăm exprimată adeseori ideea unei stări de inferioritate a inteligenței față de trăirea vieții religioase și față de celelalte funcții sufletești în acțiune. Prețuirea e nedreaptă, dar trebuie să arătăm și îndreptățirea ei parțială. Din dragostea față de adevăr: în adevărata viață religioasă, funcțiile sufletești nu lucrează izolat!

Încercarea de a le izola și a le pune, astfel, singuratece, la temelia vieții, a eșuat, precum se știe, atât în domeniul religios cât și în cel filosofic. Astfel, filosofia voinței, de Schopenhauer, ducea la domnia voinței oarbe, a iraționalului, și la lipsa de finalitate și progres în lume. Intuiționismul făcea să depindă viața exclusiv de sentiment, formă vagă, dinamism inform, emoție oarbă... Dar și cei care afirmau primatul exclusiv al inteligenței, uitau că binele și progresul nu sunt simple idei și abstracțiuni.

Din punctul de vedere teologic, creștin, s'au făcut deasemenea încercări nefericite de a concepe viața creștină sub unghiul exclusiv al uneia dintre funcțiile sufletești. Se știe, de pildă, că în evul mediu Biserica apuseană a dat întâietate rațiunii: intelectul dumnezeesc era principalul atribut al esenței dumnezeiești, după Tomism. Mai mult, inteligența avea întâietate chiar în fața credinței după unii dintre scolastici, ca Petru Abelardul ș. a., de pildă: «Intellectus praecedit fidem»... Acestor excese le-a dat o desmințire tragică valul nominalist și mistic al veacurilor XIV și XV, și numai luarea unui contact mai viu cu filosofia răsăriteană, prin refugiații greci, după căderea Constantinopolului, a salvat în parte gândirea religioasă apuseană din starea ei de decadentă totală.

În veacul trecut cardinalul Newman demonstra superioritatea sentimentului față de rațiune, pentru creștin. «Asentimentul» dat de inimă creștină, e totul pentru el, ca și aceea «rațiune a inimii» (raison du coeur) pentru Pascal.

La începutul veacului nostru, «modernismul» Bisericii apusene a pus autoritatea ei în mare încurcătură, afirmând că dogmele n'ar avea un temel obiectiv, în Revelație, ci că-și au obârșă în experiența subiectivă a credincioșilor. De aceea, dogmele, formulele intelectuale, ar reprezenta elementul static, rațional și artificial, izolat de viața care evoluează. La aceste afirmații teologii romano-catolici au reacționat, arătând că dogmele au un temel obiectiv, iar pe de altă parte, că ele n'au decât valoarea pe care le-o dă trăirea zămislită de dogme...

Magisteriul Bisericii a oprit discuțiile și a condamnat pe moderniști, obligând să retrăceze pe teologii care merseseră în spre pragmatism, neglijând valoarea intrinsecă a dogmei ca și pe aceea a rațiunii.

Dar există o Confesiune creștină care a trăit problema funcțiilor sufletești dealungul veacurilor: este Protestantismul. În această Confesiune a alternat părerea că adeziunea intelectuală la o învățătură e totul, cu aceea că, dimpotrivă, esențialul e trăirea ei, adică credința adâncă sub forma ei sentimentală sau tradusă în faptă²⁾.

Astfel în veacul al XVII-lea, veacul Ortodoxiei protestante, credința — prin care, slugură, ne mântuim, după Protestantism —, ia din ce în ce mai mult caracterul intelectual, devenind o simplă adeziune a minții la sistemul oficial de învățătură.

Reacțiunea s'a produs în chipul cel mai violent din partea pietiștilor: Această adeziune a inteligenței este oare cu adevărat credința care mântuiește? — Nu, răspundeau ei, în frunte cu Iacob Spener, credința își are sediul nu în domeniul intelectual, ci în acela al vieții religioase și morale. Ortodoxul-protestant punea accentul pe curăția învățăturii..., pietistul punea accentul pe curăția vieții, pe pietate, pe conversiune, învățătura fiind considerată drept ceva exterior și steril. De altă parte, însă, s'a observat că viața religioasă, separată de gândire, se stingea cu necetul

2 Vezi A. Jundt, *La doctrine et la vie*, în «Bulletin de la Faculté de Théologie Protestante de Paris», anul V, Nr. 19, Iulie 1939, pp. 15-22.

de inanție. Pietiștii protestanți au fost absorbiți, cu timpul, de raționalismul veacului al XVIII-lea.

Schleiermacher și școala lui au valorificat, în veacul al XIX-lea, credința ca principiul generator de doctrină și de viață. Apoi s'au manifestat două tendințe. Cea dintâi este aceea a Creștinismului social, care, părăsind dogmele, a luptat exclusiv pe teren social, pentru dreptatea și fraternitatea între credincioși și popoare. Războiul i-a dat o desmițare tragică.

În opoziție cu alte concepții, Teologia lui Karl Barth vrea să elimine din credință orice factor omeneșc (rațiunea, voința ca și sentimentul), nerămânând decât termenul obiectiv și transcendent al exprimat de Descoperire.

Se înțelege că atât sciziunea totului organic, care face unitatea de viață și doctrină creștină, cât și disprețuirea unuia dintre acești doi factori ar însemna ruina oricărei Confesiuni. Căci credința creștină implică și viața și doctrina creștină...

Aceasta este, în linii mari de tot, atitudinea celorlalte două Confesiuni creștine față de problema raportului dintre religie și funcțiunile sufletești.

Poziția Bisericii Ortodoxe este identică cu aceea a Creștinismului primar și în această privință. Moștenirea primitivă de el dela gândirea antică a fost de o valoare relativă: De o parte se exaltase până la divinizare puterea cunoașterii omenești (de Platon ș. a.), iar de alta era cu totul pusă la îndoială (de Cincii ș. a.),

E dela sine înțeles că Creștinismul n'a emis o psihologie nouă: el a arătat, numai în ce măsură sunt înrăurite de dumnezeescul Har, funcțiunile sufletești. Căci Creștinismul s'a înfățișat dela început ca o viață nouă -- divino-umană -- bloc. Dar nevoile misionare și apologetice au făcut ca să se împlinescă cu încetul ca o expunere sistematică a învățaturii creștine. Școala din Alexandria, cu marele Origen, va fi în fruntea acestei lupte...

Și astfel, paralel cu intensificarea trăirii creștine, marii dascăli ai epocii patristice au încercat în cuvinte omenești și îngerești operele lor, în care prin litera cărții străbate până la noi suflul Logosului creator. Iar Logosul — rațiunea — se îmbrățișează cu acea bloc în cea mai strălucită epocă a Creștinismului.

În concepția clasică a Creștinismului, funcțiunea cunoașterii e unul dintre darurile excepționale, cu care omul a fost înzestrat de Ziditorul său. După Fericitul Augustin, procesul haric însuși are loc în minte — mens — de unde trece apoi la inimă. Pe de altă parte se știe că inteligența ne ridică până la pragurile Dumnezeirii: Domeniul firesc al metafizicii e rezervat rațiunii omenești. Cu ajutorul ei ne ridicăm până la ideea de Dumnezeu și atributele Sale.

Iar faptul că dogmele creștine se mențin nu numai cu argumente din Descoperire, ci și cu argumente din rațiunea omenească, arată cât preț pune Creștinismul autentic pe intelect.

Dar inteligența omenească nu trebuie socotită ca inferioară celorlalte funcțiuni sufletești. Ele se ajută reciproc, inteligența fiind ca farul care luminează, precum simțirea e căldura care încălzește voința, iar voința, hotărârea spre acțiune. Un argument ni-l dă concepția creștină despre credință: ea e «lucrătoare prin iubire», după Galateni V, 6; este activarea tuturor funcțiilor sufletești. De pildă, Mântuitorul pune un accent deosebit pe funcțiunea de cunoaștere a credinței, când ne învață: «Aceasta este viața de veci, ca să te cunoaștii pe tine... și pe Iisus Hristos...» (Ioan XVII, 3). Deci trebuie să cunoaștem obiectul credinței noastre, adică să punem în funcție locmai intelectul nostru.

Dar orice cunoaștere prin credință trebuie însoțită de iubire, pe plan creștin; altfel ea rămâne apanajul întinericului satanic (Sf. Iacob). Iar această iubire trebuie să se manifeste: nu putem afirma că iubim pe Dumnezeu, pe care nu-L vedem, dacă nu iubim pe aproapele nostru, pe care-l vedem (Sf. Ioan Evanghelistul). Trebuie deci să trecem la fapte, punând în funcție și voința și sentimentul. Ortodoxia e religia faptelor; Creștinismul e filosofia faptelor, cum zicea Sf. Ioan Hrisostom.

Este aproape de prisos să mai amintim că, potrivit învățaturii Bisericii, toate

3. Și totuși aceste cunoștințe nu sunt deloc banale: Inteligența omenească a măsurat soarele, aflându-l de un milion de ori mai mare decât globul nostru, care are un diametru de 300 milioane de km.; a măsurat drumul parcurs de pământ împrejurul soarelui; a măsurat distanța dela noi la lună; a arătat că lumina străbate 75.000 leghe pe secundă și că lumina unei stele li trebușcă 100.000 de ani ca să ajungă până la noi — ca să nu mai vorbim de celelalte domenii ale științei...

funcțiile sufletești au fost atinse de păcat. Chiar dacă inteligența a rămas în stare să cunoască adevărul și a smuls, progresiv, multe din tainele sale firii, totuși ea s'a resimțit de această decădere, iar prejudecățile, superstițiile și patimile aruncă un văl asupra adevărului și realităților, de care depinde orientarea noastră în viață.

Cele mai întinse și mai adânci cunoștințe ale omului sunt socotite totdeauna de el ca o trambulină pentru un salt mai departe în cucciura tainelor naturii³⁾. Sfinții Părinți îl înfățișează pe om ca pe un «homo v'ator», căruia o sete necontenită îl pârjolește sufletul; caută mereu până cade, și alte generații îi urmează pe rând, ridicând din mână celui căzut făclia cercetărilor ca s'o ducă mai departe. Și se pare că cu cât e mai mare progresul, cu atât mai nestins e dorul acestui pelerin... «Neliniștit e sufletul meu până ce se va odihni întru Tine, Doamne», a z'is Fer. Augustin⁴⁾.

Creștinismul tâlcuește această stare prin faptul că avem un destin supra-natural și că funcțiile noastre sufletești își găsesc satisfacția lor deplină numai în cele supra-firești. Sfântul Dionisie pseudo-Areopagitul descrie astfel un personajiu al scrierilor sale: «Ierotei era adânc cunosător al tainelor dumnezeiești nu numai pentrucă le învățase, ci și pentrucă era împătimit de cele dumnezeiești»⁵⁾. Așa dar, pentru ca să ajungem la cunoașterea desăvârșită a celor dumnezeiești, trebuie să le experimentăm, să le interiorizăm, să le trăim prin înrudirea pe care ne-o dă Harul, cu Dumnezeu. Dar aceasta, după învățătura Bisericii, nu e cu puțință simplei inteligențe firești, ci numai prin darul Sfântului Duh al înțelegerii: am ajuns la tărâmul supranatural al gnozei, cunoașterea prin iubire.

În domeniul pietății și al teologiei, principalele tendințe greșite, care trebuiesc disciplinate, sunt: ignoranța, îngâmfarea și îndărătnicia. Remediu al celei dintâi se cunoaște: E înjugarea zilelor cu nopțile, la muncă de tot felul, din cea mai fragedă vârstă, după exemplul marilor magiștri ai vieții spirituale. Toate tărâmurile preocupărilor omenești sunt vrednice de cunoscut, dar mai folositoare pentru un teolog sunt cele mai apropiate de Teologie, începând cu Biblia...

Cei stăpâniți de îngâmfarea, care provoacă schismele și ereziile, certurile și neliniștea pentru sine și pentru alții, sunt astfel descriși de Ferițul Augustin: «Sunt unitatis divisores, inimici pacis, caritatis expertes, vanitate tumentes, placentes sibi et magni in oculis suis»⁶⁾.

Ca remediu trebuie să ne însușim fără rezerve învățătura Bisericii; iar în chestiunile disputate să arătăm toată prudența, neavântându-ne în definirea de noi învățături, pe temelul intuiției noastre și pe darul nostru speculativ⁷⁾.

Din punct de vedere pozitiv însă, trebuie să ne amintim totdeauna de faptul că inteligența se hrănește din ceea ce primește și prelucrează. Marii maștri ai vieții duhovnicești știau acest lucru; retragerea lor în pustie avea și rostul de a scoate din raza lor vizuală lumea, cu păcatele ei. În ce privește lecturile profane, amintim aici punctul de vedere exprimat de Sfântul Vasile în «Omilia către tineri»: universalitate, cu discernământ.

Să nu evlăm actualitatea, căci nici ea nu ne ocolește; contactul cu viața ne menține, de altfel, postulamentul solid al existenței noastre.

În sfârșit, să întărim și să luminăm inteligența prin rugăciunea vie și simplă, care cere cu smerențe lumina dumnezeiască chiar și în timpul studiului. Psalmistul zice: «Înțelepțește-mă ca să înțeleg poruncile Tale!» (Ps. 119, 73). Concentrarea în rugăciune are adeseori darul de a împărștia nebufoasa ecurilor zgomotului lumii

4. Ferițul Augustin, *Confessiones*, I, 1.

5. Sf. Dionisie pseudo-Areopagitul, *Despre numele divine*, II, 4.

6. Ferițul Augustin, *Sermo II, Paschac*, Nr. 4.

7. Amintim aici atitudinea pe care înțeleptul indian Nagasena o cerea regelui Menandru (greco-bactrian), cu 140 de ani înainte de Hristos: «Prea venerate domn, vrei să vorbești și cu mine?» — îl întreabă regele. — «Dacă Majestatea Voastră vrea să discute ca un înțept (pandit), cu bucurie; dar dacă vrei să d'scutați ca un rege, nu!». Atunci Menandru întreabă: «Cum discută înțelepții?». — «Când vorbesc înțelepții despre un lucru, totul se desfășoară, se desvăluie. Unul sau altul e convins de eroare și o recunoaște. Discuțiile și contradicțiile sunt marcate, dar ei nu se supără pentru aceasta. Așa convorbesc înțelepții, o, rege!». (Apud Nathan Soederblom, *Dicu vivat dans l'histoire*, trad. din engleză de prof. Jacques de Coussanges (Paris, 1937), p. 289).

din sufletul nostru... Iar Harul nu părăsește pe cel care cere întărirea lui: «Intru lumina Ta vom vedea lumină!».

O astfel de inteligență, luminată ea însăși de lumina cea veșnică, luminează cu putere celelalte funcțiuni sufletești și este ea însăși încălzită și determinată spre acțiune folositoare sie-și și societății, în duh de rugăciune, de smerenie și de jertfă. O asemenea inteligență merită iubirea: «Intellectum valde ama!», exclamă Fericitul Augustin.

Prof. N. CHÎTESCU

— 0 —

DEMONICA DOCTRINA MILITARISTA-IMPERIALISTA NEOMALTHUSIANISMUL

În insuflețirea cu care popoarele au luat în mâini propria lor soartă și apără cauza păcii în omenire, este firesc ca slujitorii Sfințelor Altare, fără deosebire de Confesiune, să în discuțiune probleme, de care se servesc adversarii păcii, am numit pe monopolistii imperialiști, pentru a întuneca adevărul și a provoca un nou măcel mondial, de proporții nemai întâlnite în istorie și a provoca ucideri și asasinat.

Scopul determinat, pe care sistematic îl urmăresc în această sinistrală întreprindere, este exploatarea fără de sfârșit a oamenilor muncii, subjugarea popoarelor și dominația mondială.

Între mijloacele de care se folosesc imperialiștii, în desfășurarea amenințării lor fără de sfârșit, pentru exterminarea popoarelor în masă, pe lângă războaiele de asuprire, ca în Coreea, Vietnam, Malaya, etc., este și propaganda mincinoasă a militarismului, rasismului, cosmopolitismului, iar acum a neomalthusianismului.

Doctrina aceasta nefastă este socotită de unii falși teoreticieni americani drept o binefacere, care va salva omenirea dela povara «gurilor de prisos», de mizeria și foamea provocate de «suprapopulație».

Problema s'a desbătut fundamental în revistele noastre bisericești, în deosebi în Pastorala I.P.S. Patriarh Justinian, în care se arată că «viața ne este scumpă tuturor. Numai niște minți rătăcite au putut născoci în Germania lui Hitler și în America de azi învățătura mincinoasă că ar exista neamuri omeneste și popoare cu mai multe drepturi la viață decât altele; că unele ar fi superioare altora și că acestea le-ar da dreptul să stăpânească, ba chiar să nimicească acele popoare, care li se par inferioare. Aceasta este cu adevărat o născocire păgână și monstruoasă».

O tratare succintă dar sistematică a subiectului a elaborat P.C. Profesor Dr. Diac. N. Nicolaescu, în revista teologică «Studii Teologice».

Conferința noastră va fi o contribuție informativă și în unele privințe o completare, la cele ce s'au scris în această chestiune.

D'ntru bun început, călă să spunem că doctrina neo-malthusianistă, departe de a purta acest nume, obișnuit pentru învățătura luminată și constructivă a minților și societăților omeneste, este, fără nicio reținență, o minciună sfruntată, care pornește din infernul diavolului și al sateliților lui. Cum opera diavolului este zdruncinarea și distrugerea fericirii neamului omenesc, tot astfel este și lucrarea neo-malthusiană.

Cum diavolul, tatăl minciunii, se folosește de mijloace infernale pentru a duce pe om în ispița săvârșirii păcatelor, care-l despart de Tatăl Iubirii, tot astfel și imperialiștii se folosesc de toate metodele între care și cea militaristă, de amenințare și pregătire a războiului aducător de moarte în lume, metoda neo-malthusiană de reducere a populației de pe glob, de reducere a natalității.

Originea neo-malthusianismului stă în malthusianism.

Patria malthusianismului este în Anglia și apare în momentul când muncitorii rurali erau obligați de clasele dominante să mănânce «pâine moară» și «cartofi».

și să-și completeze salariile din «taxele pentru săraci», iar munca «copiilor» între 8-14 ani era exploatată fără milă de patronii industriilor.

Asemenea suferințe pentru copii ar fi fost imposibile, dacă părinții lor nu ar fi fost aduși la exasperare. Orela de muncă pentru adulți erau neînchipuit de lungi, salariile foarte scăzute, iar condițiile de locuit inspăimântătoare. Muncitorii industriali, care în cea mai mare parte locuiseră până atunci la țară, erau siliți să viețuiască în case prost construite, pline de fum și insalubre. Unii locuiau în adevărate taverne. Sănătatea le era măcinată de holeră și de tifos.

Meșteșugarii calificați erau aduși la sleire de noile mașini cu aburi; muncitorii, prosperi alătdată, câștigau acum atât cât să-și poată duce zilele.

Asociațiile de salariați erau declarate ilegale. Spioni provocatori indemnau oamenii covârșiți de mizerie la acle de răzvrătire, pentru ca apoi capii lor să fie deportați sau spânzurați.

Epoca aceasta formează capitaliștii, pe marii proprietari funcari și pe fermierii care au construit fabrici, uzine și palate, pentru exploatarea oamenilor săraci. La rândul lor, aceștia formează de-acum marea falangă a mizeriei și împilării îndurate.

Burghezia ia în mână frânela puterii de Stat, făurește legi de ocrotire și sporiște a capitalului, de transformare a acestui capital în monopol, asigurându-și astfel exploatarea muncii și dominația asupra clasei muncitoare.

Acestea erau condițiile în care se zbătea clasa muncitoare, când feudalismul era în lichidare, iar burghezia în iureșul puterii, la finele sec. XVIII și începutul sec. XIX.

MALTHUSIANISMUL.

Malthus (născut la 1766 la Rookery-Surray, † 1834) în Bath, Anglia), la 1789 era preot în Albury.

La 1798, Thomas Robert Malthus, preot fiind, a publicat, fără nume, un *Manual asupra principiului populației*, iar în 1803, într-o formă amplificată, lucrarea cu titlul: «*Tratat asupra efectelor trecute și prezente, relative la fericirea oamenilor*». După publicarea tratatului, prin care Malthus pretinde să rezolve, ca un obscurantist, fericirea popoarelor, prin protecția primului ministru Pitt, ca o recompensă pentru serviciile aduse în economia omenirii, — și vom vedea ce servicii a adus —, a fost numit profesor de istorie și economie politică la Colegiul din Haylesbury, în 1805. Aplicând propria sa teorie, Malthus s'a căsătorit la vârsta de 38 ani și a avut 3 copii.

Să dăm, pe scurt, teoria economică a lui Malthus.

Creșterea populației nu poate fi îngrădită. Se constată însă că populația se dublează la fiecare 25 ani și sporește din perioadă în perioadă, după o *progresiune geometrică*.

Pornind dela starea actuală a pământului, se constată că mijloacele de hrană, în împrejurările cele mai favorabile ale industriei, nu sporesc niciodată mai repede, decât în *progresiune aritmetică*. Așa dar, populația va crește geometric: 1, 2, 4, 8, 16, 32, 64, 128, 256, etc., iar mijloacele de hrană cresc aritmetic: 1, 2, 3, 4, 5; 6; 7, 8, 9, etc.

După două secole, populația se va prezenta astfel, în raport cu mijloacele de hrană: 256/9, după 3 secole: 4096/13 și după 200 de ani diferența va fi imensă și incalculabilă. Din generația 2-a se observă un dezechilibru fundamental între numărul celor vii și cantitatea mijloacelor de hrană. Cum este evident că în nicio țară nu pot trăi la un moment dat mai mulți indivizi decât sunt mijloacele de hrană, fatal va trebui ca indivizii ce sunt în plus, adică «gurile de prisos», să dispară. Pentru restabilirea echilibrului, vor fi două stăvilile: una va lucra pentru *prevenirea* populației, iar alta va lucra pentru *distrugerea* populației, în curs de formare. Stăvilarele preventive se reduc, după Malthus, la 3 factori: *viciul, mizeria și constrângerea sau restricțiunea morală*.

Prostituția, libertinajul, pasiunile contrarii naturii, violarea legăturilor conjugale, la care se adaugă artificilele întrebuințate pentru a exclude urmările legăturilor nelegăduite, vor intra, evident, în *clasa viciilor*.

Ocupațiunile nesănătoase, muncile aspre și excesive, sărăcia extremă, hrana rea pentru copii, insalubritatea locuințelor, excesele de tot felul, clima, bolile și epidemiile, foamea și războiul, vor intra, evident, în *clasa mizeriei*.

recunoaştem ca Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat. Prin El Dumnezeu se face cunoscut oamenilor faţă către faţă; Dumnezeu coboară pe pământ ca pe oameni să-i înalţe la cer; Dumnezeu se face om ca pe oameni să-i ridice, făcându-i părtaşi firii dumnezeieşti; Dumnezeu slujeşte oamenilor; Dumnezeu este cu noi pe pământ, ne călăuzeşte paşii în drumul vieţii şi ne întăreşte.

Pentruca omenirea să poată primi aceste daruri duhovniceşti ea avea însă nevoie de o puternică temelie, pe care să se clădească viaţa cea nouă în lume. De aceea, din locul în care se afla Pruncul, Dumnezeu a făcut o chemare către toţi oamenii: „Pe pământ pace şi între oameni bună voire“ glăsuieşte chemarea rostită de către Sfinţii Ingeri.

Solia aceasta a păcii şi a bunei voiri între oameni era tot ce putea fi mai folositor pentru neamul omenesc. Oamenii în decursul veacurilor au încercat multe feluri de viaţă; n’au găsit însă drumul care să-i ducă la fericire. Mii de ani au căutat bogăţia şi slava, crezând că în acestea vor găsi fericirea, dar n’au aflat-o. Au pornit războaie de cucerire, au supus popoare au zidit cetăţi şi oraşe, dar fericirea era cu atât mai departe de ei. De ce? Pentrucă fiecare îşi temeluia fericirea sa pe nefericirea altuia şi pe vrajbă, iar acestea niciodată nu pot aduce decât nefericire.

A venit însă Domnul nostru Iisus Hristos şi primul pas pe care l-a făcut a fost acela de a croi un drum nou — drumul păcii şi al buneivoini — drumul sigur către fericire. Pe acest drum a purces El în viaţă şi l-a adâncit, aşezând temeliiile lui pe granitul dragostei faţă de semenii noştri, înlăturând pricinile de vrajbă şi de nepotrivire între oameni.

Prin legea dragostei evanghelice El surpă zidul despărţitor dintre oameni; toţi suntem fraţi şi deopotrivă de îndreptăţiţi în faţa Părintelui ceresc. „Iubeşte pe aproapele tău ca pe tine însu-ţi“ (Luc. X, 10) şi „Pace să aveţi între voi“ (Mc. IX, 50) sunt cuvintele pe care Mântuitorul le-a repetat adeseori către Ucenicii Săi şi către mulţimile însetate de cuvântul lui Dumnezeu, care îl urmau.

Sfinţii Apostoli, asemenea Mântuitorului Hristos, ne îndeamnă la fel, zicând: „Pacea şi dragostea să se înmulţească între voi“ (Iuda I, 2) şi „Fiţi uniţi în cuget, trăiţi în pace şi Dumnezeul dragostei şi al păcii va fi cu voi“ (2 Cor. XIII, 11).

Iată dar, iubitorilor, că acolo unde este unire în cuget şi pace însuşi Dumnezeu „Domnul Păcii“ şi „Pacea cea adevărată“ lo-

cuește cu plăcere; acolo se sălășuește temeinic fericirea și viața e plină de bunăvoire.

De aceea, cuvântul Nostru la acest praznic e cuvântul păcii și al bunei voiri între oameni.

Faceți ca chemarea, care a pornit în lume dela staulul din Bethleem, să răsune puternic în inimile voastre și înșivă, unindu-vă glasul cu cetele îngeresti, cu păstorii și cu magii, faceți-vă propoveduitori ai păcii. Strigați cu putere: „Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu, pe pământ pace și între oameni bunăvoire“ ca să se audă până la marginile lumii.

Fiți încredințați că glasul vostru va fi primit cu bucurie de sute de milioane de glasuri care ca și voi propovăduesc pacea, dragostea, unirea și bunăvoirea între oameni. Aceștia, la rândul lor, vă vor răspunde ca un ecou ceresc: Da! „pe pământ pace și între oameni bunăvoire“, și nimeni nu va putea sta împotriva acestei voințe și acestui răsunset. Pacea și bunăvoirea vor învinge în lume. Vor învinge chiar și acolo în țările unde unii conducători, asemenea lui Irod, nu iubesc pacea, ci războiul și vrajba, pentru că la tunetul glasului vostru, unit cu al tuturor acelor care propovăduesc pacea, toți cei care pregătesc războiul de cotropire împotriva popoarelor pașnice, se vor prăbuși, neputând să stea împotriva voastră și a lui Dumnezeu. „*Cereți și vi se va da, căutați și veți afla, bateți și se va deschide*“ (Mat. VII, 7) spune Mântuitorul fiecăruia, pentru că în Noul Așezământ toate cele bune sunt cu puțință.

Iubiților,

La Nașterea Domnului s'a deschis pentru întâia dată în lume drumul care duce la fericire, drumul pe care a călcat Mântuitorul și urmașii Lui. Această zi să fie dar pentru voi zi de avânt duhovnicesc, zi de speranță și de îndemnuri pentru a sluji cu credincioșie cauza păcii și a bunei voiri între oameni.

Intru această zi și în toate zilele vieții voastre, deschideți dar ferestrele sufletului vostru și lăsați să pătrundă înlăuntru raza stelei care a luminat pe magi și i-a condus pe calea care duce la adevăr și la viață, la Iisus Hristos, Domnul Păcii. Purcedeți cu ei și mergeți cu toată încrederea pe acest drum al vieții ca niște fii ai lui Dumnezeu. Apropiati-vă de Pruncul Sfânt cu inima curată, cu blândețe și cu evlavie și îmbrățișați această mare dragoste și această slujire pentru noi. Faceți-l sălaş plăcut în inimile voastre, împodobindu-vă cu facerile de bine.

Precum El a slujit oamenilor așa să sluiți și voi semenilor voștri. Precum El s'a dăruit lumii, așa se cuvine să ne dăruim și noi toți în tot ce este cinstit, în tot ce este adevărat. Împliniți cuvântul Sf. Apostol Pavel care zice: „*Nimenea să nu-și caute folosul său, ci fiecare să caute folosul altuia*“. „*După cum mă silesc și eu în toate lucrurile să plac tuturor, căutând nu folosul meu ci al celor mulți, ca să se măntuiască*“ (I Corintheni X, 24 și 31).

Stați în preajma semenilor voștri cu duh de dragoste și bunăvoință frățească. „*Purtați sarcinile unul altuia și veți împlini astfel legea lui Hristos*“ (Gal. VI, 2). Faceți ca nimenea să nu sufere de lipsuri sau vreo nedreptate din partea voastră. Stingeți dintru început pricinile care ar duce la vrajbă pentruca în casele voastre, în familiile voastre, să fie numai pace, frăție și bunăvoință, după cuvântul Domnului.

De curând ați fost chemați să desemnați prin votul vostru pe cei mai buni, pe cei mai harnici și pe cei mai pricepuți fruntași ai vieții noastre, ca deputați în Sfaturile Populare. Vă îndemna ca, acum, după ce v'ați spus cuvântul vostru să le dați tot sprijinul și ascultarea, pentrucă, ascultându-i pe aceștia, vouă înșivă vă veți fi de folos. Munca voastră va fi mai spornică, casa voastră va fi mai veselă și mai îndestulată cu cele de trebuință, țara noastră se va întări și mai mult, iar pacea și bunăvoința își va face locaș durabil în mijlocul nostru.

Iubiților, mulțămind lui Dumnezeu că am împărțășit cu voi aceste simțăminte de bucurie duhovnicească pentru acest praznic al păcii și al împăcării, Mă rog lui Dumnezeu ca să vă ajute în toate faptele voastre cele bune; să vă dăruiască a petrece Sfintele Sărbători ale credinței noastre cu pace cu sănătate și cu bunăvoință. Iar anul care vine să fie și mai bogat în faptele care duc la întărirea păcii și a fericirii în lume, împlinindu-se voia lui Dumnezeu „precum în cer așa și pe pământ“.

Darul Domnului nostru Iisus Hristos, dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împărțășirea Sf. Duh să fie cu voi cu toți.

Al vostru, către Domnul, de tot binele rugător,

† CHESARIE

Episcopul Dundrii de Jos

Data în reședința Noastră Episcopală Galați, la sărbătoarea Nașterii Domnului din anul 1953.

Nr. 11.100/1953

ÎNDRUMĂRI PASTORALE

SCHIȚE ȘI PREDICI

CUVÂNT DE ÎNVĂȚĂTURĂ LA

SF. GRIGORIE TEOLOGUL

Biserica dreptmăritoare a Răsăritului săvârșește astăzi pomenirea Părintelui nostru Grigorie de Dumnezeu cuvântătorul, cel de multă vreme cunoscut de mireni și de clerici, sub numele de Grigorie Teologul de Nazianz.

Intr'adevăr, la 25 Ianuarie, în anul îndurărilor 390, adormea întru Domnul și se strămuta din patria nevoițelor sale pământești în cereștile sălașuri ale Ierusalimului celui de sus, marele Ierarh și dascăl al lumii, teologul Treimii, una din gloriile Capadociei, retorul și poetul creștin, monahul iubitor de pustnicie și arhipăstorul blând și curat cu inima al ecumenei cetăți a Bizanțului, Grigorie de Nazianz.

Amintirea acestei adormiri trupești a marelui Ierarh nu ne învăluie sufletele în unda tristeții, ca acelorora ce n'au nădejde, ci ne dă binecuvântatul prilej de bucurie duhovnicească; căci ochilor inimii li se deschid acum porțile de lumină ale cerului și priveliștea ce se desfășoară înaintea lor e atât de strălucitoare, că nu poate fi cuprinsă în cele mai meșteșugite vorbe. Mă apropii cu sfială de aceste regiuni ale cetelor de Sfinți adormiți întru nădejdea învierii și încercând să desprind din șirul lor icoana Ierarhului pomenit astăzi, mă rog împreună cu melodul necunoscut care a înălțat imn de slavă întru prăznuirea sa: «De înțelepciunea ta cea prea înaltă, umple-mi mîntea mea cea săracă și ticăloasă, ca să laud viața ta, Părinte! Că nu pot să-ți aduc ție cuvânt, de nu-mi vei da tu mie cuvânt și cunoștință, putere și înțelepciune. Ca dintru ale tale să-ți aduc ție și din bogăția bunătăților tale, de acolo să am pricinile și să încununez și sfântul tău creștet».

*

Să coborîm acum pe treptele Istoriei, cu mai bine de un mileniu și jumătate în urmă: suntem în veacul IV, vârsta de aur a Bisericii creștine.

În acest veac se naște (330) și moare (390) Sfântul Grigorie Teologul, această alăută a harului, biruitor al eresurilor, îndulcire a ortodocșilor, cel socotit al doilea cu cel ce s'a rezemat la Cină de pieptul Mântuitorului. Și dacă veacul în care a trăit, a luptat și a pățimit el este socotit timpul cel mai fericit al Bisericii creștine, aceasta se datorește în mare măsură și personalității sale, înzestrată deopotrivă cu darul înțelepciunii, al elocinței și al poeziei.

Am numit veacul IV, drept vârsta de aur a Bisericii creștine. Afirmația aceasta, care de altfel este un loc comun pentru cunoscătorii Istoriei bisericești, are nevoie de câteva precizări, care să fixeze trăsăturile dominante ale veacului de care ne ocupăm. Vom face aceasta și pentru a putea contura mai luminos profilul spiritual al Ierarhului prăznuit astăzi, în perspectiva timpului în care s'a născut și a lucrat el.

Pentru lumea păgână, veacul IV este un crepuscul, un asfințit. Sabia imperiului roman, care făcuse să curgă atâta sânge creștin vreme de aproape trei sute de ani, stă acum ruginită lângă crucea Mântuitorului. Nerone nu mai frige pe creștini în grădinile Romei; Deciu nu mai ucide pe episcopi și preoți și nu mai arde cărțile sfinte; Dioclețian nu mai poate interzice creștinismul în armată și nici decreta dărâmarea bisericilor. Imperiul se convertește la creștinism.

Apoloniu din Tiana, Cels, Lucian de Samosata și Porfiriu nu mai scriu pamflete pline de sarcasm și violențe verbale la adresa creștinismului. Apologeții creștini ca: Justin Martirul și Filosoful, Tațian Asirianul, Atenagora, Minuciu Felix, Tertulian, Clement Alexandrinul, Origen și Lactanțiu înfățișaseră lumii vechi, creștinismul în adevărata sa lumină și pregătiseră pe împărat și spiritele cele mai cultivate să îmbrățișeze religia lui Iisus.

Școli teologice de înaltă ținută intelectuală și morală: la Alexandria și Antiohia, la Cartagena și Efes, adună în jurul lor bărbați înzestrați, cari înalță creștinismul și culturile Taborului, și grăbesc amurgul culturii vechi. Dar înainte ca ultimele lumini ale acestei culturi să se stingă, tezaurul ei milenar este cercetat cu grijă de personalitățile eminente ale Bisericii, care asimilează în chip strălucit cultura profană și fac să răsară o cultură nouă, aceea a umanismului creștin. Crepusculul lumii păgâne însemna, așa dar, amiaza Bisericii creștine.

Și totuși, în amiaza aceasta, cerul creștinismului este întunecat de norii groși și grei a două mari erezii, care au turburat viața interioară a Bisericii creștine aproape întregul veac IV: arianismul și macedonianismul, două erezii antitrinitare care voiau să năruie dogma fundamentală a religiei lui Iisus: învățătura despre Sfânta Treime. Amândouă aceste erezii, izvorite de altfel din speculațiuni teologice și filosofice foarte subtile și contagioase, — arianismul câștigase de partea sa aproape întreg Orientul creștin, — au fost până la urmă biruite prin înțelepciunea, pregătirea teologică, arta elocinței și sacra pasiune pentru adevăr, de care au dat dovadă Părinții și scriitorii bisericești ai aceluia veac, mai numeroși și mai străluciți acum decât în veacurile care au urmat. Veacul IV rămâne pentru aceea, vârsta de aur a Bisericii creștine.

În al treilea deceniu al acestui veac, la Arianz, un mic orașel din Asia Mică, aproape de Nazianz sau Neocezarea, în Sud-Vestul provinciei

Capadocia, se naște, din părinți creștini, Sf. Grigorie Teologul. Tatăl său, Grigorie cel Bătrân, ajunge episcop la Nazianz, iar mama sa, Nona, introduce pe copil în grădinile pururea înflorite ale credinței religioase, odată cu alăptarea sânelui ei matern.

Tânărul Grigorie vădește râvnă pentru studiul retoricii și filosofiei, și pentru că în Arianz nu avea cine să-i potolească setea lui de cunoaștere, cutreieră ca un pelerin neobosit toate marile centre culturale ale lumii vechi: Cezareea Capadociei, Cezareea Palestinei, Alexandria și Atena. În Cezareea Capadociei cunoaște pe Sf. Vasile cel Mare, cel de o vârstă cu el și tot așa doritor ca el să se instruiască. Vor fi împreună și la Atena, ca ucenici ai celebrului retor Himerius, — și aci sufletele lor se vor lega pe toată viața într'o prietenie curată și dezinteresată, cum alta nu știu să fi cunoscut antichitatea. În Cezareea Palestinei și în Alexandria Egiptului stăruia încă amintirea glorioasă a marelui Origen. În Atena era prezent și viu duhul lui Socrate și Platon, mireasma de poezia lui Eschil și Sofocle, pe uliți colindau încă ecourile cuvântărilor lui Kallistrates și Demostene. La aceste izvoare se adapă tânărul Grigorie și viața lui publică începe aci, dând el însuși lecții de elocință.

Dar Providența a vrut să facă din el slujitorul său: la 30 de ani se întoarce în patrie, primește botezul creștin și se retrage îndată lângă prietenul său Vasilie, în singurătatea de pe malurile Irisului din Pont, acolo unde viața monastică fusese organizată după reguli noi și unde fusese scrisă «Filocalia», dovada admirației lor comune pentru Origen.

Potrivit firii sale contemplative și iubitoare de singurătate, Grigorie nu s'ar fi deslipit niciodată de chiliș sa pontică, dacă bătrânul său tată n'ar fi avut nevoie de ajutorul său în conducerea Eparhiei Nazianzului. Fără voie, este hirotonit preot. Momentul acesta a zguduit așa de puternic făptura sa launtrică, răspunderile legate de o slujire harică l-au înspăimântat până într'atâta, încât părăsește îndată Nazianzul și se așează din nou în singurătatea Pontului. Drept justificare a atitudinii sale, el scrie acum «Apologia pentru fugă», lucrare rămasă celebră până în zilele noastre, inspiratoare a Sf. Ioan Hrisostom și Grigorie cel Mare în tratatele lor «Despre preoție», ea însăși un tratat scris cu cuvinte de flacăra despre sublimul preoției creștine.

Perii albi ai tatălui său îl smulg din nou din singurătate și-l readuc la Nazianz. Pacifică Eparhia, vădind admirabile calități de organizator, dar plânge odată mai mult libertatea pierdută, când Vasilie, acum Episcop al Cezareei, îl sfințește Episcop pentru Sasima (371). Nu se duce aci niciodată. Se retrage iarăși în singurătate, la mănăstirea Sf. Tecla din Seleucia Isauriei. Aci îl află ortodocșii din Constantinople, după moartea împăratului Valens, sprijinitorul arienilor, — și-l cheamă să reinvie Ortodoxia în cetatea lor. Trei ani (378-381) rămâne în Constantinople Sf. Grigorie. În mica bisericuță, numită de el însuși «Anastasia», rostește nemuritoarele sale «Cuvântări despre Sfânta Treime», care i-au adus supranumele de Teologul. Săritele cultivate sunt câștigate pentru el. Teodosie îl înscăunează, în aclamațiunile clerului și poporului, Episcop al cetății imperiale. Era un triumf al Ortodoxiei.

Prezidează un timp Sinodul II Ecumenic (381), care avea să pună capăt ereziei macedoniene sau pnevmatomahe; dar când o parte din Epis-

copii cârtesc împotriva alegerii lui, el se retrage în ținuturile copilăriei sale, la Arianz, consacrandu-și cei din urmă ani ai vieții sale la redactarea poemelor sale; modele ale clasicismului creștin în poezie.

Se împlinesc anul acesta 1564 ani dela fericita adormire a Sf. Grigorie, și noi săvârșim pomenirea lui ca pe a unuia dintr'ai noștri, din generația noastră, din rudenia noastră, atât de vie s'a păstrat amintirea lui printre sutele de ani care ne despart de el.

Darurile suflatești ale Sf. Grigorie au fost multe și felurite, dar înainte de a le înfățișa, să semnalăm o slăbiciune a firii lui: n'a fost dotat, pentru acțiuni exterioare, nici armat pentru luptă. El n'a construit o «vasiliadă» și nici n'a organizat comunități monastice, ca prietenul său Vasilie; nu s'a luptat cu guvernatorii și împărații, precum a făcut-o acesta. El a fost un mare arhitect al științei teologice și al sufletului omenesc. Cât privește lupta sa împotriva împăratului Iulian Apostatul, aceasta s'a consumat toată, pe tăcute, în adâncul ființei sale. Cele două «invective» scrise împotriva acestuia au fost compuse după moartea împăratului, și se pare că n'au fost niciodată rostite.

Ceeace caracterizează în deosebi pe Sf. Grigorie este o inimă impresionabilă și sensibilă, o rară noblețe sufletească, manifestate prin generozitate și dezinteresare. Pentru aceea, poate, a fost un mare pasionat al singurătății și n'a râvnit niciodată slava deșartă a demnităților, fie ele chiar eclesiastice. «Ferice de cel ce trăiește în sihăstrie și care departe de oamenii legați de pământul pe care-l calcă în picioarele lor, își înalță sufletul la Dumnezeu». Inima lui a cunoscut ca puțini alții sublimul preoției creștine și el a cunoscut prin ea, imensele răspunderi legate de slujirea sacerdotală a lui Hristos printre oameni. Preotul stă altături de îngeri și de Arhangheli — spune el —, aduce jertfe la altarul cel de sus, liturghisește împreună cu Iisus Hristos la înnoirea făpturii».

Sensibilitatea inimii sale s'a manifestat, mai ales, în cuvântările de adio, rostite cu prilejul morții celor ce l-au fost dragi: frate, soră, tată și prietenul său Vasilie, — sau la despărțirea de credincioșii din Constantinople, în 391. Elogiul funebru — sau necrologul — a fost introdus de el în literatura creștină greacă. Intreaga virtuozitate a talentului de orator al Sf. Grigorie s'a manifestat în aceste cuvântări de adio, socotite de unii drept capodopera creațiunii sale.

Tot inima sa a vorbit și în poemele sale, fie ele dogmatice, morale sau autobiografice. Tristețea care se desprinde din unele din aceste poeme nu are nimic comun cu tragismul poeziei clasicismului elen, ci este numai expresia gravității cu care sufletul creștin privește împlinirea destinului său moral în această lume.

Personalitatea Sf. Grigorie de Nazianz n'ar fi pe deplin conturată, dacă la cele de până aci n'am adăuga contribuția sa teologică la fundamentarea dogmei despre Sfânta Treime, atât de mult discutată și frământată în veacul în care a trăit el. Dacă n'a știut să se lupe cu guvernații și cu împărații, dacă n'a folosit inteligența și elocința sa în a-și păstra scaunul de Patriarh al Constantinoplei, Sf. Grigorie a știut totuși să se înarmeze cu sabia pasiunii pentru adevăr și intransigenții sale îl datorăm triumful Ortodoxiei în Bizanțul creștin. Din acest punct de vedere, el rămâne pentru noi tipul adevăratului Ierarh, în același timp păstor și

învățător al turmei sale, cel ce «sufletul său își pune pentru oi». Cuvântările sale teologice, rostite în bisericuța «Anastasieri», cu limba lor bogată și cu rara distincție a formei stilistice, fac din el teologul-orator prin excelență.

Amintirea marelui Ierarh pune conștiinței creștine de astăzi câteva probleme de primul ordin. Căci Sf. Grigorie n'a fost numai teologul înzestrat cu cea mai pătrunzătoare minte din veacul său, dar Providența a făcut din el pe marele doctrinar al dogmei despre Sfânta Treime; el a fost în același timp un suflet de o rară distincție, care și-a cheltuit cu generozitate elanurile ființei sale lăuntrice în slujba marelui imperativ al timpului său: pacificarea Bisericii.

Ca Patriarh al Constantinopolei, Sf. Grigorie a căutat să afle izvorul turburărilor care frământau atunci viața lăuntrică a Bisericii, și după ce l-a aflat și-a dăruit toată puterea sa de muncă, de creație și de sacrificiu pentru reîntronarea păcii în Biserică, potrivit cuvântului sfânt al Scripturii: «Impărăția lui Dumnezeu este pace!».

Ca și el, noi suntem datori să aflăm izvorul din care pornesc astăzi turburărilor care neliniștesc lumea și să nu cruțăm niciun efort pentru înlăturarea lor. Hristos ne-a chemat la viață și la belșug. Războiul nimiceste viața și distruge bunurile materiale care asigură belșugul. Ca slujitori ai «Domnului Păcii», să ne străduim, pentru aceea, ca în lume să domnească pacea și între oameni bunăvoirea.

«In casa Tatălui Meu, multe lăcașuri sunt», ne spune Mântuitorul nostru Iisus Hristos; iar Sf. Apostol Pavel adaugă: «Ceeace ochiul n'a văzut, urechea n'a auzit și la inima omului nu s'a suit, aceea a pregătit Dumnezeu celor ce-L iubesc pe El».

Un iubitor de Dumnezeu a fost și Sf. Grigorie. N'a fost un teolog de catedră, ci un teofor, un purtător de Dumnezeu în armura unui suflet îmbrăcat în zalele sfințeniei. El priveghează acum pentru turma ortodocșilor, lângă tronul de slavă al Celei de o ființă și nedespărțitei Treimi.

Să ne rugăm lui cu smerenie, ca să fie mijlocitorul nostru către Blândul și Milostivul Dumnezeu, cel în Treime laudat. Și să ne învățăm din pilda vieții lui să fim închinători ai adevăratului Dumnezeu, luptători hotărâți pentru dreapta credință, împotriva tuturor eresurilor, cu inimă curate, generoase, în care să ardă flacăra iubirii de oameni și duhul păcii; păstoriți și păstori adevărați ai Bisericii lui Hristos în lume. Amin!

Preotul STAN DIMANCEA

COLINDELE ROMANEȘTI

COMORI DE SPIRITUALITATE CREȘTINĂ

Mărețea sărbătoare a Nașterii Domnului este însoțită de o bucurie mare, bucuria colindelor. Din moși-strămoși, cetele de colindători pornesc pe la casele gospodariilor cu vestea cea bună a Nașterii, cu urările de pace și de belșug pentru noul an care vine, cu îndemnuri și cu pilduirea sfinte pentru viața noastră cea de toate zilele.

Și în anul acesta, ca și în fiecare an, creștinii noștri ortodocși trăiesc din plin, împreună cu Maica Domnului, minunea cea mai presus de fire a Nașterii Domnului. Natura însăși îmbracă haine de sărbătoare, strălucind de fericire și de frumusețe.

Ascultând sau citind colindele, îți dai seama numai decât că ele au păstrat peste veacuri ceva din frăgezimea creștinismului primar, ceva din bucuria simplă a primilor creștini. În versurile lor duioase și pline de căldură, se descoperă sensurile adânci ale unei trăiri religioase autentice, bazată pe mărturia nezdruincină a dreptei credințe. Micuții colindători rostesc adevărate predici de înaltă simțire creștină pe la ferestrele celor care îi primesc. Ei prezintă ascultătorilor dogma ortodoxă înveșmântată în straiul idilic și naiv al colindei, împlinind astfel o adevărată lucrare de catehizare ușoară, gustată cu multă plăcere de credincioșii noștri dela sate.

Iată de ce colindele, comori de spiritualitate creștină, au o mare însemnătate în viața credincioșilor Sfintei noastre Biserici. Ele constituie o adevărată catehizare nesistematică dar plină de gingășie și eficacitate, școală în care se transmite din generație în generație un întreg tezaur de pietate ortodoxă și de omenie. În același timp, colindele sunt și o dovadă vie de felul cum creștinii noștri și-au asimilat dogma ortodoxă și au dat o pecete creștină colindelor păgâne profane.

Peste tot se observă culoarea locală, împreună cu specificul firii religioase a credincioșilor noștri. Înfațișate într'un cadru pitoresc, colindele se adresează deopotrivă cu același interes religios-moral fiecărei ocupațiuni, fiecărei vârste. În colinde se găsește zugrăvită toată viața omenească așa cum este ea în realitate, cu ocupațiile și strădanile ei, cu necazurile și bucuriile ei, cu legăturile și afecțiunile ei față de plante, de animale și de toată natura înconjurătoare.

De aceea vom încerca să surprindem câteva din trăsăturile esențiale ale firii credincioșilor noștri, așa cum se reflectă ele în colindele noastre românești.

*

Una din aceste trăsături caracteristice credincioșilor noștri este iubirea de pace. Aceasta reiese din caracterul blăjin al firii noastre, din dragostea și generozitatea pe care le-a imprimat adânc în sufletul credincioșilor noștri religia creștină ortodoxă. Verbul «a colinda» nu înseamnă numai a merge dintr'un loc într'altul, dela o casă la alta, nu exprimă numai simpla noțiune de mișcare. În vorbirea populară, verbul a colinda înseamnă mai întâi a felicita pe cineva, a ura cuiva ceva, a cânta un colind în cinstea cuiva. Așa se explică expresiile populare: «Pe cine să colindăm mai întâi?», «Dela cine să pornim cu colindatul?». Ori, tocmai în aceste colindături, în aceste urături, colindătorii își exprimă tot ceea ce doresc ei mai bun și mai frumos gazdelor care îi primesc cu toată dragostea. Și ce urări mai frumoase pot fi altele decât acelea de pace, de belșug, de fericire și de sănătate pentru noul an care vine? Credincioșii noștri știu că pacea condiționează bunăstarea lor sufletească și materială. De aceea ei doresc pacea la toată lumea. Ei au transpus imperativul creștin al păcii, cu toată sinceritatea, în colinde, răspândindu-l odată cu ele, în toate casele iubitoare de Dumnezeu și de pace.

După ce și-au terminat de cântat colindul la fereastră, colindătorii întâmpină în casă pe gazde cu aceste vorbe semnificative:

*«Bună vremea
Mulțumită Milostivului
C'am ajuns ziua Nașterii Domnului
Cu pace, cu sănătate»¹⁾.*

1. Alexiu Viciu, *Colinde din Ardeal, datini de Crăciun și credințe poporane*, culegere cu adnotațiuni și glosar, București, Leipzig, Viena, 1914, p. 179.

Intorcându-se dela biserica din sat, credincioșii și colindătorii merg acasă cu sufletul plin de refrenul corurilor îngerești care salutați cu entuziasm Nașterea Domnului: «Slavă intru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bună învoire». Iată un colind care, într-o măreață vizuină poetică, redă în versurile sale frumoasa cântare îngerească pe care o auzim în Sfânta Evanghelie dela Nașterea Domnului:

«Mărire intru cele 'nalte
Toate stelele să salte
Saltă cerul și pământul
Să laudăm tot cuvântul.
Pe pământ să fie pace
Și'ntru cei de sus mărire
La oameni bună'nvoire»²⁾.

Alt colind ne redă imaginea atât de dragă credincioșilor noștri, a Pruncușorului culcat în iesle și laudat de cetele îngerești:

«Culcat pe fân uscat
De îngeri înconjurat
Care Te vor lauda
Și mărirea își vor da.
Mărire'ntru cei de sus
Și pace pământ la Apus»³⁾.

În altă parte, Domnul nostru Iisus Hristos este salutat ca un tânăr crai, dela care lumea așteaptă pacea cu nerăbdare:

«Mărire Tie, tânăr crai,
Tu pacea lumii să o dai»⁴⁾.

Unele colinde ne înfățișează pe Domnul nostru Iisus Hristos ca pe unul care a instaurat pacea pe pământ și a împăcat lumea rea:

«Cu magii să ne'nchinăm,
Pruncule Dumnezeesc,
Fiul Tatălui Cereșc.
Ai întins darul Tău cel sfânt
Ș'ai pus pace pe pământ
Și ai bundătatea Ta
Ai împăcat lumea rea»⁵⁾.

Dar pacea nu este adresată numai unei singure case, ci tuturor creștinilor:

«Și de acum până'n vecie
Mila Domnului să fie;
La mulți ani cu bucurie
La creștini de veselie
Pace tuturor să fie»⁶⁾.

Exemplele le-am putea înmulți după voie. Bucuria Nașterii Domnului este însoțită cu bucuria de pace, de belșug, de sănătate și de fericire în casă. Colindele au marele merit de a aduce aminte, în fiecare an, credincioșilor noștri aceste îndemnuri, sfaturi și norme de viață creștină, pe care Sfânta noastră Biserică Ortodoxă le propovăduiește de veacuri.

O altă trăsătură caracteristică credincioșilor noștri este munca. Nu munca acceptată ca un blestem, ci ca o înaltă idele morale, ca valoare creatoare de bunuri spirituale și morale. Luat în acest sens, poporul român este un popor muncitor și

2. Ștefan Coman, *Loru-i Doamne*, colinde adunate din satul Margine-Bihor, Cluj, 1938, p. 27.

3. *Ibidem*, p. 90.

4. *Ibidem*, p. 94.

5. Gh. Cernea, *Colinde de Crăciun* din regiunea Cohaalmului, jud. Târnava Mare, București, ediția IV-a, 1937, p. 4.

6. *Ibidem*, p. 7.

creator în adevăratul înțeles al cuvântului. Colindele se adresează tuturor categoriilor de vârstă și diverselor ocupații omenești. În versurile acestor colinde, sunt cântate toate însușirile ce trebuie să impodobească pe un tân creștin: destoinicia la muncă, îndemnarea, cuminența, bunătața, dărnicia, bărbăția, grija pentru vite și pentru uneltele de muncă, etc. Toate acestea sunt teme dezvoltate cu multă pătrundere în colindele românești. Peste tot, în colinde, munca este însoțită de cântec și de voie bună. Colindătorii îndeamnă cu însuflețire pe agricultorul să pornească munca pe ogoare:

«Și te scoală cest om bun
Scoală și pe fești tăi,
Feșii tăi și fetele.
Fete mari lumini s'aprinde,
Feciori mari porți să deschidă,
Să pornească plugurile,
La arat și semănat.
Să răstoarne răzor galben» 7).

Renunțatul folclorist român Sabin V. Drăgoi, actualul director al Institutului de Folclor din București, ne redă într-una din culegerile sale o colindă a colacului, extrem de prețioasă și ce interesantă, din care se vede că poporul nostru are un adevărat cult pentru agricultură. Colinda este o adevărată apologie a grâului. Iată pe colindători la fereastră, îndemnând gazda să pornească la munca câmpului:

«Să trăiești, gazdă, trăiești,
Casa să fi-o stăpânești,
La câmp, gazdo, să pornești.
Gazda atunci îmi pornea
Și grâu frumos aiurua
Tot în saci că îl băga
Și în car că mi-l punea
Plugu' și rotilele
Grupa și cărpelile
Boii în jug îmi prindea
Și la plug gazda pleca».

După ce a arat și a semănat, gazda se roagă lui Dumnezeu să-l dea rod bogat. Nici că se poate vedea mai bine ca aici munca însoțită cu rugăciunea. Omul a muncit cu toată râvna pe ogorul său, acum trebuie să intervină Dumnezeu să binecuvinteze munca plugarului cu holde bogate și frumoase. De aceea gazda le spune:

«Pre Domnul din cer rugai
Ca grâul să mi-l rodească
Câmpurile să'nflorească».
Iară Domnul asculta
Roșul său îl trimetea
Grâul frumos îl creștea».

Mal departe, colinda ne spune cum grâul, când s'a făcut mal măricei, a fost plivit de boz și de neghină, cum apol a fost secerat, făcut poloage, strâns în snopi, cărat acasă și făcut stoguri. Grâul este apol treerat cu caii, vânturat, dus la moară și făcut făină. Din făină, s'au făcut apol colacii cu care sunt răsplătiți colindătorii. Colinda se termină cu urările tradiționale:

«Iacă junii îmi veneau
Tot cântând și colindând
Pre Domnul din cer lăudând:
«Să fiiți gazde, toți în pace
Să trăiești precum îți place
Noi de cântat fi-nm cântat,
A grâului, colacului,
Cum s'o lucrat, s'o adănat
Și nouă, gazdă, ne-a dat.

7. Alexiu Vicli, op. cit., pp. 27-28.

*Dumnezeu să le rodească
Foarte mult să le'nmulfească
Noi cobinde-am colindat,
Dumneavoastră-am închinat* ⁸⁾.

Se vede din acest colind duhul Ortodoxiei noastre răsăritene. Se desprinde de aici sensul cosmic al rugăciunii. Este știut că Ortodoxia a fost îmbrățișată în special de popoarele agricole prin excelență. Se mai știe, de asemenea, că Biserica Ortodoxă însoțește, cu rugăciunile sale, tot timpul, viața credincioșilor săi. Cartea de rugăciuni numită «Molitfelnic» este mărturie pentru acest lucru. Preotul ortodox binecuvintează grâul înainte de semănat, botează holdele și sfințește primele roade care se aduc drept ofrande la biserică.

Dar nu numai agricultura este cântată în colinde. O altă ocupație principală, a credincioșilor noștri, a fost și este încă păstoria. Păstorii se bucură de o anumită cinste din partea credincioșilor noștri. Trăind în mijlocul naturii și al oilor, ei sunt priviți ca oameni curați la suflet, fără păcate, înzestrați cu alese calități morale care le fac cinste. Din această cauză, colindele îi privesc și îi descriu cu foarte multă simpatie.

La zbiratul cuvios al oilor, Dumnezeu coboară și întreabă pe Petrea «Păcurarul»:

—«*Petre, Petre, bun voinic,
Ale cui sunt ceste oi?*
—«*Ce mă, Doamne, ispitești
D'ale Tale și ale mele;
Eu le pasc și le grijesc,
Tu le crești și le'nmulfești* ⁹⁾».

Parcă auzim în acest colind refrenul liturgic «Ale Tale dintru ale Tale, Ție aducem de toate și pentru toate».

Câteodată Dumnezeu însuși este inchipuit în colinde ca un păstor:

«*Coborât-a coborîtu
De mai sus de Răsăritu
Dumnezeu din cer pre scări
Pre miruri pre lumânări,
Cu-o turmă de oi domnești* ¹⁰⁾».

Deseori se întâlnesc în colinde și reminiscențe din vestita baladă a mioriței. Semnele după care păstorii pot recunoaște pe Iisus, se potrivesc cu acelea din balada mioriței:

«*Nalt și subțirel
Tras printr'un inel,
Fețișoara lui,
Spuma laptelui;
Mustăcioara lui
Spicul grâului, etc.* ¹¹⁾».

Păstorul are parte, de rai, în viața cealaltă, deoarece în viața aceasta el a făcut și face fapte de milostenie. Sf. Petre răspunde fratelui său care îi cere loc în rai:

«*Pân-ce-ai fost în cea lume,
Ți-ai pus stâna lângă druin.
Câți drumari că și-or trecut,
Toți la Țin's-or adătat.
Cu brânză i-ai hărănit,
Cu lapte i-ai adăpat,
Loc în rai Ți-ai adăpat* ¹²⁾».

8. Sabin V. Drăgoi, *Monografia muzicală a comunei Belinți*, 90 melodii culese, notate și explicate, Craiova, 1934, pp. 55-56.

9. Alexdu Viciu, *op. cit.*, pp. 166-167.

10. Sabin V. Drăgoi, *op. cit.*, p. 46.

11. Gh. I. Neagu, *Colinde din Ialomița*, Roșiori de Vede, 1946, p. 18.

12. Alexiu Viciu, *op. cit.*, p. 83.

Alături de păstorit, poporul nostru s'a mai ocupat și cu vânătoarea. Această pasiune după vânătoare de cerbi, de căprioare sau de iepuri, este minunat descrisă de colindele românești. Aici iese la iveală bărbăția, vitejia, îndemnarea și curajul vânătorilor, care nu au astâmpăr până nu ucid școi prinde de viu vânatul lor. În deosebi colindele de vânătoare sunt adresate tinerilor. Numele eroului care pleacă să vâneze este acela al flăcăului din casa la care se urează. Grija cea mare a flăcăului este aceea de a hrăni și îngriji bine calul său năzdrăvan, cu care face apoi acte de vitejie, căpătând astfel admirația consătenilor săi, a drăguței sale și a părinților săi. Unii cercetători afirmă despre colindele care au refrenul «Lerui Doamne», că sunt cele mai vechi, încărcate de reminiscențele unei bogate și zgomotoase vieți vânătoarești, ce a existat odinioară. Plecând dela mențiunea care se face în colindele de vânătoare de anumite obiecte de os, ca acele sau andrelele folosite înaintea întrebuirii metalului, s'a ajuns la concluzia că aceste colinde ar exista chiar din epoca paleolitică sau neolitică. Și astfel aceste colinde ar ajuns să fie considerate ca «fosilele unui cult religios, al preistoricilor de pe plaiurile noastre»¹³). Incontestabil, colindele au o vechime impresionantă. Rămâne de văzut totuși dacă ipotezele de mai sus pot fi socotite ca îndreptățite. Un lucru este sigur. Aceste colinde au căpătat o pecetă creștină prin refrenul lor de «Lerui, Doamne», sau «Alilerului Doamne», forma arhaică, după cât se pare, a cuvântului bisericesc Aleluia. La fel și conținutul a căpătat o semnificație creștină. Iată pe vânătorii lui Crăciun plecând la vânătoare. În polana soarelui se întâlnesc cu cerbul Domnului. Aceștia vreau să-l săgeteze, dar cerbul le spune:

*«Ho, ho, ho, nu vă grăbiți,
Hoi lerui Doamne,
Nice să mă săgetați,
Că pe cer s'a ardat,
Un luceafăr de mpărat.
Lacrimi azi să nu se scurgă,
Sânge astăzi să nu curgă.
Vânătorii mi cădeau
In genunchi și ee rugau,
Din săgeți cruce făceau»*¹⁴).

Sau cine nu cunoaște colindul, atât de mult gustat, de copiii miciți, în care vânătorii, în loc de căprioară, vânează un iepuraș, din care vor face un veșmânt frumos Domnului:

*«Am plecat să colindăm,
Domn, Domn să'nălțăm,
Când plugarii nu-s acasă
C'au plecat la vânătoare,
Să vâneze căprioare.
Căprioare n'au vânat
Și-au vânat un iepuraș
Să facă din pielea lui
Veșmânt frumos Domnului»*¹⁵).

Pe lângă agricultura, păstorit sau vânătoare, colindele mai cântă și alte multe îndeletniciri omenești. Fără a insista prea mult asupra lor, amintim colindele «de fată mare» sau «de mireasă», în care se laudă curăția și frumusețea fetei, îndemnarea și măestria acestora în cusăturile frumoase pe care le face cu dragoste pentru mirele ei, sau pentru socrii ei:

*«Dar în leagăn cine șade?
Șade o pruncă mclăioară,
Cu coșița gălbioară,*

13. Prof. Univ. Victor Stanciu, *Câteva urme fosile din epoca de piatră în colindele noastre*. Cea mai veche poveste vânătoarească, Cluj, 1938, pp. 6-7.

14. Sabin V. Drăgoi, *Colinda vânătorilor*, aranjată pentru cor mixt, din repertoriul coralei Sf. Patriarhii, de sub conducerea D-lui Prof. Nicolae Lungu.

15. Din gura colindătorilor.

*Coase, coase, chindisește,
Și de nuntă se gătește.
Coas' batista ginerehii
Și cămașa socrului»¹⁶⁾.*

Fiecare ocupație omenească este cântată în colinde. Colindele reliefează totdeauna o latură de morală sau de adâncă umanitate caracteristică spiritului ortodox.

Nu putem să incheiem aceste considerațiuni pe care le-am făcut asupra muncii creatoare de bunuri materiale, fără a aminti și despre o altă muncă creatoare de valori spirituale. Este munca preotului. Colindele «*de preot*» sunt de o frumusețe rară. Ele au pentru noi o importanță deosebită, deoarece aceste colinde ne destăinuiesc adevărata părere a poporului despre preotul ortodox. Credincioșii noștri au o concepție superioară despre menirea preotului. Datoria lui este să facă slujbe la Biserică, să cheme credincioșii la slujbe, să le predice și să se roage pentru păcatele lor. La o mănăstire din prundul Mării Negre slujesc nouă preoți. Preotul cel mai bătrân trimite pe cel mai mic dintre logofeți să bată toaca de trei ori și să tragă clopotul de nouă ori, ca să audă credincioșii să vină la biserică:

*«Tot norodul ca s'audd
Să vină la sfânta rugă
Sfânta rugă,
'n biserică.
Să se'nchine, să se roage,
Să le ierte din păcate.
Din păcate
Jumătate
Din greșeli a treia parte»¹⁷⁾.*

Preotul ortodox este căsătorit și are familie, în sânul căreia domnește înțelegerea și armonia. Colindătorii dovedesc dragostea și atașamentul lor total față de părințele lor sufletească și față de familia lui, atunci când le urează:

*«Cest preot, preotul (cutare),
El să-mi fie sănătos,
Cu a lui dalbă preotească
Cu copii, cu ce se află,
Și cu noi cu voie bună,
La anul și la mulți ani»¹⁸⁾.*

Preotul ortodox nu este un om oarecare; el este dat în știrea lui Hristos, cum ne spun versurile următoare:

*«Dar și preotul (cutare)
El să-mi fie sănătos
Dat în știrea lui Hristos»¹⁹⁾.*

Colindele de preot dovedesc vrednicia preoților bătrâni, care, fără să aibă prea multă știință de carte, au păstrat dreaptă credința noastră cea sfântă. Pentru viața lor evlavioasă, pentru bunătatea și înțelegerea lor față de popor, preoții ortodocși din vechime au avut parte de aceste colinde ca de o recunoștință sinceră, pornită spontan din sufletele acelora pe care li păstureau.

În colindele românești se reflectă, ca într-o adevărată oglindă vie, toate însușirile caracteristice filii românești. Una din aceste însușiri de căpetenie este desigur și ospitalitatea. Casele credincioșilor noștri sunt totdeauna dornice de oaspeți. Cine nu primește, oare, pe colindători? Colindele «*de gazdă bună*» ne descriu, cu accente mișcătoare, primirea frumoasă care se face nu numai colindătorilor, ci și tuturor străinilor. Urările delă sfârșitul colindelor, ca: «*rămâi, gazdă, sănătoasă*», sunt pe deplin justificate.

Dăm câteva exemple din colinde:

16. Gh. Cucu, *200 colinde populare*, București, 1936, p. 87.

17. Gh. Dem. Teodorescu, *Noțiuni despre colindele române*, București, 1879, pag. 57-58.

18. *Ibidem*, pp. 63-64.

19. Gh. I. Neagu, *op. cit.*, p. 51.

«Scoală, scoală, gazdă bund,
Că nu-i vremea de dormit,
Ci-i vremea de împodobit,
Că buni oaspeți că vă vin.
Oaspeți buni, colindători,
Și cu dânzii Dumnezeu» 20).

Sau:

«Când o fi mâne la prânz,
Așteptăm pe Dumnezeu,
Să-L prânzim, să-L ospătam,
Și pe Domnul să-L petrecem,
Pân' la poarta raiului,
Pân' la poala cerului» 21).

Dar ospitalitatea, la Români, vădește și starea de asuprire din trecut, împotriva căreia poporul drept-credincios reacționează prin colindele sale:

«Scoborît-a, scoborît,
Dumnezeu pe-acest pământ.
Tot să vadă și să creadă,
Ce fac domni cu iobagii,
Și bogații cu săracii,
Se luară, se duseră,
Prin oraș, prin Făgăraș,
La curtea bogatului».

—«Gata-i prânzu, bogat mare?»

—«Prânzu-i gata, nu-i de voi!»

«Se luară, se duseră,
Prin oraș, prin Făgăraș,
La curtea săracului».

—«Gata-i prânzu, sărac mare?»

—«Prânzu-i gata din pușin,
Poftim aici să-l prânzăm.
De nu ne-om fi săturat,
Merg în sat la'mprumutat» 22).

Comentariul acestui colind este de prisos. El se impune dela sine. Colindul citat trădează o adâncă rană socială, care nu a fost vindecată decât în zilele noastre. Dumnezeu pedepsește pe bogat cu muncile iadului, iar pe sărac îl răsplătește cu desfătărilor raiului.

Ceea ce trebuie reținut din aceste colinde este că Dumnezeu, în concepția credincioșilor noștri nu este de partea celor bogați, ci de partea celor săraci, care aleargă la El, ca la singurul lor sprijin. Dumnezeu pedepsește totdeauna pe cei nedrepti, pe asupritori și pe impliatori. Raiul este închis tuturor celor ce au comis nedreptăți sociale. Sf. Petre refuză să deschidă porțile raiului chiar fratelui său, deoarece în viață a ocărit pe cei săraci:

«Loc în rai nu ți-ai gătit,
Că mi-ai fost birdu sătesc,
Pe găzdaci îi omeneai,
Pe săraci îi ocărai» 23).

Sau cum spune alt colind:

«Birdu mare fostu-ți-ai,
Bani cu strămbu luat-ți-ai,
Pe săraci hultu-ți-ai,
Loc în rai pierdu-ți-ai» 24).

20. Alexiu Viclu, *op. cit.*, p. 25.

21. *Ibidem*, p. 39.

22. *Ibidem*, pp. 61-62.

23. *Ibidem*, p. 82.

24. *Ibidem*, p. 83.

Sau și, mai expresiv:

«Că pe lume cât ai stat,
Ca primar tu ce-ai lucrat?
Cu bogății'n crâșmă beai
Strâmbe legi în sat făceai»²⁵⁾.

Iată cum era dată în vileag, în colinde, asuprirea celor slabi și săraci.

Dar câte alte teme de interes moral și social nu se pot scoate din colinde! Cineva afirmă că din toate genurile de creație populară, «niciunul nu oferă mai multe posibilități de documentare și cunoaștere profundă a structurii psihice populare ca genul ales: colinda»²⁶⁾.

Aceeași remarcă o face Dl. Sabin V. Drăgoi. D-sa afirmă că «textele acestor colinde, în afară de frumusețile poetice, mai ascund și alte calități prețioase, documentare pentru origina, viața, graiul și obiceiurile poporului nostru, care merită osteneala unei cercetări aprofundate»²⁷⁾. Iată de ce colindele se prezintă cercetătorului ca adevărate comori de spiritualitate creștină, tezaure nebănuite de pietate ortodoxă și umanitate.

Micuții colindători, rostind la ferestre aceste colinde, fac, fără să-și dea seama, o adevărată operă de catehizare creștină printre credincioșii care îi ascultă cu adevărată evlavie.

De aceea, Prea Cucernicii Preoți pot să folosească drept material de catehizare a drept-măritorilor creștini colindele noastre strămoșești. Ele se adresează, după cum am văzut, tuturor categoriilor de vârstă, tuturor ocupațiilor omenești. Preotul ortodox poate lua ca pretext de catehizare tocmai colindele. În sprijinul lui vin colindătorii mici și mari, care răspândesc cu elan vestea cea bună a Nașterii, surâșurile de pace, de fericire și de belșug, și îndemnul la omenie, la muncă și la bună înțelegere.

Și succesul va fi sigur, deoarece colindele românești se prezintă ca adevărate comori de spiritualitate creștină ortodoxă și ca mijloace de catehizare simplă, dar plină de gingașie și de eficacitate.

Magistrand GH. ALEXE

25. Gh. Cucu, *op. cit.*, p. 207.

26. Const. A. Ionescu, *Colinde*, cu text și melodii, culese și notate, Sibiu, 1944, p. 7.

27. Sabin V. Drăgoi, *Monografia muzicală a comunei Belnț, Craiova, 1934*, p. 36.

Viețul și mizeria, sub formele expuse, vor lucra dela sine printre oamenii muncii și cu o rigoare implacabilă printre popoarele coloniale și cele sălbatice.

Și fiindcă omul, spre deosebire de animale și triburile sălbatice, are capacitatea de a prevedea și a aprecia consecințele îndepărtate ale faptelor sale și pentru a evita nenorociri impuse de o fecunditate excesivă a neamului omenesc, are la dispoziție un al 3-lea remediu: constrângerea sau restricțiunea morală.

Care va fi forma și punctul de plecare al acestei constrângeri morale?

Malthus răspunde scurt: Această formă este dublă: *căsătoria în celibat și abținerea dela căsătorie*, atâta timp cât omul nu are siguranța că va putea suporta convenabil sarcinile unui cămin, cu alte cuvinte împiedecarea procreației și frânarea natalității.

Pretinșii economiști din veacul al XIX-lea, adepți ai teoriei lui Malthus, insistau acum asupra foloaselor ce decurg din *natalitatea optimă*, metoda procreației unui singur sau doi copii, fără să indice mijloacele prin care se poate obține o astfel de natalitate, pe care totuși, fără rușine, le practicau cei bogați.

Cu o prudență criminală și o perfidie de neegalat, «savanții» au dat burghezilor capitaliste sarcina de a îndemna și forța clasele proletare către noile metode. Se poate concepe o imoralitate fără scrupul, ca acest indemn lauciderea populației, ca această crimă legiferată și regizată de imperialiști, împotriva poruncii lui Dumnezeu?

Metodele malthusiene așezau pe umerii clasei celei mai numeroase și celei mai exploatate a omenirii o nouă povară, mai apăsătoare decât toate celelalte. La inegalitate și nedreptățile de orice natură, ce rezultă din nedreapta acumulare și repartiziile a bogățiilor, adaugă încă una, mai intolerabilă și mai înșoșitoare: aceste sute de milioane de ființe omenestii, care nu aveau altă proprietate decât aceea a corpului lor, se vedeau acum expropriați și de această proprietate, în numele decretelor unei științe reprobabile.

Societatea burgheză, care continua să folosească energia lor fizică, impunându-le sarcini și oboseli peste putere, le interzicea acum folosința acelorasi energii în opera cea mai sfântă și cea mai fecundă: *căsătoria și transmiterea vieții*.

Lorzii, congress-manii, cu un cuvânt imperialiștili, înghit și devorează toate bogățiile, și îndeplinesc toate condițiunile pentru a întemeia o familie numeroasă. Niciodată însă nu vor ajunge la ideea că instituțiile sociale trebuiesc nu ameliorate, ci transformate, și că banii cheltuiți, cu miliardele, în lux, în desfrânări și în pregătirea război, ar fi tocmai de ajuns pentru a se ușura mizeria fără nume, din cauza căreia mor atâția săraci.

Totuși, dacă este vorba, după cuvântul Scripturii, că omul nu trăiește numai cu pâine; dacă este adevărat că omul are și o inimă, în care bate ritmul vieții și al iubirii, are cineva dreptul să pună mulțimea în situația de a opta între iubire și pâine?

Malthus evalua la 6 numărul copiilor într-o căsătorie și de aceea spune, cu seninătate: «Pentru ca omul să fie scutit de reproșuri în căsătorie, puținul ce trebuie să sibă, cel mai mic venit pe care poate conta, să fie un salariu de așă natură, ca, în stare de sănătate, să poată hrăni într'un mesaj, cu prețul mijlociului al grăului, un număr mijlociului de copii».

Ori, un asemenea principiu, luat în litera lui, îndemna la celibat și castitate nesfârșită imensa cohortă de muncitori din industrie, întrucât salariile de mizerie, câștigate în timpul acela de muncitorii britanici, nu perm'teau niciunul dintre ei să îndeplinească condițiile cerute. În mai puțin de 15 ani dela apariția teoriei lui Malthus, capitaliștili, care nu se preocupau de prejudecăți morale, au oferit o esere acestor milioane de desmoșteniți.

Pe când unii engumenții formulau propunerile cele mai extravagante (un medic german, Weinhold, propunea castrarea unei părți din populația masculină; un alt scriitor englez, raportat de Pelegrino Rossi fără nume, propunea asf'ierea flectărului al 3-lea sau al 4-lea copil nou născut, în cutii pline cu acid carbonic), alți dis'ipoli, mai practici, sugerau pur și simplu întrebunțarea mijloacelor anti-concepționale.

NEO-MALTHUSIANISMUL.

La 1854, un anonim, student în medicină, care în urmă s'a dovedit a fi un Dr. G. Drysdale, a publicat la Londra o lucrare, cu un titlu de o extravaganta lungime: *Elemente de știință socială sau religioasă fizică, socială și naturală: expunere asupra*

adevărului cauze și remediul celor 3 vici principale ale societății: sărăcia, prostituția și celibatul. Lucrarea se consideră și astăzi, drept un *catehism neo-malthusian*, pentru toate teoriile, care în activitatea lor, se referă la neomalthusianism.

Autorul, referindu-se la contradicția constatată de Malthus între creșterea populației și a mijloacelor de hrană, declară deschis care este remediul, pe care atâtea burghezi-capitaliști, din toată lumea, îl practicau de niultă vreme, fără să mai formuleze altcumva principiul teoriei. Remediul este: practicile anticonceptionale și metodele, care duc la distrugerea procreației.

Lucrarea a fost trasă în 32 de ediții și s'a tradus în mai multe limbi.

La 1877, dr. C. R. Drysdale, fratele reformatorului, înființa la Londra cea dintâi *liga neomalthusiană*, după care au urmat altele, în Statele Unite, Olanda, Elveția, Franța, Germania și în alte țări.

Pe scurt, aberația neomalthusiană este următoarea:

Orice om are în mod constant 3 feluri de trebuinți: hrană, odihnă și iubire. Natura a pus în noi aceste trebuinți, adăugând și o plăcere la satisfacerea fiecăreia dintre ele. Omul răspunde afirmativ la primele 2 indemnuri ale naturii: mănâncă și se odihnește. Când, însă, este vorba de a 3-a trebuință, constată o situație cu totul deosebită: societatea a inventat *strania instituție a căsătoriei monogamice și indisolubile*. Morala socială interzice orice satisfacere a plăcerilor în afară de căsătorie. În căsătorie, pe care o declară indisolubilă, morala impune soților fidelitatea conjugală și obligațiunea neinterventivității în opera generatoare a naturii. Ori, această morală este absurdă, pentrucă ea contrazice natura și rațiunea și provoacă omenirii cele mai funeste consecințe. Legea fiziologică, de însemnătate supremă și de aplicațiune universală, impune ca în corpul nostru orice organ să aibă funcțiune normală, pentru a fi sănătos și viguros.

Ochul are nevoie de lumină, picioarele și brațele de mișcare, inteligența de reflexiune și pasiunile de plăcere normale, căci altfel toate slăbesc și devin bolnav. Excesul, ca și insuficiența funcțiunii devin egal de primejdioase.

Sărăcia și greutățile sociale sunt o tranzacție adoptată de oameni între două trebuinți inexorabile: *Pâinea și iubirea*. Oricât de reduse ar fi mijloacele de hrană, mai înainte de a practica abstenința, pentru a limita astfel populația, oamenii au preferat totdeauna iubirea. Abstenința produce grave dezordini fiziologice și alterează, deasemenea, temperamentul moral. Adolescenții devin timizi, indolenți, hipochondrici, iar tinerii vor suferi de misogynie, dacă aceasta nu va avea drept urmare alte vicii și aberații.

Problema, care se pune, nu mai este, cum socotea Malthus, adică să știm cum am putea, lipsindu-ne de iubire să ne procurăm pâine, ci, dimpotrivă, este posibil să avem deodată iubire și pâine?

La această problemă, pretind neomalthusienii, știința dă un răspuns compatibil cu progresul omenirii. Știința dă relațiuni de modul cum se produce și se dezvoltă procesul fecundației și cum se poate interveni pentru a împiedeca o proliferare neașteptată. Cultura și civilizația ne învață să înlocuim progresiv și în toate domeniile instinctul brutal cu voința reflectată, îndrumându-ne să acoperim cu prevederea orice act necugetat. Omul inteligent și civilizată se deosebește de animal prin aceea că știe să frâneze instinctele, când le socotește păgubitoare propriei sale dezvoltări sau interesului social. Ceace este imoral se poate verifica din sarcinile numeroase și neplăcute, pe care femela este silită să le suporte și să dea astfel viață unor ființe, pe care nu le poate îngriji și educa cum ar trebui, nici să le hrănească. Este imoral ca într'o căsătorie să trăiască 6, 8 sau 10 copii, împreună cu părinții, într'o promiscuitate respingătoare și într'o stare obișnuită de murdărie, care singură ar fi deajuns, pentru a suprime într'inșii orice sentiment de demnitate și respect.

O familie numeroasă, spune neomalthusianismul în concluzie, este cel mai greu păcat, ce poate fi săvârșit. Procreațiunea de copii mulți este mai vinovată decât prostituția.

O teorie atât de brutală, aberată și criminală, în toate consecințele ei, a fost pusă în aplicare de *Birth-Control*, organizație neo-malthusiană, care practică regimul sterilității voluntare, în căsătoriile legal încheiate. Propagandiștii organizației, în frunte cu Mary Stopes, au înființat la Londra (1921), «The society for constructive Birth-Control and racial progress», sub patronajul unor nume faimoase din lumea științei, literelor și a politicii, printre care: Bertrand Russel, H. G. Wells, Westermanck, Sir Arbuthnot Lane, prof. Carr-Saunders, etc.

În câteva săptămâni numai, dela înființare, societatea și-a asigurat un succes important, pe care vechea ligă malthusiană nu l-a putut avea nici după 40 de ani. Programul său de activitate cuprinde studiul și răspândirea mijloacelor «științii» pentru limitarea nașterilor, prin publicare de tratate și broșuri prin înființarea unei clinici, sistem Birth-Control, «the mothers' clinic», destinată să popularizeze gratuit învățământul mijloacelor anticoncepționale printre femeile măritate.

Propaganda, deosebit de activă, a trecut din Anglia în Statele Unite ale Americii.

Margaret Sanger a înființat pentru America «The American Birth-Control League», în 1914. Liga își propune să lumineze populația asupra necesității de a folosi mijloace profilactice și să legalizeze propaganda pentru limitarea nașterilor.

Din 1916, a luat ființă la New-York o clinică Birth-Control, iar din 1917 «Birth-Control Review», susținută de capitaluri americane; sute de mii de broșuri și circulare, distribuite gratuit; centre de propagandă înființate în diferite orașe; ligi afiliate și organizate în multe din statele Americii, în China, în India, în Indochina, în țările coloniale slab dezvoltate, etc., precum și conferințe ținute, de preferință în centrele universitare; congrese internaționale, organizate în diferite capitale de pe glob, propagă ideile anti-sociale și criminale ale neo-malthusianismului, idei care se pot rezuma în 4 argumente:

1. *Argumentul med. cal.* Limitarea voluntară a nașterilor este necesară pentru a salva sănătatea, demnitatea și viața femeii, compromisă prin sarcini repetate și nedorite; ea va avea drept efect împuținarea bolilor și micșorarea mortalității copiilor în familiile numeroase.

2. *Argumentul eugenic.* De vreme ce relațiile cele mai puțin interesante ale populației se multiplică cu mult mai repede, pe când clasele superioare deabia se reproduc, se impune restrângerea nașterilor, pentru a restabili echilibrul, pentru a asigura viitorul rasei și a salva societatea de un așa număr de nepoștiți, a căror întreprindere devine înspăimântătoare.

3. *Argumentul economic.* Familiile numeroase sunt tocmai cele sărace. Numai Birth-Control va lupta temeinic contra mizeriei claselor sociale muncitoare. Reducând natalitatea lor, va mări buna lor stare și le va da această parte de fericire, la care au tot dreptul.

4. *Argumentul moral.* Birth-Control tinde să mărească fericirea individului și a colectivității; consolidează legăturile conjugale, micșorează numărul divorțurilor și al avorturilor; ocrotește interesele cele mai esențiale ale societății și ale rasei. Birth-Control este, în concluzie, un lucru moral și recomandat.

O falangă numerosă de publiciști și conferențieri, de medici și farmaciști, de femei și comercianți, de militari și civili folosesc procedeele cele mai reprobabile pentru reclame și demonstrații.

Beneficiile întreprinderii neo-malthusiene, întreprindere de înșelăciune și exploatare a naivității și a simplității oamenilor, sunt fantastice și inerente acestei vnzte și rafinate exprocherii. Convingerea ce avem, când studiem industria imperialistă neo-malthusiană, este că exploatarea erotică a obscenităților de neînchput dispune de mari resurse, pe care literatura, teatrul, cinematograful și gravura le pun la dispoziția omului pentru distracție, în clipele de odihnă. Se poate spune, în adevăr, că nu este niciunul din aceste mijloace, pe care pornografia crasă să nu fi reușit a-l exploata, asigurându-și în fiecare ramură a acestei activități industriale debuseuri atât de întinse, dacă le măsurăm după amploarea lor, după ingeniozitatea și abila formațiune a conducătorilor, după puterea capitalurilor investite și perfecțiunea metodelor de extirpare a vieții.

Este locul să adresăm acestor mincinoși și înșelători, complici la asasinatul omenirii, cuvintele Sf. Scripturi: «Vai lumii, din pricina smintelilor! Vai oamenilor, prin care vine sminteala!» (Mt. XVIII, 7). «Ar fi mai de folos pentru ei să li se lege o piatră de moară de gât și să fie aruncați în mare» (Lc. XVII, 2).

Imperialiștii vor să revie teoria diabolică a malthusianismului și deaceia mulți filosofi burghezi și-au luat această sarcină, ca în scrierile lor, cu titluri spectaculoase, să demonstreze caracterul «primejdios» și «catastrofal» al creșterii populației.

Activitatea filosofilor neo-malthusieni s'a inaugurat cu alocuțiunea Vaticanelului, care, prin mesajul lui Pius al XII-lea din Decembrie, 1950, se plânge de «marele pericol al suprapopulației».

Iată numele autorilor și titlurile cărților elaborate:

Elmer Pendell: *Crecința nestăvilită a populației* (New-York, 1951).

Bertrand Russel: *Noițe speranțe pentru lumea în schimbare* (Londra, 1951).

P. Rebeux: *Prea mulți copii* (Paris, 1951).

Robert Cook: *Cine va trăi mâine?* (Germania occidentală).

William Vogt: *Calea spre salvare* (America, 1948).

Profesorul malthusianist Sharma publică un manifest în «Hindustan Review», prin care proclamă *supra-populația* drept cauză principală a tuturor nenorocirilor ce s-au abătut asupra țărilor coloniale și slab dezvoltate. El propune o sumă considerabilă pentru cumpărarea viitoarei soții, interdicția pentru văduve de a se recăsători și uciderea pruncilor de sex feminin.

Iar Chandrasecar, în cartea sa «*Problemele demografice ale Indiei și Pakistanului*» (Paris 1950), subliniază că în India mor anual peste 10 milioane și că peste 40% din copii nu ajung vârsta de 5 ani și condamnă pe indienii că se înmulțesc prea repede. El propune reducerea natalității pe calea unei sterilizări în massă a păturilor sărace, practică deja de misionarul american Taylor.

Negrii sunt tratați fără milă, decimați de musca țețe în Africa Ecuatorială și asasinați obișnuit prin linșaj.

În rezumat, indiferent de aspectul sub care prezintă problemele, *tema comună tuturor propagandiștilor neo-malthusienți* este cunoscuta teorie a lui Malthus, adică:

1. Sunt prea mulți oameni pe globul pământesc, rezultați dintr-o natalitate supra-abundentă, deci necontrolată.

2. Pământul, în general, și fiecare țară în special, produce prea puține mijloace de subsistență, pentru a-i putea hrăni.

3. Fertilitatea pământului este în descreștere.

Ce soluțiuni propun neo-malthusianii, pentru lichidarea problemelor?

1. Reducerea populației de prisos în fiecare țară, deci de pe glob, în raport cu cantitatea de alimente necesară, pentru întreținerea celor ce au norocul să rămână în viață.

2. Prin excepțiune vor rămâne în viață: «supraoamenii», lorzii «supraintelectuali» trecuți de 70 ani, oamenii «prețioși» după măsura averii sau oamenii «scumpi», spre deosebire de cei «eftini», adică cei săraci.

Prin ce mijloace se vor aplica aceste soluțiuni?

1. Epidemiile ucigătoare, între care: holera, ciurma, tifosul, tuberculoza.

2. Foametea, provenită prin exploatarea muncii și istovirea puterilor fizice.

3. Sterilizarea forțată a celor cu defecte mintale, fizice și ereditare din clasa muncitorilor și a «criminalilor», între care s'au scotit și elementele progresiste.

4. Întrebuințarea mijloacelor anti-concepționale la femei, pentru a împiedica o proliferare neîngăduită.

5. Uciderea oamenilor atinși de boli incurabile sau de bătrânețe.

6. În primul rând războiul de exterminare în massă, prin mijloace atomice și bacteriologice.

Substratul acestor teorii neo-malthusiene este lupta de clasă a imperialiștilor împotriva oamenilor muncii. Concluzia rezultă cu o evidentă categorică.

Imperialiștii se tem de fericirea și belșugul, pe care le revărsă în lume socialismul în construcție, în țările de democrație populară și comunismul realizat în U. R. S. S.

Adevărul ne obligă să afirmăm că *teoria malthusiană este irațională și neștiințifică.*

Care este populația globului și care este suprafața lui?

Știința ne spune că pe globul pământesc trăiesc astăzi aproape 2 miliarde și jumătate oameni. Dumnezeu a dat poruncă oamenilor, când i-a adus la viață: «Cresceți și vă înmulțiți și stăpâniți pământul» (Gen. I, 28). Cu nimic nu poate fi împiedicată împlinirea acestei porunci. Natura a pus la dispoziția omului toate darurile sale, cu condiția egală pentru toți oamenii, ca să muncească și «să-și scoată hrana din pământ, în toate zilele vieții» (Gen. III, 17).

Dar care este suprafața pământului și cum se folosește omul de ea?

Suprafața globului pământesc este de 140 milioane km.p. Din aceștia numai 45 milioane km.p. sunt cultivabili. Din aceștia, 14 mil. km.p. sunt destelenți și numai 12.600.000 km.p. sunt folosiți pentru cultivarea produselor alimentare, adică în medie 0,5 ha. de locuitor, în loc de 2 ha., în timp ce alte suprafețe vor fi puse la dispoziția diferitelor culturi, printr'un nivel tehnic superior de cultură și forțe proaspete de

producție. Desigur, va trebui să adăugăm, cu savantul fizician J. Bernal, că mările și oceanele constituie un izvor nepuizabil de resurse alimentare.

S'ar putea asigura, astfel, în fiecare țară, cu condiția lichidării regimului capitalist, o viață îmbelșugată pentru o populație de 3-4 ori mai mare. Printr-o cultură rațională și științifică, pământul ar putea hrăni, după calculele făcute de economiști, nu 2,5 miliarde, ci 8-11 miliarde oameni, chiar la nivelul actual al forțelor de producție.

S'ar mai putea susține, cum pretind malthusienii, că «fertilitatea solului este în descreștere»?

Fără îndoială că pământul, atât cât l-a lăsat Domnul, trebuie îngrijit «cu sudoarea frunții» (Gen. III, 19), dar dezvoltarea capitalistă a agriculturii duce la degradarea solului. Știința spune că «orice progres al culturii capitaliste nu este numai un progres în arta de a-1 jefui pe muncitor, dar în același timp și în arta de a jefui pământul. Cu cât mai mult o țară, ca de pildă Statele Unite ale Americii de Nord, are drept bază a evoluției sale marea industrie, cu atât mai rapid este acest proces de descompunere» (Karl Marx).

În adevăr, după datele oficiale ale Ministerului Agriculturii american, aproape 70% din întregul pământ cultivabil este atacat de eroziuni, așa încât 112 milioane ha. au devenit improprie pentru cultură. De aceea Vogt, filosoful neo-malthusian american exclamă: «Suntem 145 milioane oameni și țara nu poate hrăni decât 100 milioane. Crește numărul șurilor flămânde, iar întinderile de pământ rămân aceleași». În cartea sa, «*Geografia foamei*», biologul Josué de Castro, directorul Institutului brazilian pentru problemele alimentației și actual președinte al Comitetului executiv și al Organizației pentru agricultură și alimentație de pe lângă O.N.U., prezintă un adevărat act de acuzare împotriva jafului colonial practicat de monopolurile imperialiste.

«Foamea», scrie el, a fost generată în special de exploatarea inumană a coloniilor și a bogățiilor lor, de sistemul latifundiilor și al gospodăriei bazată pe monocultură, care slăbesc resursele colouilor, pentru ca țara exploatatoare să obțină pe un preț de nimic materiile prime necesare economiei sale industriale».

Așa dar, reducerea suprafețelor de cultură și degradarea continuă a solului au dus la micșorarea simțitoare a recoltelor de cereale. Cu toată această degradare a solului, în țările capitaliste se cultivă abia o treime din pământurile arabile, deoarece imperialiștii vor să păstreze un nivel urcat la prețul cerealelor.

Nu tot astfel stau lucrurile în U.R.S.S. și în țările de democrație populară. Prin folosirea intensă a forțelor de producție și a descoperirilor științifice, gospodăriile agricole colective dau recolte abundente fără a sărăci solul. Executarea vasterelor lucrări de irigație în U.R.S.S. și de ameliorare a solului au sporit suprafața cultivabilă cu milioane de hectare, iar aplicarea metodelor micloriniste au determinat creșterea rapidă a producției agricole și sporirea recoltei la hectar.

Înfăptuirea planurilor mărețe în U.R.S.S. și în țările de democrație populară, de cultivare rațională a pământului, dovedește că pământul produce suficiente mijloace de subsistență, pentru îndestularea întregii populații de pe glob.

Dacă, deci, sunt mijloace suficiente de hrană, atunci teoria malthusiană despre raportul geometric și aritmetic, între creșterea populației și mijloacele de subsistență este nelogică, nejustificată și neștiințifică.

«Condițiunile de înmulțire a omului», scrie Lenin «depind în mod nemijlocit de structura diferitelor organisme sociale și de aceea legea populației trebuie studiată separat pentru fiecare organism și nu «în mod abstract», fără legătură cu formele istorice diferite ale organizării sociale». Ceea ce înseamnă că orice organizație social-economică are legile sale de populație istoricește valabile.

«Supra-populația» malthusiană nu se poate explica cu ajutorul legilor naturii ci cu ajutorul legilor de producție capitalistă».

«Odată cu acumularea capitalului, precizează Karl Marx, pe care ea însăși o produce, populația muncitorească produce în proporții mereu crescânde mijloacele pentru propria sa transformare în supra-populație relativă».

Această supra-populație, determinată de sistemul de producție capitalist, care nu este altceva decât șomajul oamenilor muncii, a devenit o calamitate în țările imperialiste.

În crizele periodice de supra-producție, capitaliștii negăsind cumpărători solvabili, din cauza ruinării masei populației, ruinare precipitată de înșiși capitaliștii

ții, sunt siliți a ca foc produselor, să nimicească mărfurile gata, să oprească producția, să dăstrugă forțele de producție, pe când milioane de oameni sunt nevoiți să sufere consecințele șomajului și foamea, nu pentru că lipsesc mărfuri, ci pentru că au fost produse prea multe mărfuri (I. V. Stal n).

Obscurantistul preot economis: era obligat de principiile moralei creștine să cerceteze fenomenul, în propria lui țară și să demonstreze că viciul, mizeria, foamea, războiul și moartea nu erau efectele unei legi naturale și veșnice, ci rezultatul cruntei exploatare imperialiste.

În orânduirea socialistă, baza relațiilor de producție o formează proprietatea socială asupra mijloacelor de producție. În această orânduire nu mai sunt exploatare și exploatați.

Nu mai poate fi vorba de plus de populație, de șomaj. Produsele sunt reparate după muncă, conform principiului: «Cine nu muncește, nu mănâncă».

De altfel, densitatea populației în țările sărace este cu mult mai mică, decât în țările capitaliste. Exemplul este edificator. În Bolivia sunt 10 oameni pe mila pătrată, în Congo belgian, 13 oameni pe mila pătrată. În India, țară pretinsă supra-populată, cu 250 locuitori pe mila pătrată, densitatea este de 2,5—3 ori mai mică decât în Belgia cu 800, Anglia cu 750, sau Olanda cu 610 locuitori pe mila pătrată.

Ritmul creșterii populației în țările imperialismului militarist s'a redus în perioada crizei generale a sistemului capitalist mondial, datorită pauperizării oamenilor nuncii și a șomajului în masă.

Populația scade în țări imperialiste, ca Statele Unite, Anglia, Franța.

În U.R.S.S., mortalitatea scade; sporul anual de populație este peste 3 milioane oameni. În general, în U.R.S.S., populație crește anual de două ori mai mult decât în toate țările europene capitaliste, luate împreună. Exemplul viu și elocvent al U.R.S.S., al Chinei și al țărilor de democrație populară constituie o armă puternică împotriva neo-malthusienilor imperialiști; ei arată adevăratele cale de ridicare a nivelului de trai al maselor, odată cu creșterea continuă a sporului de populație. În U.R.S.S., țara cu cea mai ridicată natalitate din lume, a cărei populație crește într'un ritm uriaș, în ultimii ani populația U.R.S.S. a crescut cu 10 milioane de oameni — problema supra-populației nu există, deoarece producția de alimente sporește aici în asemenea proporții, încât hrana este și va fi îndestulătoare pentru toți.

Partidul Muncitoresc Român, după pilda marelui prieten U.R.S.S., a asigurat în fapt ocrotirea mamei și a copilului și a statornicit ca o realitate puternică a vieții sociale prevederea Constituției din R.P.R.: «Statul ocrotește căsătoria și familia și apără interesele mamei și ale copilului. Statul a ordă ajutor mamei cu mulți copii și mamei singure, concedii cu plata salariului femeilor însărcinate, organizează maternități, creșe și cămine de copii».

După doborârea exploatareilor nemiloși, în Patria noastră s'a pășit pe calea construirii socialismului, la creșterea și educarea copiilor. Făurirea unei vieți fericite și luminoase pentru ei a devenit o importantă problemă de Stat.

Regimul burgeois-moșieresc, cu toate consecințele sale dezastruoase, a încetat. A încetat și trista priveliște a maidanului plin de copii, cu fețele supte, roși de boli, de foame și de mizerie, îmbrăcați în zdrențe, cerșetori la colțuri de stradă. Azi avem pentru copii creșe, căminuri și instituții de cultură și educație, dela cele elementare până la cele superioare.

În regimul imperialist, copii trăiesc o viață mizeră și azi, Consiliul Economic și Social al O.N.U., în raportul său arată că în țările capitaliste suferă de foame și boli aproape 80 milioane copii. În S.U.A., pentru a nu muri de foame, 3 milioane de copii sunt siliți să muncească în fabricile de conserve, de textile, de tutun, în berării și restaurante, pentru salarii de mizerie. În India, copii muncesc ca robi pe plantațiile latifundiarilor. În Canada, Japonia și în alte țări capitaliste, se mai practică și azi, ca în timpul sclavajului, comerțul de copii. În Spania, ¼ din numărul copiilor sunt tuberculoși, 18 mii sunt bolnavi de lepră, iar 75 mii sunt atinși de boli mintale.

Adevăratele sentimente ale Imperialiștilor militaristi față de copii și-au aflat expresia atât în bombardarea creșelor și a căminețelor și în mitraliera din avioane a copiilor Nord-coreeni surprinși la joc, cât și în teoriile neo-malthusienilor, care voiesc reducerea natalității în întreaga lume, prin cele mai neomenoase mijloace, dintre care unele se aplică în țările capitaliste.

Datele științifice arată că în societatea socialistă, «căsătoria este ocrotită».

că «omul este cel mai prețios capital», că în U.R.S.S. și în țările de democrație populară «populația crește» și că fiecare om, indiferent de origine și elementele dezvoltării sale fizice sau intelectuale, reprezintă o «valoare unică și absolută», care valoare se determină prin munca, cu care omul este obligat față de familia, colectivitatea și patria, ce constituie un patrimoniu comun și universal.

În concluzie, neo-malthusianismul este o minciună de care se servește imperialismul pentru a justifica robia altor popoare și exploatarea muncii, pentru a justifica militarizarea economiei naționale și cursa intensă a înarmărilor.

Neo-malthusianismul însă este profund anti-religios și imoral. El neagă dogmele credinței creștine și principiile morale speciale și universale, ce rezultă din aceste dogme, necesare pentru credința și conduita fiecărui creștin, față de Dumnezeu și aproapele.

Creștinul ortodox știe că Dumnezeu a creat lumea și pe om și că, deci, în Providența Sa, conduce omenirea către destinele sale eterne.

De aceea oamenii, ca ființe raționale, au obligațiunea de a cunoaște pe Dumnezeu ca autor al vieții lor, «să-L lubească din toată inima, din tot sufletul și din toată vârtutea lor». De asemenea, împlinind porunca divină, creștinii «cresc și se înmulțesc» peste fața a tot pământul, prin Taina cea sfântă a căsătoriei, «Taină mare», și alcătuiesc familia, care este baza vieții sociale. Iar între dânzii, oriunde se vor găsi, nu mai sunt «liberi și robi, bogați și săraci, sătul și flămânzi», ci «sunt una în dragoste» lui Hristos». Adevărata iubire față de Dumnezeu, în viața unui creștin, se reflectează prin dragoste totală și fără rezerve, față de aproapele său, în care va vedea totdeauna pe fratele său, cu care împreună vor institui împărăția lui Dumnezeu.

Și astfel, creștinul, ridicat prin conștiința sa deasupra pasiunilor, este în stare să lupte contra demonilor și să se îndrepte cu toate puterile ființei sale către idealul vieții sale: cinșirea după cuviință a lui Dumnezeu, Tatăl său, — și curățenia vieții proprii.

Neo-malthusienii propagă prostituția, adulterul, incestul, avortul, suprimarea vieții, ucidera și toate viciele ce decurg dintr'insele, cu alte cuvinte răspândesc printre oamenii simpli, care întotdeauna sunt oameni care muncesc și contribuie prin munca lor la progresul societății omenesti, așa cum singuri mărturisesc, învățăturile aberante despre o nouă religie fizică, socială și naturală.

Prin această propagandă și aceste mărturisiri, neo-malthusienii imperialiști au rupt orice legătură cu Biserica creștină Ortodoxă, singura deopotrivă a adevărilor eterne, descoperite de Dumnezeu Tatăl pentru mântuirea și fericirea fiilor săi.

Propagandiștii neo-malthusienii sunt vrăjmașii de moarte ai lui Dumnezeu Tatăl și a fiilor Săi, creștini «înnoși prin Duh și Adevăr». Sunt eretici și apostatați, sunt «fiii diavolului».

Cu aceștia, creștinii ortodocși nu au nimic comun; ba, dimpotrivă, alături de păstorii sufletești, au datorită de a-i înfiera ca pe niște unelte ale diavolului, ce lucrează la distrugerea omului, a familiei, a societății și a omenirii.

Creștinul știe că «trupul curat este o comoară sfântă în care se păstrează chipul lui Dumnezeu». De aceea proslăvește pe Dumnezeu, cu «trupul și cu duhul, fiindcă sunt ale lui Dumnezeu» (I Cor. VI, 20).

«Mă voi apropia de voi pentru judecată și mă voi grăbi să mărturisesc împotriva desfrânaților, zice Domnul, împotriva celor ce opresc simbrina, care asupresc pe văduve și pe orfani, nedreptătesc pe străini și nu se tem de Mine» (Mal. III, 5).

«Să nu poțesteți casa și nevasta apropielui tău» (Eșire XX, 17), «Să nu fii desfrânat» (Matei V, 28), «Cine comite desfrânare păcătuiește împotriva trupului său. Iar trupul vostru este templul Duhului Sfânt, care locuiește în voi și pe care l-ați primit dela Dumnezeu» (I Cor. VI, 18-19).

Sentimentul profund că legea morală nu este numai un atribut datorat societății omenesti, ci, dimpotrivă, că orice stăpânire de sine, renunțarea la egoism, ne conduce la izvorul etern din care se naște deodată natura noastră spirituală și obligațiunea noastră morală, ne reține dela săvârșirea păcatelor. Jerifa de sine liberează sufletul din robia trupului.

Curăția trupului asigură trăinicia, prosperitatea și fericirea căsătoriei și nașterea de prunci dintr'însa, continuitatea și vigoarea omenirii din neam în neam: «Lăsați copiii să vină la Mine, și nu-i opriți, căci a lor este împărăția lui Dumnezeu» (Luca XVIII, 16).

«Să nu se abată inima voastră spre desfrânare, fiindcă ea a adus multe jertfe și mulți sunt aceia pe care i-a ucis» (Prov. VII, 26).

Prostituția, adulterul, avortul, incestul sunt cele mai groaznice plăgi ce distruge omenirea. Din exploatarea acestor plăgi, imperiaștii realizează profituri uriașe. Consecința practicării acestor grele păcate este moartea, pe care neo-malthusienii o aplică, cu o criminalitate nenai întâlnită.

Domnul a zis: «Să nu ucizi!» (Eșire XX, 13), «căci cine va ucide vinovat va fi judecâți!» (Mt. V, 21). Ucigașul Cain, care a vărsat sângele fratelui său, a fost pedepsit de Domnul. Crima colectivă a nebuniei lui Irod, prin uciderea miilor de prunci (Mat. II, 16) nevinovați, a fost războinată de Domnul. Tot așa, Iuda vânzătorul a primit o dreaptă osândă a faptei sale (Mat. XXVII, 5).

Domnul este drept și nu lasă nepedepsit pe cel ce calcă poruncile Sale: «Dacă varsă cineva sângele omului, și sângele său să fie vărsat de om, fiindcă Dumnezeu a făcut pe om după chipul și asemănarea Sa» (Gen. IX, 6).

Cum va răsplăti Domnul masacrele de vieți omenști din Vietnam, Malaya, Kenya, etc., unde încă curge sânge omenesc. Uciderea este un păcat strigător la cer. Ce pedeapsă îngrozitoare vor primi ucigașii care distruge viața, în germele ei, prin mijloace chimice sau intervențiuni anti-concepționale? Ce sancțiuni eterne vor primi ucigașii, neo-malthusienii, care subminează sfințenia căsătoriei și degradarea neamului omenesc?

«Parțea ucigașilor și mincinoșilor este în iazul care arde cu foc și cu pucioasă» (Apoc. XXI, 8).

«Depărtați sunt dela Domnul toți cei ce lucrează fără-de-legea» (Lc. XVIII, 16).

Biserica creștină Ortodoxă, prin canoanele Sinoadelor Ecumenice și scrierile Sf. Părinți, subliniază cu mare venerație sfințenia căsătoriei și nașterea de copii, și osândește cu asprime pe cel ce se sustrag dela împlinirea poruncii lui Dumnezeu.

Abținerea dela căsătorie este îngăduită de Domnul creștinilor pioși, care-și consacră viața în slujirea cuvântului Domnului.

Intr'adevăr, căsătoria este o «Taină mare» (Ef. V, 32), sublimă, pentru că în ea se concentrează toată iubirea lui Dumnezeu față de oameni.

Când Dumnezeu a pronunțat cuvintele: «Nu este bine ca omul să fie singur» (Gen. II, 18), Sf. Carte ne spune mai departe că a coborât asupra lui Adam, cel din taină părinte al neamului omenesc, un somn adânc și tainic. Așa a voit Domnul, ca să nu fie turburat nici măcar de privirea omului în timpul celei mai slăvite lucrări dumnezeiești.

N'a voit ca în actul, care trebuia să dea pluralitatea omului fără să-i distruge unitatea, să intervie vreoa altă gândire decât a Sa proprie.

Aceasta era opera Providenței divine, pe care trebuia s'o împlinească numai ea, cu puterea ei suverană. Omenirea trebuia să fie una prin natura sa, prin origina sa, prin sângele său, creiată «după chipul și asemănarea lui Dumnezeu» (Gen. I, 26).

Reflectez la impetatea ereticilor și apostaziilor depărtați de Dumnezeu, careucid, prin intervențiuni criminale, actul procreației și sunt cuprinsi de o adâncă jale și de o firească compătimire pentru jostnicia în care se cufundă mintea acestor oameni, ce batjocoresc pe Dumnezeu.

Omul era deci la picioarele Zid torului și Tatălui său.

Era necesar ca omenirea întregă să iasă dintr'un singur om.

Pluralitatea vie trebuia să tresară în unitatea vie, pentru ca omul înmulțit, fără să fie împărțit, să recunoască în semenul său, scos din el, «os din oasele sale și trup din trupul său» (Gen. II, 23). Cu această gândire s'a aplecat Domnul asupra omului, nu asupra frunții sale, nu asupra locului unde sălășluiește inteligența luminată și rece, ci asupra pieptului său, asupra locului în care inima, prin mișcarea sa neîncreiată, încrustează cursul vieții. Domnul s'a aplecat asupra inimii, asupra locului în care clocoțeste iubirea și în care își au răsunetul virtuțile sfinte.

Și luând una din coastele lui a făcut femura, pe Eva - izvorul vieții și sufletul ei, din aceeași suflare, care a dat viață și lui Adam.

«Omul vede pe om» (Gen. II, 22). Se privește în semenul său, cu măreția, cu puterea și cu bunătatea sa și cu un HAR în plus, care să facă indisolubilă legătura între dânșii.

Nu vom putea zugrăvi, pentru a nu micșora într'o zadarnică inspirație, solemnitatea acestei uniri, pe care Dumnezeu a sfințit-o. Urmărind austeră simplitate a Sf. Scripturii, să spunem ceea ce ne spune ea.

După ce, dar, Dumnezeu a condus pe femeie la bărbatul ei, după zicerea Sf. Scripturi, a pronunțat asupra lor, în aceste cuvinte, binecuvântarea unei nesfârșite fecundități: «Creșteți și vă înmulțiți și umpleți pământul» (Gen. I, 28).

Cu aceste cuvinte puternice, ca orice cuvânt al lui Dumnezeu, omul a primit darul de a procrea și de a continua minunea transmiterii ființei sale, în ființe personale deosebite de el, dar una cu el prin formă și sânge. Omenirea a fost astfel instituită, purtând în ființa sa incomensurabila posteritate a fiilor săi, a slăvit cea dintâi iubire, legea celei dintâi familii, profetă generatoare a tuturor veacurilor și a tuturor neamurilor.

Să ascultăm acum pe strămoșul nostru vorbind neamului său în numele lui Dumnezeu; să ascultăm glasul celui dintâi om, să ascultăm cuvântul lui, cuvânt care a străbătut toate veacurile și a luminat neamul omenească: «Iată, zice el, os din oasele mele și trup din trupul meu. Acesta se va numi femeie, pentru că din bărbatul său s'a luat ea. Pentru aceea va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa... și vor fi amândoi un trup» (Gen. II, 23-24).

Cu acestea a promulgat legea familiei, a societății, a civilizației. Aceasta este profetia, care reglementează, pentru totdeauna, soarta omenirii. Oricine disprețuiește porunca, rămâne în barbarie; orice popor, care se va depărta de această poruncă, nu va ajunge era dreptății și a sfințelor moravuri. De constituția familiei va depinde în toate veacurile progresul sau decadența societății.

Constituția familiei, semnată de om și de Dumnezeu, este înscrisă în marea Chartă a familiei. Adică: Femeia nu va mai fi sclava bărbatului său, ci sora sa, «os din oasele sale, trup din trupul său».

Oriunde femeia va fi scoborâtă din vrednicia sa, din dreptul său și bărbatul va fi degradat el însuși, — și nu va cunoaște bucuriile nevinovate ale iubirii sublime.

Dacă bărbatul este robit de patimi și de vicii, femeia nu va mai fi pentru el decât un mijloc de satisfacere a poftelor. Ea nu-i va mai putea vorbi despre Dumnezeu cu autoritatea mângâierii suave; nu-i va indulci nimă prin faimecul său constant și nu-i va împodobi viața prin delicateța înăscută a gestului și a glasului său.

Căminul familiei, simbol al slujirii, în loc să amintească omului ceasurile sfinte și fericite ale trecerii sale pe pământ, nu-i va aminti decât despre mulțimea și nestatornicia plăcerilor, de durata împlinirii poftelor sale.

Dar femeia nu va fi numai sora omului, prin origina lor; femeia va fi soția, care-i va aduce în curăția trupului și a sufletului său un dar de mare preț, un dar pe care nu-l va mai putea primi dela o altă femeie, până când moartea va fi rupt jurământul.

«Acesta se va numi femeie — spune Adam, pentru că din bărbatul său a fost luată. De aceea va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa și se va lipi de soția sa și vor fi amândoi un trup» (Gen. II, 23-24). Ei vor fi deci doi și nu mai mult; vor fi doi un trup. Și cum moartea desface unitatea trupului, tot așa, moartea singură va distruge și unitatea căsătoriei, izvorul de viață.

Dacă nebunia omenească a uitat înțelepciunea acestei porunci și îndrăznește să ridice adulterul, incestul, prostituția și în genere toate pasiunile josnice, până în sfîntinea căsătoriei, profanând TAINA sfântă a căsătoriei, femeia nu mai există nici ca soție, nici ca mamă.

Copilul zămislit în pântecul său printr-o unire nelegiuită, nu va recunoaște într-însa decât o victimă desonorată și se va considera în toate zilele sale drept fruct al unei paternități egoiste.

Astfel, legătura dintre om și femeie este *legătura exclusivă și indisolubilă*, în care omul are totuși autoritatea principală, pentru că el este tulpina din care a fost luată femeia și i-a fost dăruită de Dumnezeu, după zicerea Sf. Scripturi, «ca o ființă asemenea lui» (Gen. II, 18).

Acesta este constituția normală a căsătoriei, în afară de care nu este decât robia femeii și copilului, slăbirea sensului moral, substituția voluptății în locul iubirii, a egoismului în locul devotamentului, în sfârșit, barbarie sau decadență, după concepția particulară a societății capitaliste, în care s'a introdus disprețul legilor societății.

Societatea nu este decât dezvoltarea familiei.

Dacă omul este putred din familie, putred va intra în societate. Dacă societatea capitalistă vrea să distrugă familia, prin constituirea unei ordini sociale, contra

naturii și a poruncilor lui Dumnezeu, ea însăși va cădea în dubla prăpastie a unei tiranii excesive și a unei disoluții fatale.

Acesta este marele drum al morții.

Societatea nefiind decât dezvoltarea istorică a familiei, legile generale, care conduc familia, conduc și societatea. Dacă în căminul familiar femeia este sora bărbatului; dacă bărbatul nu aparține decât unei femei, tot așa și cetățeanul este fratele semenului său; tot așa aparține unui popor. Dacă femeia și copilul sunt datori cu supunere și respect față de tatăl familiei, tot astfel cetățeanul este dator cu supunere și respect față de ocărnuirea socială.

Și dacă din mijlocul poporului nostru aruncăm privirile asupra neamului omenesc, vom recunoaște într-insul, cu toată deosebirea de vorbire, de obiceiuri și de fizionomie, adunarea imprăștiată a unui singur neam, vlăstarii unei singure tulpine și vom spune fiecărui om: «Tu ești fratele meu; fiecărei națiuni: Tu ești sora mea și tuturor, oricare ar fi culoarea, istoria și numele lor: «Tată os din oasele mele și trup din trupul meu.

Dorința de pace a popoarelor reține sabia în teacă.

Limbațul fraternității între popoare se schimbă dela un capăt la altul al lumii. Negrul, Galbenul și Albul stau împreună în marile Adunări ale popoarelor. Congresul popoarelor dela Viena, în numele celor 600 milioane de oameni din toate țările globului pământesc, au cerut pacea și bună înțelegere între cele 5 Mari Puteri și încetarea masacrelor de vieți omenesci, ca să fie precum a zis Domnul: «Slavă în ceruri și pe pământ pace și între oameni bunăvoare».

De asemenea, Sesiunea Consiliului Mondial al Păcii dela Budapesta prin reprezentanți autorizați ai popoarelor constată, ca o binefacere universală destinderea încordării dintre popoare.

Totul ne înștiințează despre o eră de apropiere frățescă între popoare, pe care o va implini secolul acesta, fără a distruge feluimea popoarelor, libertatea și dreptul la o existență pașnică și fericită.

Să ne oprim în fața acestei slăvite speranțe, care trebuie să consoleze pe toți cei ce se interesează cu adevărat de viitorul neamului omenesc.

Dece trebuie oare să întâlnim aci pe imperialiști, ca adversarii unor adevăruri, ce interesează într'un grad așa de înalt demnitatea și fericirea omului? La ce ajută discriminarea rasială între oameni și popoare?; cui folosește practica d'strugerii vieții omenesci?; cui folosește crima colectivă pentru exterminarea pruncilor nevinovați și oamenilor ce luptă pentru o viață mai bună pentru ei, pentru patria lor? Vom respinge tentativele rușinoase ale unei științe homicide și fratricide.

Respingem erezia și apostazia criminală a neo-malthusienilor, care distrug unitatea neamului omenesc, prin subminarea unității căsătoriei și a indisolubilității ei.

Să salutăm și să întindem mâna tuturor fraților, care-și au unitatea în Așam și în Dumnezeu, Tatăl nostru. Să întindem mâna cetățeanului din Malaya, din Mongolia, din Kenya și Vietnam, să întindem mâna celor săraci și bolnavi, atinși de suferințe incurabile.

Cu toți împreună, unind bunurile noastre, să ne îndreptăm către Dumnezeu, care ne-a făcut din aceeași țărână, care ne-a dat viață din aceeași suflare, care ne-a învesmântat cu lumina harului Său și ne-a dat aceeași poruncă: «Creșteți și vă înmulțiți și umpleți pământul și-l stăpâniți».

Pământul, cu toate roadele lui, apele, cu vietățile lor, vor fi totdeauna deajuns pentru a îndestula cu pâine mulțimea noroadelor binecuvântate de Dumnezeu, din neam în neam.

Cerul, cu splendorile sale, va cuprinde armata tuturor acelor care, prin muncă fără preget, prin lumina spiritului și jertfa eroică a vieții, vor fi colaborat la progresul și fericirea popoarelor, într'o eră de liniște și pace universală.

Pr. C. POPESCU

INSCRIPȚIILE DELA MĂNĂSTIREA LUI NEAGOE BASARAB DIN CURTEA DE ARGES

Mănăstirea lui Neagoe Basarab, dela Curtea de Argeș, a fost ridicată între anii 1512—1517, pe temelia vechii Mitropolii a Țării Românești, mutată apoi de acelaș Neagoe Basarab la Târgoviște, unde se fixase și capitala țării.

Cele mai vechi inscripții existente dela mănăstirea din Curtea de Argeș sunt cuprinse pe dovă plăci de piatră, frumos săpate, și fixate pe zidul de Vest, în dreapta ușii principale.

Dăm textul integral al acestor două inscripții, care se pare a fi redactate chiar de Domnitor. Au fost scrise în slavonește; noi dăm textul în românește.

1. **Prima inscripție:** «Câți cu Duhul lui Dumnezeu se povățuesc, sunt fii ai lui Dumnezeu. Iată și eu robul Domnului Dumnezeului nostru Iisus Hristos. Ioan Neagoe Voievod, adusu-mi-am aminte Domnia mea, cum, că mulți Impărați întru împărăția aceasta s'au sălășulit, ci puțini pe cea cerească împărăție o au moștenit. De aceea dar iată și eu nu numai că m'am sărguit a cărmui această împărăție, ci și pe Domnul din tot sufletul a-l iubi împreună cu fapte bune. Drept aceea, am cunoscut și noi, că cei foști înaintea noastră stăpânitori, adică Impărați, acestea ascultându-le și cele pământești bine întocmindu-le, pe cele cerești le-au dabândit și cele pământești pământeștilor le-au lăsat, după g'asul fericitului proroc, între Impărați și Dumnezeesc părinte David.

Fericit bărbatul care miluește și în toată ziua de Dumnezeu se îndulcește; și iarăși: precum cu milostenie se curățesc păcatele. Acestea dar văzându-le și noi, și de dorință și de osârdie fiind conduși către sfințele și Dumnezeștile biserici a le zidi, înălța și înfrumuseța precum le-au făcut și înălțat și înfrumusețat ei noștri întru sfinți răposați moși și strămoși și s'au făcut clitori, cinstite bune biserici, au înălțat și înfrumusețat; asemenea și noi, urmând lor, cu dorință, și osârdie având către acest sfânt Dumnezeesc templu și lăcaș al Prea Sfintei Curatei și Prea Bine Cuvântatei Stăpânei noastre de Dumnezeu Născătoarei și pururea fecioarei Maria, a prea cinstitei Adormiri, pe care am găsit-o Domnia mea la Curtea-de-Argeș, dărămată și neîntărită, și prin darul Dumnezeesc și cu inspirația acestei Prea Cinstite Maicei Domnului s'au deschis ochii inimii noastre și am hotărât acest mai sus pomenit templu de la temelie a-l zidi și a-l înălța, și a-l întări, și am dăruit sate și țigani și bălți cu țește și vămi și vase de aur și de argint și mărgăritr și pietre neprețuite. Drept aceea, după a noastră petrecanie, pe care își va alege Domnul Dumnezeu să fie unu și urmaș și stăpân al smeritei Domniei mele al toatei țări Ungro-Valahe, pe acela îl conșurăm cu Domnul Dumnezeu, făcătorul cerului și al pământului și cu prea curata sa Maică, și rugăm pe Dumnealui: Mare singur stăpânitorul și de Dumnezeu iubitule Domnule, și unsule, te rugăm noi pentru acest nou zidit templu pe care l-am înălțat în cinstea și mărirea Stăpânului Hristos, ca pe acesta să nu-l lași să fie spre pustiire, ascultând pe unii răi grăitori către tine și să nu se atingă mâna ta de mai sus comorile și vasele să le iai, ce încă bine și

domnia-ta după putere să adaugi, pentru ca să nu fie spre batjocura limbilor străine, și locuința animalelor și a păsărilor, și a grădinelor și a oamenilor răi; ci fi către el milostiv și întocmitor și păzitor al monahilor locuitori într'insul binefăcător; ca să-ți fie și Domniei tale ctitorie desăvârșită, precum și nouă, cari am trecut din această lume deșartă; pentru că dacă voește mâna ta să se atingă a lua, aducându-ți aminte să nu iai, nu te vei încerca, ci dacă vei gândi că le iai dela Prea Curată Maica Domnului nu vei lua; dar dacă vei voi și dela tine să dăruiești după putere la templul acesta să fii binecuvântat de Domnul Dumnezeu, făcătorul cerului și al pământului, și de Prea Curată Maica Sa; pentru că eu, Domnule și unsule, după moarte nu aștept dela nimeni pomenire să am, decât dela domnia-ta, iar domnia-ta, să ai pomenire în împărăția cerului, unde este bucuria netrecătoare și fericire fără de sfârșit, care va să fie amin. Și iarăși amintim egumenilor și monahilor, aci să'ăsluitori, că dacă cineva din boieri și din nobili va voi să aducă ale lor averi și vase, pentru ca să le ascundă în mănăstire, fie chiar și de orice frică, atunci egumenii și monahii să nu le primească în mănăstire ca să nu fie averi străine în mănăstire, să nu cadă mănăstirea în nevoie. Iar egumenul și monahul, care va primi avere străină să o ascundă în mănăstire, să fie procliat și anatemă».

2. **A doua inscripție.** «Cu voia Tatălui, și cu ajutorul Fiului, și cu săvârșirea Sfântului Duh, care în Treime este mărit Dumnezeu, de dorință și osârdie îndemnat, început-am acest sfânt templu al Preacuvântatei noastre Stăpâne Născătoarei de Dumnezeu cinsitei Adormiri, pe care privind-o, și văzând-o, și puțin înțelegând din Scripturile Dumnezăești, ceace grăește gura Stăpânului Dumnezeuului nostru în Sfânta Evanghelie: «Dacă vom avea credință cât un grăunte de muștar, se vor ierta păcatele noastre». -- dar nici atât nu s'a găsit în noi, precum se vorbește iarăși în Sfânta Evanghelie: «Dacă cineva va veni la mine, nu-l voi alunga». Și iarăși zice Dumnezeescul Chrisostom: «De au lucrat cineva din ceasul dintâiu să-și primească astăzi dreapta plată; de au venit cineva după ceasul al treilea, mulțumind să prăznuiască; de au ajuns cineva după ceasul al șaselea, de nimica să nu se îndoiască, că de nimica nu se va păgubi, iar care se va întâmpla la al noulea ceas să se aprobe, de nimica temându-se; și de au ajuns cineva în ceasul al unsprezecelea să nu se îngrozească de pedeapsă; că iubitor de oameni fiind Stăpânul Hristos, primește pe cel depe urmă, ca și pe cel dintâiu; odihnește pe cel venit din ora unsprezecea, ca și pe cel ce a lucrat din ceasul dintâi; și pe cel depe urmă miluește, și pe cel dintâiu mângăie, și aceluia plătește și acestuia dă, și lucrul cinstește, și îndemânarea o laudă. Pentru aceasta dar, și voi, frații mei, acei cari v'ați ostenit în acest sfânt templu, ori dacă ați fost bogați sau săraci, sau insetați, sau flămânzi, sau văduve, sau din slugile mele; să nu gândiți în inimile voastre, că Stăpânul Hristos nu va lua în seamă truda voastră, dar luați seama, precum zice sfânta mai sus zisa Scriptură: «Fiindcă Stăpânul Hristos este iubitor de oameni, și primește osteneala voastră», și veți intra întru împărăția cerească. Și eu dar, robul Stăpânului meu Iisus Hristos, și a mamei sale fără prihană, și desigur prin multe păcate sunt mânjit, precum nimeni altul din creștinii dela Răsărit până la Apus; mă rog deci tie, Prea Curată Maică a Domnului,

pentru cei ce s'au ostent lucrând Sfintei Tale case: dacă cineva în credință creștinească a fost și a lucrat cu multă osteneală și cu sudoare și fcame, și sete, și supărare, și cu bătaie de joc, și ocară, primește Prea Sfântă Stăpână munca lor și roagă pentru ei pe cel născut din tine, ca să nu-i rușineze în ziua judecării, dar să nu-i numere pe ei între cei cari vor fi în partea dreaptă a scaunului Lui.

De oarece eu sunt negura păcatelor, și nici un bine nu am făcut înaintea Ta, Dumnezeuule, nici n'am ostent, nici n'am flămânzit, nici n'am însetat, și nici o sudoare, și nici o lacrimă n'am vărsat, ci în toate zilele vieții mele, în pace, și în indestulare, și în toate bunurile acestei deșarte lumi am trăit, pentru aceasta, dacă nu putui să plătesc acestor lucrători osteniți, sau din sgârceania mea, sau prin poprire, sau prin iubirea de arginți, sau prin iubirea de aur, am fost orbit de păcat; prea bună ajutoare, prea curata Stăpână, primește ca răsplata lor desăvârșită să le fie dată, și voi, frații mei, iertați-mă și nu mă blestemați, și pe voi Domnul Dumnezeu vă va ierta și Prea Curata Maica Lui vă va milui; fiindcă n'am putut eu să vă dau, Domnul Dumnezeu și Prea Curata lui Maică să vă dea, iar tu, Prea Curată Maică a lui Dumnezeu care ești speranță, tuturor creștinilor și pe mine nevrednicul și lipsitul de speranță cel născut în păcate, viță stearpă și smochin fără rod, și eu sunt oaie rătăcită în pustiu și nu sunt vrednic a mă numi fiu al tău, fiindcă foarte sunt încărcat cu păcate, ci te milostivește Prea Curată Stăpână și primește-mă, nu ca pe cei de mai sus scriși lucrători, care s'au ostent, dar precum și Sfânta Evanghelie scrie: «Primește-mă părinte, ca și pe unul din năimiții tăi»; așa primește și pe mine păcătosul robul tău Ioan Neagoe Voievod».

Aceste două inscripții erau scrise la 1517, anul târnosirii mănăstirii, căci altfel — de sigur — s'ar fi menționat evenimentul pompos al sfințirii și n'ar fi lipsit nici numele prelaților — în frunte cu Patriarhul Constantinopolei — care au fost prezenți atunci, la Curtea-de-Argheș.

3-5. Cea mai veche inscripție sepulcrală. Cea mai veche inscripție sepulcrală din Mănăstirea dela Curtea-de-Argheș este o lespede — așezată în dreapta pronaosului — lângă zidul despărțitor dintre pronaos și naos — împărțită în trei cîmpuri și care acoperă mormintele a trei copii ai lui Neagoe Basarab, morți și îngropați aici înainte de 1521.

Inscripția a în limba slavonă. Iată textul în limba română:

«A răposat roaba lui Dumnezeu Anghelina, fiica lui Io Basarab Voievod și a Doamnei lui Despina, luna lui August 3 zile». Fără mențiunea anului.

«A răposat robul lui Dumnezeu Io Ion Voievod, fiul lui Basarab Voievod și al Doamnei lui Despina, în luna Noembrie 27 de zile». Fără mențiunea anului.

«A răposat robul lui Dumnezeu Io Petru Voievod, fiul lui Io Basarab Voievod și al Doamnei lui Despina, în luna lui Iunie (?) 15». Fără mențiunea anului.

Aceste inscripții sunt săpate într'o lespede de calcar de Albești.

N. Iorga arată că «ei muriră după ce acesta (Neagoe Basarab) aduse la Argeș rămășițele mamei sale, Neaga, în urma sfințirii bisericii».

6. Piatra de mormânt a lui Neagoe Basarab se află în dreapta pro-

naosului, la picioarele lui aflându-se lespedeza celor trei copii ai săi, despre care s'a vorbit mai sus.

Piatra de mormânt a ctitorului este formată din două bucăți de marmoră, legate prin scoabe de fier lipite cu plumb. Inscricția e tot slavonească, sunând astfel în românește:

«A răposat robul lui Dumnezeu Io Neagoe Voievod și Domn a toată Țara Românească și a părților dunărene, în luna lui Septembrie 15 zile anul 7029 (1521), crugul soarelui 26, crugul lunii 15, temelia 18. A domnit 9 ani și jumătate. Și rog pe cei ce Dumnezeu îi va îngădui să vie după noi, să păzească adăpostul acesta mic și lăcașul oase'or mele, ca să fie nestricat».

7. O inscripție a lui Radu-dela-Afumați (1526). Se știe că la moartea lui Neagoe Basarab (1521), pictura mănăstirii era în lucru, lucrarea continuând a fi terminată prin stăruința ginerelui său, Radu-dela-Afumați, care era căsătorit cu Ruxandra, fiica lui Neagoe și a Despinei Mița. O inscripție — tot în slavonește — pe portalul naosului, privind spre Vest, spune:

«Intru Hristos Dumnezeu, bine credinciosul și bine cinstitorul Ioan Neagoe Voievod, cu Dumnezeiască râvnă și îndemnare, din temelie a înălțat sfântul acest templu al Prea Curatei Născătoarei de Dumnezeu, și neisprăvindu-l s'a dus spre veșnicele locașuri. Iar eu Ioan Radu Voievod cu mila lui Dumnezeu Domn, m'au înălțat Domnul Dumnezeu pe scaun domnesc, și au năpădit Turcii cu multe greutate și era să ia țara noastră, Țara Românească, și s'a ridicat Domnia mea și cu nobilii, și multe războaie apărând, câte odată fiind gonit, și câte odată gonind pe vrăjmaș, până când puterea și ajutorul Celui de sus (biruința) ne-a dat Domnul Dumnezeu. Și am ridicat Domnia mea ochii cei sufletești Dumnezeieștile biserici, pe care le-am cercetat. Și am fost îndemnați de maica noastră, bine-cinstitoare Doamna Despina, soția aceluia binecinstitor Neagoe Voievod, pentru această sfântă biserică a Mănăstirii Argeșului. Și am văzut Domnia mea Dumnezeieștile lor gânduri și sârguințe, râvnit-am cu toată inima și o săvârșesc și să mă numesc ctitor acestui Dumnezeiesc templu.

După porunca lui Neagoe Voievod și după voința lui, s'a zugrăvit chipul Domniei mele aici și cu prea iubită soție a Domniei mele Doamna Ruxandra, fiica însăși a acestor binecinstitori Domni Neagoe și Despina. Pomeniște-ne pre noi, Prea Sfântă Născătoare de Dumnezeu, întru împărăția Fiului Tău și ne învrednicește pre noi a sta la dreapta Lui. Și s'a zugrăvit la anul 7035 (1527) Septembrie, în 10 zile, cu mâna lui Dobromir Zugravul».

8. O altă inscripție a lui Radu-dela-Afumați se află scrisă deasupra ușii de marmoră, din portalul despărțitor al pronaosului de naos, și privind spre altar.

Această inscripție are — ca text — legătură cu cel mai sus citat, menționând neterminarea zugrăve'ii, către sfârșitul domniei lui Radu Voievod.

Conținutul e următorul:

«Cu voia Tatălui și cu ajutorul Fiului și cu săvârșirea Sfântului Duh, Amin. Intru Hristos Dumnezeu bine-cinstitorul Ion Neagoe Basarab Voievod, din temelie înălțat-am acest sfânt și dumnezeiesc templu al Ador-

miri Prea Sfintei Născătoare de Dumnezeu și am început a-l zugrăvi și nu l-am sfârșit, și mă voi duce în vecinicul lăcaș; Rogu-mă, pe ace'a ce Dumnezeu îl va înălța după mine, să săvârșească și să zugrăvească obrazul lui, unde eu am pomenit. Și eu, întru Hristos Dumnezeu, Ion Radul Voievod am săvârșit în zilele igumentului Kyr Gheorghe, în anul 7035 (1527), luna Sept. 18 zile».

9. **Piatra de mormint a lui Radu-dela-Afumați**, care a căzut ucis mișelește la Râmnicul Vâlci (1529), este poate cea mai frumoasă piatră de mormânt, din câte se află astăzi puse pe mormintele foștilor Domni ai țării noastre.

Plesnită și spartă la mijloc, în decursul timpului, lespedea este prevăzută cu o discretă decorațiune spirală periferică. În câmpul interior și paralel decorațiunii urmează mențiunea morții lui Radu-dela-Afumați (1522—1529). Câmpul central e împărțit în două registre: în cel superior e sculptată silueta Domnitorului, călare, cu buzduganul în mână și mantia bătută de vânt; în registrul inferior, ca într'o pagină de cronică, sunt înșirate luptele purtate de neofositul Domn.

Iată textul — scris în slavonește —, pe care-l redăm în limba română:

«A răposat robul lui Dumnezeu și mult milostivul Io Radu Marele Voievod și Domn a toată Țara Românească și a părților dunărene, fiul Marelui și (prea bunu'ui) Radul Voievod, în anul 7037 (1529), luna lui Ianuar 4 zile, crugul soarelui 7, indicția 3.

Să vă fie știute răboaiele ce vă voi povesti, pe care le-am făcut eu: cel dintâiu războiu cu Agarenii (Turcii), al doilea la Gob(avi) al treilea la satul Stefeani lângă Neajfov, al patrulea la C(lejani), al cincilea la Ciocănești, al șaselea la cetatea București, (al șaptelea la cetatea Târgoviște), al optulea la râul Argeșel, al nou'ea la (satul Plata; al zecilea la A)lămănești pe Teleorman, (al unsprezecilea, cel mai iute și vărtos), din toate războaiele, la Gruma (zi cu 7 sangeacuri), (al doisprezecilea) la Nicopol, al treisprezecilea la Siștov, (al patrusprezecilea) la cetate la Poienari, cu horanii (țărani?), al cincisprezecilea la Gherghița, (al șase-sprezecilea iar la București), al șaptesprezecilea la oraș la Slatina, al optsprezecilea (a cetatea București), cu Vladislav Voievod, al nouăsprezecilea la satul Rucăr, al douăzecilea la Ditrih. Atunci m'a dăruit (Dumnezeu cu stăpânire și schiptru, și m'au încins și cu caftan mohorit și cu cunună m'au încununat și cu cinstea bogăției și cu multă mărire de dar aducătoare și, cu mulțimea oștilor fiind înconjurat) și la mulți am întins mână de ajutor cu îndurare. Acum zac singur aici în mormânt mic, așteptând glasul arhanghelului, cea depe urmă trâmbiță, învierea a toată lumea, prefacerea sâbiilor. Rog pe cei ce Dumnezeu îi va îngădui să vie după noi, să păzească acest mic adăpost și casă a oaselor mele, ca să fie nesticat».

Dar dorința Domnului n'a fost împlinită, căci după cum am spus mai sus, mormântul i-a fost părăduit și lespedea de deasupra, spartă.

Mormântul lui Radu-dela-Afumați se află în stânga, dar la început era în dreapta pronaosului, la înălțimea mormântului lui Neagoc Basarab.

10. **Mormântul Doamnei Stana**. La doi ani după moartea năprasnică a lui Radu-dela-Afumați, trecea întru cele veșnice și Doamna Stana, fiica mai mare a lui Neagoc și a Despinei. Era soră cu Ruxandra și deci cum-

nata lui Radu-dela-Afumați. Ea fusese soția lui Ștefăniță-Vodă (1517-1527). Domnul Moldovei, la a cărui moarte, ea s'a călugărit. Oasele se pare a-i fi fost aduse și îngropate la Argeș, prin grija surorii sale mai mici, Ruxandra, (N. Iorga), măritată mai apoi — doua oară — cu Radu Paisie (1535—1545).

Mormântul Doamnei Stana se află alături și în dreapta mormântului lui Neagoe Voievod, iar piatra de deasupra — scrisă în slavonește — spune:

«A răposat roaba (lui Dumnezeu) Doamna Stana, fiica lui Io Basarab Voievod și a Doamnei lui Despina, și a fost Doamna lui Io Ștefan Voievod, iar la moarte a luat schima îngerească și i s'a zis numele ei: călugărița Sofronia, în anul 7039 (1531), luna lui Februarie 8 zile».

11. **Mormântul Despinei Milița.** Văduva lui Neagoe Voievod, călugărită după moartea soțului său și a fiului Teodosie — pe care l-ar fi dorit Domn în locul tatălui răposat, — Despina Milița, din neamul cnezilor sârbi a rătăcit multă vreme prin Ardeal. Sporadic apare în Țara Românească pe vremea ginerilor săi, Radu-dela-Afumați și apoi Radu Paisie. Pe vremea lui Mircea Ciobanul era pribeagă la Sibiu, unde o surprinde moartea (1554). Peste doi ani, în timpul domniei lui Pătrașcu-cel-Bun, oasele ei au fost aduse de însuși Mitropolitul Țării și îngropate la Argeș, alături de ale soțului și copiilor săi și anume, tot în dreapta pronaosului. Astăzi mormântul ei nu mai există, căci în vremea restaurării ultimei (1875—86), neștiindu-se cine este Platonida, mormântul a fost desființat.

Piatra ei de marmânt, care astăzi se află la muzeul de artă religioasă din București, cuprinde această pisanie — scrisă tot în slavonește:

«A răposat roaba lui Dumnezeu Doamna călugărița Platonida, și s'a săvârșit la Sibiu în anul 7062 (1554), luna Ianuarie 30 de z're. Și după doi ani a adus-o Prea Sfințitul Mitropolit Anania».

12-16. **Alte morminte, astăzi dispărute.** Tot în interiorul zidurilor bisericii se afla mormântul Mitropolitului Anania, menționat mai sus, și care fu ucis din ordinul lui Mircea Ciobanul, la 3 Februarie 1558, — bănuind că ar fi avut prea strânse legături cu Pătrașcu-cel-Bun, înlocuitorul lui Mircea Ciobanul în prima domnie.

Piatra de mormânt a Mitropolitului Anania, se afla tot în dreapta pronaosului și era scrisă greșit, fără anul morții și cu totul confuză. Iată textul:

«A răposat roaba lui Dumnezeu Doamna a prea-sfântului Mitropolit chir Anania al Țării Românești, în anul 70..., luna..., crugul soarelui..., crugul lunii..., epacta..., temelia...,» Textul era în slavonește.

Un mormânt din vremea lui Matei Basarab purta inscripția următoare, jumătate slavonește, jumătate românește:

«A răposat robul lui Dumnezeu dumnealui Costantin —fiul Predei Spătar și muma lui Stanca, fată log. Prăvului ot Ruda, nepot Bădicănelui, în zilele lui Io Mateiu Voievod. Scris în luna Decembrie 10 zile, în anul 7149 (1640), iar dela Nașterea lui Hristos 1607 (sic!). Și pentru pomeana părinților și a lui și a morților lui au lăsat aici în sfânta mănăstire: Searceea jumătate sat, partea lui totă, care iaste la gura Oltului și partea dela Stâlpi, de jos de București, care a fost ad moșe-sa Grăjdana». Se

afla în stânga pronaosului acolo unde astăzi e mormântul lui Radu-dela-Afumați.

Tot din vremea aceasta se afla și mormântul Cheajniei, soția Velar-mașului lui Matei Basarab și apoi al lui Carstantin Basarab, Ivașco.

Dăm inscripția depe mormântul acesteia:

«Supt această piatră odihnescu-să oasele roabei lui Dumnezeu jupăniții Cheajniei carea au fostu jupâneasa jupanului Ivașco Vel Armaș, și se-au pristăvitu în zilele răposatului Domn Io Mateiu Voivod Basarabu, vă meas. Oct. vă 5 dni. vleit 7150 (1651)». Inscripția era scrisă în românește, iar mormântul se afla în dreapta pronaosului.

Toate aceste trei pietre de mormânt sunt pierdute, poate rătăcite cînc știe pe unde, de cineva care le va fi ridicat dela Argeș.

Pe mormântul unui cupeț din Argeș, se putea citi următoarea înscricpție, scrisă tot în românește:

«Supt această piatră odihnescu-se oșele robului lui Dumnezeu Ioana sinu jupan Pătru cupețu ot Argeșu, care s'au prestăvit la leat 7255 (1747), Avg. 25, și au lăsat sfintei mănăstiri partea lui de moșie de Cerbureni». Mormântul se afla în afara mănăstirii.

Parte din această piatră sepulcrală se află în spatele palatului episcopal din Curtea-de-Argeș (astăzi Școala medie de cântăreți bisericești), împreună cu alte pietre, resturi provenite în timpul refacerii ultime a mănăstirii (1875—1886).

În sfârșit, o ultimă piatră de mormânt — și aceasta rătăcită sau dispărută —, scrisă tot în românește, menționa cele de mai jos:

«Iunie 29, leat 7264 (1756) s'au prestăvit și robu lui Dumnezeu Ionichie monahu Berindescu, și s'au îngropat aici în mănăstire, și au lăsat sfintei mănăstiri moșia Turburia și doao roate de moară în orașu Argeșului». Mormântul era în afara mănăstirii. Moșia Turburea e pe Valea cu acelaș nume și se află la E. de comuna Căpățâneni-Argeș.

17. **Troița din curtea mănăstirii (1661).** A fost ridicată de egumenul Theodosie — viitorul mitropolit al țării —, în amintirea morții egumenului Ștefan, mort de ciumă.

Textul românesc vorbește astfel:

«Cu vrerea Tatălui și cu ajutorul! Fiului și cu săvârșirea Duhului Sfânt, amin. Rădicatu-s'au această sfântă cruce întru pomenirea marelui mucenicu Gheorghie, în zilele creștinului Io Gligorie Ghica Voievod, cu blagoslavenia Mitropolitului chir Ștefan și cu toată nevoința igumenului Theodosie, cu toată cheltuiala mănăstirii: într'aceia vreme fost-au înfri-coșata ciumă în toată țara, și la această mănăstire încă s'au petrecut Ștefan egumenul de această moarte: vecinica lui pomenire... 7170 (1661).

Textul final, dela... «într'aceia vreme fost-au înfri-coșată ciumă»... și până la sfârșit, este aproape ilisibil astăzi.

18. **Inscripția lui Șerban Cantacuzino.** Mănăstirea Argeșului a suferit mari stricăciuni și jafuri din partea armatelor nebului Voievod al Ardealului, Gabriel Bathory, care a ridicat de aici nu numai prețiosul tezaur al mănăstirii, dar până și acoperișul de plumb (1611).

Găsită cu totul ruinată, Domnitorul Matei Basarab o reface complet, o scoate din mâna călugărilor greci și o înzestreaază din nou.

N'au trecut decât 30 de ani dela această refacere și mănăstirea lui Neagoe Basarab era din nou stricată: temeliile șubrezite, scara principală cu pietrele deplasate, ba și unele pietre din temelii erau mișcate dela locul lor.

Șerban Cantacuzino trimite aici pe un boier al său. Dona Pepano, care vine cu meșteri pentru a face repararea ordonată de Domn.

O inscripție scrisă la început cu unele inversiuni, dar într'o frumoasă limbă românească, pe o lespede de piatră, așezată pe perețele de V., în stânga intrării principale, dă detalii privind opera de restaurare a mănăstirii prin dărnicia Domnitorului Șerban Cantacuzino.

Iată textul: «A zidi numai cu cuvântul zidirea easte lucrul al lui Dumnezeu celui în Troiță slăvit după Dumnezeescu David: Zise și se făcură, însuși porunci și se zidiră. Și iară a lui Dumnezeu lucru este a păzi cele zidite nesticite și neschimbate, poruncă zice au pus, și nu se va muta, arătând țaria Dumnezeștii puteri, omului iarăși ca un den fire ca este trecătoriu. Și a zidi cu ostenea'ă îmi este și a păzi cele zidite nevoe. Este dară la om lucru al său a zidi după puțință omenească cele ce sunt fo'ositoare nu numai trușeștei vieți, ci și câte spre săvârșirea sufletească și aduc și cea după moarte fericire câștigă, adecă biserici, mănăstiri întru care Dumnezeu se slăvește. Și iarăși cele căzute numai omul le ridică cu ajutoriu lui Dumnezeu. Dereșt aceia și fericitul acel Neagoe Băsărab cel despre mumă strămoșul domnii meale, care pentru cea spre Dumnezeu bună a lui credință ce avea, dobândindu stăpânirea Țarei Românești, depreună cu alalte bune fapte ce făcea, și mănăstire den temelie au rădicat mare și luminată aici în orașul acesta Argeșul, întru slava lui Dumnezeu și întru cinste svitii slăvitii maici împreună cu alalte ale mănăstirii împrejur zidiri, cât la toată zidirea fără de celelalte danii să vede să fie făcut cheltuială împărătească, precum după meșteșugul cel scump să arată cheltuială ziditorului.

Și după aceia vreme multă trecând, au din greșala meșterilor, au din umezeala vremilor, început-au a se strica temelie, și scara, și a se muta pietrele dela locul lor. Și într'aceastași vreme și eu robul lui Dumnezeu Ion Șerban Cantacuzino Băsărab Voevod, din mila lui Dumnezeu învrednicindu-ne la aceeași stepenă cu domnia Țarei Românești, în scaunul strămoșilor noștri, și înțelegându de stricăciune această, luându răvnă ca de o zidire a strămoșilor, ca să nu se piarză pomenirea acelu fericit domn, făcut-am nevoință, ca să dreg și să întăresc acea stricăciune, și am trimis ispravnic pe boierinul nostru Dona Pepano împreună cu meșterii de au dres toată stricăciunea, întărind pietrele în tot chipul cu fier, ca să poată sta cu tărie. Și fără aceasta socotit-am de am adaos și am mi-luit svita mănăstire și cu vinăriciul den dealul Alimăneștilor ot sud Argeș, ca să aibă a lua svita mănăstire tot vinariciul domnesc dentr'acest deal și cu pârparul și cu judecata dealului, ca să poată fi sviti mănăstiri de ajutoriu și de întărire, și noao, și părinților noștri veacinică pomenire. Vlt. 7190 (1682) Avgst 25. I pri mitropolitea Kyr Theodosia.

19. O inscripție exterioară pe zidul de Sud, în dreptul altarului, pome-nește pe niște zugravi ce au lucrat aici în cursul anului 1761. Textul este zugrăvit cu litere roșii menționând pe:

«Stan Zugrav i brat ego (și fratele său) »

«Jacob Zugrav sin (fiul) popei Radu ot (din) Rășinari, meseța (luna) Septembrie 1 zile leat 7270 (1761).

«Pământ și cenușe. Eu Filipuş (?).»

20. **Pisania Episcopului Iosif.** Primul Episcop al Argeșului, Iosif de Sivas (1793—1820), a reparat-o și a pus să se scrie cu frumoase litere și în limba românească următoarea pisanie, ce se află deasupra ușii de intrare (peretele de Vest): «Această sfântă și Dumnezeiască besearică s'au ridicat din temelie întru slava și cinstea Adormirii prea Sfintei Stăpânei noastre de Dumnezeu Născătoare și pururea Fecioarei Mariei, de ce! întru Sfânt Dumnezeu bine credincios Ion Neagoe Voevod Basarab, și s'au târnosit la leat 7025 (1517), de prea Sfințitul Patriarh al Țarigradului Kyr Theolipt; iar scaun de episcopie s'au așezat la anul dela Hristos 1795».

21. **Piatra de mormânt a shimonahului Parthenie.** Se află prinsă chiar în zidul (fața exterioară) mănăstirii, în dreptul altarului, pe latura sudică, fiind scrisă tot în românește, și având următorul cuprins:

«Dreptu acestu locu odihnescu-se osele robului lui Dumnezeu Parthenie shimonah, ce a fost igumen aicea 14 ani, până la leat 93, când s'au făcut mănăstirea scaun de episcopie. Și acum la leat 1797, Sept. 20, au răposatu, fiind preasfn. părinte chir Iosif întâi episcop».

22. **O altă inscripție din vremea Episcopului Iosif.** — Amintește de repararea făcută picturii mănăstirii în anul 1804:

«Întru slava sfintei ceii de o ființă, de viață făcătoare și nedespărțite Troițe, și întru cinstea și lauda Prea Curate Fecioare Maicii lui Dumnezeu, zugrăveala aceștii sfinte besearici pre unde căzuse din străbaterea ploilor prin zid de când au fost acoperișul stricat, s'au prefăcut de iznoavă, iar pe unde era numai frecată, s'au spălat prenoindu-se cu vapsele peste tot, prin osârdia smeritului kir Iosif I-ul Episcop Argeș, întru ale căruia zile și alte lucruri s'au făcut, fiind mitropolit Ungr(o-Vlahiei) prea sfin(ția sa) Kyr Dosithei și domn Ion Constantin Ipsilant Vvd.

Ostenitoriu fiind la lucrul Kyr Meletie jconomul, la anul 1804, luna Octombrie 25».

23. **Inscripția dela fântâna meșterului Manole.** — Fântâna atribuită de legendă meșterului Manole, care ar fi căzut aruncându-se depe acoperișul mănăstirii în locul de unde a început să curgă apă rece și bună de băut, se află în afara zidului înconjurător al mănăstirii, pe cealaltă latură a șoselei, ce merge dela Curtea de Argeș, mai departe, spre Nord.

Inscripția, în versuri românești și cu litere chirilice zugrăvite, nu poate fi mai veche de prima decadă a secolului trecut.

Dăm mai jos textul în întregime:

«Cursul apei din fântână, când easte reace și bună,

«La ea mult norod să adună ca setea să-și potolească,

«Inima să-și răcorească, vederea să-și veselească.

«Și cine bea mulțamește și pe otitor proslăvește,

«Cu toții îi fericească. Și până când apa curge,

«Pomenirea nu se stinge, ci și mai mult să adauge,

«Că curge cu-ndestulare: Aceasta sfârșit nu are

«Și ca să bea fieșcare. Acest isvor era tăinuit

«Din vechime negândit, până acum când s'au innoit,

«Făcându-se întâiu cercare pentru gustul care-l are:

«Așa au și găsit cu cale, ca 'ndată cum o au aflat

«Intr'acest loc o au mutat, bun lucru cu adevărat.

«Prea sfinția Sa stăpânul Iosif episcopul cu Meletie iconomul,

«Căci și aici s'au ostenit și nu puțin au cheltuit,

«La cișmele ce-au făcut, cum și alte lucruri multe,

«Cu mari cheltueli făcute, pre afară și în curte».

24. O inscripție din vremea ultimei restaurări. — O formează versurile lui Vasile Alecsandru, scrise deasupra portalului care desparte pronauosul de naos, pe partea privind spre Vest. Iată-le:

«Tu ce te lupți în lume cu crâncenă durere,

«Tu ce din umbra neagră aspiți să vezi lumină;

«In ăst locaș de pace găsi-vei mângâiere:

«Altarul pune raze pe fruntea ce se închină».

Versurile au fost scrise la 1886, când mănăstirea a fost redată cultului, în urma radicalei refaceri făcute sub conducerea arhitectului Lecomte du Nouy.

BIBLIOGRAFIE

Inscripțiile dela mănăstirea lui Neagoe Basarab din Curtea-de-Argeș, au fost publicate cu zece de ani în urmă de Grigore Tocilescu, Lecomte de Nouy și N. Iorga.

Am socotit că strângerea la un loc a tuturor acestor inscripții, poate fi folositoare preoților și studenților noștri, care — mergând în voevodala ctitorie dela Argeș — să se lămurească singuri asupra trecutului acestei mănăstiri.

Urmărind acest scop, inscripțiile au fost date în ordină vechimei lor și cu unele scurte lămuriri.

La recatarea celor de mai sus, ne-am servit, mai cu seamă, de următoarele lucrări:

A. STUDII.

1. Gr. Tocilescu și A. Lecomte de Nouy, Curtea de Argeș, Buc., 1887.

2. N. Iorga — Inscripții din bisericile României — Buc. 1905.

3. N. Iorga — Istoria bisericii românești — ed. II. — Buc. 1920 și 1922.

4. N. Iorga — Pretendenți domnești în sec. XIV. A. Ac. Rom. 1898.

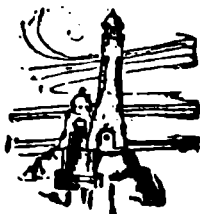
B. DOCUMENTE.

5. Hurmuzaki — Documente — vol. XI.

6. Quellen zur Geschichte des Stadt Kronstadt in Siebenbürgen, 7 Bände — Kronstadt — 1886.

7. N. Iorga — Studii și documente — vol. III—IV.

Pr. R. ILIE

RECENZIE: „SPARTACUS“ de A. V. Mișulin

Editura de Stat a împlinit un mare gol de informație a tuturor celor ce s'au ocupat și se preocupă cu aspectele și dezvoltarea problemelor sociale, în decursul istoriei umane, căutând să le desprindă legile de afirmare și sensul de direcție în viitor, publicând lucrarea «Spartacus», de scriitorul A. V. Mișulin.

De numele acestui erou legendar, care poartă titlul cărții și care a fost un excepțional organizator de mase și un strălucit comandant de oști, se leagă o mișcare socială, de proporții uriașe, care a zguduit orânduirea sclavagistă a Republicii Romane, producând o criză socială și determinând instaurarea monarhiei sclavagiste ca formă de Stat, având drept consecință descompunerea societății antice, prin criza morală și socială determinată de această mișcare, care a scos la lumină antagonismele sistemului social-economic din acea vreme.

Lucrarea are 476 de pagini, în care se arată atât mișcarea de răscoală a sclavilor, cât și viața socială a acestora, îmbrinate în opera revoluționară a lui Spartacus, care a zguduit imperiul încă multă vreme după înăbușirea ei, — cauzată de disensiuni programatice și faptice, — denotând caracterul profund social al acestei mișcări.

În 6 capitole principale, cu subdiviziuni, se tratează următoarele probleme:

I. Înfrățirea societății sclavagiste romane în decursul dela întemeierea Romei și până la Spartacus. Începând cu secolul III înainte erei noastre, au început să se producă mișcări de sclavi, în special în minele din Sicilia și pe latitudinea acestei insule, în Setia, în Campania, și în minele celei mai grozave exploatare din antichitate, «Laurion», din Grecia.

Autorul analizează și înfrățesează impresionant, sugestiv și zgudulitor, aspectul vieții sociale al sclaviei și proporțiile nebănuite de oprimare, caracterizate prin expresia lui Cicerio: «Iepădături ale orașului».

În deosebi viața de mină și de gladiator a sclavilor, era cea mai grea.

II. Istoricul primelor două răscoale mai de seamă ale sclavilor din Sicilia și din regatul Bosporan, care au avut drept rezultat apariția crizei agrare, și ca urmare a acesteia politica fraților Grachi, este redat cu multe amănunțimi, note istorice și realități sociale.

III. Răscoala sclavilor sub Spartacus este analizată apoi dela sorgintea ei, descriindu-se viața gladiatorilor din școala dela Preleste și Capua, cu considerațiuni asupra celei dela Capua a lui Lentulus Batiatus.

Spartacus făcea parte din școala acestuia. Începutul răscoalei l-au făcut 78 de gladiatori, în vara anului 74 înainte erei noastre, când aceștia fug din școala dela Capua și se refugiază peste Vezuviu, întărindu-se acolo. La început, Senatul roman nu a dat prea mare importanță acestui fapt, dar când mișcarea a căpătat o amploare prin înrolarea a două categorii de răsculați: sclavii de toate naționalitățile și micii cultivatori de pământ din Sudul Italiei, ruinați de f'cul roman și de creditele latifundiariilor, la care se adăuga slaba recoltă din anul 73, adăugându-se acestei mișcări și fugarii stărilor sociale de atunci, așa numiții tovarăși de drum, acest Senat și-a dat seama că mișcarea amenință Statul roman, a cărui situație precară se găsea acum ca 'n vremea lui Anibal. Răscoala ia din ce în ce avânt și cuprinde în anul 72 tot Sudul Italiei. Conducătorii răscoalei nu aveau încă o platformă sau program unitar. Din expunerea lucrării se vede că Spartacus dorea să lase cu răsculații din hotarele Romei, iar tovarășii săi de răscoală, Cricosos și Olnomaos, doreau să rămână în Italia, să atace direct Roma și să rezolve problema agrară.

Spartacus socotea că eliberarea sclavilor nu s'ar putea face, decât numai în patria lor, având toate condițiunile prelice unei astfel de opere, iar ceilalți doi comandanți sprijiniți de micii cultivatori de pământ și de cei fugari, socoteau că prin atacarea Romei și supunerea ei, se va rezolva problema agrară de care erau legați, și de aici tendința lor de a rămâne în Italia și a ataca Roma.

Spartacus însă dorea să lase din hotarele Italiei și să ducă pe sclavi în patria lor, dând răscoalei un caracter universal de eliberare.

Ei aveau ca obiectiv deci trecerea sclavilor în patria lor: Grecia, Galia, Germania, și de aici drumul său dela Sudul către Nordul Italiei, intenționând să facă această trecere pe uscat.

Pe lângă aceasta, structura de clasă și-a spus cuvântul atât în organizarea armatei răsculaților, cât și în obiectivele sale, unii dorind și urmărind libertatea, alții rezolvarea și recăștigarea terenurilor pierdute.

IV. În lumina acestor principii se explică și marșul de la Sud la Nord și cel de la Nord la Sud, până spre Sicilia, convenția cu pirații Mediteranei, reîntoarcerea spre Brundisium, cu toate luptele date de armata romană, condusă de Crasus, cu toate desbinările și despărțirile tovarășilor de drum, precum și cu învingerea mai devreme a acestora din urmă.

Menționăm o caracteristică a armatei răsculaților, impusă de Spartacus, și anume: în tabără nu se permitea aur și argint, iar subsistențele se împărțeau în mod egal, de la comandant până la străjer. Pe când lupta lui Spartacus era pentru schimbarea bazelor sistemului economic, cea a lui Crasus și Oinomaos era menținerea relațiilor de producție, pe bază sclavagistă.

De aici nefericitele disensiuni, care au fost fatale răscoalei, alături de noua și favorabila situație politică a imperiului roman.

În timpul răscoalei, armatele romane erau angajate în Răsărit contra Macedoniei, iar în Apus în războiul din Spania, rămânând numai armata interioară de ordine, condusă de Crasus. Către sfârșitul răscoalei, cele două armate de peste hotare s'au eliberat de lupta dusă și se îndreptau spre patrie. Acest moment a cântărit în hotărârea lui Spartacus, de a se îndrepta cu orice risc, de la strămoșia Siciliei, unde fusese trădat de pirați, spre Brundisium, urmărind de Crasus, iar când crainicii îi aduc vestea că în această localitate a debarcat armata din Macedonia, se hotărăște să dea lupta decisivă cu Crasus, găsindu-și în această bălălie cea mai eroică moarte.

Este interesant cum descrie scriitorul Plutarh sfârșitul vieții sale eroice, care istoricește urmează să fie rețușat. Iată cum descrie moartea sa: «Spartacus fu nevoit să-și pună întreaga armată în linie de bătaie. I se aduse calul. Scoțându-și spada, Spartacus ucise calul, spunând că în caz de victorie va captura mulți cai admirabili de la dușmani, iar în caz de înfrângere nu va mai avea nevoie de el. Apoi s'a năpusit asupra lui Crasus însuși, însă din cauza mulțimii celor ce luptau și a răniților, n'a reușit să ajungă până la dânsul. A omorât doi centurioni. În cele din urmă, cei din jurul lui Spartacus au luat-o la fugă, iar el, înconjurat de un mare număr de dușmani, respinse cu bărbăție loviturile lor, dar în cele din urmă fu străpuns și ucis.

Istoricul Appian relatează că Spartacus, lovit în coapsă de o lance, a continuat lupta în genunchi. Retușarea de care am amintit mai sus a eroicei sale morți o face autorul lucrării noastre, prin relatarea descoperirii dintr-o casă a Pompeiului. Pe unul din pereții acestei case se află pictați în luptă doi călăreți, urmărindu-se unul pe altul; cel din frunte poartă deasupra sa inscripția Spartax, iar cel din urmă Felix Pompei anus. Probabil un centurion roman, cu care s'a luptat Spartacus și care după victorie a căutat să imortalizeze această luptă pe pictura murală a casei sale.

Dacă imbinăm relatarea lui Plutarh cu relatarea lui Appian, ajungem la părerea istorică a ultimelor clipe din viața lui Spartacus, că acesta, rân't în coapsă călare, își ucide calul și continuă lupta în genunchi, sfârșind într-o moarte eroică.

V. După glorioasa moarte a lui Spartacus, rămășițele armatei sale duc o luptă neconținută contra stăpânirii sclavagiste romane, stabilind legături cu pirații Mediteranei și cu sclavii din insula Sicilia. Pentru înăbușirea acestei continuări de răscoală, senatul roman însărcinează pe Pompeius, care a pierdut luni întregi pentru a învinge pe pirați și a pune într-o măsură capăt răscoalei sclavilor.

Din punct de vedere politic-social, răscoala sclavilor a avut ca efect introducerea dictaturii militare, care pune capăt vechii orânduiri democratice sclavagiste romane.

Clasa stăpânitorilor de sclavi trece acum la o nouă formă de guvernare: imperiul și dictatura militară.

VI. În istoria universală, răscoalele sclavilor sunt evitate de scriitorii istorici burghezi. Doar Drumman și Mommsen fac unele aprecieri din punct de vedere al clasei pe care o reprezintă și o apărău.

Autorul lucrării noastre împarte izvoarele privitoare la personalitatea lui Spartacus în trei: a) autorii antici, în număr de peste 30, folosiți în lucrarea de față; b) istoricii Drumman și Mommsen; c) literatura beletristică.

Primele izvoare sunt cele mai fecunde, dar nefolosite științific și critic decât abia acum. Totuși ele au caracter de clasă și cercetătorul trebuie să cunoască aceasta.

Toți autorii scot însă în relief următoarele: amploarea războiului pentru libertate, numit de romani «bellum servile»; personalitatea lui Spartacus, umanitarismul lui, caracterul nobil și eroismul său.

În evul mediu nu se face nicio pomenire de Spartacus, ci abia în lucrările de istorie modernă, și probabil, adăugăm noi, odată cu apariția proletariatului industrial, răscoala sclavilor sub Spartacus începe să intereseze, dar totuși se fac mențiuni sărace.

Prima monografie asupra lui Spartacus a fost scrisă la 1793 la Praga, de A. G. Meissner, și aceasta desigur ca rezultat al ideilor revoluționare franceze.

În 1868 apare în Germania o broșură a lui Seifer, «Despre războiul sclavilor». În enciclopedii și dicționare, aceleași mențiuni sărace.

Dintre toate scrierile moderne, de istorie antică, numai relatările lui Drumman și Mommsen, rămân cele mai de seamă, deși cu sprețlerii interesate.

Autorul lucrării de față s'a dedicat acestei monografii în prelegerile sale asupra istoriei Romei, începând cu anul 1936.

Lucrarea de față se încheie cu mențiuni beletristice asupra lui Spartacus, precum: piesele lui Saurin, «Spartacus» (1766), și statuia ridicată în 1827 de sculptorul francez Foyatier. Se adaugă la acestea drama lui Weber «Spartacus», scrisă la 1846, și romanul lui Giovagnoli, scris la 1874, ambele intitulate cu numele eroului mișcării de eliberare a sclavilor.

Ca încheiere putem caracteriza monografia citată, o frescă a societății sclavagiste, cu toate problemele sociale legate de soarta acestor proletari antici, dar în același timp, cu toate aspirațiunile spre libertate ale unei lumi oropsite și lipsite de drepturi. Cei ce militează pentru ridicarea omului și înobilarea lui, găsesc în monografia lui Mișulin și adevăruri istorice și convingeri democratice și îndbolduri pentru instaurarea unei vieți libere și lipsite de asupriri.

Pr. AL. PETCU
Consilier la Sf. Arhiepiscopie

*La cinci ani dela Reîntregirea Bisericii
Ortodoxe Române (Alba Iulia 1948).*

ÎNSEMNĂTATEA CANONICĂ A REÎNTREGIRII BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

1. Cea dintâi însușire a Bisericii, pe care o mărturisim în Simbolul Credinței, este unitatea ei, întemeiată pe învățătura dogmatică despre unitatea Intemeietorului ei și despre legătura strânsă ce există între Mântuitorul Hristos și Biserică, aceasta fiind «*Trupul tainic*» al Domnului. Despre această unitate a Bisericii, ne încredințează, în primul rând, însuși Domnul Hristos, prin comparațiile pe care le face, când vorbește despre Biserică, asemănând-o cu «*o turmă*» (Ioan X, 16), cu o «*vișă de vie*» (Ioan XV, 1-17), cu o «*împărăție cerească*» (Matei XIII, 21), etc.

Și dacă, potrivit comparațiilor pe care le face tot Mântuitorul, asemănând Biserica cu «*grăuntele de muștar*» (Matei XIII, 31), cu «*abuțul*» (Matei XIII, 33), cu «*năvodul*» (Matei XIII, 47), etc., această instituție s'a răspândit în lume, pe toată suprafața pământului, formând comunități în cadrul diferitelor popoare, aceasta nu înseamnă că unitatea Bisericii a fost știrbită cu ceva; ci, dimpotrivă, s'a cimentat prin anumite dispozițiuni canonice, care au avut rolul de a menține mereu vie această conștiință a unității în Hristos.

Așa se explică faptul că — după instituirea sistemului mitropolitan și mai târziu a sistemului patriarhal — Biserica a dobândit, în dezvoltarea ei, o și mai mare regularitate în păstrarea unității, spre atingerea scopului suprem pentru care a fost întemeiată și anume mântuirea credincioșilor.

Pe măsură ce Biserica, în totalitatea ei, se ramifica în numeroase scaune episcopale, dobândind astfel întindere în spațiu, în același timp și fiecare scaun episcopal, la rândul său, își întindea rădăcinile în ținuturile vecine, dobândind, pe lângă întindere, și adâncime. Această creștere și ramificație a Bisericii în adâncime, dând naștere la comunități din ce în ce mai îndepărtate de centrul episcopal, a adus cu sine necesitatea unei descentralizări a conducerii și astfel s'a format instituția canonică administrativă, *parohia*, după cum întinderea în spațiu a dat naștere instituirii *Mitropoliilor și Patriarhatelor*, ca organe de centralizare administrativă.

Aceste două procese, de *centralizare și descentralizare moderată* erau foarte firești, în mersul și dezvoltarea organismului bisericesc; și armonizarea acestor procese a contribuit la păstrarea neștirbită în Biserica Ortodoxă, a formei de cărmuire practică de Sf. Apostoli și de creștinătatea primelor veacuri, pe temelul așezat de Mântuitorul Hristos, în Sf. Evanghelie.

Spre deosebire de Biserica Romano-Catolică, care socotește pe papă ca singurul reprezentant al Mântuitorului Hristos pe pământ, deținător al întregii puteri,

asemenia unui monarh absolut, a cărui autoritate nu poate fi ştirbită într-o nimic, nici de sinodul Episcopilor, nici de credincioşi, Biserica Ortodoxă, răspândită în diferite părţi ale pământului, venind în atingere cu diferite state şi naţionalităţi, a putut — potrivit prinzipiilor ei — să reglementeze în chip firesc raporturile juridice dintre autoritatea bisericească şi cea civilă, căutând să respecte şi să ajute dezvoltarea chiar individualităţii fiecărui popor, aşa cum dintru început ştiuse şi căutase să ridice personalitatea fiecărui om, ca credincios al ei.

Este deajuns să cităm, în această privinţă, canonul 34 apostolic, care hotărăşte că: «*Episcopii fiecărui neam se cuvine să cunoască pe cel dintâ: dintre dânşii şi să-l socotească drept Cap şi să nu facă nimic mai însemnat fără învoirea lui; ...dar nici acela să nu facă nimic fără învoirea tuturor; fiindcă aşa va fi armonie şi se va slăvi Dumnezeu, prin Domnul, întru Duhul Sfânt: Tatăl, Fiul şi Sfântul Duh*» (Canon 34 Apostolic, Sint. Aten. II, p. 45).

Pe temeiul acestui canon, în Bisericile Ortodoxe s'au instituit Mitropolile şi mai târziu Patriarhatele, care cuprindeau organizarea administrativă centrală a comunităţilor creştine din cuprinsul unei provincii sau a unei ţări. Pe temeiul aceluiaşi canon, s'au organizat apoi la timpul cuvenit, Mitropolile bisericeşti, în cuprinsul provinciilor din Țările Române, încât Episcopii respectivi adunaţi în Sinod, sub preşedinţia Mitropolitului, aveau să hotărăască în treburile bisericeşti; niciunul dintre ei neputând face ceva fără socotinţa Mitropolitului, dar nici acesta neputând hotări ceva de ordin general, privind Mitropolia întreagă, fără socotinţa întregului Sinod al Episcopilor.

2. În lumina acestor principii stabilite de Sfintele Canoane, cu privire la felul de cărmuire în Bisericile Ortodoxe, trebuie să mărturisim că actual dela 1700, prin unirea unor comunităţi din cuprinsul Mitropoliei Ardealului şi subordonarea lor faţă de papa dela Roma, nu respecta dispoziţiunile canonice stabilite de sfintele soboare şi păstrate cu neştirbire peste veacuri.

Căci acest act, prin care o parte din clerul şi credincioşii ortodocşi din Ardeal au fost ademeniţi la unirea cu Roma papală, a avut la bază, în primul rând, concepţia romano-catolică, după care papa dela Roma este considerat un suveran absolut, căruiu trebuie să i se supună întreaga creştinătate şi a produs, apoi, nu numai o desbinare religioasă în sânul Bisericii Ortodoxe Române, dar şi o desbinare naţională între fraţii Români.

De altfel, însuşi manifestul de unire dela 1698, arată limpede că nici cei ademeniţi nu înţelegeau să se rupă dela Ortodoxia străbună. Căci «*noi numai aşa ne unim* — spuneu ei în manifestul dela 1698 — *dacă legea şi toate datinele vechi, slujbele, posturile şi calendarul stau pe loc*», adică rămân aşa cum au fost, şi dacă Vlădica rămâne neturburat în scaun, iar dacă s'ar întâmpla să moară, să stea în puterea soborului să aleagă de cine vrea el şi pe cel ales, să-l sfinţească Prea Sfinţitul Părinte dela Carlovitz, adică Mitropolitul sârbesc ortodox. El socoteau pe papă drept Cap al Bisericii şi se considerau mădulare ale Bisericii Romei, numai dacă se recunosc condiţiunile puse şi dacă se dau preoţilor care «*se unesc*» aceleaşi drepturi şi privilegii de care se bucurau preoţii romano-catolici, iar dacă acestea nu se împlinesc, atunci — spun ei — «*nici iscoliturile noastre şi nici peceţile puse să nu aibă nicio putere*». (Cuvântarea I.P.S. Patriarh Justinian la 23 Octombrie 1949, cu prilejul împlinirii unui an dela Reintregirea Bisericii Româneşti din Ardeal; v. «*Pilde şi îndemnări în lupta pentru Pace*», Bucureşti, 1952, pp. 62-67).

După 250 ani, cu toată propaganda religioasă a Vaticanului, sprijinită de stăpânirea habsburgică dela Viena, clerul şi poporul trecut la «*umiaţie*» au reuşit să-şi păstreze totuşi «*toată legea strămoşască*», ritualul bisericesc ortodox, Liturghia, posturile, calendarul, cântarea la strană şi toată tradiţia ortodoxă.

3. Pornind dela cuvintele Mântuitorului Hristos: «*Şi mai am şi alte oi, care nu sunt în staulul acesta, şi pe acelea Mi se cade să le aduc*» (Ioan X, 6), înalt Prea Sfinţitul Patriarh Justinian, în cuvântarea rostită cu prilejul înscăunării, la 6 Iunie 1948, îşi propune, între punctele de program, şi pe acela de a înfăptui reintregirea Bisericii Ortodoxe Române din Ardeal, adresându-se clerului greco-catolic astfel: «*Nu vă lăsaţi amăgiţi. Fiţi vrednici Români ca şi înaintaşii voştri, care du păstrat cu viaţa lor, tezaurul comun neamului românesc, toată legea şi credinţa ortodoxă din Liturghiile şi slujbele Bisericii Ortodoxe, şi care au murit cu nădejdea eliberării din jugul amâtorilor al tiraniei, când acest tezaur va înlesni revenirea voa-*

s'rd într'o singură Biserică, într'o singură credință. temelie nezdruicinată neamului și Patriei... Înțoarceți-vă această credințioșie către Biserica neamului nostru, a strămoșilor noștri și ai voștri. Lăsați să biruiască în voi, nu amăgirile Romei, ci dragostea voastră de neam și de țară... Înaintașii voștri și ai noștri, au semănat cu lacrimi sămânța năntuitoare a Evangheliei lui Hristos, pentru ca noi toți la un loc astăzi, să secerăm cu bucurie roadele binecuvântate ale libertății religioase și naționale». (Cuvânt rostit cu prilejul înscăunării, vezi «Apostolat Social», ed. II, București, 1949, pp. 139-140).

4. Această chemare a Întăistătorului Bisericii Ortodoxe Române a avut ecoul așteptat în sufletele clericilor și credincioșilor greco-catolici din Ardeal, și la 1 Octombrie 1948, cu prilejul Consfătuirii clerului român unit în scopul revenirii la Ortodoxie, se semnează la Cluj, cel dintâi: hrisov al reintregirii Bisericii Ortodoxe Române din Ardeal.

Iar la 3 Octombrie, același an, cei 38 mandatarî ai clerului și poporului greco-catolic din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș, primesc binecuvântarea și îmbrățișarea frățască a Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, în Reședința Patriarhală din Hucureștii, unde reînnoind neclintita lor hotărâre de a se întoarce în sânul Bisericii strămoșești, acești delegați au constituit un Comitet de inițiativă pentru organizarea actului de revenire în unitatea de credință a Bisericii Ortodoxe de Răsărit.

Pentru spiritul de înaltă concepție dogmatică și canonică, merită a fi reîmprospătate câteva fragmente din cuvântarea Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, cu prilejul primirii de către Sf. Sinod a delegației clerului greco-catolic, în ziua de 3 Octombrie 1948:

«Timp de două sute cincizeci de ani am stat despărțiți, dar n'am încetat nicio clipă de a ne ruga pentru unirea într'o credință și într'un duh cu frații noștri cei de un sânge... De mult am așteptat, de mult am năzuit cu inimile înfrigurate să trăim această zi istorică...

«Căci, prin revenirea voastră în sânul Bisericii drept-slăvitoare, se pune o temelie nouă nu numai la întărirea Ortodoxiei noastre, dar și la întărirea scumpei noastre Patrii... Credința a fost pentru poporul românesc o sfântă cheazășie a propășirii și întăririi vieții noastre obștești...

«Fința Bisericii noastre Ortodoxe rămâne o Taină a credinței, dar ea este în același timp și un organism viu, dinamic, pentru consolidarea națională a credincioșilor unui neam și pentru temeinicia unității lor frățești...

«Capul Bisericii noastre este Hristos; iar conducerea văzută a Bisericii văzute trebuie să cuprindă tot o unitate plurală și aceasta este Sinodul, nu un singur om...

«Sunt fericit să constat că chemarea noastră părintească ce v'am făcut-o cu prilejul înscăunării noastre, de a vă întoarce la izvoarele credinței strămoșești a găsit ecou în sufletele și în inimile preoștilor din Ardeal...

«In numele Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, vă declar că iau act cu mare bucurie sufletească de proclamăția și hotărârea voastră și că vă primim cu brațele părintești și cu inimă caldă în staulul sfânt și în pășunea noastră duhovnicească». (Cuvântare rostită cu prilejul primirii de către Sf. Sinod a delegației clerului greco-catolic, la 3 Octombrie 1948, v. Apostolat Social, ed. II, București 1949, pp. 145-148).

Prin «Apelul» lansat de comitetul de inițiativă, toate parohiile revenite erau invitate să-și trimită delegații lor la Marea Adunare Bisericească dela Alba Iulia, la data de 21 Octombrie 1948, adunare care avea să consfințească în mod solemn, reintregirea Bisericii Ortodoxe Române din Ardeal.

În ziua de 21 Octombrie 1948, când se împlin'au 250 ani dela ruperea unității religioase a românilor ardeleni, întâia reședință de Scaun a Mitropoliei Ortodoxe din Transilvania, înregătrează bucură sărbătorească a revenirii fraților despărțiți la anul 1700, în matca Ortodoxiei străbune.

«In fața lui Dumnezeu, Atotfăitorul, a întregului popor și a conștiinței noastre — spune Legământul de credință — noi, foștii păstori și fii duhovnicești ai Bisericii unite,

«Ne legăm și ne jurăm, azi 21 Octombrie 1948, în cetatea Bălgradului Ortodoxici noastre străbune, să rupem odată pentru totdeauna, legăturile noastre au Roma.

«Ne legăm și ne jurăm, la capătul unui adânc proces de conștiință — ascultând glasul sfătuitor al strămoșilor noștri și chemarea părintească a Întăistătorului

Bisericii Drept-măritoare — să ne întoarcem la Altarul Ortodoxiei, să ne iubim unii pe alții, ca într'un gând să mărturisim pe Tatăl, pe Fiul și pe Sfântul Duh, Treimea cea de o ființă și nedespărțită;

«Ne legăm și ne jurăm să dăm ascultare întru toate Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române și tuturor învățăturilor de credință și canoanelor Bisericii răsăritene;

«Nu vom pregela să slujim, cu vreme și fără vreme, după cuvântul Evangheliei, poporul român și Republica Populară Română, cu toată rățna și statornicia, vom lupta pentru înfăptuirea năzuințelor generoase ale poporului nostru și în deosebi fiind noi urmașii ai învățăturii Sfintei Scripturi, pentru pacea a toată lumea și pentru înfrățirea tuturor noroadelor pământului;

Cu cugetul împăcat și mulțumit aducând Celui întotputernic facem acest legământ, fiind convinși că servim și cauza lui Dumnezeu în lume și interesele vitale ale poporului nostru dreptcredincios». (v. Glasul Bisericii, revistă oficială a Sf. Arhiepiscopiei a Bucureștilor, an. XII, Nr. 5—7 (Mai-Iulie) 1953, pp. 263—264).

Îată așa dar, că chiar în cursul aceluiaș an, în care, cu prilejul înscăunării, la 6 Iunie 1948, Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a făcut chemarea ducioasă de Părinte al obștii românești ortodoxe către frații greco-catolici, întinzându-le «brațele părintești», glasul a fost auzit și ascultat, cu fiască supunere și cei ruși din unitatea canonică a Bisericii Ortodoxe Române au fost reintegrați în toate drepturile lor de fi ai creștinei credințe și ai Patriei noastre unitare Republica Populară Română.

5. Dacă pe plan intern, reîntregirea Bisericii Ortodoxe Române din Ardeal însemnează restabilirea unității canonice a clerului și credincioșilor ortodocși din cuprinsul Patriei noastre, ca unitate administrativă-politică, așa cum hotărâsc soboarele Sfinților Părinți, pe plan extern această reîntregire constituie întărirea unei verigi puternice a Ortodoxiei în general, care fusese știrbită în trupul ei ecumenic, prin unirea unei părți a Bisericii Ortodoxe din Ardeal cu Biserica Romano-Catolică.

De aceea, ne bucurăm de acest act măreț, nu numai Biserica Ortodoxă Română, care și-a primit pe fii ei în brațele părintești dar și întreaga Ortodoxie ecumenică, a cărei învățătură dogmatică și unitate canonică s'a întărit prin adăogirea numărului celor ce de astăzi înainte mărturisesc unitar credința în Tatăl, Fiul și Sf. Duh — Treimea cea de o ființă și nedespărțită și s'au integrat în disciplina statornicită de sfințele Sinoade ecumenice, împlinindu-se astfel făgăduința făcută de Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian față de întreaga Ortodoxie, în scrisoarea irehică trimisă tuturor Bisericii Ortodoxe surori, după alegerea sa ca Patriarh: «de a străni neconțenit să readucem în staulul dreptei credințe pe fii Neamului nostru, răpiți cu amăgiri deșarte și îndemnuri înșelătoare acum 250 de ani...» (v. Plide și Indemnuri în lupta pentru pace, București, 1952, p. 7).

Dacă — după cum știm — întotdeauna în Biserica Ortodoxă, rânduețile ei administrative au ținut seamă de organizarea politico-administrativă și Bisericele naționale au păstrat strânsă legătura cu autoritatea politică a statului respectiv, spre binele general al poporului credincios, nu trebuie să uităm faptul că întotdeauna, manifestările acestor Biserici naționale au fost rodnice, tocmai fiindcă s'au bucurat de libertate în exercitarea cultului și organizării lor.

Și, dacă Biserica Ortodoxă Română a putut să înregistreze această măreață operă de reîntregire a ei, apoi nu trebuie să trecem sub tăcere, și să nu recunoaștem că ea a fost cu puțință datorită condițiilor, create în urma votării noii Constituții a Republicii Populare Române, care asigură deplina libertate a cultelor și dreptul Bisericii de a se organiza potrivit normelor ei canonice, apoi abolirii de către Statul nostru democrat-popular a Concordatului cu Vaticanul și statornicirii noului regim al Cultelor, toate acestea creind o reală libertate religioasă și egalitate între cultele de pe teritoriul Republicii Populare Române.

Cu prilejul împlinirii a cinci ani dela actul reîntregirii, Clerul și credincioșii Bisericii Ortodoxe Române, bucurându-se de refacerea unității ortodoxe românești, aduc prinusul lor de adăncă recunoștință Sfântului Sinod și Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, care înscriind în analele Bisericii românești acest act de însemnătate istorică, s'a dovedit cu prisosință a fi un vrednic păstător al Ortodoxiei.

Pr. S. GHEORGHE

VIAȚA BISERICESCĂ ÎN CUPRINSUL MITROPOLIEI

ARHIEPISCOPIA BUCUREȘTILOR

CĂTRE OFICIILE PROTOPOPEȘTI ȘI CONDUCERILE SF. MĂNĂSTIRI

Din încredințarea Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, se comunică spre întocmai conformare, mai jos, cuprinsul adresei cu Nr. 13.800/1953, a Onor. Minister al Cultelor:

MINISTERUL CULTELOR

Serv. Administrativ

Nr. 13.800/1953.

Către ARHIEPISCOPIA BUCUREȘTILOR

Vă înaintăm anexat Instrucțiunile Nr. 4 ale Comitetului de Stat pentru Arhitectură și Construcții, privind măsurile urgente ce trebuie luate pentru păstrarea monumentelor istorice și vă rugăm să le respectați întocmai.

Șeful Serv. Ad-tiv
Moiceanu

Șeful Secției
Havrioi

COMITETUL DE STAT PENTRU ARHITECTURĂ ȘI CONSTRUCȚII

INSTRUCȚIUNI Nr. 4

Privind măsurile urgente ce trebuie luate pentru păstrarea monumentelor istorice de arhitectură

«Hotărârile Comitetului Central al P.M.R. și ale Consiliului de Miniștri al R.P.R., din 13 Noembrie 1952, cu privire la construcția și reconstrucția orașelor și organizarea activității în domeniul arhitecturii, pun Comitetului de stat pentru arhitectură și construcții sarcini de mare răspundere, între care și aceea de a conduce și organiza activitatea de protecție și

restaurare a monumentelor istorice de arhitectură de pe teritoriul Republicii Populare Române.

Statul democrat popular ia sub protecția și îngrijirea sa monumentele istorice de arhitectură, pentru că ele reprezintă o parte prețioasă a tezaurului cultural și artistic al poporului nostru; sunt o creație a meșterilor iscusiți și talentați din trecutul nostru istoric și opera a geniului popular.

Monumentele istorice de arhitectură sunt bunuri culturale de mare preț, ce aparțin întregului popor. Ele reprezintă dovezile materiale ale dezvoltării culturii și civilizației pe teritoriul Patriei noastre și au o mare importanță pentru studierea trecutului de luptă și de muncă al poporului. Ele ne ajută să cunoaștem dezvoltarea tehnicii, arhitecturii și artelor în țara noastră; totodată sunt o armă în educarea muncii și a tineretului în spiritul patriotismului, a dragostei față de patria eliberată, în care poporul este stăpânul tuturor bogățiilor și frumuseților ei.

Sub regimul burgeois-moșieresc s'au distrus și avariat nenumărate monumente istorice de arhitectură.

Iată numai câteva exemple din multe altele, de distrugeri și avarieri de monumente istorice de arhitectură, care vorbesc dela sine:

Monarhia Hohenzolernilor, urită de popor, s'a făcut odioasă și prin asemenea acte barbare ca distrugerea ansamblului Curtea de Argeș, pentru a transforma biserica în cavou și prin scoaterea din biserică a picturilor vechi și valoroase, pe care le-a vândut, prin interpușii săi, în Franța.

Casa cu lanțuri din București (fostă casa Moruzi și fost muzeu municipal) a fost dărâmată în 1942 și în locul ei a rămas un maidan. Biserica din Milișauti, clădită de Ștefan cel Mare, dărâmată în 1914, a fost lăsată în părăsire și materialul furat.

Burghezia și moșierimea foloseau adesea clădiri care reprezentau valoroase monumente istorice și arhitectonice pentru uzul personal, făcând în ele modificări după «gustul» lor, stricându-le și urîțindu-le, distrugând astfel adevărate valori artistice și culturale. Astfel, Palatul Brâncovenesc, deținut ca proprietate particulară de familia Bibescu, a suferit transformări și degradări.

Cât privește locuința populară, casele țărănești, dintre care unele, exemplu strălucite ale geniului popular, conform cu prototipurile ce au stat la baza creației celei mai bune arhitecturi românești, nici n'au intrat în câmpul vizual și în preocupările burgheziei.

Burghezia, aservită capitalului străin, cosmopolită și decadentă, disprețuia valoroasa tradiție artistică și culturală a poporului nostru.

De aceea, și astăzi putem întâlni atitudini de dispreț față de monumentele istorice de arhitectură, fie din partea celor legați de burghezie și de cultura ei în putrefacție, fie chiar din partea unor oameni ai muncii care au fost ținuți în întuneric de burghezie și departe de valorile culturii și artei — și care astfel se abat și contravin politicii Partidului și Guvernului de valorificare a moștenirii culturale și artistice a trecutului de luptă, de creație și de muncă a poporului nostru.

Astfel, casa pitarului Măldărescu din Târgul-Jiu, unul din sediile rășcoalei din 1821, monument important și din punct de vedere al arhi-

tecurii, a fost mutilată prin lucrări de transformare cu totul nepotrivite.

Au fost distruse picturi prețioase de pe zidurile bisericii lui Matei Basarab dela Mănăstirea Arnota din Vâlcea de către conducătorii mănăstirii, sub pretextul că trebuie introdusă o catapeteasmă nouă, croită mai mare decât golul în care trebuia montată.

Picturi vechi de sute de ani de la unele biserici, opere valoroase ale unor meșteri artiști proveniți din popor, nu sunt apărute de cei în sarcina cărora sunt date și care nu împiedică pe acei care strică aceste lucrări artistice cu iscălituri uneori scrijilate cu ajutorul cuielei sau cuțitelor.

Restaurările cetății dela Popești, pe malul Argeșului, au fost deteriorate prin arăturile și grădinile de zarzavat de pe teritoriul ei.

Din vina Președintelui Sfatului Popular din orașul Mediaș, care nu a luat nicio măsură de păză, turnul «Forkes», monument valoros de arhitectură, a fost distrus prin incendiu, în cursul anului 1952.

Alte monumente nu sunt îngrijite sau au fost transformate în depozite de materiale, cum sunt: casa veche din Pribești, din Regiunea Iași, sau cula din Măldărești, Vâlcea, etc.

Această stare de lucruri trebuie să înceteze.

Pentru aceasta, Ministerele, Instituțiile, Sfaturile Populare, întreprinderile și organizațiile care au în dotaj, în folosință sau sub îngrijirea lor monumente istorice de arhitectură, trebuie să ia imediat măsuri pentru punerea lor la adăpost de orice stricăciune. Ele sunt direct răspunzătoare de orice stricăciuni sau avarieri ce s'ar produce, din neglijența lor, la monumentele istorice de arhitectură, precum și de aplicarea întocmai a prezentelor instrucțiuni. Ministerele, instituțiile, Sfaturile Populare, etc., nu au voie să dărâme, să le transforme, să le repare sau să le restaureze, nici chiar să le vopsească, fără aprobarea specială a Comitetului de stat pentru arhitectură și construcții.

Până la inventarierea și clasarea monumentelor istorice de arhitectură din întreaga țară, în mod provizoriu, vor fi considerate ca intrând în această categorie toate monumentele de felul celor enumerate în anexa prezentelor instrucțiuni. Pentru monumentele asupra cărora ar exista îndoieli că au o valoare istorică sau artistică, se vor cere precizări dela Comitetul de stat pentru arhitectură și construcții, înainte de a se executa asupra lor orice fel de lucrări.

Instituțiile, Sfaturile Populare, întreprinderile și organizațiile, care au în folosință sau în grijă monumente istorice de arhitectură, sunt obligate să întrețină în bună stare învelitoarele, ghiaburile, burlanele, tâmplăria, geamurile, trotoarele acestor monumente, spre a le pune la adăpost de stricarea prin infiltrări de ploaie. În timpul iernii se vor lua măsuri (imediate) pentru a îndepărta dela zidurile monumentului zăpada, asigurând totodată scurgerea apelor cât mai departe de temeliiile monumentului. Deasemenea, se vor întreține în starea de bună funcționare sobele, cuptoarele, coșurile, pentru a se evita orice pericol de incendiu.

Orice obiect găsit în interiorul construcției considerată monument istoric (tablouri, cărți, mobilier, lucruri de uz casnic sau personal, icoane, etc.), trebuie păstrate și îngrijite în cele mai bune condițiuni.

Acolo unde asemenea obiecte au fost răspândite prin alte localuri,

se vor lua măsuri să fie strânse laolaltă și păstrate în cele mai bune condițiuni.

Aceeași grijă și atenție trebuie acordată tuturor clădirilor cuprinse în cadrul unui monument complex, cum ar fi, de pildă, mănăstire, inclusiv clădirile de deservire, zidurile înconjurătoare, etc. Instituția care folosește un astfel de complex arhitectonic, răspunde de buna stare a tuturor clădirilor componente, indiferent dacă le folosește sau nu, pe toate.

Deasemenea, se va respecta și întreține cadrul natural al monumentelor istorice de arhitectură, cum sunt grădinile, parcurile sau chiar copacii izolați, precum și spațiul de protecție necesar punerii în valoare a monumentului, neîngăduindu-se micșorarea lui prin construcții noi și nepotrivite în vecinătatea monumentului.

Pentru monumentele izolate sau aflate în stare de ruină, cum sunt vechile cetăți, etc., Sfaturile Poulare pe al căror teritoriu se află, sunt obligate a lua măsuri urgente pentru a asigura paza lor efectivă, împiedicând astfel distrugerea lor prin scoaterea materialelor de construcție din ziduri sau temelii.

Sfaturile Populare sunt obligate ca prin organele lor tehnice să cerceteze periodic monumentele istorice de arhitectură, spre a constata starea în care se află, comunicând fără întârziere Comitetului de stat pentru arhitectură și construcții, orice stricăciuni, spre a se putea lua cât mai grabnic măsuri de îndreptare.

În felul acesta vom putea pune capăt avarierilor și distrugerii unor opere valoroase din tezaurul trecutului nostru cultural și artistic și, aplicând consecvent linia Partidului în problemele culturii și artei, să contribuim la valorificarea creației geniului popular și al unor meșteri îndemnateci ai trecutului.

În felul acesta, vom putea pune la îndemâna poporului nostru muncitor, noi elemente de educare, în spiritul dragostei față de creația poporului, față de patria noastră, Republica Populară Română».

15 Aprilie 1953.

A N E X Ă

Monument istoric de arhitectură, va fi considerată orice construcție de pe teritoriul țării noastre, operă a meșterilor trecutului, care prezintă importanță din punct de vedere al caracterului său progresist, cât și din punct de vedere arhitectonic, istoric, tehnic sau artistic.

Până la inventarierea și clasarea monumentelor istorice de arhitectură, ale căror liste vor fi publicate, se vor lua măsurile indicate în instrucțiuni, la următoarele categorii de monumente:

1. Casele revoluționarilor și sediile importante ale diverselor organizații revoluționare din trecutul de luptă al poporului nostru.

2. Rămășițele satelor dela Morești, Regiunea Mureș și dela Gârvan, Regiunea Galați, care dovedesc îndelungata conviețuire pe actualul teritoriu al Republicii Populare Române a slavilor, cu populația românească.

3. Construcțiile care sunt legate de dezvoltarea economiei, tehnicii, ușurării muncii și îmbunătățirii condițiilor de trai (exemplu: mori de vânt sau de apă vechi, ateliere vechi, hanuri vechi, etc.).

4. Case țărănești vechi, lucrate cu iscusință, frumos împodobite sau specifice pentru regiunea respectivă.

5. Case domnești, conace, cule (adică locuințe fortificate), castele și palate, dintre care unele în stare de ruină.

6. Cetăți medievale, dintre care unele în stare de ruină.

7. Biserici, mănăstiri și cetăți vechi, de lemn sau de zid (din piatră sau cărămidă), monumente comemorative, altare de piatră pentru cult, etc., dintre care unele în stare de ruină, care sunt opere ale meșterilor din trecut și prezintă importanță din punct de vedere arhitectonic, istoric, tehnic sau artistic.

8. Caste, adică un fel de curți înconjurate cu ziduri, care erau făcute să adăpostească unități militare romane, dace sau ilirice. Acestea sunt toate în ruină.

9. Cetăți antice și orașe grecești, dace și române, aflate toate câte se cunosc, în stare de ruină.

10. Clădirile interesante din punct de vedere al arhitecturii și decorației, caracteristice pentru evoluția arhitecturii, decorației sau modul de construcție din ultimul veac sau din veacul nostru, cum sunt, de pildă, Palatul fostei Bănci Naționale, Palatul de Justiție sau clădirea Școlii Centrale de Fete din București, fosta Bancă a Comerțului din Craiova, Teatrul Național, fost casă a Domnitorului Ion Cuza sau fostul Palat Administrativ din Iași și altele.

CORALA PREOȚILOR DIN CAPITALĂ

În după amiaza zilei de 17 Septembrie 1953, Corala preoților din Capitală și-a început noul său an de lucru. Festivitatea s'a desfășurat în biserica Sf. Ecaterina, de față fiind P.C. Sa Preotul Alexandru Ionescu, Vicarul Sfintei Arhiepiscopii a Bucureștilor.

A fost oficiat, după rânduală, un Te-Deum de către un sobor alcătuit din preoții: Traian Ghica, Ilie Bunescu, Alex. Săvulescu și diaconul D. Rădulescu. Răspunsurile au fost date de membrii Coralei, sub conducerea primului-dirijor P.C. Protoiereu Alexandru Delcea.

Pentru întâia oară dela întemeierea sa, Corala își începe activitatea prin organizarea unei solemnități neobișnuite. Aceasta, pentru că la 6 Iunie a.c., cu prilejul serbărilor închinăte aniversării a cinci ani de arhipăstorie a Înalt Prea Sfințitului și Prea Fericitului Patriarh Justinian apreciind trecutul acestei grupări muzicale și sigur pe rosturile ei viitoare, I.P.S. Sa a bnevoit să-i dea ființă legală, instituind-o ca organ auxiliar pe lângă Sectorul cultural-social al Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor.

Corală își va desfășura activitatea, de aci înainte, potrivit dispozițiilor cuprinse în Decizia Patriarhală Nr. 30/953 și în Regulamentul de funcționare sancționat prin această Decizie. Scopul ei este să cultive muzica bisericească tradițională și folclorul nostru muzical-religios. Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian va îndruma în deaproape activitatea Coralei, fixându-i obiectivele, diriguindu-i programul. Căci ea trebuie să devină o școală pentru corpul preoțesc al Capitalei, care își va reinnoi, prin ea, cunoștințele muzicale și va învăța să mănuiască cu pricepere acest minunat instrument în activitatea sa cultural-catehetică.

Corală este alcătuită din cei mai bine înzestrați preoți ai Capitalei, din punct de vedere muzical. Din sânul lor a fost ales un Comitet de direcție din care fac parte: Consilierul administrativ al Sectorului cultural-social și preoții Ioan D. Petrescu dela

parohia Visarion și Petre F. Alexandru dela parohia Izvorul Nou. Conducerea muzicală a fost încredințată preoților: Alexandru Delcea, prim-dirijor și Ioan Popescu-Runcu, dirijor secund. Preotul Ilie Bunescu dela parohia Olari, a primit sarcina de a supraveghea prezența și disciplina coriștilor; iar preoții Ioan Ionescu dela parohia Amza și C. Matei dela parohia Apărătorii Patriei au fost numiți casierul și bibliotecarul Coralei.

După intonarea cuvenitelor polihronii, în numele preoților grupați în Corală, a luat cuvântul P.C. Preot Stan Dimancea, parohul bisericii Enei, care a spus:

«Cu vrerea Bunului Dumnezeu, un capitol nou se deschide astăzi în viața «Coralei preoților din Capitală»; se pun începuturile unei activități de stil nou și se așează edificiul acestei grupări corale, «piatra cea din capul unghiului», care să-i dea prestigiu, autoritate și statornicie.

Momentul acesta inaugural revărsă bucurie peste inimile noastre și ne întărește încrederea în izbănzile spre care năzuiim cu toată puterea ființei noastre. Căci nu mai suntem acum ceea ce am fost cu ani în urmă: o mână de oameni, pe care li unise o sfântă pasiune pentru muzică, împletită cu dragostea curată de a răscoll, prin ea, sufletele oamenilor și a le apropia, astfel de Dumnezeu; suntem astăzi o formațiune corală trecută prin focul încercărilor; istoria noastră cunoaște biruințe răsunătoare, glasurile noastre au preamărit pe Dumnezeu sub cupolele multor biserici și multe cărămizi au fost așezate de noi la temelii unor sfinte locașuri de închinare.

Și suntem astăzi mai numeroși decât ieri. Rostind aceasta n'am spus totul, căci lângă noi nu s'au alăturat confrăți cari să «ingroașe rândurile», ci talente noi care să contribuie la «sporul calitativ» al vechilor noastre producțiuni. Au venit lângă noi, cei aflați aci dintru început: oameni învechiți în zile de studiu migălos deasupra manuscriselor și folclorului nostru muzical — mă gândesc la Părintele Ioan Petrescu-Visarion; dirijori cunoscuți pentru meșteșugul lor în pregătirea corurilor și interpretarea în duh ortodox a lucrărilor de muzică religioasă cultă — mă gândesc la Părintele Ioan Popescu-Runcu; au venit glasuri noi, din cele care urcă pe creste ca și din cele care coboară în adâncimi subterane, viguroase nădejdi pentru împlinirea lipsurilor noastre de până acum. Lucrările noastre i se deschid, prin urmare, perspective neașteptate și noi întrevădem, de pe acum, minunatele roade ce vor putea să fie culese prin truda tuturor.

Am pornit la drum cu mai bine de cinci ani în urmă. Autoritatea bisericească ne-a acordat atunci un consimțământ învoelnic. Lucrarea noastră constituie o nouă tate pentru corpul preoțesc al Capitalei, apreciat totdeauna pentru frumosele sale realizări «de unu singur», dar socotit oarecum refractar unei activități «de grup» și spiritului de echipă.

Noi, cei porniți la drum atunci, n'am împărțit acest punct de vedere. Am crezut cu tărie în posibilitatea unei străneri a rândurilor și nezdruincată ne-a fost nădejdea că vom birui. Noi am zdrobit legenda că preoțimea Capitalei, atât de minunat inzestrată cu valori singulare, n'ar putea sluji la unison o idee măreață și scumpă inimii preoțești: apropierea oamenilor de Dumnezeu, pe nevăzutele aripi ale muzicii corale bisericești.

Trecutul Coralei stă mărturie a bunei noastre orientări și am fi nedrepti față de adevăr, dacă n'am mărturisii acum, în aceste clipe solemne, cât de mult datorăm în această privință neastâmpărului, frământărilor și entuziasmului colegului nostru, Părintele Alex. Delcea. Osârdurile sale pentru Corală sunt deasupra oricărui elogiu și noi ne amintim cu emoție de zilele grele ale începutului. Toate predicile au fost însă biruite prin tactul, pricepera și perseverența maestrului nostru Delcea, pe care nimeni nu l-a văzut vreodată mâniat, obosit sau abătut. El a sunat la poartă fiercărul din noi și n'a părăsit-o până ce n'a fost sigur de adeziunea noastră; el a multiplicat partiturile și le-a descifrat, bucată cu bucată, în repetiții dese și obsesive; el a cules, cu răvnă mereu sporită, de prin arhive uitate, lucrările compozitorilor consacrați și a îmbogățit cu ele repertoriul nostru permanent; a căutat să cunoască pe muzicienii noștri în viață, l-a consultat și a dat împlinire îndemnuirilor lor generoase și competente.

Așa s'a născut Corala noastră și temeluită astfel și-a asigurat, dintru început, condițiunile succeselor sale de mai târziu. Am vrut să facem din ea un organism viguros, care să ne ajute în lucrarea noastră culturală, misionară și catehetică. Am

crezut în puterea incomparabilă de cucerire a inimilor, pe care o poartă în sine «Muzica», această artă care nu cunoaște granițe și poate fi înțeleasă dincolo de orice deosebire de limbaj; am crezut în puterea ei purificatoare, care spiritualizează pe oameni și le deschide porți de înțelegere a realităților de dincolo de această lume; am crezut în forța ei mobilizatoare, care unește pe oameni și-i însufletește în străduințele lor pentru triumful păcii și buneivoinii între toți pământeni.

Credințele noastre n'au fost desmințite. În răstimpul celor cinci ani cari s'au scurs de la înființarea ei, Corala și-a câștigat un nume de aleasă vrednicie, în Capitală ca și în cuprinsul Eparhiei, cutreerând multe biserici, prezentând numeroase concerte și variate programe, gustate de credincioși, apreciate de cei familiarizați cu tainele muzicii, elogiata de autoritatea bisericească.

Un simțământ al discrețiunii ne reține să schițăm acum toate marile momente din care este alcătuită scurta istorie a Coralei noastre; dar faptul că la 6 Iunie, anul acesta, cu prilejul serbărilor închinatăe împlinirii a cinci ani de arhiepiscopie, I.P.S. Patriarh Justinian a dat ființă egală grupării noastre, constituie pentru noi cea mai grăitoare dovadă a prețurii eforturilor și biruințelor înregistrate până acum. La 6 Iunie, slujitorii Cultului Ortodox din Capitală au oferit Intăistătorului Bisericii Ortodoxe Române, un dar mai de preț decât aurul: «Corală preoților»; iar Înalt Prea Sfinția Sa, apreciind izbănzile de până acum ale acestei grupări muzicale și sigur pe rosturile și necesitatea ei în viitor, a binevoit să-i statornicească ființa și să-i contureze tiparele organizării ei.

Pusă pe temelii noi, Corala își începe astăzi noul său an de lucru, la numai câteva zile după începutul noului an bisericesc, ca un simbol că toată activitatea ce ea va desfășura și de aci înainte, va fi închinată slujirii lui Dumnezeu și Sfinței Sale Biserici.

Ne vom strădui să cultivăm muzica bisericească tradițională și să desgropăm comorile ascunse ale folclorului nostru religios. Pentru aceea, lucrarea noastră nu va fi un diletanțism de amator, ci o înaltă școală de cultură muzicală, care va îmbrățișa în preocupările sale toate problemele legate de această artă sublimă.

Corala va fi Seminarul nostru de muzică: vor fi inițiate aci cursuri de teorie și solfegiu, de istorie a muzicii, de canto și de exegeză corală. Vom spori în felul acesta cunoștințele noastre muzicale și vom ridica nivelul calificării noastre în acest domeniu.

Știm că ne stau la îndemână multe mijloace pentru asigurarea succesului în activitatea noastră pastoral-misionară; dar între cele dintâi va trebui să numărăm sabia cuvântului și mireasma muzicii. Instruim prin cuvânt: prin el introducem pe credincioși în sistemul dogmei și moralei ortodoxe și tot prin el sădăm virtuțile creștinești și biciumul alunecările moravurilor marii mulțimi. Cu mireasma muzicii deschidem ușile sanctuarelor și picurăm peste sufletele cuprinse de neliniște, mângâiere și odihnă. Corala ne va ajuta să mânuim cu pricepere această minunată unealtă și s'o punem în slujba înălțării spirituale a credincioșilor Sfinței noastre Biserici.

Corala noastră va lăuda pe Dumnezeu «în glas de trâmbiță, în psaltire și în alăută, în timpane și în hără, în strune și în organe, în chimvale bine-răsunătoare». Muzica noastră va fi polifonică, adevărată frumusețe fiind totdeauna constituită din elemente variate. Noi vom realiza unitatea melodică prin diversitatea armonică. Un singur cântec scris deodată pe mai multe portative.

Am fi dorit mult să avem în mijlocul nostru astăzi, în aceste clipe inaugurale, pe I.P.S. Patriarh Justinian, pentru a-i împărtăși, odată mai mult, convingerile noastre și pentru a-l ruga să primească simțămintele noastre de recunoștință pentru prețuirea ce a arătat totdeauna Coralei preoților din Capitală.

Vă rugăm, pentru aceea, pe Prea Cucernicia Voastră, să fiți interpretul nostru pe lângă Sanctitatea Sa, prezentându-i, odată cu omagiile noastre respectuoase, legământul nostru de a lucra în această Corală cu avânt sporit, pentru a-i împlini, astfel, toate marile sale nădejdi legate de gruparea noastră muzicală.

În lucrarea aceasta, însuflețit neconținut de sublimul ideal al jertfelniciei preoțești, noi ne vom călăuzi de două principii, enunțate cândva de unul din cei mari gânditori ai neamului nostru. Cel dintâi sună așa: «Pâinea care satură mai bine e aceea pe care ai dăruit-o»; iar al doilea este formulat astfel: «Mergi înainte: la capătul vieții tale vei găsi, cu siguranță, alt drumet, care va merge mai departe». Cel dintâi ne chiamă la sacrificiu și noi suntem gata să dăruim credincioșilor noștri

cât mai multă pâine, care să-l aline foamea sa spirituală. Cel de al doilea deschide izvoarele entuziasmului și ale încrederii, iar noi vrem să ne împărțăm, deopotrivă, dintr'amândouă.

Așa să ne ajute Dumnezeu!.

Acestei cuvântări i-a răspuns, în numele Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, P.C. Sa Preotul Alexandru Ionescu, Vicarul Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor, care a rostit următoarele:

Prea Cucernici Părinți,

«Multiplele îndatoriri, legate de răspunderea conducerii supreme a Bisericii noastre, au reținut în altă parte, astăzi, pe I.P.S. Patriarh Justinian, ctitorul Coralei preoților din Capitală, în formațiunea cea mai nouă în care se prezintă ea acum, la acest început de an bisericesc.

Prea Fericirea Sa a dorit mult să participe la solemnitatea acestei inaugurări și vă asigur că mare îi va fi părerea de rău pentru absența sa neprevăzută, după ce va lua cunoștință de înălțătorea atmosferă care a domnit aci, în aceste ceasuri de început ale unei lucrări noi, mai susținute și mai metodice ca în trecut.

Înalt Prea Sfinția Sa vă transmite, prin mine, arhipăstoreșteile Sale binecuvântări și vă asigură de toată prețuirea și afecțiunea Sanctității Sale. Vă rog, pentru aceea, să-l socotiți prezent în mijlocul P.P. CC. Voastre și să primiți, ca din partea Prea Fericirii Sale, cele mai bune urări de spor în munca cea nouă la care porniți acum.

Prea Cucernici Părinți,

Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian cunoaște bine trecutul acestei Corale. Activitatea acestei grupări muzicale a preoților Capitalei a fost urmărită cu mult interes de Înalt Prea Sfinția Sa. Concertele ținute de această Corală în biserica Sf. Spiridon și în amfiteatrul Institutului Teologic din București au fost cinstite cu Înalta sa prezență. Mai totdeauna, lângă Prea Fericirea Sa s'au aflat, la aceste prilejuri, mulți din Ierarhii țării noastre, cari au fost adânc mișcați de arta Înaltă cu care au fost executate programele concertelor și de frumusețea vocilor corpului preoțesc al Capitalei.

Iată pentru ce, cu bucurie mare, I.P.S. Patriarh a dat ființă acestei Corale, cu prilejul aniversării celor cinci ani de patriarhat, luând-o sub directa sa îndrumare, ca organ de acțiune al Sectorului cultural-social.

Corala aceasta este astăzi: o grupare muzicală, pusă la dispoziția Sectorului cultural-social al Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor, grupare care, cultivând muzica bisericească tradițională și folclorul nostru religios, să prezinte diferite concerte, destinate înălțării sufletești a credincioșilor din Capitală și Cucernicilor Preoți veniți la Institutul Teologic pentru cursurile de îndrumare misionară. Tot Corala va susține răspunsurile la sfintele slujbe ce se vor oficia cu prilejul momentelor mai de seamă din viața Bisericii noastre.

Prea Cucernici Părinți,

Bine a spus Părintele Dimanțea, că lucrarea acestei Corale a constituit o noutate pentru corpul preoțesc al Capitalei. În trecut, noi n'am cunoscut o acțiune de grup a preoților noastre, trăind și noi în spiritul individualismului exagerat, care a dominat viața noastră culturală, economică și politică. Prin organizarea Coralei, preoțimea Capitalei s'a manifestat în spiritul vremurilor noi, punând accentul nu pe manifestări individuale, ci pe acțiuni colective. Manifestându-vă în felul acesta, Prea Cucerniciile Voastre ați sporit prestigiul corpului preoțesc al Capitalei și ați realizat lucruri de neasemănată frumusețe morală, ajutând pe mulți confrăți să-și repare bisericile sau să ridice altele noi, ajutând chiar Centrul Eparhial la restaurarea așezărilor istorice dela Plumbuita-Colentina.

Pentru aceea, nimeni să nu considere o sarcină străină de misiunea lui, participarea la această Corală, ci fiecare din cei chemați și aleși aci, să socotească o onoare încadrarea sa în acest corp select al preoților din București. Ne bucurăm și noi de participarea la această Corală a P.C. Preot I. Petrescu-Visarion, cunoscător profund al problemelor de muzică bisericească, a P.C. Protopop Alex. Delcea, a P.C. Pr. I. Popescu Runcu și toți ceilalți.

Regulamentul de funcționare al Coralei se referă la drepturi și la obligațiuni. Nu lipsesc din el nici sancțiunile; dar noi suntem încredințați că acestea nu vor fi aplicate nimănui, căci fiecare va veni aici cu râvnă curată, cu înțelegere deplină a rostului său, însuflețit de dragostea de a dăruia acestei grupări muzicale toată puterea sa de muncă.

Misiunea Prea Cucernicilor Voastre este frumoasă, atunci când vă propuneți să cultivați muzica bisericească tradițională și folclorul nostru religios, pentru a apropia astfel pe oameni de Dumnezeu. Ce gând mai frumos poate însufleți o conștiință preotească, în adevăr, decât această sfântă năzuință de a ajuta pe oameni să găsească pe Dumnezeu și să guste din frumusețile fără seamăn ale cerului? Dar noi nu trebuie să uităm că Hristos ne-a învățat să vedem în fiecare faptură omenească un frate mai mic al Său, pe care datorii suntem să-l înconjurăm cu dragoste, iubindu-L ca pe noi înșine.

Vom împlini comandamentul acesta, dacă vom sluji cu sinceritate nobila străduință pentru triumful păcii în lume, pacea fiind singurul climat în care o ființă omenească se poate desăvârși și poate aspira la îndumnezeirea sa. Pentru aceea, Corala va pregăti și câteva din cântecele de masă închinat luptei pentru pace, care este scumpă inimii fiecărui preot. Aceasta va fi una din manifestările cele mai grăitoare pentru misiunea noastră și în felul acesta vom aduce contribuția noastră luminată la lupta pentru triumful ideii de pace în țara noastră și în lumea întreagă.

Prea Cucernici Părinți,

Cu prilejul investiturii I.P.S. Patriarh Chiril al Bulgariei, ne-a fost dat să ascultăm un concert dat de Corala preoților din orașul Plovdiv. Fețe bisericești și conducători politici aflați de față au fost plăcut impresionați de rara măiestrie cu care a fost executat programul acestui concert.

Prea Cucerniciile Voastre, precum a arătat aici Părintele Dimancea, ați trecut prin multe încercări de felul acesta și ați fost totdeauna la înălțimea celor mai grele exigențe, dovedind prin aceasta că noi, preoții, putem realiza lucruri frumoase, dacă stăruim și lucrăm disciplinat. Străduiți-vă să fiți ceea ce toți așteaptă dela Prea Cucerniciile Voastre: cea mai bine încheagată Corală bărbătească. Imbogățiți-vă repertoriul, perfecționați-vă arta execuției!

Cu cele mai bune gânduri pentru toți: pentru Comitetul de direcție, pentru dirijori și pentru mulți ostenitori anonimi care vor asigura succesele viitoare ale Coralei, noi vă urăm spor la lucru și în numele Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, care vă binecuvăntează cu patriarhicești binecuvântări — rugăm pe Domnul să vă ajute!.

*

Toți cei de față au intonat apoi Imnul Patriarhal. Peste sufletele tuturor stăpâna bucuria și încrederea. Așa s'a trecut și în al șaselea an de lucru, punându-se în repetiție, imediat, compoziția «E ziua Domnului», de K. Kreutzer.

ASISTENT

REDESCHIDERA BISERICII

„SF. VOEVOZI“ DIN URLAȚI-CRICOV

Intre marile și multiplele inițiative ale Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, este și aceea a întreținerii și înfrumusețării deosebite a sfintelor locașuri din cuprinsul Bisericii noastre, în spiritul libertății religioase din Patria noastră.

Alături de avântul mărețelor construcții de pe șantierul vieții noi, și credincioșii au înțeles să fie în adevărat avânt în repararea și zidirea sfintelor locașuri.

În cadrul acestui avânt și în cadrul mai larg al «bisericilor-șantier de raion» — operă a Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian — majoritatea bisericilor din cuprinsul raionului Cricov s'au reparat și înfrumusețat, iar în Urlați, orașul de reșe-

dință a raionului Cricov, s'a pornit, în anul 1951, la repararea bisericii din centrul orașului, atât în exterior cât și în interior, reparându-se zidăria și spălându-se pictura, operă a marelui pictor Tătărăscu.

Lucrările începute în anul 1951 s'au terminat în Mai 1953, astfel că la 31 Mai 1953 s'a făcut redeschiderea, în cadrul oficial, a acestei mărețe biserici.

Fiind «biserică-șantier a Protoierei raionului Cricov», Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a delegat pe Prea Sfințitul Episcop Theoctist, Vicar Patriarhal, care, pe baza ordinului Sfintei Arhiepiscopii a Bucureștilor Nr. 8480/953, s'a deplasat în ziua de Duminică 31 Mai la Urlați, însoțit de P.C. Preot Alexandru Petcu, Consilier Administrativ la Sfânta Arhiepiscopie a Bucureștilor, P.C. Preot Alexandru Vlaiculescu, Protoiereul regiunii Ploești, P.C. Preot Vasile Constantinescu, Protoiereul raionului Ploești, fost titularul Protoieriei Cricov până la 1 Mai 1953, P.C. Preot Dumitru Tacea, Protoiereul raionului Cricov, P.C. Diacon Alexandru Munteanu, Evghenie Dascălu, dela Catedrala Sfintei Patriarhii și P.C. Diacon Eugen Decusară, dela biserica Sf. Ioan Botezătorul din Ploești, săvârșind slujba de redeschidere a bisericii «Sfinții Voevozi» prin stropirea cu apă sfințită și ungerea cu Sfântul Mir.

După terminarea serviciului divin a luat cuvântul P.C. Protoiereu V. Constantinescu, fost titular al acestui raion și în timpul căruia s'a început și terminat această lucrare, spunând înalților oaspeți cuvânt de «Bun venit».

Prea Cucernicia Sa prezintă lucrarea aceasta ca un omagiu adus Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, terminată în zilele de aleasă prăznuire a celor cinci ani de fericită și rodnică arhipăstorie, cu ajutorul preoților din raionul Cricov, în frunte cu P.C. Preot Dumitru Tacea, actualul Protoiereu, fost secretar dela înființarea acestei Protoierii de raion, și preotul Constantin Papuc, actualul secretar al Protoieriei, precum și cu ajutorul organelor parohiale și al credincioșilor din parohia «Sfinții Voevozi»-Urlați.

După această cuvântare, P.C. Consilier Administrativ Alexandru Petcu citește ordinul de redeschidere a sfintei biserici și de instalare a preotului Constantin Papuc la biserica «Sfinții Voevozi»-Urlați, urând credincioșilor și preotului spor în lucrarea suflătoare și gospodărească ce vor avea de dus împreună, arătând în cuvinte frumoase rostul bune înțelegeri între credincioși și slujitorii bisericii.

Citește apoi ordinul prin care preotul Dumitru Tacea, parohul parohiei Pantazi și noul Protoiereu al raionului Cricov, împreună cu preotul Constantin Papuc, dela biserica «Sfinții Voevozi»-Urlați, preotul Gheorghe Diță și preotul Nicolae Panaltescu, dela parohia Drăgănești, pentru merite deosebite în lucrarea bisericească și socială, au fost distinși de Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian cu rangul de «Sachelar», imediat după aceea fiind hirotesiiți de Prea Sfințitul Episcop Theoctist, Vicar Patriarhal.

P.C. Protoiereu al regiunii Ploești, Preotul Alexandru Vlaiculescu, citește ordinul de numire ca Protoiereu al raionului Cricov a P.C. Preot Dumitru Tacea, urându-i noului numit spor în lucrarea ce va avea de dus, după care are loc hirotesirea P.C. Sale ca Protoiereu și purtător al insignelor de «Econom Stavrofor», de către Prea Sfințitul Episcop Theoctist, Vicar Patriarhal.

Luând cuvântul, noul Protoiereu Dumitru Tacea mulțumește Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian pentru încrederea acordată. Face o scurtă prezentare a Protoieriei raionului Cricov, ce i-a fost încredințată spre conducere, arătând nivelul înalt la care se situază preoțimea din acest raion, atât din punct de vedere al activității bisericești cât și al celei sociale, și încheie asigurând autoritățile bisericești de toată munca și devotamentul pentru Biserică și credincioși, Patrie și popor.

P.C. Preot Constantin Papuc, noul instalat la biserica «Sfinții Voevozi»-Urlați, arată pe scurt mersul lucrărilor de reparație a zidăriei, acoperișului și spălarea și retușarea picturii, cheltuindu-se pentru întreaga lucrare suma de lei 256.918, dintre care 90.500 lei au fost dați de către Protoiera raionului Cricov, din fondul «bisericilor-șantier», iar restul din contribuția credincioșilor.

Încheie mulțumind Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian și tuturor celor ce au ajutat moral și material la această lucrare.

Din partea credincioșilor a luat cuvântul Dl. Pagu Constantin, consilier parohial, care, în scurte cuvinte asigură conducerea bisericească de supunerea filască

a membrilor parohiei «Sfinții Voevozi»-Urлаți, și de asemenea că vor fi cetățeni conștienți în opera de reconstrucție a Patriei și în lupta pentru pace, pentru un trai mai fericit.

Luând cuvântul, Prea Sfințitul Episcop Theotist Botoșăneanu, Vicar Patriarhal și delegat cu redeschiderea acestei biserici, aduce tuturor binecuvântările înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, pentru vrednicia și dragostea mărturisită și prin fapte, odată cu repararea și înfrumusețarea acestui sfânt locaș de închinăciune.

Evocând apoi praznicul zilei «Duminica I-a după Rusalii — a Tuturor Sfinților», arată în cuvinte alese și cuprinzătoare, datorită ce revin credincioșilor în legătură cu exemplul vieții acestor ostenitori pentru Hristos, și cum trebuie a se purta credincioși în viața de toate zilele, pentru a fi vrednici următori ai acestor Sfinți și totodată cinstiți cetățeni, pentru o viață cât mai fericită aici pe pământ, plăcută lui Dumnezeu.

Arătând datorită pe care le are Biserica Ortodoxă Română față de conducătorii firești ai poporului, în vremurile de înnoire pe care le trăim, P.S. Sa indică drumul pe care trebuie să meargă toți fiii Bisericii, drum de viață și pace, cale propovăduită și de Biserică, arătată acum de popoarele care, în mod conștient au luat în propriile lor mâini cauza menținerii păcii, pentru a o duce până la capăt.

Mulțumind reprezentanților autorităților locale, care au luat parte la această sărbătoare a Bisericii, arătând prin aceasta spiritul de înaltă înțelegere și de reciprocitate în colaborare, Prea Sfințitul Episcop Theotist a îndemnat pe credincioși să fie atenți la îndemnul preoților locali și să stea permanent alături de Biserică și de autoritatea de Stat.

Noului Protoiereu, ca și celor distinși cu ranguri bisericești P.S. Sa le urează muncă neobosită și pe viitor, muncă fiecărui contribuind zi cu zi la consolidarea păcii în lume, la fericirea popoarelor.

Prea Sfinția Sa încheie binecuvântând pe cei prezenți.

Redeschiderea bisericii din Urлаți este încă una din realizările Bisericii Ortodoxe Române, inițiate și sprijinite de înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian și posibile numai într'un regim de adevărată libertate socială-religioasă.

Diacon I. IACOBANU

—o—

SFINȚIREA BISERICII „SF. SAVA” DIN PLOEȘTI

Orașul Ploești a fost unul din cele mai încercate de urgența războiului. Bombardamentele aeriene din anul 1944 au lăsat urme adânci. Aviația americană, fără a ține seama, a aruncat în cartierele orașului mii de bombe, distrugând case, spitale, școli și lăcașuri de cult, secerând vieți nevinovate din rândurile populației civile.

În mintea cetățenilor este încă vie amintirea urgenței prin care au trecut, motiv pentru care ei privesc cu indignare uneltirile celor ce pregătesc un nou război mondial, care îi determină să fie hotărâți luptători pentru apărarea păcii.

Bombele aruncate la întâmplare au distrus total în orașul Ploești șase biserici, iar altele au fost grav avariate.

După 23 August 1944, orașul Ploești a reînviat din cenușa lui. Gospodăriile distruse, în mare parte au fost refăcute, clădiri noi și mărețe, spitale, școli, locuințe muncitorești au fost construite. Astfel, după 9 ani de muncă, Ploeștii au luat o înfățișare nouă.

În acest efort de reconstrucție au fost antrenate și credincioșii Bisericii Ortodoxe din Ploești. Astfel, în locul bisericilor distruse, au fost

amenajate capele. Biserica Sf. Pantelimon a fost refăcută, biserica Sf. Ștefan a fost construită din nou, pe temelia celei distruse, bisericile avariate au fost reparate.

Biserica Sf. Sava, din cartierul gării de sud, a fost și ea ștearsă de pe fața pământului. Credincioșii acestei parohii, lipsiți de lăcaș de închinare, lipsiți de mijloace materiale, pentru a porni la construirea unei noi biserici, au obținut aprobarea organelor locale de a se îmbiserici la capela cimitirului Eternitatea, din cuprinsul parohiei.

Această capelă fiind o construcție mică, nu putea să satisfacă necesitățile religioase ale credincioșilor.

Cu sprijinul Sfatului Popular, care a pus la dispoziția parohiei circa 20.000 cărămizi și tot materialul lemnos, cu contribuția bănească și muncă voluntară a credincioșilor parohiei, cu contribuția credincioșilor din celelalte parohii din oraș, cu ajutorul de 4.000 lei acordat de I.P.S. Patriarh Justinian, din fondurile Sf. Arhiepiscopii, lucrările de transformare a capelei, începute la 15 Iulie 1952, au fost terminate în Iulie 1953, iar Duminică 11 Iulie 1953, a fost sfințită.

Astăzi, fosta capelă a cimitirului Eternitatea, este un frumos lăcaș de închinare și constituie o mândrie pentru credincioșii parohiei Sf. Sava.

Slujba sfințirii a fost săvârșită cu tot fastul de către P. S. Episcop Theoctist Botoșăneanu, Vicar Patriarhal, înconjurat de un sobor de preoți, format din P.C. Al. Vlaiculescu Protoiereul Regiunii Ploești P.C. Protoerei V. Constantinescu, Ploești și D. Tacea-Raionul Cricov și Pr. P. Georgescu, slujitor al parohiei Sf. Sava, Diaconii Evghenie Dascălu și P. Munteanu, dela Catedrala Patriarhală și A. Lefter, care au contribuit cu multă măiestrie, pentru ca Sf. Liturghie să fie cât mai înălțătoare. Răspunsurile Sf. Liturghii au fost date de credincioși, sub conducerea Pr. Ioan Minculescu, dela Biserica Sf. Dumitru din Ploești.

Biserica a fost neîncăpătoare pentru marele număr de credincioși veniți să asiste la această solemnitate. Credincioșii au simțit din plin bucuria duhovnicească ce le-a fost prievăjită de a asista la o slujbă arhierască. La sfârșitul slujbei, după ce P. C. Protoiereu Al. Vlaiculescu, a dat citire documentului de sfințire, părintele paroh David Croitoru a prezentat o amplă dăre de seamă asupra mersului lucrărilor, a greutăților întâmpinate, dar pe care le-a putut învinge datorită sprijinului credincioșilor, al organelor locale, al Sf. Arhiepiscopii, cum și al preoților din oraș, care au îndemnat poporul să contribuie la desăvârșirea lucrărilor.

«În munca de refacere a acestui Sf. Locaș — a spus părintele David Croitoru — am fost ajutat de tineri și bătrâni, de copii și femei, de muncitori și intelectuali, cu un elan de nedescris, cu bani, cu materiale și muncă voluntară. Am avut în permanență sprijinul P. C. Protoiereu Al. Vlaiculescu, din îndemnul căruia am pornit la refacerea acestui Sf. Locaș. Consiliul Parohial, Comitetul Parohial au fost în permanență prezenți pe șantier».

Incheind darea de seamă, Părintele David Croitoru, roagă pe P.S. Theoctist să transmită din partea organelor parohiale, a credincioșilor; cum și din partea C. Sale, întreaga recunoștință I.P.S. Patriarh Justinian, pentru ajutorul material acordat, ajutor care i-a dat posibilitatea de a duce lucrările la bun sfârșit și să-l asigure totodată de dragostea și res-

pectul tuturor pentru permanenta grijă pe care o are pentru Biserică, cler și credincioși.

A luat cuvântul apoi P. S. Episcop Theoctist, care, în cuvinte mișcătoare, a dat prețioase îndrumări credincioșilor, arătând că datoria fiecărui credincios este să-și pună de acord credința cu fapta, datoria fiecărui credincios al Bisericii noastre este să se supună poruncilor' lui Dumnezeu și orînduirilor țării. Aceasta să o facă din convingere, deoarece la cârma țării stau oameni care se străduesc pentru crearea unei vieți noi, mai bune pentru toți. Noi avem fericirea să facem parte din familia popoarelor iubitoare de pace. Datoria fiecăruia este să iubească pacea și să lupte pentru apărarea ei, acest lucru fiind plăcut și lui Dumnezeu și tuturor oamenilor cinstiți. Forțele păcii vor învinge prin voința dărză a tuturor, prin lupta comună cu sutele de milioane de luptători pentru pace de pe întreg pământul.

Prea Sfințitul Episcop Theoctist, plăcut impresionat de frumusețea acestui Sf. Locaș, așezat în unul din frumoasele și bine îngrijite cimitire din orașul Ploești, a subliniat apoi munca depusă de preoții bisericeii, sprijinul credincioșilor și al organelor locale, arătând că asemenea lucrări nu se pot înfăptui decât numai în timp de pace.

În încheiere aduce mulțumiri preoților parohiei Sf. Sava, organelor parohiale, preoților și credincioșilor din orașul Ploești, pentru spiritul lor de jertfelnicie și interesul ce-l poartă pentru înfrumusețarea bisericilor și aduce tuturor binecuvântări din partea Întâistătorului Bisericii noastre, I. P. S. Patriarh Justinian.

Sfințirea bisericii Sf. Sava a fost pentru credincioșii prezenți la această solemnitate un moment de popas duhovniceasc, un moment de înălțătoare bucurie pentru enoriașii parohiei Sf. Sava.

Au plecat la casele lor cu sufletele înviorate, purtând în inimile lor lumina acestei zile, care le-a fost un prilej de adânci emoții și temeinice învățăminte pentru viață.

Preot AL. VLAICULESCU

POSTURI DE PREOȚI ȘI PAROHII VACANTE

Se publică, spre a fi ocupate cu noi titulari, următoarele posturi de preoți și parohii, cu termen pentru depunerea cererilor și actelor, până la data de 30 de zile dela apariția numărului prezent din «Glasul Bisericii»:

1. Postul II de preot dela parohia Adunați-Copăceni, raionul Vidra, regiunea București.
2. Postul I de preot dela parohia Dadilov, comuna Mihai Bravu, raionul Vidra, regiunea București.
3. Parohia Izvoarele, raionul Vidra, regiunea București.
4. Parohia Merișani, raionul Roșiorii de Vede, regiunea București.
5. Parohia Valea Ciorii, raionul Slobozia, regiunea București.

6. Parohia Drajna de Jos, raionul Te'eaen, regiunea Ploesti.
7. Parohia Provița de Sus, raionul Câmpina, regiunea Ploesti.
8. Parohia Tigveni I Vale, comuna Rătești, raionul Topoloveni, regiunea Pitești.

Nr. 14857/953.

E P I S C O P I A B U Z Ă U L U I

OMAGIEREA I. P. S. PATRIARH JUSTINIAN LA SF. EPISCOPIE A BUZĂULUI

Duminică 14 Iunie 1953, în Catedrala Sf. Episcopii a Buzăului, după Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie, P.S. Episcop Dr. Antim Angheliescu a rostit un cuvânt festiv cu prilejul împlinirii a cinci ani de rodnică arhi-păstorire a I.P.S. Patriarh Justinian.

Slujba a fost oficiată de un sobor de 12 preoți, sub protia P.C. Pr. Vicar însoțit de PP. CC. Părinți Consilieri, inspector bisericesc și 3 diaconi. Răspunsurile Sf. Liturghii au fost date de corul Catedralei, condus cu măiestrie deosebită de P.C. Pr. prof. pensionar Gh. Marinescu.

Pe lângă credincioșii care ne frecventează Catedrala, au participat toți slujbașii clerici și mireni ai Cancelariei, elevii Școlii de cântăreți bisericești în frunte cu corpul didactic, P.C. Pr. Director Dr. I. Constantinescu și P.C. Spiritual Protos. Ipolit Ciobotaru.

Era un freamăt de sărbătoare deosebită. Pe fețele tuturor se vedea bucuria participării și nerăbdarea să audă cuvântul întraripat al P. S. Episcop.

P.S. Sa își începe cuvântul festiv și cu ton emoționant declară că nu poate să-și împărtășească impresiile cu care a venit dela ședințele Sf. Sinod și ale Adunării Naționale Bisericești, care au culminat cu strălucita comemorare a împlinirii a cinci ani de Patriarhat a I.P.S. Justinian. De aceea, acest eveniment, care se înscrie cu strălucire în analele istoriei noastre bisericești, trebuie să aibă un ecou cât mai profund și mai prelung în inimile clerului și ale credincioșilor care cu toții formăm Biserica lui Hristos.

Vorbind de alegerea celor doisprezece Apostoli, de succesiunea apostolică și despre întemeierea primei Biserici în Ierusalim, în ziua cincizecimeii, P.S. Sa scoate în evidență rolul ierarhiei superioare bisericești, arată că începând de prin secolul al IV-lea și mai ales în urma Sinodului al IV-lea Ecumenic, Mitropoliților din capitalele de Stat, de provincii și de ținuturi li s'a dat denumirea de Patriarhi. Face un scurt istoric al

înființării Patriarhatului nostru și trece la elogierea activității a cinci ani de Patriarhat a I.P.S. Justinian.

«Acum cinci ani a urcat treptele Patriarhatului, Mitropolitul Iașilor I.P.S. Justinian, ales de Pronia cerească să ne cărmuiască corabia bisericească în aceste vremuri fără seamăn în cursul istoriei, de adânci prefaceri sociale. Chemarea Intâistătorului nostru a corespuns cu cele mai alse însușiri care împodobesc pe camenii mari. Răspunderea și sarcina de Patriarh reclamau o maturitate spirituală, pe care numai I.P.S. Sa a dovedit-o cu prisosință exercitând o influență determinantă asupra soartei și viitorului nostru bisericesc. Tradiția-i familială, exemplele de credință, de pietate și obișnuința virtuții, la care adăugăm formarea spiritului său energic, intenția clară a realității și mai ales iscusința administrativă îl duceau în chip natural spre Patriarhat. Ce poate fi mai înălțător în lume decât cărmuirea sufletelor credincioșilor Bisericii noastre? Spirit serios reflectat, n'a luat decizii decât după o matură chibzuință. A văzut mai clar ca oricare alții rolul social al Bisericii, dându-ne cea mai prețioasă lucrare a I.P.S. Sale despre «Apostolatul Social». A intuit exact relațiile dintre Biserica și Stat. Ne-a dat cea mai bună rânduială de viață a Bisericii în R.P.R., prin Statutul de funcționare și organizare a Bisericii, luat ca model și de alte Biserici Ortodoxe surori. A readus pe frații noștri amăgiți de Catholicism, după mai bine de 250 ani, în sânul Bisericii-mame, căpătându-și titlul meritat de **Intregitorul Bisericii Ortodoxe Române**. A organizat Institutele Teologice și Școlile de cântăreți bisericești, pentru a ne da pe bunii și adevărații slujitori ai Bisericii. **Preoțimea**, prin cursuri speciale de îndrumare în calea misiunii ei actuale și conferințele protopopești, a devenit conștientă de adevărata chemare preoțească. **Disciplina și munca** în cler s'au întronat grație măsurilor și îndrumărilor date de I.P.S. Sa.

A realizat pe lângă o adevărată reformă bisericească și reforma monahismului nostru. Monahismul se sprijină acum pe rugăciune și muncă, cu viața obștească. Seminariile Monahale sunt pepinierele de cultură aleasă pentru un bun și adevărat călugăr.

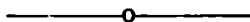
I.P.S. Sa a tipărit «**Cartea de învățătură de credință ortodoxă**», despre a cărei însemnătate teologică nu este acum a grăi cum se cade. Cartea de rugăciuni, precum și cărțile de sfinte slujbe, Noul Testament precum și revistele teologice sunt verigi din lanțul de mărgăritare duhovnicești care îl împodobesc.

Un spirit pozitiv, calm, reflectat cu ochii iluminați în arcadele sprincelor și în care strălucește focul unei inteligențe lucide și prompte, cu chip frumos de Patriarh, împodobit de Dumnezeu, I.P.S. Justinian impune respect și atențiune din partea tuturor clericilor și credincioșilor. Vorbă clară, precisă, fermă și netă, devine la nevoie autoritară. Când a urcat acum cinci ani treptele Patriarhatului, situația Bisericii Ortodoxe Române era una nouă și chiar destul de dificilă. A trebuit să creadă, să redreseze preoțimea și toate spiritele pe care realitatea, alta decât cea concepută până atunci, le deconcerta. Ceeace admirăm în deosebi la Patriarhul nostru este simplitatea, modestia sau umilința care refuză orice ostentație. Pentru I.P.S. Sa, adevărul simplu, gol, este totul.

Soluțiile și hotărârile pe care le află în marile probleme constituiesc note documentare. Valoarea acestora se trage dela precizia pe care o aduce I.P.S. Sa și dela concluziile trase cu o logică și cu un bun simț fără greș. Este stăpân pe sine. Este plin de energie. Fără de energie știința rămâne sterilă și cea mai frumoasă idee nu-i decât un bob de grâu neroditor.

A reluat legăturile străvechi cu Biserica Ortodoxă Rusă și celelalte Biserici Ortodoxe surori. A participat la urcarea pe scaunul de Patriarh a I.P.S. Chiril al Bulgariei. Colaborarea Bisericii cu Statul este una din realizările I.P.S. Sale. In lupta pentru apărarea păcii, I.P.S. Sa și-a înscris merite nepieritoare. Deaceea, Guvernul Republicii noastre i-a acordat cea mai înaltă decorație pentru avântul cu care a mobilizat clerul și pe credincioși în cea mai nobilă și mai sfântă datorie patriotică, în lupta pentru apărarea păcii.

Sensul datoriei și al răspunderii, dela I.P.S. Sa l-am învățat cu toții. Iată ceea ce Noi, ca Episcop al locului și sufragane al I.P.S. Sale ca Mitropolit al Ungro-Vlahiei, am socotit că este bine să vă împărtășim și vouă tuturor, în acest moment solemn pentru Centrul nostru Eparhial. Să-i împletim cununa recunoștinței noastre cu cele mai alese flori ale inimilor noastre. Cea mai frumoasă și cea mai scumpă floare să fie aceea a supunerii, respectului și ascultării, pe care le datorăm Inalt Prea Sfințitului și Prea Fericitului nostru Patriarh. Să ne unim în rugăciuni fierbinți către Atotputernicul Dumnezeu, pentru a-i dăruia încă mulți și fericiți ani, ca să ne conducă cu aceeași energie, înțelepciune și duhovnicească râvnă corabia Bisericii noastre Ortodoxe Române. Noi personal din această strană arhierescă îi trimitem frățeștile întru Hristos îmbrățișări și urări de viață îndelungată».

DELA ȘCOALA DE CÂNTĂREȚI A SF. EPISCOPII

Potrivit prevederilor regulamentare ale învățământului religios din Patriarhia Română, Școala medie de cântăreți bisericești din Buzău și-a încheiat cursurile anului școlar 1952-1953, obținând frumoase rezultate.

Serbarea de sfârșit de an a avut loc într'un cadru festiv, în ziua de 27 Iunie 1953, în sala Consistoriului Eparhial, frumos împodobită cu lozinci, flori și verdeață, în prezența P.S. Episcop Antim, înconjurat de PP. CC. Vicar, Consilieri Administrativi, Inspector Bisericesc, Secretar Eparhial, Protopop al raionului Buzău, corpul didactic, activ și de serviciu al Școlii, funcționarii Centrului Eparhial, preoți și alți invitați. Programul artistic a fost executat de elevii Școlii și a constat din coruri și recitări religioase, patriotice și muncitorești și a avut darul să arate asistenței văditele aptitudini și cunoștințe muzicale și literare ale absolvenților și elevilor acestei Școli.

La sfârșitul programului artistic, P.C. Pr. Director Ioan Constantinescu a rostit cuvântul ocazional, prezentând darea de seamă anuală, din care spicuim următoarele:

«Cu modesta noastră manifestare de astăzi, încheiem un an de muncă școlară și înscriem pe răbojul vremii încă un an de experiență pentru tânăra noastră Școală de cântăreți, al cărei trecut se pierde în negura timpurilor. Căci, ca Școală de cântăreți, ea este destul de veche, dăinuind din veacul trecut; însă reorganizată sub directa supraveghere a Bisericii, ca școală medie și ca una ce pregătește pe întregul personal slujitor al Bisericii, pe cântăreți și pe viitorii preoți, Școala noastră este destul de tânără. În adevăr, instituția noastră, în actuala ei formă este un rezultat al noilor vremuri de adânci transformări sociale în care trăim; ea este un fruct al Legii Cultelor din 1948, lege profund democratică și adânc înțelegătoare, care a redat Bisericii întreaga sa libertate religioasă și puțința de a-și organiza școli de pregătire a personalului bisericesc. De aceea, cu acest prilej, ținem să arătăm marea noastră recunoștință față de conducătorii Statului nostru, care au arătat o deosebită înțelegere față de Biserica noastră, dându-i posibilitatea și ajutorul material de a-și organiza școlile sale, ceea ce în vremurile trecute ea n'a avut.

Însă, nu este mai puțin adevărat că dacă legile actuale au dat posibilitate Bisericii noastre să-și organizeze școli, felul în care ele au fost organizate, durata studiilor, programa de învățământ și recrutarea corpului didactic aparține forului suprem al Bisericii noastre, Sfântul Sinod și în deosebi I.P.S. Patriarh Justinian, care pe drept cuvânt poate fi numit ctitorul noilor școli de învățământ teologic. Într'un timp foarte scurt, de cinci ani, de când I.P.S. Sa este Întâistătător al Bisericii Ortodoxe Române, a reușit să reorganizeze și să consolideze Biserica noastră, punând-o de acord cu noua organizare a Statului, încadrând-o în noul ritm al vremii și înzestrând-o cu școlile bisericești pe care toți adevărații creștini și cunoscători ai problemelor bisericești le râvneau de mult. De aceea, gândul nostru plin de recunoștință se îndreaptă către I.P.S. Patriarh Justinian. Sunt doar câteva zile de când tot poporul drept-credincios a sărbătorit împlinirea a cinci ani de rodnică arhipăstorie în fruntea Bisericii Ortodoxe Române a I.P.S. Patriarh Justinian. În Catedrala Sfinței Episcopii s'au amintit toate realizările I.P.S. Sale pe tărâmul bisericesc și social și i s'au făcut urări de viață îndelungată.

La acest sfârșit de an, adânc recunoscători, reînnoim asigurarea de fiiască ascultare către Întâistătătorul Bisericii noastre și rugăm pe Bunul Dumnezeu să-l dăruiască Bisericii noastre întru mulți și fericiți ani.

Datorită sprijinului și tactului P.S. Episcop Antim, Școala noastră își datorește existența, iar condițiunile bune în care elevii noștri au putut studia, se datoresc tot neprecupețitului ajutor dat cu largă bunăvoință de P.S. Sa, care este mereu prezent între noi, așa că sfatul său a fost ghidul nostru de totdeauna.

Astăzi, la acest bilanț al muncii noastre de un an, când îi putem spune că-i înfățișăm «ale tale dintru ale tale», întregul corp profesoral

Împreună cu elevii și personalul respectiv, îi aducem cel mai cald omagiu de recunoștință pentru tot ce a făcut întru susținerea materială și morală a instituției noastre. Rugăm pe Bunul Dumnezeu să-i dăruiască încă mulți ani de rodnică arhipăstorie, pentru sporul și înflorirea Școalei noastre.

După ce arată apoi în mod amănunțit felul cum a decurs munca în cursul anului expirat, în lumina programei analitice și a noului Regulament al Școalelor de cântăreți, P.C. Sa scoate în evidență latura practică a învățământului prin frecventarea zilnică a bisericii și prin însușirea unor cunoștințe de pictură bisericească, sculptură și ceramică. Școala este înzestrată cu un atelier de ceramică, unde elevii cu aptitudini practice și-au însușit, sub conducerea profesorului respectiv, cunoștințele elementare în această latură.

P.C. Părinte Director prezintă situația scolară pe anul expirat, în modul următor:

Anul I: înscriși 42, retrași 3, promovați 32, corigenți 6, repetenți 1.

Anul II: înscriși 40, retrași 1, promovați 27, corigenți 11, amânat cu examenul în toamnă, 1.

Anul III: înscriși 30, retrași 4, promovați 24, corigenți 2, urmând a se prezenta la examenul de diplomă, care a început în dimineața zilei de 29 Iunie, 24 candidați.

P.C. Sa încheie cu îndemnuri și sfaturi adresate elevilor, cu privire la folosirea timpului în vacanță potrivit specificului Școlii, de viitori slujitori ai Sfintei noastre Biserici.

A urmat apoi distribuirea premiilor elevilor silitori la învățătură și cu bună purtare, de către P. S. Episcop, premii oferite în mod gratuit de Sf. Episcopie din cărțile și publicațiunile ce se desfac prin Serviciul de colportaj eparhial.

Luând cuvântul, P.S. Episcop a adus mulțumiri, cu arhieresti binecuvântări, P.C. Părinte Director, corpului didactic, ad-tiv și de serviciu al Școalei, precum și elevilor pentru îndeplinirea îndatoririlor legate de bunul mers al acestei Școli. P.S. Sa aduce, în numele Eparhiei, mulțumiri și omagii de recunoștință I.P.S. Patriarh Justinian și Ministerului Cultelor, pentru sprijinul acordat în vederea bunei funcționări a Școalei de cântăreți bisericești dela Buzău. În continuare, P.S. Sa amintește că Eparhia a făcut tot ce i-a stat în putință spre a oferi elevilor condițiuni de viață cât mai prielnice pentru însușirea cunoștințelor necesare spre a deveni buni slujitori ai stranei și ai Altarului. În încheiere, P.S. Sa dă părințești sfaturi elevilor cu privire la folosirea timpului vacanței prin frecventarea Sfintei Biserici, ajutorarea părinților la muncile agricole, a studiului Sf. Scripturi și a cărților de zidire sufletească, precum și a colaborării cu forțele iubitoare de pace la crearea unei v'eți mai prospere a poporului muncitor din Patria noastră.

Solemnitatea a luat sfârșit prin intonarea Imnului Chiriarhal, într'o înaltă atmosferă sărbătorească.

CONSILIER

INSTALĂRI DE STAREȚE

În ziua Pogorîrii Sfântului Duh, după slujba dela Catedrala Episcopală, P.S. Episcop însoțit de P.C. Pr. Vicar și arhidiaconul D. Stoica s'a transportat la Sf. Mănăstire Rătești, raionul Buzău. P.S. Sa a fost întâmpinat de întreg soborul mănăstirii în frunte cu noua stareță, în sunetul clopotelor și în cântarea Imnului Arhieresc. Dela stăreție întreaga asistență a mers în biserica Sf. Mănăstiri. După Pavcerniță, P.S. Episcop a săvârșit rânduiala instalării de stareță.

În cuvântarea pe care a rostit-o, P.S. Sa scoate în evidență noua îndrumare dată monahismului de către Sf. Sinod în frunte cu I.P.S. Patriarh Justinian. Stăruie asupra vieții cenobitice ca fiind canonică și cea mai potrivită cu țelurile monahismului. «Totul atârnă de conducerea mănăstirii. Acolo unde stareța este convinsă de folosul vieții obștești, lucrurile merg bine, satisfăcător, iar acolo unde nu-i convingere, lucrurile merg foarte rău.

La Rătești, începuturile vieții chinovite le-a pus fosta stareță, monahia Peregrina Marin, care din motive de sănătate s'a retras dela stăreție. Actuala stareță, Atanasia Seciu, este o fostă colaboratoare a maicii Peregrina și o râvnitoare pentru cultura monahală, ea însăși urmând cursurile de pregătire pentru examenul de clasa VII-a, pe care sperăm că îl va trece cu succes.

Am confirmat-o ca stareță pentru că ne-a inspirat toată încrederea cuvenită. Pentru a putea cârmui obștea monahală, stareța trebuie să fie ea întâi pildă întru toate». S'au dat recomandările canonice și legale și i s'a predat toiagul păstoriei. P.S. Sa se adresează soborului cu îndemnul de a fi toate supuse, harnice și râvnitoare pentru viața cea nouă la care sunt chemate și Sfintele noastre Mănăstiri. Vor lucra cu trageră de inimă în «Cooperativa Meșteșugărească», se vor osteni cu rugăciunea și vor fi modele de viață pioasă. Se vor ruga cu stăruință pentru pace și vor sprijini lupta pentru apărarea păcii.

Cu aceasta a luat sfârșit instalarea stareței dela Rătești.

Instalarea stareței dela Barbu a avut loc în ziua de 14 Iunie după amiază. Noua stareță, Antima Palade, se bucură de o deosebită cinstire din partea soborului, pentru munca pe care o depune în administrarea Cooperativei Meșteșugărești de acolo.

Ca pregătire noua stareță are trei clase secundare și posedă o râvnă aleasă pentru bunul mers al acestei mănăstiri.

În biserica mănăstirii, P.S. Episcop, cu ritual cuvenit, a instalat pe noua stareță, careia i-a dat în grijă să conducă viața de obște potrivit noilor îndrumări date. Să fie pildă vrednică de urmat de celelalte monahii și surori. Să se îngrijească de latura duhovnicească și de cea gospodărească cu toată atențiunea. Maicile să fie model de muncă și de rugăciune. Să sprijine lupta pentru apărarea păcii.

După aceea asistența a mers la stăreție, unde din nou, înaintea soborului, P. S. Episcop a adresat cuvânt părintesc de bună îndrumare pentru maicile și surorile de aci.

REDESCHIDERA BISERICII „SF. INGERI“ DIN ORAȘUL BUZĂU

Vechea ctitorie a marelui Episcop Chesarie al Buzăului — biserica parhială Sfinții Ingeri —, așezată în frumosul parc din mijlocul orașului Buzău ajunsese, din cauza stricăciunilor provocate de marele cutremur din anul 1940 și a vechmii, într'o stare necorespunzătoare oficerii sfintelor slujbe religioase. Prin străduința și munca fără preget a actualului paroh, P.C. Pr. Ioan Manole, secondat de ceilalți preoți slujitori R. Ardeleanu și Gh. Leșovici, de organele parohiale precum și de toți oamenii de bine, acest vechi așezământ bisericesc a fost readus la frumusețea de odinioară.

S'a construit din nou turla cea mare, s'a consolidat temelia și s'au reparat zidurile, s'a pictat din nou turla cea mare și alte porțiuni, și s'a restaurat restul picturii, făcându-se și alte îmbunătățiri. Fondurile necesare au fost puse la dispoziție de Sfânta Episcopie, care a dăruit suma de 40.000 lei, de parohie, enoriași și alți credincioși.

Slujba redeschiderii a avut loc, într'un cadru solemn, în ziua de 12 Iulie 1953, și a fost oficiată de P.S. Episcop Antim înconjurat de un sobor de preoți format din: P.C. Vicar M. Bogoiu, PP. CC. Consilieri Administrativi R. Ardeleanu și Th. Rotaru, P.C. Inșp. Bisericesc M. Negulescu, P.C. Secretar Eparhial V. Frânculescu, P.C. Protopop al raionului Buzău Al. Vasilescu, P.C. Pr. Gh. Marinescu, prof. pensionar și fost slujitor al acestei biserici, și diaconii de la Catedrala Episcopală D. Stoica și I. Urse. Răspunsurile liturgice au fost date de corul parohiei condus de cântărețul Gh. Stoica.

La sfârșitul Sfintei Liturghii, P.C. paroh Ioan Manole prezintă o frumoasă dare de seamă asupra mersului lucrărilor dela această biserică. În prima parte, P.C. Sa face un scurt istoric al acestui vechi așezământ bisericesc ce se pierde în negura vremurilor, rezidit și restaurat de mai multe ori până ce s'a ridicat actuala biserică, prin îndemnul și cu sprijinul material acordat de vrednicul întru pomenire Episcop Chesarie și al credincioșilor de aici.

În a doua parte a expunerii sale, Părintele paroh arată sprijinul și ajutorul acordat de P. S. Episcop Antim pentru restaurarea actuală, aducând un prinos de recunoștință și călduroase mulțumiri pentru fondurile puse la dispoziție de Sfânta Episcopie, precum și materialele de construcție dirijate dela Centrul Eparhial, cerând permisiunea ca P. S. Episcop Antim să fie recunoscut ctitor restaurator al acestui sfânt locaș, alături de vrednicul ctitor fondator, Episcopul Chesarie. Transmite mulțumiri coliturghisitorilor săi, preoții R. Ardeleanu și Gh. Leșovici, pentru munca și străduința depusă cu privire la lucrările efectuate, organelor parohiale, enoriașilor acestei parohii și tuturor bunilor creștini, cari au contribuit cu munca și obolul lor. De asemenea, aduce mulțumiri valorosului pictor artist Titel Benea, enoriașul acestei parohii, care a executat lucră-

rile de pictură, înfăptuind în chipul acesta aleasă operă de artă bisericească, menită a dăinui peste veacuri.

P.C. Protopop Al. Vasilescu aduce un cuvânt de salut din partea preoțimii orașului și raionului Buzău, prezentând un scurt raport de activitate pe tărâm administrativ-bisericesc, social-cultural și economic-gospodăresc. P.C. Sa scoate în evidență strădania și munca neobosită dusă de părintele paroh și ceilalți slujitori dela această biserică, pentru înfăptuirea acestei lucrări. În continuare, Pr. Protopop amintește despre activitatea preoților pe tărâm social, cu privire la aportul lor în ceea ce privește buna reușită a muncilor agricole de vară și a luptei pentru apărarea păcii. Asigurând pe P.S. Episcop de tot devotamentul și dragostea fiiască a preoțimii raionului Buzău, P.C. Sa încheie cu urări de sănătate, îndelungată și rodnică arhipăstorire.

În cuvântul de răspuns, P.S. Episcop rostește pentru mulțimea credincioșilor prezenți, din orașul de reședință episcopală, o prea frumoasă cuvântare ocazională, plină de alese învățături creștine și de părintești îndemnuri la viață curată și plăcută Domnului.

Regretând că spațiul nu ne permite a reda aci măcar o parte din cuvântarea Arhipăstorului nostru, ne vom mărgini a arăta că P. S. Sa a socotit drept o datorie de conștiință acordând acestui vechi și frumos așezământ bisericesc sprijinul și ajutorul Eparhiei. «Biserica aceasta este ctitoria celui mai însemnat Episcop al Eparhiei Buzăului — Chesarie —, adormit întru Domnul la anul 1846, și noi n'am voit s'o lăsăm în ruină și nepăsare. Așezată în parcul din centrul orașului, la artera principală ce merge spre Moldova, biserica aceasta atrage atenția tuturor călătorilor și străinilor ce sunt în trecere prin orașul nostru. Ea este socotită drept catedrala orașului Buzău, deoarece Catedrala Episcopală este socotită mănăstire, fiind mama tuturor bisericilor din Eparhie. Iată motivele cari ne-au determinat să punem și noi umărul la strădania preoților, enoriașilor și credincioșilor buzoieni, în vederea restaurării acestei biserici». În continuare, P.S. Sa vorbește despre figurile de seamă de preoți adormiți întru Domnul, ce au slujit la această biserică, dintre care au fost alese cadrele de conducere ale Eparhiei Buzăului, Vicari, Consilieri, Revizori eclesiasistici, Protopopi, Profesori și Directori de Seminar, trecând apoi asupra sensului și rostului misiunii preoțești. Nepieritoare vor rămâne în mintea și inima ascultătorilor buzoeni participanți la solemnitate, cuvintele P.S. Episcop Antim cu privire la chemarea preoțească, la frumusețea și răspunderea acestei mărețe misiuni. Impletind în chip armonios slujirea preoțească și colaborarea laică, P.S. Sa arată care sunt îndatoririle organelor parohiale cu privire la bunul mers al treburilor parohiale, numind parohia: «Atelierul vieții religioase a credincioșilor și școala frățietății umane».

Ca în toate împrejurările de acest fel, și aici P.S. Sa a propovăduit pacea — bunul suprem al omenirii, îndemnând pe credincioși să lupte pentru realizarea acestui bun, arătând că mântuirea individuală este strâns legată de mântuirea colectivă, iar aceasta se obține prin pace, frățietate, muncă și dragoste.

În încheiere, aduce mulțumiri, cu arhieresti binecuvântări, vrednicului preot Ioan Manole, care a fost până la începutul acestui an apro-

piat sftenic al P.S. Sa'e în calitate de consilier administrativ economic, iar acum îndeplinește funcțiunea de președinte al Spirituahului Consistoriu Eparhial, pentru munca neobosită depusă în vederea restaurării acestui sfânt locaș. Aceleași mulțumiri aduce și preoților slujitori R. Arde'eanu, Consilier Ad-tiv Economic Eparhial și Gh. Leșovici, fost Protopop, cântăreților, epitroșilor, Consiliului și Comitetului parohial, tuturor credincioșilor precum și pictorului Titel Benea, pentru realizarea acestei opere de artă bisericească.

Intr'o înaltă atmosferă sărbătorească, a luat sfârșit această so'em-nitate, plecând fiecare la ale sale cu deosebită mulțumire sufletească.

-----o-----

SFINȚIREA BISERICII DIN COMUNA POGOANELE

Duminică 5 Iulie a.c., P.S. Episcop Antim înconjurat de un numeros sobor de preoți, în frunte cu P.C. Vicar M. Bogoiu, PP. CC. Consilieri Administrativi R. Arde'eanu și Th. Rotaru, Insșector Bisericesc M. Negulescu Secretar Eparhial V. Frânculescu și alții, a oficiat slujba sfințirii bisericii parohia'e Pogoanele II, readusă într'o stare de adevărată podoa-bă, prin stăruința și munca neobosită a P.C. Preot Eftimie Popescu, Protopopul raionului Pogoanele.

Slujba sfințirii a decurs potrivit ritualului obișnuit. Imresionant a fost momentul ocotirii sfântului locaș de către soborul celor 12 preoți și diaconi, având în mijlocul lor pe Arhipăstorul iubit, care purta în mâinile sale, cu frică și cu cutremur, sfintele moaște ce s'au așezat la vreme în piciorul Sfântu'ui Prestol.

Mulțimea credincioșilor veniți să ia parte la această manifestare religioasă a impresionat prin spirit de disciplină, prin evlavie și bună cuviință.

La sfârșitul Sfintei Liturghii, P.C. Pr. Eftimie Popescu prezintă darea de seamă asupra mersului lucrărilor, aducând mulțumiri pline de recunoștință P.S. Episcop Antim și colaboratori'or P.S. Sa'e, care și-au luat osteneala de a veni și a reda cultului această biserică, dar mai ales, pentru mărinimosul gest al Centru'ui Eparhial care a ajutat cu suma de lei 8.000, la refacerea bisericii.

P.C. Sa arată că nu și-a făcut decât datoria, muncind zi de zi alături de organele parohia'le și enoriașii acelei parohii și aduce mulțumiri organelor parohiale, tuturor donatorilor, precum și autorităților locale, raionale și comunale, pentru larga înțelegere acordată acestei lucrări de artă bisericească.

Luând cuvântul, P.S. Episcop Antim arată că a răspuns cu părințescă dragoste invitației ce i s'a făcut de a veni și a oficia împreună cu sftencii săi cei mai apropiați, slujba sfințirii acestei biserici, de'a reședința Protopopiatului Pogoanele. După ce exprimă în cuvinte pline de aleasă învățătură, rolul Bisericii creștine în viața omului, și care sunt datoriiile creștinului față de Biserică, P.S. Sa trece cu părințescă înțelegere asu-

pra problemelor cu caracter social, care stau în strânsă legătură cu viața credincioșilor noștri. P.S. Sa spună între altele: «Prin milostivirea lui Dumnezeu, prin osteneala brațelor și prin îndeplinirea muncilor agricole potrivit planului și îndrumărilor organelor tehnice, iată, avem anul acesta un rod bogat de grâne, care acum își așteaptă secerătorii harnici. Muncii cu sârg, muncii cu dragoste, căci «Vrednic este lucrătorul de plata sa». Nu uitați cuvintele Mântuitorului Hristos, care zice: «Iată secerișul este gata». Porunca străngerii firimiturilor în urma săturării gloate'or în pustie cu cinci pâini și doi pești, să ne fie pildă vie de urmat cu privire la strângerea recoltei și a spice'or».

În continuare, P.S. Sa vorbește despre nobila acțiune a luptei pentru apărarea păcii, îndemnând pe toți credincioșii să se înroleze cinstit în frontul partizanilor păcii.

P.S. Antim încheie aducând mulțumiri, cu arhieresti binecuvântări, tuturor ostenitorilor restaurării acestui sfânt locaș de rugăciune.

ALTE SFINȚIRI DE BISERICI

La Găiceanca, raionul Adjud. Biserica parohială a fost restaurată prin vrednicia și osârdia preotului paroh Aurel Postelnicu și cu sprijinul enoriașilor și al altor făcători de bine. Fiind ultima parohie în hotarul de Nord al Eparhiei Buzăului, și ca să răspundă și dorinței credincioșilor, P.S. Episcop Antim și-a luat osteneala de a oficia cu acest prilej, în ziua de 19 Iulie 1953, în fața unei numeroase asistențe și înconjurat fiind de un sobor de preoți în frunte cu P.C. Pr. Vicar M. Bogoiu, PP. CC. Pr. Protopop de Adjud Roman Drug și alții, precum și de diaconii Sfintei Episcopii D. Stoica și Fănică Jianu. Slujba s'a desfășurat într'un cadru mareț și de aleasă sărbătoare. După otpust, Pr. paroh a făcut darea de seamă a lucrărilor efectuate și aduce mulțumiri P.S. Episcop, care și-a luat osteneala de a străbate o distanță atât de mare spre a oficia personal slujba târnosirii, precum și tuturor ostenitorilor, donatorilor și sprijinitorilor care au contribuit la desăvârșirea lucrărilor de reșeurare.

A fost un cuvânt ca'd și deosebit de plăcut, așa cum se cuvine unui adevărat preot.

P.C. Pr. Protopop Roman Drug a salutat prezența P.S. Episcop în numele preoților și credincioșilor raionului Adjud.

P.C. Sa este un iscusit mântuitor al cuvântului și a adus o contribuție însemnată prin cuvântul rostit la noua orientare a preoțimii în câmpul apostolatului evanghelic, în lupta pentru apărarea păcii și întru îndeplinirea datorii'or civice, ca cetățeni cinștiți ai Republicii Populare Române.

P.S. Episcop Antim și-a manifestat bucuria de a fi putut cerceta duhovnicește o parte din preoțime și credincioși dela extremitatea nordică a Eparhiei. Arată rolul social al preoțimii și îndeamnă pe credincioșii de față să lupte pentru apărarea păcii și să-și dea partea lor de contribuție cerută pentru bunul mers, fericirea și progresul social. Îndeamnă

la dragoste față de Biserică, ascultare față de preot și la îndeplinirea tuturor datoriilor creștinești și cetățenești.

Totul s'a încheiat într'o atmosferă de aleasă și mare bucurie duhovnicească.

La Valea Seacă I, raionul Adjud. In ziua de 16 August 1953, P.S. Episcop înconjurat de un numeros sobor de preoți, în frunte cu Pr. Vicar, Consilier Administrativ Th. Rotaru, P.C. Protopop Roman Drug și alții, a oficiat slujba de redeschidere a bisericii din parohia Valea Seacă I, raionul Adjud. După slujbă a vorbit Pr. paroh suplinitor Dumitru Chiribașa, care a inițiat și dus la bun sfârșit lucrările de restaurare, ajutat de credincioșii locali. A luat apoi cuvântul Pr. Protopop, care a salutat pe P.S. Episcop Antim în numele preoțimii și credincioșilor din raion.

In cuvântarea P.C. Sale, a definit clar rolul Bisericii și al preoțimii în aceste vremuri de adânci prefaceri sociale.

P.S. Episcop Antim a răspuns cu îndemnuri pentru preoți, de a lucra cu tragere de inimă pentru binele și prosperitatea poporului, pe latura socială. ei fiind întâi pildă de corectitudine și de virtute patriotică.

Credincioșilor le dă povețe pentru îndeplinirea datoriilor creștine după învățătura Sfintei noastre Biserici și pentru îndeplinirea datoriilor de cetățeni cinstiți ai Republicii Populare Române: să lupte pentru apărarea păcii, să facă muncile la vreme și în bune condițiuni.

Primind binecuvântarea arhierescă, mulțimea credincioșii s'a îndreptat cu aleasă bucurie duhovnicească spre casă și la rostul fiecăruia.

CONSILIER

-----o-----

MULȚUMIRI ȘI BINECUVANTĂRI ARHIEREȘTI

P.S. Episcop Antim aduce pe această cale mulțumiri, cu arhieresti binecuvântări, tuturor preoților, organelor parohiale și credincioșilor cari s'au ostenit, în chip deosebit, pentru propășirea vieții religioase, au colaborat cinstit cu organele locale ale Puterii de Stat în vederea reușitei tuturor campaniilor în muncile agricole și ale înfăptuirii dezideratelor sociale, precum și tuturor acelor cari au contribuit cu munca și cu darul lor în vederea restaurării sfintelor locașuri, a înzestrării acestora cu obiecte de cult și bună podoabă, după cum urmează:

1. Preotului Nicolae Gheorghe dela parohia Pietrosu-Costești, care sprijină acțiunile de folos obștească. Tem. Nr. 6.435/953.

2. Credinciosului Dincă Băciu, parohia Căiata, raionul R. Sărat, care a donat acelei parohii un epitaf, zece candelă, un rând de veșminte preoțești, iar în anul 1946 a ridicat din temelie c'opotnița de la biserica parohială. Tem. Nr. 3.035/953.

3. Preotului paroh Gheorghe Constantin și tuturor credincioșilor parohiei Jideni, raionul R. Sărat, cari au donat materialul și cu muncă vo-

luntară au împrejmuit din nou curtea bisericii și a cimitirului, donând și diferite obiecte de cult în valoare de lei 2.500. Tem. Nr. 4.455/953.

4. Credincioșilor parohiei Sf. Nicolae din orașul Buzău, cari au donat bisericii diferite cărți și obiecte de cult, în valoare de lei 1.870. Tem. Nr. 4.508/953.

5. Preotului paroh Ioan Iordache, parohul bisericii Cuv. Paraschiva din orașul R. Sărat și tuturor enoriașilor dela acea parohie, cari prin muncă voluntară și obolul lor au contribuit la buna întreținere a sfântului locaș, prin repararea și curățirea veșmintelor și a tuturor obiectelor de cult, precum și prin donarea unor cărți și obiecte de cult.

6. Preotului C. Alexandrescu dela parohia Sf. Ioan din orașul Focșani, slujitor la biserica Sf. Dumitru Uzină din acela oraș, precum și tuturor credincioșilor cari au donat diferite obiecte de cult și alte obiecte ce înfrumusețează atât de plăcut acea biserică. Tem. Nr. 5725/953.

Tuturor enoriașilor parohiei Putreda, raionul R. Sărat, cari în frunte cu vrednicul lor preot Vasile Mușat au contribuit la înfrumusețarea bisericii parohiale, cu următoarele obiecte de cult: un epitaf, una Evanghelie aurită, un rând de veșminte preoțești, acoperăminte pentru sfintele vase, etc. Tem. Nr. 5.788/953.

8. Credincioșilor parohiei Bordești-R. Sărat, cari au donat diferite obiecte de cult și înfrumusețarea acelei biserici. Tem. Nr. 5.983/953.

MIȘCAREA PERSONALULUI

I. TRANSFERARI.

a) Preoți.

Temei Nr. 6.075/953. Preotul Ioan Murguleț dela parohia Baldovinești, raionul Panciu, se transferă pe data de 1 August 1953, la parohia Bădăcinești, raionul Adjud.

Temei Nr. 6.537/953. Preotul Constantin Rădulescu dela parohia Tudor Vladimirescu, se transferă la parohia Gulianca, ambele în raionul Măicănești, pe data de 1 August 1953.

II. ANGAJARI ȘI INCADRARI.

a) Preoți.

Temei Nr. 5.731/953. Preotul Constantin Mănciulescu se angajează în postul de preot bugetar la parohia Sălcioara, raionul R. Sărat, pe data de 15 Mai 1953.

b) Cântăreți.

Temei Nr. 6.076/953. Cântărețul Ioan Ioachim se angajează în postul de cântăreț bugetar la parohia Sf. Gheorghe din orașul Tecuci, pe data de 1 August 1953.

III. DECESE.

Temei Nr. 5.568/953. Preotul pensionar Ioan D. Davidescu dela parohia Coțești, raionul Focșani, a încetat din viață în ziua de 17 Iunie 1953.

Temei Nr. 4.319/1953. Preotul Constantin Bărhală dela parohia Sf. Gheorghe-Nordic, din orașul Focșani, a încetat din viață după o scurtă și grea suferință în ziua de 2 Iunie 1953, lăsând în urmă soția bolnavă și patru copii minori. Postul s'a declarat vacant.

Temei Nr. 6.680/1953. Preotul Constantin Ionescu dela parohia Știubeiu, raionul R. Sărat, a încetat din viață după o grea suferință, în ziua de 10 August 1953. Postul s'a declarat vacant.

Temei Nr. 6.705/1953. Preotul pensionar Nic. Popescu dela parohia Cochirleanca, raionul Buzău, în vârstă de 78 ani, a încetat din viață în ziua de 3 August 1953.

Temei Nr. 5.952/1953. Cântărețul Minea Croitoru dela parohia Tohani, raionul Mizil, a încetat din viață în ziua de 6 Iunie 1953.

Temei Nr. 6.131/1953. Cântărețul Vasile Popa dela parohia Hunești, raionul Adjud, a încetat din viață în ziua de 3 Iulie 1953.

IV. SCHIMBARI IN CONDUCEREA OFICIULUI PAROHIAL.

Temei Nr. 6.915/1953. Se încredințează conducerea oficiului parohial următorilor preoți:

1. Pr. Igor Jechiu la parohia Ivești, raionul Tecuci.
2. Pr. Dumitru Popa la parohia Tâlpigii, raionul Tecuci.
3. Pr. Constantin Conciță la parohia Tepu, raionul Tecuci.
4. Pr. Dumitru Mazăre la parohia Mănăstioara, raionul Panciu.
5. Pr. Vasile Gănescu la parohia Haimanalele, raionul Buzău.
6. Pr. Alex. Amira la parohia Movila Banului, raionul Mizil.

Temei Nr. 6.076/1953. Oficiul parohial al parohiei Scurtești, raionul Buzău, se încredințează pe data de 1 Iunie 1953, preotului Vasile M'halășcu dela aceea parohie.

V. DISTINCȚII ȘI HIROTESII.

Temei Nr. 6.826/1952. Pentru frumuoasă și pilduitoare activitate preoțească, P.S. Episcop Antim a acordat rangul de «Sachelar» următorilor preoți:

1. Pr. Virgil Stănescu, parohia Diecheni, raionul Tecuci.
2. Pr. Pandele Șerban și Vasile Mircea, ambii dela parohia Păunești I, raionul Adjud.
3. Pr. Eftimie Popescu dela parohia Pogoanele II, Protopopul raion. Pogoanele.
4. Pr. Aurel Postelnicu dela parohia Găiceanca, raionul Adjud.
5. Pr. Dumitru Chiribasa dela Parohia Cucova, raionul Adjud.

VI. HIROTESII IN DUHOVNIC.

Temei Nr. 6.825/1953. În urma propunerii făcute de P.C. Consilier Ad-tiv Pr. Th. Rotaru, în baza cercetării lucrărilor prezentate despre «Spovedanie și duhovnicie», P.S. Episcop Antim a aprobat hirotesia în duhovnic a următorilor preoți:

1. Pr. Călin Rugină dela parohia Vizurești, raionul Tecuci.
2. Pr. Ștefan Peiu dela parohia Văcăreasca, raionul Pogoanele.
3. Pr. Vasile Grigore dela parohia Po'ana, raionul Vrancea.
4. Pr. Const. Ionescu dela parohia Mucești, raionul R. Sărat.
5. Pr. Gh. Corodeanu dela parohia Cosmești-Deal, raionul Tecuci.
6. Pr. Dumitru Bibere dela parohia Huțu, raionul Adjud.
7. Pr. Aurel Postelnicu dela parohia Găiceanca, raionul Adjud.

EPISCOPIA DUNĂRII DE JOSCONSFĂTURE INTERCONFESIONALĂ

În sala cinematografului 23 August, din orașul Constanța, a avut loc în ziua de 16 Iunie 1953, o consfătuire interconfesională la care au participat peste 300 deservenți ai Cultelor religioase din regiunea Constanța.

La această consfătuire au participat reprezentanți ai următoarelor Culte: creștin ortodox, romano-catolic, mahomedan, adventist de ziua 7-a, mozaic, baptist, creștin de rit vechi, creștin armean, precum și reprezentanți ai mănăstirilor.

La consfătuire a participat și un împuternicit al Ministerului Cultelor, Ioan Bădulescu, deputat eparhial cum și secretarul Comitetului Regional de Luptă pentru Pace, dl. Leonte din partea Sfântului Regional și deputat eparhial, reprezentanți ai presei locale ș. a.

La masa prezidiului au luat parte: Dl. Iacob Mehmet, Muftiul Cultului musulman din R.P.R., membru în Comitetul Permanent de Luptă pentru Pace din R.P.R., Pr. V. Petculescu, Protolereul regiunii și raionului Constanța, Dl. Ștefan Dumitriu, șeful Cultului baptist din regiunea Constanța, Dl. Dumitru Cureteu, șeful Cultului adventist de ziua 7-a din reg. Constanța, Pr. Emil Keldenbacher, deserventul Cultului romano-catolic, Pr. Ioan Dragomir, Protoiereul raionului Hârșova, Cuv. monah Mihail Eiefterie, starețul mănăstirii Dervent, Pr. Filip Nichita, din partea Cultului creștin de rit vechi, Dl. Faic Omer, directorul Seminarului Musulman din Medgidia, Pr. V. Cioară din cartierul Filimon Sârbu, orașul Constanța, Pr. Namazaș Badighian, deserventul Cultului creștin armean, Dl. Regep Curti, din orașul Constanța.

Pr. Protoiereu V. Petculescu, în calitate de președinte, a arătat scopul acestei consfătuiri, dând cuvântul D-lui Muftiu Iacob Mehmet, care a dezvoltat tema: «Culte în lupta pentru Apărarea Păcii».

D-sa a arătat că imperialiștii, în dorința lor de expansiune și de îmbogățire, uneltesc pe orice cale să deslănțuie un al treilea război mondial.

Din cauza acestor planuri agresive, industria de război sporește, iar industria de mașini unelte și articole de larg consum se zbate în cea mai cumplită criză, nivelul de trai al oamenilor muncii scade, șomajul este în floare, mizeria tronează și inflația este în creștere, în timp ce producția suferă și falimentul este la modă.

Popoarele au înțeles de mult că toate suferințele și lipsurile din țările lor se datoresc înarmărilor masive.

Grevele și manifestațiile împotriva politicii de înarmare au loc aproape în toate țările dominate de imperialiști. Toate aceste popoare își cer dreptul la viață, la libertate și la un trai mai bun.

Oamenii de toate categoriile sociale și de toate convingerile politice și religioase se trezesc la luptă și se alătură partizanilor păcii. Popoarele libere construiesc o lume nouă, alături de Uniunea Sovietică, cu o nouă concepție despre viață. Uniunea Sovietică constrește lumea frăției, a iubirii, a muncii pașnice și a colaborării în toate domeniile, așa cum o trăim și noi, toți frații laolaltă în scumpa noastră Patrie, Republica Populară Română.

Culte religioase, înfrățite în lupta pentru apărarea păcii, prin dezvoltarea sentimentului patriotic curat, sprijină toate acțiunile de folos obșteșc.

Aceste consfătuiri au fost și sunt de un real folos și au adus o contribuție importantă la cunoașterea și înfrățirea reprezentanților și deservenților diferitelor Culte religioase.

Cu ocazia primei consfătuiri cu șefii Cultelor, I.P.S. Patriarh Justinian a spus: «Pentru a lupta pentru pace am crezut că este mai bine să restabilim mai întâi o pace traicnică între noi. Într-adevăr, pacea a fost instaurată și au fost restabilite legături calde de frăție, chiar în această primă reunire a noastră».

Cu ocazia consfătuirii interconfesionale dela 25 Noembrie 1952, I.P.S. Patriarh Justinian a spus printre altele: «Bisericile și Cultele religioase din R.P.R. ținând seama de sentimentele credincioșilor lor, nu pot nutri alte gânduri și alte nădejdi, decât pe acela pe care le nutrește poporul în mijlocul cărui își desfășoară lucrarea

lor. Ele nu pot avea alt drum, decât drumul pe care merge poporul nostru. Mărturisim că slujitorii Cultelor noastre sunt tot așa de buni patrioți și tot așa de puternic legați, cu toată ființa și inima lor de patrie și popor, precum sunt legați, prin misiune și dragoste desăvârșită față de credința lor, de Biserica și Dumnezeu pe care îl slujesc.

Acțiunea noastră comună atât în lupta pentru apărarea păcii, cât și alături de constructorii noii orânduiri sociale, au la temelie ei două principii fundamentale: credința față de Bisericile și comunitățile noastre religioase și în același timp dragostea noastră neclintită față de patrie și popor».

Dl. Iacob Mehmet, în referatul său spune mai departe că declarații asemănătoare au făcut toți șefii și reprezentanții Cultelor din R.P.R. Șefii Cultelor au folosit orice prilej ca să-și manifeste atât în numele clerului, cât și al credincioșilor lor, solidaritatea de nezdruccinat cu lupta sutelor de milioane de oameni cinstiți din țara noastră și de pretutindeni.

Biserica a făcut dovada sincerității sale sănătoase, prin participarea ei la toate manifestările pentru pace, atât în țară cât și peste hotare.

Drept răsplată a muncii depuse de șefii Cultelor religioase, au fost aleși membri în Comitetul Permanent pentru Apărarea Păcii din R.P.R. și participă în mod activ la toate ședințele Comitetului.

La reuniunile internaționale și inter-confesionale pentru apărarea păcii, Biserica a fost prezentă întotdeauna, spunându-și răspicat cuvântul.

Și Dl. Iacob Mehmet spune mai departe: «Clerul tuturor Cultelor religioase, animat de aceleași sentimente patriotice, a pășit hotărât pe drumul trasat de Intâistătătorii Bisericilor lor și el s'a încadrat sincer în lupta pentru apărarea păcii, mobilizând masele de credincioși în muncă sportivă pentru îndeplinirea tuturor acțiunilor patriotice, predarea cotelor programate și achitarea impozitelor la zi, cunoscând că astfel vor contribui la consolidarea patriei, apărarea independenței naționale și apărarea păcii.

Clerul nostru colaborează sincer și permanent cu organele locale. La strângerea de semnături pe Apelul dela Stockholm, referitor la interzicerea armelor atomice și a tuturor armelor de ucidere în masă, și pe Apelul Consiliului Mondial al Păcii, referitor la încheierea unui Pact al Păcii între cele cinci Mari puteri, clerul a dat o contribuție de valoare.

În acțiunea de apărare a poporului coreean, care a putut suporta furia agresivității imperialiste, respingând cu eroism atacurile furioase ale armatelor mercenare, clerul bisericilor noastre a fost prezent totdeauna, atât la colectarea obiectelor de îmbrăcăminte cât și la difuzarea timbrelor pentru ajutorarea acestui popor.

În legătură cu apropiatul Congres al Tineretului și Studenților ce va avea loc la București, a spus conferențiarul, «entuziasmul cu care tinerii din toate colțurile lumii așteaptă cel de al IV-lea Festival Mondial, care va avea loc la București, întâmpinând acest Festival cu tot ce geniul și spiritul uman poate construi, dovedește hotărârea lor de a împledeca, cu orice preț, o catastrofă care ar putea întrerupe firul vieții lor fericite și plină de avânt tineresc.

Tineretul și oamenii muncii din țara noastră, muncesc cu ean patriotic pentru a crea toate condițiile necesare unei bune desfășurări a acestui Festival, cu care prilej ne vor vizita țara zeci de mii de studenți și tineri din toate țările de pe glob.

Noi, Cultele religioase, așteptăm acest eveniment istoric din viața credincioșilor noștri, cu noi realizări în munca noastră spirituală și în lupta pentru apărarea păcii. Trebuie să ne îngrijim ca locașurile noastre de cult să fie curate, gardurile din jurul lor să fie bine îngrijite, iar credincioșii să fie pregătiți sufletește pentru a întâmplina cu toată căldura inimii lor, soli păcii și speranța viitorului fericit al popoarelor».

În încheiere, conferențiarul spune: «În fața noastră stau alte sarcini noi, care suntem siguri că vor fi îndeplinite cu același avânt patriotic și cu același sentiment de dragoste față de poporul de care suntem legați și din rândurile căruia ne-am ridicat și față de scumpa noastră Patrie în care ne-am născut, și în care ne bucurăm de razele binefăcătoare ale soarelui libertății, dreptății sociale iubirii și frăției.

Lanurile întinse de grâu de pe holdele mănoase ale Patriei noastre, încărcate cu roade bogate, cum nu am văzut de mulți ani, își așteaptă secerătorii. Conștiinți că, strângând la timp și în cele mai bune condiții aceste recolte bogate, ne vom asigura nouă, copiilor și fraților noștri pâinea cea de toate zilele, consolidând astfel independența și integritatea Patriei, să ne îndemnăm credincioșii să ducă această operă măreață la bun sfârșit, cu întregul lor avânt patriotic.

Pe marginea conferinței s'au deschis discuții de către următorii deservenți ai Cultelor din R.P.R.: Pr. C. Crețu dela biserica Sf. Dumitru, Constanța; Pr. Horațiu Ionescu, Protoiereul raionului Istria; Dl. Halil Hadâr, Atip, Techirghiol; Dl. Mitrofan M., cântăreț, la biserica Sf. Gheorghe, Constanța; Pr. M. Burc dela biserica Sf. Împărați, I, Constanța; Dl. Rabin Leon Friedman, șeful Cultului Mozaic; Pr. V. Nicolae, Protopopul raionului Adam Clis; Pr. Emil Kendelbaher, deserventul Cultului romano-catolic; Dl. Rumi Osman Hoge; Pr. N. Tiței, Protopopul raionului Fetești; Dl. Ștefan Dumitru, șeful Cultului baptist; Pr. Filip Dediu, Valea Seacă, raionul Medgidia; Dl. D. Cureteu, șeful Cultului adventist de ziua 7-a; Pr. Țone Mocanu, Cogeașca-Istria, și Pr. Pavel Cobălaș, Protopopul raionului Medgidia.

Toți vorbitorii au slăvit în cuvinte alese pacea, bunul suprem al lumii întregi, și au vestejit pe ațâțătorii la război ca pe niște criminali care atentează la viața omenirii. Ei vor populariza în rândurile credincioșilor lor lucrările sesiunii Consiliului Mondial al Păcii dela Budapesta și ale Festivalului Mondial al Tineretului care va avea loc la București.

Practic, fiecare vorbitor arată că va populariza în masele largi ale credincioșilor hotărârile Guvernului și ale Partidului, pentru deplina reușită a campaniei de strângere a recoltei și celelalte îndatoriri cetățenești.

P.C. Protoiereu V. Petculescu, în calitate de președinte al consfătuirii, după îndeplinirea programului, mulțumește tuturor celor care au contribuit la lămurirea problemei dezbătute cu ocazia acestei întâlniri fericite.

Mulțumește onorașilor oaspeți și tuturor participanților, urându-le spor la muncă în lupta pentru apărarea păcii și propășirea Patriei noastre.

Cu această ocazie s'au expediat telegrame D-lui Ministru al Cultelor și Comitetului permanent pentru Apărarea păcii.

Toți participanții au vizionat apoi filmul: «Luptăm pentru Pace». Consfătuirea a luat sfârșit la orele 14,30.

CRONICAR

— o —

DESBĂTÂND DOCUMENTELE CONSILIULUI MONDIAL AL PĂCII

În sala de conferințe a Protoiereiei orașului și raionului Brăila s'a deschis, în ziua de 22 Iulie 1953, conferința interconfesională, având ca scop prelucrarea documentelor adoptate la Sesiunea Consiliului Mondial al Păcii dela Budapesta.

Au fost de față toți preoții ortodocși și reprezentanții celorlalte Culte din Brăila.

Conferința a fost prezidată de P.C. Protoiereu St. Cașaru, asistat de către împuternicitul Ministerului Cultelor și Dl. Ionașcu, delegatul Comitetului Orășenesc de Luptă pentru Pace din orașul Brăila.

P.C. Protoiereu St. Cașaru, deschide ședința la ora 8,30, arătând că ne găsim adunați la a doua conferință interconfesională pe anul 1953, pentru ca în lumina evenimentelor internaționale și pe baza documentelor istorice adoptate la Sesiunea Consiliului Mondial al Păcii dela Budapesta, să întărim colaborarea între Culte pen-

tru împlinirea obiectivelor luptei pentru pace și să luăm cunoștință de felul practic în care am lucrat și trebuie să lucrăm în viitor.

«Omenirea, spune P.C. Protoereu, Cașaru, nu mai poate fi înșelată cu vorbe. Cercuirile imperialiste și în special S.U.A. au făcut și fac noi încercări de a complica situația internațională. Atât provocările din 17 Iunie 1953 în Germania, cât și acțiunile lui Li-Sân-Man în Coreea de Sud, fac parte dintr-un plan diabolic și a sabota înțelegerile și tratativele pașnice. Toate acestea vădesc uneltirile și spionajul cercurilor conducătoare ale S.U.A., dar forțele reale ale vieții și istoriei au demascat aceste uneltiri, provocându-le un faliment total.

Oamenii cinstiți din lumea întreagă au identificat în autorii acestor provocări pe uneltitorii contra păcii. Uniunea Sovietică se dovedește mereu tot mai hotărâtă, neînfricată și conștient colaboratoare pentru tratative în realizarea păcii în lume.

Documentele adoptate la Sesunea Consiliului Mondial al Păcii dela Budapesta constituie un imens aport la realizarea păcii. Aceste documente au stârnit un interes deosebit în toate țările și toate categoriile sociale din lume. Ele ne ajută mult în lupta pentru pace.

Se dă cuvântul Pr. Anghel Gomolea dela biserica Sf. Cruce-Obor, Brăila, care își dezvoltă teza: «Documentele Consiliului Mondial al Păcii dela Budapesta».

Conferențiarul arată cum în ultimii cinci ani am fost martori ai luptei pentru pace, urmărind eforturile politice, economice, culturale și sociale ale lagărului păcii, în frunte cu U. R. S. S.

Epocile de pace au însemnat progres, dreptate, liniște, colaborare, viață fericită, creație și belșug. Epocile de război au însemnat ruine, distrugere materială și morală, boli, mizerie și moarte.

Din punct de vedere religios, pacea este un bun suprem al vieții, o binecuvântare pentru individ, pentru familie, societate și Stat. Rațiunea și religia ne îndeamnă la pace. Lupta pentru pace a reputat imense victorii, prin aceea că a ridicat milioane de oameni la acțiunea de a dori, lupta și apăra pacea. Evenimentele internaționale din ultimul timp ne-au arătat semne reale că voința de pace a pătruns ca întindere și adâncime. Chiar din lagărul imperialist s'au ridicat tot mai multe glasuri din rândul oamenilor muncii, pentru încheierea armistițiului în Coreea și pentru tratative de asigurare a păcii în lume.

Consiliul Mondial al Păcii, în sesiunea sa dela Budapesta din 15—20 Iunie a.c., a îndreptat către întreaga omenire rezoluții cu privire la deschiderea unei campanii mondiale în favoarea tratativilor.

Conferențiarul face o largă expunere a documentelor Consiliului Mondial al Păcii, subliniind următoarele:

1. Declarația că numai popoarele pot să apere și să mențină pacea.
2. Fiecare popor are dreptul să-și aleagă sistemul lui de viață.
3. Toate conflictele și litigiile să fie rezolvate prin tratative.
4. Lupta pentru rezolvarea practică a problemelor internaționale, trebuie să cuprindă:

- a) Încheierea armistițiului în Coreea;
- b) Rezolvarea problemei germane, național și internațional;
- c) Rezolvarea pașnică a situației Japoniei;
- d) O.N.U. să devină cu adevărat organul de apărare al intereselor popoarelor și păcii;
- e) Reglementarea tuturor litigiilor pe calea tratativilor.
- f) Întărirea legăturilor culturale și economice dintre toate popoarele.
- g) Stabilirea unei atmosfere de colaborare, prietenie și pace între țări prin Congrese, Festivaluri, etc.

În continuare, Pr. Anghel Gomolea arată că în lupta pentru pace, U.R.S.S. a creat condițiuni favorabile, a sprijinit toate mijloacele cinstite pentru realizarea păcii. Forțele păcii au crescut, forțele războiului au scăzut (exemplu: criza de guvern din Franța, alegerile din Italia, grevele și protestele din lumea întreagă împotriva înarmărilor și a tergiversării tratativilor, etc.).

Poporul Patriei noastre a primit cu însuflețire hotărârile Consiliului Mondial al Păcii și sprijină cu hotărâre toate acțiunile lagărului păcii.

Biserica Ortodoxă Română și celelalte Culte din R.P.R. îmbrățișează cu căldură și susține cu tărie, în rândul credincioșilor respectivi, documentele și chemarea Consiliului Mondial al Păcii.

Ei își iau sarcina de a populariza aceste documente, de a fi buni cetățeni ai Patriei, de a sprijini realizările clasei muncitoare și de a sprijini lupta pentru înfrățirea popoarelor și pacea.

În legătură cu teza dezvoltată de Pr. Anghel Gomolea, au luat cuvântul reprezentanții Cultelor religioase prezenți la consfătuire. Au vorbit: Pr. B. Falevski din partea Bisericii Romano-Catolice, Dl. Florescu din partea Cultului adventist, Pr. Caribian din partea Bisericii armenie, Dl. Rabin Lazăr Ștein din partea Cultului Mozaic și Pr. Vasile Manolescu din partea Cultului ortodox.

Toți au arătat că conștiința întregii omeniri s'a ridicat pentru pace, în frunte cu U.R.S.S. În general, preoții Bisericii Ortodoxe au marea misiune de a propovădui pacea prin predici, cateheze, cuvântări ocazionale, vizite pastorale, prin darul duhovniciei și prin activitatea Comitetelor de Luptă pentru Pace.

Dl. Ionescu, delegatul Comitetului Orășenesc de Luptă pentru Pace, mulțumescete celor prezenți la conferință, pentru munca depusă și angajamentele luate în lupta pentru pace.

«În adevăr, spune vorbitorul, Biserica are un rol deosebit în lupta pentru pace. Să luptăm pentru înlăturarea dușmanilor păcii».

P.C. Protoiereu St. Cașaru, luând cuvântul la încheierea discuțiilor, subliniază următoarele:

«Ideea de bază este astăzi ideea tratativelor, care face parte din programul Consiliului Mondial al Păcii. Documentele acestui înalt for sunt o imensă forță mobilizatoare și organizatoare. Ele caută să asigure triumful tratativelor asupra hotărârilor bazate pe forță, să faciliteze schimburile culturale și comerciale, prin relații pașnice și creatoare între toate popoarele.

Toate documentele Consiliului Mondial al Păcii, deci și documentele Consiliului dela Budapesta, au găsit un ecou adânc în mijlocul tuturor popoarelor. Cultele din R.P.R. sprijinind pacea, sunt un factor activ în lupta pentru pace».

În încheiere, P.C. Protoiereu St. Cașaru scoate în evidență semnificația istorică a Congresului și Festivalului Mondial al Studenților și Tineretului dela București, îndeamnă la popularizarea documentelor Consiliului Mondial al Păcii și la sprijinirea campaniei de strângere a recoltei.

«Noi înșine, spune vorbitorul, trebuie să ne transformăm în forțe vii ale păcii. Bisericile, casele de rugăciune, sinagogile, etc., să fie adevărate puteri ale păcii, focare de unde să radieze pacea. Să antrenăm pe credincioșii noștri numai și numai la fapte practice pentru pace. Nimic ostil, nimic indiferent păcii să nu facem. Metoda cea mai bună este munca de lămurire printre credincioși, pentru aplicarea căreia noi, slujitorii cultelor, avem multiple și variate prilejuri în contactul zilnic cu poporul. Să considerăm totdeauna că dușmanii păcii sunt dușmanii noștri și ai lumii întregi. Lagărul păcii este cadrul în care noi trebuie să depunem muncă, cu răvnă și conștiință».

La sfârșitul conferinței, P.C. Protoiereu St. Cașaru a dat citire unei moțiuni către Comitetul Permanent de Luptă pentru Pace, din București.

În aplauze prelungite, moțiunea este aprobată și apoi semnată de către reprezentanții Cultelor prezenți la conferință.

În ziua de 3 Iulie 1953, orele 17, s'a deschis, în sala de festivități a Căminului Protesc din Galați, conferința interconfesională convocată de P.C. Pr. Teofan Stănescu, Protoiereu regiunii și raionului Galați.

Scoful urmărit de această conferință interconfesională, a fost de a se împărtăși tuturor metodele cele mai eficace ce au fost întrebunțate în marea acțiune de luptă pentru apărarea păcii.

Conferința a fost prezidată de P.C. Vicar al Sf. Episcopii a Galaților, Arhim. Ieronim Motoc, ca delegat al P.S. Episcop Chesarie.

La masa prezidiului au luat parte Dl. Constantin Neniță, Președintele Comitetului Orășenesc de Luptă pentru Pace din Galați, precum și următorii reprezentanți ai Cultelor religioase: Pr. Francisc Hastolaș, din partea Bisericii Romano-Catolice; D-nii C. Grădinoiu și Mirea, din partea Cultului adventist de ziua 7-a; Dl. Mus-

tăcioaia, din partea Cultului baptist; Dl. Georghias, din partea Cultului creștin după Evanghelie; D-nii Rabini Șapira și Schechter din partea Cultului mozaic; Dl. Bra-haz din partea Cultului musulman; Dl. T. Grigore, din partea Bisericii creștine de rit vechi și preotul Tecov, din partea Bisericii Bulgare.

P.C. Ieronim Motoc deschizând ședința, spune printre altele: «Pentru omenirea cinstită și muncitoare de pe întregul glob, pacea este viață, iar războiul este moarte. Viața, astăzi, depinde de felul cum vom ști să ne opunem atâțătorilor americani, doritori de îmbogățire. De aceea problema păcii, astăzi, preocupă întreaga omenire progresistă, în frunte cu marele bastion al păcii, marea și invincibila Uniune Sovietică. Realizările uriașe din U.R.S.S. arată importanța și rolul păcii în progresul și fericirea omenirii. Omenirea progresistă și-a dat seama că mizeria se datorește pregătirilor și atâțărilor la un nou război. De aceea, omenirea progresistă de pe întregul glob, s'a unit în lagărul păcii.

Mișcarea partizanilor păcii arată dorința fierbinte a tuturor oamenilor de a salva pacea».

În continuare, P.C. Sa spune că documentele tuturor Congreselor de Pace ilustrează cu prisosință adevărul că toate neînțelegerile existente pot și trebuie să fie rezolvate pe calea tratativelor.

Documentele adoptate în Sesiunea Consiliului Mondial al Păcii, ținut recent la Budapesta, ne dau un vast program de măsuri pentru o destindere internațională.

Evenimentul pentru care Bucureștiul, capitala Republicii noastre se îmbracă în haină de sărbătoare, în vederea ținerii celui de al IV-lea Festival Mondial al Tineretului și Studenților este expresia vie a unirii tuturor oamenilor și popoarelor pentru mare cauză a apărării păcii.

În incheiere, P.C. Vicar Ieronim Motoc aduce din partea P.S. Episcop Chesarie, tuturor participanților la consfătuire, salutul și părinteasca P.S. Sale binecuvântare, precum și dorința ca această conferință să aibă succes deplin pentru binele și fericirea credincioșilor din R.P.R.

După aceea se dă cuvântul P.C. Arhidiacon N. Piroșca, dela Catedrala Episcopală din Galați, care dezvoltă teza: «Toate popoarele doresc și luptă pentru Pace».

În partea introductivă, conferențiarul subliniază că mișcarea pentru pace a luat o amploare nemai cunoscută în istorie. «Arma acestei nobile lupte, spune conferențiarul, este cuvântul, forța este convingerea, avântul este dorința spre mai bine, iar ultimul obiectiv și cel mai de seamă este înlăturarea pentru totdeauna a războiului din societatea omenească și înfăptuirea unei vieți demne și prospere pentru toți oamenii și pentru toate popoarele».

Vorbitorul subliniază că, după cel de al doilea război mondial, când toată omenirea așteaptă o viață nouă, imperialismul american a început pregătiri febrile pentru un al treilea război mondial. Omenirea progresistă și-a dat seama, însă, de planul criminal al imperialismului american, și s'a organizat într'un front mondial uriaș de luptă pentru apărarea păcii. Toate Congresele Partizanilor Păcii din ultimii ani sunt expresia vie a dorinței și hotărârii tuturor oamenilor cinstiți din lume, voința fermă de a lupta pentru pace.

Expunând pe rând toate Congresele ținute de luptători pentru pace și sintetizând importanța fiecărui, conferențiarul se ocupă mai amănunțit de lucrările Congresului Popoarelor dela Viena.

Încheind analiza lucrărilor Congresului dela Viena, conferențiarul a pus: «Din spăculile făcute în lanul mănos al cuvântărilor rostite, și pe care ore întregi nu ajung pentru a le aminti pe toate, se poate vedea destul de clar că oricare poziție ar fi îmbrăcat problema păcii și oricând a fost purtată în discuție, esențialul rămâne că absolut toți au fost de acord cu ideea călăuzitoare: «Pacea lumii poate și trebuie să fie salvată».

Tot în scopul întăririi mișcării de luptă pentru pace, s'a ținut și Sesiunea Consiliului Mondial al Păcii dela Budapesta. Documentele publicate arată triumful principiilor păcii, și anume: coexistența pașnică a celor două sisteme diferite și rezolvarea pe calea tratativelor a tuturor problemelor în litigiu».

Conferențiarul, evidențiind sarcina trasată de către Consiliul Mondial al Păcii dela Budapesta, arată și acțiunile criminale de provocare, săvârșite de imperialiști, chiar în timpul desfășurării acestei Sesiuni: provocarea din 17 Iunie a.c. dela Berlin și executarea soților Rosenberg.

Terminând expunerea amplă despre uriașa luptă a popoarelor pentru apăra-

rea păcii, vorbitorul analizează și aportul Bisericii creștine Ortodoxe, cât și al tuturor Cultelor, ce l-au adus pentru susținerea cauzei sfinte a păcii.

Toate religiunile și Cultele, de îndată ce au aderat la Frontul Mondial al Partizanilor Păcii, și-au desbrăcat haina cu care le acoperise vechile regimuri interesate ca lumea să fie învrăjbită, pentru a o putea mai ușor exploata.

În concluzie conferențiarul propune o serie de acțiuni și atitudini practice, care pot avea rezultate binefăcătoare de sprijin efectiv, în opera de luptă pentru pace. «Astăzi, când libertatea exercitării credinței religioase este garantată de noua Constituție, se cuvine să sprijinim cu toată sinceritatea regimul nostru de democrație populară și să ne încadrăm fără rezerve în slujba apărării păcii mondiale».

Conferențiarul arată și următoarele îndatoriri preoțești:

1. Participarea efectivă în Comitetele de Luptă pentru Pace.
2. Difuzarea în masele largi ale credincioșilor a ideii păcii. «Cuvântul nostru să devină cuvânt de foc, care să ardă toate tendințele de învrăjbite a oamenilor și să încălzească conștiințele în drumul luptei pentru obținerea păcii».
3. Să vestejim și să dăm în vileag tendințele de disprețuire a vieții omului, ce se face prin întreaga propagandă de război și prin care se aruncă cu noroi în cele mai sfinte principii umanitare.
4. Să demascăm orice șoaptă a semănătorilor discordiei și a neîncrederii în ziua de mâine, să demascăm pe ațăătorii la un al treilea război mondial.
5. Să popularizăm în mijlocul maselor dorința și lupta tuturor popoarelor pentru pace, ducând munca de lămurire printre credincioși în așa fel, încât niciun fiu al comunităților noastre religioase din Patria ce ne ocrotește, să nu rămână în afara acestei nobile acțiuni de pace între oameni și popoare.
6. Să traducem în fapt, cu deplinătatea răspunderilor pe care le avem, toate îndatoririle cetățenești.
7. Să semănăm pretutindeni, în inimile credincioșilor, încrederea că viața biruie moartea, că pacea învinge războiul.»

Conferința fiind alcătuită într-o formă atrăgătoare, plăcută, interesantă, prin materialul bogat și printr-o expunere clară, vie, plină de convingere, a fost ascultată cu mare atenție de întreaga asistență.

Pe marginea lucrării susținute de Părintele Arhidiacon Piroșca, s'au înscris la cuvânt următorii: Pr. Francisc Hastolas, reprezentantul Cultului catolic; Dl. Rabin Șapira, reprezentantul Cultului moziac; Dl. Grăjdinoiu, reprezentantul Cultului adventist; Dl. Mustăcioaia, reprezentantul Cultului baptist; Dl. Gheorghias, reprezentantul Cultului creștin după Evanghelie, și din partea Cultului ortodox, preoții: N. Lazăr, Gr. Lungulescu și C. Nicoară.

Toți au arătat că lucrarea a fost bine documentată și academic expusă. Ei și-au luat angajamentul că vor duce cu mai mult elan lupta pentru apărarea păcii și vor mobiliza în rândurile partizanilor păcii pe toți credincioșii.

După aceea la cuvântul Dl. C. Neniță, Președintele Comitetului Orășenesc de luptă pentru Pace. Exprimându-și aprecierile asupra conferinței Părintelui Piroșca, Dl. Neniță analizează în ansamblu situația omenirii în cele două lagăre: lagărul socialist în frunte cu U.R.S.S., și lagărul imperialist. Subliniază faptul că pericolul războiului e foarte mare și aceasta ne cere o dublare a forțelor noastre de muncă, pentru a zădărnici acțiunile criminale de provocare a unui al treilea război mondial. «Să avem încredere în cauza păcii, să luptăm pentru ea și în curând o vom cuceri», și-a încheiat cuvântarea Dl. Neniță.

Pr. T. Stănescu, Protoiereul regiunii și raionului Galați, a făcut un indemn către CC. Preoți ortodocși să intensifice lupta pentru pace, îndrumând pe credincioși să fie buni patrioți, muncind fiecare la locul lui cu puteri înzecite. În felul acesta, muncind din toată inima pentru binele poporului, pentru propășirea patriei, dovedim că suntem cu adevărat luptători pentru pace. P.C. Sa mulțumește apoi tuturor participanților la consfătuire.

Cuvântul de închidere îl pronunță P.C. Vicar Ieronim Motoc, mulțumind P.C. Protoiereu T. Stănescu, inițiatorul acestei consfătuiri, reprezentanților Cultelor religioase, D-lui C. Neniță și împuternicitului Ministerului Cultelor și tuturor participanților, urând tuturor spor la muncă pentru instaurarea păcii și a bunei înțelegeri în lumea întreagă.

SFINȚIRI DE BISERICI

În zorii zilei de 30 Mai 1953, P.S. Episcop Chesarie, însoțit de PP. CC. Preoți M. Blănaru și Pr. I. Murea, Consilieri Administrativi și de P.C. Protodiacon dela Catedrala Episcopală, N. Piroșca, au pornit cu mașina spre parohia Ciemurlia de Sus, filiala Camena, din raionul Istria, pentru a sfinți biserica ridicată în cinstea Sf. Mare Mucenic Dimitrie, Izvorătorul de mir.

În drum spre filiala Camena, P.S. Episcop Chesarie a vizitat mai mult biserici, stând de vorbă cu preoții respectivi și cu credincioșii care lezeau întru întâmpinarea Prea Sfinției Sale.

După parcurgerea distanței de circa 120 km., pe la orele 15, am ajuns la filiala Camena. Aici, în asistența credincioșilor, au fost săvârșite slujba Vecerniei și Utreniei.

În ziua următoare, Duminică 31 Mai, la orele 7, s'a început slujba sfințirii de către P. S. Episcop Chesarie, înconjurat de un sobor de zece preoți. După ceremonialul sfințirii, credincioșii prezenți au trecut, în ordine, prin Sf. Altar, sărutând Sf. Prestol.

La orele 10 s'a început oficierea Sf. Liturghii. Predica zilei a fost rostită de C. Pr. Gh. Tudose-Baia, care a vorbit despre «Sfinții Bisericii noastre care și-au jertfit viața pentru Hristos și învățătura Lui». Apoi C. Sa a îndemnat pe credincioși să fie buni creștini și totodată, ca cetățeni cinstiți să muncească cu drag pentru fericirea familiilor lor și a Patriei lor dragi.

La sfârșit, Cuv. Ierom. Costandache, sub parohiatul căruia s'au desăvârșit lucrările de construcție, a făcut o succintă dare de seamă de felul cum au decurs lucrările. A mulțumit credincioșilor care din dragoste față de sf. biserică au contribuit la desăvârșirea lucrărilor.

De asemenea a mulțumit P.S. Episcop Chesarie și slujitorilor, cari s'au ostentit pentru a reda cultului acest sf. locaș.

P.S. Episcop Chesarie a mulțumit credincioșilor, care prin obolul lor și prin munca voluntară au contribuit la constituirea acestui sf. locaș. P.S. Sa a îndemnat pe credincioși să se roage Bunului Dumnezeu pentru pace în toată lumea.

De asemenea, P.S. Sa a sfătuit credincioșii să se supună autorităților și să-și îndeplinească toate îndatoririle patriotice.

Solemnitatea s'a încheiat la orele 14,30.

Duminică 6 Septembrie 1953, P.S. Episcop Chesarie, însoțit de P.C. Protodierul al raionului Tulcea, Pr. I. Grădinaru și de P.C. Arhidiacon N. Piroșca dela Catedrala Episcopală din Galați, au descins în parohia T. Vladimirescu-Tulcea, pentru sfințirea bisericii filialei Pătlașganca.

Cu toată vremea rece din dimineața acelei zile de toamnă, am ajuns cu bine în satul Pătlașganca, unde un număr impunător de credincioși, la sunetul clopotului ce anunța bucuria momentului, a întâmpinat pe P.S. Episcop cu flori și tradiționala pâine și sare.

După schimbul de cuvinte tradițional și binecuvântarea P.S. Episcop, asistența a intrat în biserică și s'a început ceremonialul sfințirii de către un sobor de preoți în frunte cu P.S. Episcop Chesarie, răspunsurile fiind date de către un cor alcătuit din tineret, condus de cântărețul N. Avram-Tulcea.

La sfârșitul Sf. Liturghii, ale cărei imne de laudă și de mulțumire către Cel Atotputernic răsunau până departe de pe înălțimea bisericii, umplând sufletele credincioșilor satului, parohul bisericii filiale, Pr. C. Brandabur a prezentat, într'o scurtă

oare de seamă, mersul lucrărilor în timpul celor 10 ani de când s'a început biserica, subliniind în deosebi munca depusă în comun de toți fi'ii satului, pentru desăvârșirea lucrării, pentru locașul lor de închinare.

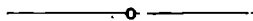
Luând cuvânt blând și duhovnicesc, P.S. Episcop Chesarie își exprimă mai întâi bucuria ce o simte oridecâteori redă Cultului un nou locaș de închinare. Se bucură și pentru cele auzite din gura Parohului, că în satul Pătlăgeanca sunt buni credincioși și harnici, cetățeni pașnici și ascultători ai Patriei noastre R.P.R.

Tălmăcește într'un colorit viu și pe graiul tuturor, pericopa Evanghelică, și anume cea mai mare poruncă din Lege: «Iubirea de Dumnezeu și de aproapele», îndrumând pe cei de față la dragoste unii față de alții, la înfrățire și la pace, «căci numai în vreme de pace se pot desăvârși lucrurile plăcute lui Dumnezeu și oamenilor».

Lăudând munca și strădania depusă de credincioșii satului, care au reușit să ridice o frumoasă bisericuță într'un teren inundabil, P.S. Sa dă îndrumările necesare, arătând prin exemple grăitoare, chemarea Bisericii ca locaș de rugăciune și de mântuire.

Și aici ca și în tot locul, P.S. Episcop n'a uitat să amintească credincioșilor și de îndatoririle cetățenești, pe lângă cele sufletești, după cuvântul Cărții Sfinte: «Dând fiecare Cezarului ce este al Cezarului și lui Dumnezeu ce este al lui Dumnezeu».

În încheiere, aducând mulțumiri și dând binecuvântarea arhierescă tuturor ostănitărilor, îndeamnă pe toți cei prezenți a se înrola din toată inima în frontul luptătorilor pentru apărarea păcii.

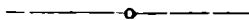
POSTURI VACANTE

1. POSTURI VACANTE DE PREOȚI.

1. Postul I de preot la parohia Tătaru, raion Insurăței;
2. Postul de preot paroh la parohia Darabani, raion Constanța;
3. Postul de preot paroh la parohia 6 Martie, raion Istria;
4. Postul de preot paroh la parohia Beidaud, raion Istria;
5. Postul de preot paroh la parohia Crișan, raion Hârșova;
6. Postul de preot paroh la parohia Scorteanu Nou, raion Brăila;
7. Postul de preot paroh la parohia Pardina, raion Tulcea;
8. Postul de preot paroh la parohia Cioara R. Vodă, raion Insurăței;
9. Postul de preot paroh la parohia Cetatea, raionul Adam Clisi;
10. Postul de preot paroh la parohia Somova, raion Tulcea.

2. POSTURI VACANTE DE CÂNTĂREȚI.

1. Postul I dela biserica Sf. Apostoli oraș Constanța.
1. Postul I dela biserica Sf. Apostoli oraș Constanța; 2. Postul I dela biserica Sf. Treime oraș Brăila; 3. Postul I dela parohia Bândoi, Raion Măcin; 4. Postul I dela parohia Iancu Raion Filimon Sârbu; 5. Postul I dela parohia 23 August Raion Galați; 6. Postul I de'a Cășla Raionul Tulcea; 7. Postul I dela parohia T. Vladimirescu, Tulcea.

MULȚUMIRI ȘI BINECUVÂNTĂRI ARHIEREȘTI

P.S. Episcop Chesarie aduce mulțumiri și arhiereshți binecuvântări, următoarelor familii din parohia Cârjelari, raionul Măcin, care prin gestul lor creștinesc și prin dragostea ce o au față de Sf. Biserică, au înzestrat biserica din parohia lor, cu mai multe lucruri de preț.

1. Familia Sandu Gh. Sandu a donat un preș format covor, în valoare de lei 250.

2. Familia Nicolae D. Iosif a donat un preș nou, în valoare de lei 250.

3. Văduva Rada P. Bulgaru a donat 2 preșuri lucrute din lână, în valoare de lei 250.

4. Văduva Maria Sârbu din parohia Dorobanțu, a donat un preș format covor, în valoare de lei 250.

Donnul Dumnezeu să-i miluiască din darurile Sale cele bogate și pururea să-i aibă în sfânta Sa pază!

MIȘCAREA PERSONALULUI

TRANSFERARI.

Tem. Nr. 4459/953. Se recunoaște, pe data de 1 Iunie 1953, transferarea Preotului Popescu Ioan dela parohia Sf. Nicolae II, orașul Constanța, la parohia Cloara, Radu Vodă, raionul Călmățui.

Tem. 7877/953; Pr. Gh. Becuț dela parohia Tătaru, raionul Insurăței, reg. Galați, a fost transferat la parohia Cotești, raionul Muscel, din Arhiepiscopia Bucureștilor, în post vacant.

Tem. Nr. 8082/953. Pr. Ioan Dragomir dela parohia extra-bugetară Cetatea, raionul Adam Clisi, a fost transferat pe data de 1 Sept. 1953 la parohia Sf. Nicolae, postul II, orașul Constanța.

2. Pr. Stancu Vasile dela parohia bugetară Darabani, raionul Constanța, a fost transferat, pe data de 1 Sept. 1953, la parohia bugetară Dumbrăveni, același raion.

3. Pr. Costin Aurel dela parohia bugetară 6 Martie, raionul Istria, a fost transferat, pe data de 1 Sept. 1953, la parohia bugetară Rogojeni, raionul Bujor.

4. Pr. Sandu Drăghici dela parohia bugetară Aliman, raionul Adam Clisi, a fost transferat la parohia bugetară Cocargea, același raion.

NUMIRI.

Tem. Nr. 4628/953. A fost numit Preotul Postelnicu Hristache funcționar la Centrul Eparhial, în calitate de gestionar principal al bunurilor eparhiale.

Tem. Nr. 3181/953. Se ia act de numirea îngrijitoarei Constanța Copceag la Protoleria raionului Insurăței, plătită din fonduri proprii, pe data de 1 Martie 1953.

ANGAJARI.

Tem. Nr. 4633/953. Se recunoaște, pe data de 1 Iunie 1953, următoarele angajări:

1. Pr. Crețu Gr. la parohia Cerchezul, raionul Constanța (acest post este bugetat cu bugetul dela parohia vacantă Turda, raionul Istria).

2. Cântărețul Mihăescu Gheorghe la parohia Adormirea I, orașul Constanța (acest post se bugetează cu bugetul dela parohia Sf. Treime, orașul Brăila).

DEMISII.

Tem. Nr. 4632/953. Se ia act de demisia D-lui Hristescu Mihai din postul de contabil al Protoleriei raionului Constanța, pe data de 14 Iunie 1953.

MODIFICARI IN SCHEMA POSTURILOR PLĂTITE DIN FONDURILE PROPRII.

Tem. Nr. 4953/1953. Se aprobă următoarele modificări în schema posturilor plătite din fondurile proprii, pe anul 1953.

Se aprobă, cu data de 1 Aprilie 1953, înființarea a două posturi, unul de maistru tâmplar și altul de maistru zidar.

De asemenea se aprobă, pe data de 1 Iunie 1953, rectificarea încadrării d-lui Stamatiaș, tehnician la Centrul Eparhial.

ANGAJARI.

Tem. Nr. 3409/1953. Se recunosc, pe data de 1 Mai 1953, următoarele angajări:

1. Pr. Visarion Petculescu în postul de Protoiereu provizoriu al raionului Constanța.

2. Pr. I. Dragomir în postul de Protoiereu al raionului Hârșova, pe aceeași dată.

3. Pr. Ioan Coman în postul de preot la parohia Sf. Petru și Pavel din orașul Constanța.

4. Pr. Dumitru Mihail în postul de preot la parohia Hârșova.

Tem. Nr. 3759/1953. Se recunoaște angajarea Pr. Tomoilă Nicolae la parohia C. A. Rosetti-Tulcea, pe data de 1 Mai 1953.

Tem. Nr. 7273/1953. Pr. Dumitru Rogoveanu a fost angajat, pe data de 1 Septembrie 1953, la parohia Medgidia, regiunea Constanța.

Tem. Nr. 7876/1953. Pr. Vasilescu Dumitru a fost angajat la parohia Colțea, raionul Filimon Sârbu, reg. Galați, în post extra-bugetar.

Tem. Nr. 7882/1953. Pr. Istrate Cristescu a fost angajat în postul de preot la parohia Mohreanu, raionul Filimon Sârbu.

DECESE.

Tem. Nr. 3187/1953. Ștefan Dabița, cântăreț la biserica din parohia Luncașița, raionul Măcin, a încetat din viață în ziua de 19 Aprilie 1953.

INCADRARI.

Tem. 7272/1953. Pr. Gr. Georgescu se încadrează, pe data de 1 August 1953, la parohia N. Chercea II, orașul Brăila.

SUPLINIRI.

Tem. Nr. 8086/1953. Se recunoaște, pe data de 1 Sept. 1953, suplینirea parohiei filialei Războieni, pendinte de parohia Corugea, raionul Hârșova, reg. Constanța, de către P. C. Ghenadie*Pavel din mănăstirea Cocoș, raionul Tulcea, reg. Galați.

CUPRINSUL

Pagina

INDRUMARI PASTORALE

<i>Pr. Const. Hascău</i> , La Duminica X după Rusalii	515
<i>Pr. Const. Economu</i> , La Duminica înainte de Înălțarea Sf. Cruci	518
<i>Pr. Ovidiu Constantinescu</i> , La Duminica după Înălțarea Sf. Cruci	522
<i>Pr. Const. Moise</i> , La Duminica XX după Rusalii	527
<i>Pr. V. Ștefănescu</i> , La Duminica XXII după Rusalii	530
<i>Pr. M. Constantin</i> , Intrarea în biserică a Măicii Domnului	538
<i>Pr. M. Costin</i> , La Sf. Arhangheli Mihail și Gavril	539

PENTRU APARAREA PACII

<i>Pr. V. Mîtru</i> , Ziua Constituției	541
<i>Pr. Alex. Ionescu</i> , Cresc și se întăresc neincetat forțele păcii	544
<i>D. V. Sădeanu</i> , În familia popoarelor iubitoare de pace	547
<i>Redacția</i> , În lupta pentru pace	551
<i>Redacția</i> , Noi și mărețe sarcini	553
<i>T. N. Manolache</i> , Festivalul tinereții lumii, înfățișat în cifre, fapte și perspective	557
<i>Redacția</i> , Luna prieteniei româno-sovietice	567

STUDII ȘI RECENZII

<i>Prof. N. Chițescu</i> , Participarea integrală a sufletului în viața religioasă	571
<i>Pr. C. Popescu</i> , Demonica doctrină militaristă Neomalthusianismul	575
<i>Pr. R. Ilie</i> , Inscriptiile dela Mănăstirea lui Neagoe Basarab din Curtea de Argeș	587
<i>Pr. Al. Petcu</i> , Recenzie: «Spartacus», de A. V. Mișulin	597
<i>Pr. S. Gheorghe</i> , Însemnătatea canonică a Reîntregirii Bisericii Ortodoxe Române	600

VIAȚA BISERICESCĂ ÎN CUPRINSUL MITROPOLIEI

ARHIEPISCOPIA BUCUREȘTILOR

Către oficiile protopopești și conducerile Sf. Mănăstiri, Instrucțiunile Nr. 4 ale Comitetului de Stat pentru Arhitectură și Construcții	604
<i>Asistent</i> , Corala preoților din Capitală	608
<i>Diac. I. Iacobeanu</i> , Redeschiderea bisericii «Sf. Voievozi» din Urlați-Cricov	612
<i>Preot Al. Vlădulescu</i> , Sfîntirea bisericii «Sf. Sava» din Ploești	614
Posturi de preoți și parohii vacante	616

EPISCOPIA BUZĂULUI

— Omagierea I.P.S. Patriarh Justinian la Sf. Episcopie a Buzăului	617
<i>Consilier</i> , Dela Școala de cântăreți a Sf. Episcopii	619
— Instalări de starețe	622
— Redeschiderea bisericii «Sf. Ingeri» din orașul Buzău	623
— Sfîntirea bisericii din comuna Pogoanele	625
<i>Consilier</i> , Alte sfîntiri de biserici	626
— Mulțumiri și binecuvîntări arhieresti	627
— Mișcarea personalului	628

EPISCOPIA DUNĂRII DE JOS

<i>Cronicar</i> , Conferință interconfesională	630
— Sfîntiri de biserici	637
— Posturi vacante	638
— Desbătînd documentele Consiliului Mondial al Păcii	638
— Mulțumiri și binecuvîntări arhieresti	639
— Mișcarea personalului	639

**TIPOGRAFIA INSTITUTULUI BIBLIC ȘI DE MIȘIUNE ORTODOXA
BUCUREȘTI**